

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

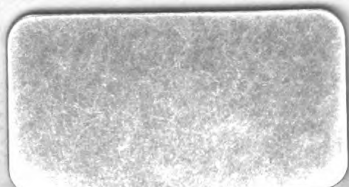

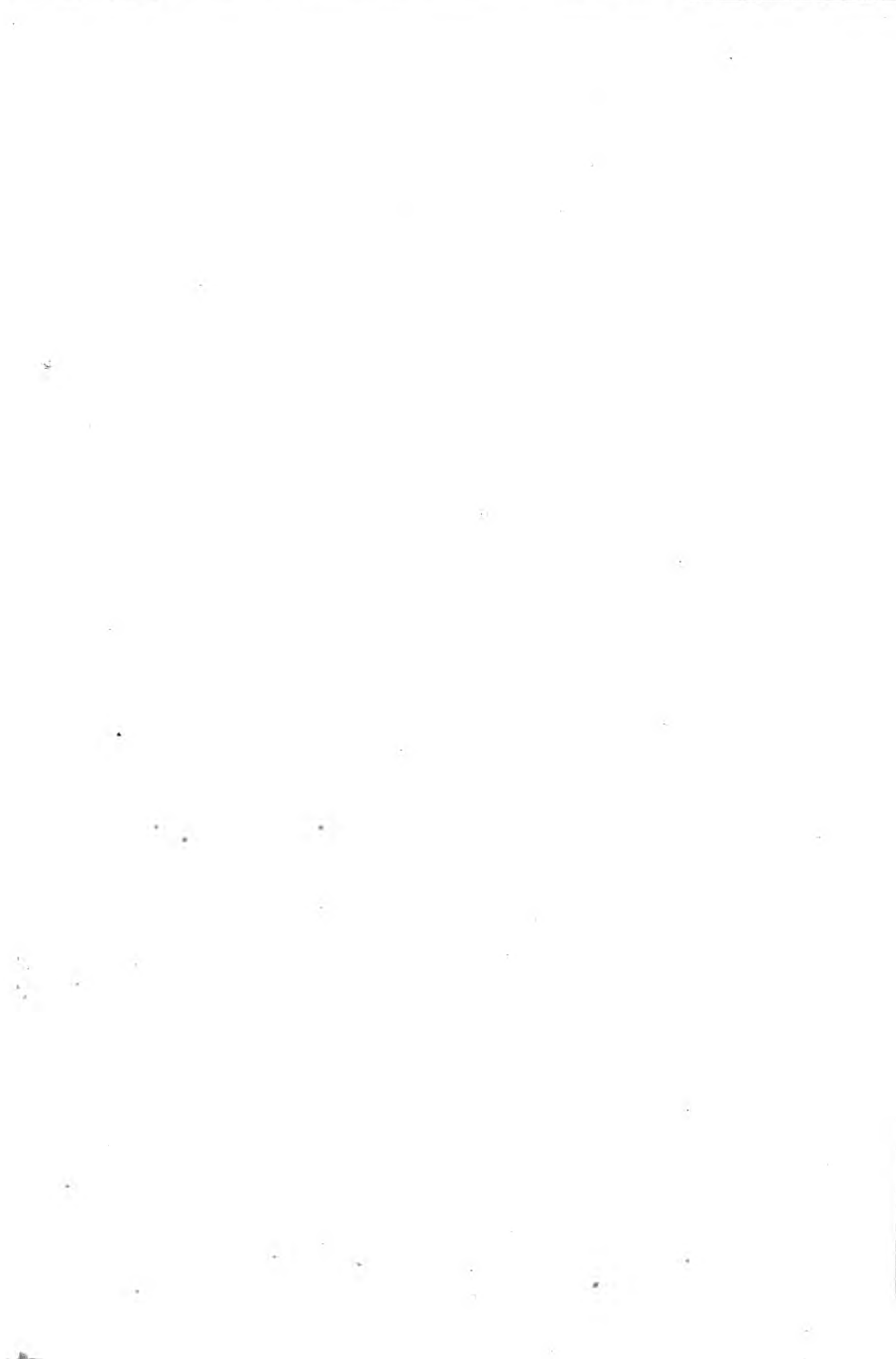
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

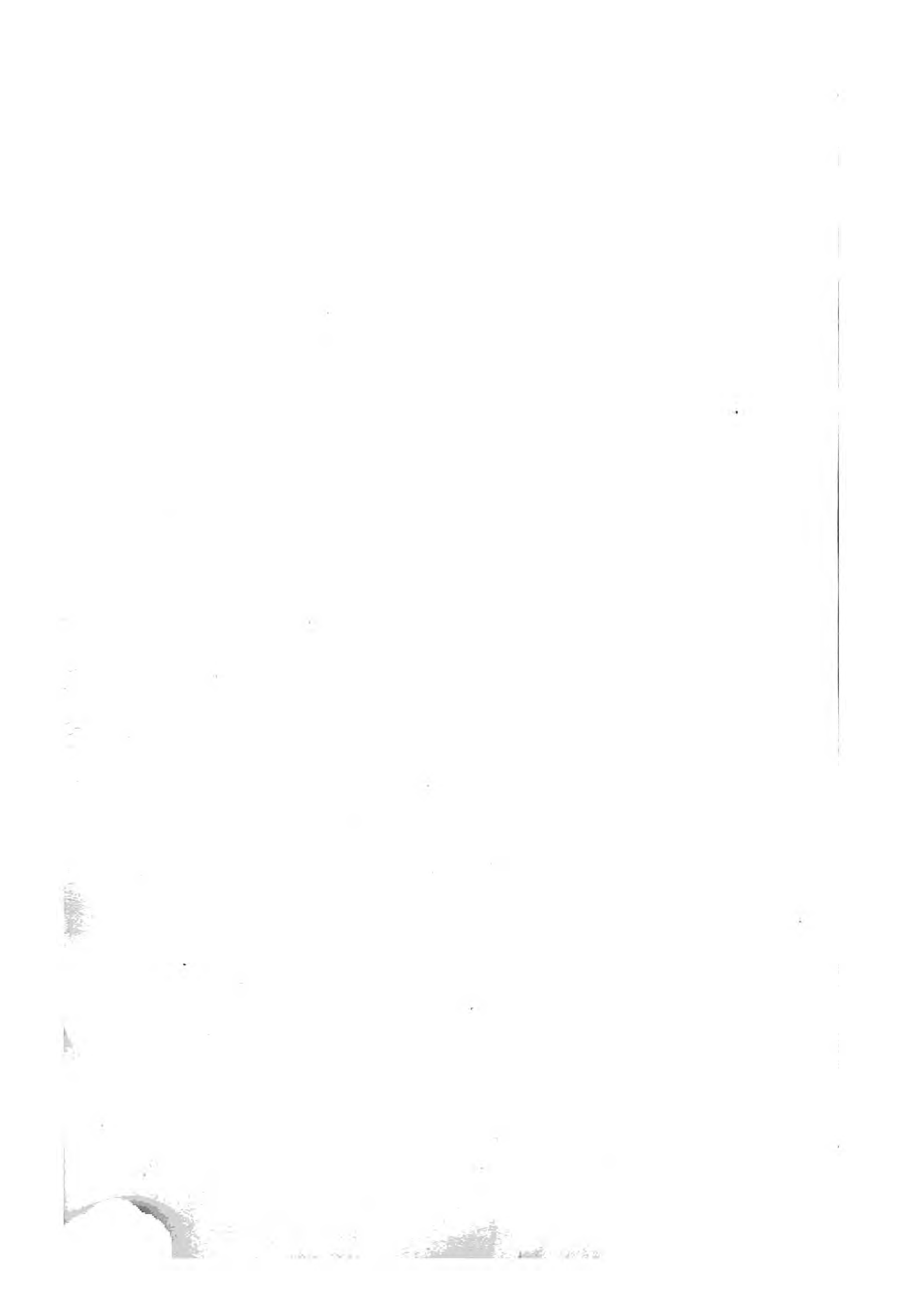

600089510T

ANTIPHONTIS ORATIONES

EDIDIT

VICTOR JERNSTEDT

PETROPOLI

TYPIS ACADEMIAE CAESARAE SCIENTIARUM

(В. О. 9 лнн. № 12)

MDCCLXXX

290 . i . 145 .

Iussu ordinis philologorum Universitatis literarum Caesareae Petropolitanae.
a. d. XIII Kal. Febr. a. MDCCCLXXX. Pro Decano M. Suchomlinov.

ROB. HASENJAEGERO

EVANGELII MINISTRO

AUG. NAUCKIO

ACADEMIAE SCIENTIARUM SOCIO

S.

PRAEFATIO.

Postquam anno qui tum habebatur MDXIII Venetiis apud Aldum et Andream socerum primum typis excusae prodierunt „Orationes infrascriptorum rhetorum: Andocidis Isaei Dinarchi Antiphontis Lycurgi Gorgiae Lesbonactis Herodis“, quae altera pars est voluminis quod inscribitur „Orationes horum rhetorum: Aeschinis Lysiae Alcidamantis Antisthenis Demadis Andocidis Isaei Dinarchi Antiphontis Lycurgi Gorgiae Lesbonactis Herodis, item Aeschinis vita Lysiae vita“, tribus quae insecuta sunt saeculis cum alii homines docti bene meruerunt his de scriptoribus, tum Henr. Stephanus (Oratorum veterum orationes, Aeschinis, Lysiae, Andocidis, Isaei, Dinarchi, Antiphontis, Lycurgi, Herodis, & aliorum, Parisiis MDLXXV) atque Io. Iac. Reiske (Oratores Graeci, Lipsiae MDCCLXX — LXXV) innumeros eorum locos mendis liberaverunt, etiamsi in altera quidem parte Aldinae emendanda neuter horum codice manu scripto adiuvabatur. ex codice nescio quo M. Antonius Muretus correxit Lycurgi locum (§ 46) Var. Lect. XVII 6¹). anno MDCCLXXXV Th. Tyrwhitt e

1) Exciderant in editione principe aliquot verba propter τῆς πόλεως iteratum. ea verba Muretus l. d. supplevit, ita quidem ut omitteret prius τῆς πόλεως. quo nisi careret codex Mureti, facere vix potuisset vir in his

libro Mediceo (*B Bekkeri*) Londini vulgavit Isaei Meneleam. eiusdem orationem quae est de Cleonymi hereditate XXX annis post ex Ambrosiano codice (*Bekkeri Q*) duplo auctiorem Mediolani edidit Angelus Maius. haud magna illa quidem pretii, sed ante Bekkeri Oratores Atticos editos non omnino spernenda erant quae e margine Aldinae in bibliotheca Leidensi asservatae I. O. Sluiter protulit in Lectionibus Andocideis Lugduni Batavorum MDCCCIV. quorum quae ad Lysiam pertinent ex Veneto codice ducta esse constat. P. P. Dobree in libro qui inscribitur R. Porsoni notae in Aristophanem Cantabrigiae MDCCCXX edito p. 76 de loco Leocrateae disputans provocavit ad codicem ms. Reg. Parisinum, qui non diversus videtur ab eo codice Lycurgi chartaceo saec. XVI qui n. 3034 notatus est in Catalogo codicum mss. bibliothecae Regiae (tom. II Paris. MDCCXL). duos se contulisse codices mss. orationis Lycurgi testatur Car. Frid. Heinrich apud I. V. Franckium Callini ab hoc MDCCCXVI editi p. 183, „Germanicum et

rebus versatus quin ea quae dixi verba propter iteratum τῆς πόλεως in editione principe intercidisce intellegeret ostenderetque. atque prius τῆς πόλεως non mirabor si in codice Ambrosiano A. 99 (*P Bekkeri*) deesse cognovero, quem codicem (ab Michaele Suliardo Nauplio Florentiae exaratum) Bekker minimo habuit honore. sed ut de mendis quae P peculiariter habet parum constat (boni enim vereor ne nihil praebeat solus), ita plane neglecti sunt a Bekkero (idque ni fallor iure merito) codices Parisinus regius 3034, olim Colbertinus, saeculi XVI, quo Lycurgus solus continetur, et Chisianus ille quem Montfaucon Diarii Italici p. 238 (= bibl. bibl. nov. I p. 175) commemoravit his verbis usus: «Andocides in codice recenti.» namque probabiliter mihi videor conicere ab Andocide in hoc quoque codice, sicut in ceteris codicibus Andocidis necnon in Aldina editione, quasi corpus quoddam incipere oratorum obscuriorum, quo in numero est Lycurgus. neque adversatur huic coniecturae fides ac diligentia Montfauconii, quippe qui (id quod inprimis ad bibliothecam «Chigiam» pertinere ipse testatur in praefatione Diarii) in itinere italico «non ad arbitrium semper, sed pro temporis ratione aditusque facultate rem gesserit.»

alterum Italicum, *κειμήλια perrara*“. haec *κειμήλια* etiam Osanno, qui eodem quo Heinrich anno (1821) Lycurgum edidit, praesto fuisse censemus. nam alter horum codicum (Germanicus, non, ut Osann existimasse videtur, Italicus) haud dubie Vratislaviensis (Bekkeri Z) est, cum neque alius Lycurgi codex Germanicus innotuerit et Heinrichium prope decem per annos Vratislaviae ad gymnasium Magdaleneum, in quo Z asservatur, professoris munere functum esse constet²⁾, alterum autem *κειμήλιον* veri simillimum est Aldinam esse bibliothecae publicae Hamburgensis³⁾, quo in libro aliis notulis manu scriptis intermixtae variae exstant scripturae ad Aeschinem Lysiam Andocidem Isaeum Lycurgum, quas Heinrich ideo ex codice Italico ductas putare poterat quod ad Lysiae orationis I inscriptionem annotatum est: „collatum ex libro veteri Veneto *λυσίου κατ' ἐρατοσθένους μοιχείας*.“⁴⁾ Osann praeterea duos adhibuit codices, Crippsianum (Bekkeri A) et Burneianum 96.

2) Verhandlungen der vierten versammlung deutscher philologen und schulmänner in Bonn 1841 p. 90.

3) G. Pinzger praef. Lycurgi Lipsiae 1824 editi p. 62. etiam in Iuvenale emendando Heinrich libro impresso bibliothecae Hamburgensis usus est, quo notae continentur scriptae manu Fr. Lindenbrogii.

4) Fugit eum qui post Fr. Frankium (Philologi Supplem. I p. 429) de notis manu scriptis Hamburgensibus verbosius quam copiosius disseruit (nov. anal. philol. CIX p. 333, ibid. CIX p. 59, Philol. XXXV p. 263) quae ad Lysiam Andocidemque pertinent ita congruere cum notis manu scriptis Aldinae Leidensis a Sluitero in Lectionibus Andocideis publici iuris factis, ut dubitari nequeat quin notae Hamburgenses ex Leidensi illo exemplari manaverint. hinc proclive est conicere etiam ad Aeschinem Isaeum Lycurgum eadem in Leidensi libro annotata esse quae in Hamburgensi, etiamsi Sluiter tantummodo Lysiaca Andocideaque commemoravit. iam cum Lycurgi § 46 plane eodem modo in margine Aldinae Hamburgensis suppleatur atque Muretum facere supra vidimus, idemque locus Ciceronis in Mureti Variis Lectionibus (XIX 20) et in utroque Aldinae exemplari cum Lysiae XII 1 conferatur, satis veri simile est notas

Haec commemoranda putavi quo facilius intellegi posset quatenus ante a. MDCCCXXII in alterius partis Aldinae scriptoribus (nam horum omnium quae exstant ex uno fluxerunt exemplari archetypo, praeter Helenam Gorgiae et Alcidasantis Ulixem quarum orationum duplex est fons τῆς παραδόσεως) adhibita essent ea subsidia critica quorum ope Immanuel Bekker in Oratoribus Atticis Oxonii editis novam horum scriptorum instauravit recensionem. neque enim ullo ex suis codicibus Bekker primus usus est nisi forte Ambrosiano A. 99, quem non facile quisquam secundus inspicere cupiet⁵⁾. sed Antiphontem hic Ambrosianus codex (P) non magis continet quam alter ille quem supra commemoravimus (Q), neque notum est quemquam in Antiphonte emendando ante Bekkerum librum ms. consuluisse. huic viro egregio IV codices praesto fuerunt:

- A. Crippsianus musei britannici, membr.
- B. Laurentianus plut. IV, 11, chart.
- L. Marcianus append. class. 8, 6, membr.
- Z. Vratislaviensis gymnasii Magdal., chart.

quos iure omnes dicit recentes. nam ne A quidem, quem ceteris et bonitate et integritate praestare intellexit, ultra saec. XIII ascendit, B auctoribus Montfauconio (bibl. bibl. nov. t. I p. 234) et Bandinio (catal. cod. mss. bibl. Medi-

Leidenses scriptas esse a M. Antonio Mureto, quem in Lysia emendando «duobus veteribus libris, altero Veneto, altero Vaticano» usum esse novimus ex Var. Lect. XVII 11. partem huius coniecturae occupavit Th. Thalheim annal. philol. CXV p. 679.

5) Cave credas Bekkero affirmanti [Andoc.] IV 40 verba τοὺς βελτίστους περιδεεῖς καταστήσετε τοῦτον δὲ κολάσαντες in hoc Ambrosiano libro (P) inventa esse ab Angelo Maio. qui ex altero (Q) ea primus supplevit (Isaei or. de hered. Cleonymi, Mediol. MDCCCXV, p. 67). Lyc. Leocr. 126 προήσεσθε ex Tylori emendatione vulgata facta est scriptura. denique Aem. Rosenbergium monitum velim «P. Victorium» apud Maetzerum ad Lyc. 81 Petrum esse Victorium.

ceae-Laurentianae t. I p. 533) XV saeculo tribui solet, L infra ostendemus scriptum esse inter MCCCCLXXXII et MDXII, denique Z, quem Franc. Passow Symbol. crit. in scriptores gr. et r. e cod. mss. Vratislaviensibus depromptarum (Vratisl. MDCCCXX) p. 24 haud dubie eodem iure saeculo p. Chr. XIV ineunte exaratum censuit quo eum p. 27 inter codices optimaе notae collocandum pronuntiavit, a Guil. Dindorfio praef. lex. Harpocratonis (Oxonii MDCCCLIII) p. IV saeculo XV assignatur. quod quominus ad Harpocratonem solum, qui extrema continetur codicis parte, pertinere suspicemur, obstat testimonium Passovii p. 24 „totum corpus ab una manu accurate distincte ac nitide conscriptum“ affirmantis. nam hoc quidem etiam homini rei palaeographicae minus perito facile credimus.

Quintum codicem

M. Burneianum 96 musei brit., chart.

a Bekkero spretum Dobson excussit variantesque lectiones publici iuris fecit in „Oratorum Atticorum et quos sic vocant sophistarum“ editione Londinensi quae prodiit a. s. MDCCCXXVIII seqq. saeculi fere XIV eum esse Osann iudicavit praef. Lyc. p. XII, ad XV s. retulit Dindorf l. d. cum Forshallio (Catalogue of manuscripts in the British Museum. New Series. Vol. I. MDCCCXL. Part II). ego non praestiterim codicem XV saeculo exeunti potius tribuendum esse quam saeculo XVI. certe ante MCCCCLXXXII ne potuit quidem exarari, siquidem ἐτελειώθη σὺν Θεῶ ἐν φλωρεντία, ut docet subscriptio in fine oratorum facta. illo enim anno constat mortem obiisse Laurentium Medicem, quo defuncto primum horum oratorum exemplar ab monte Atho Florentiam attulit Ianus Lascaris qui dicebatur Rhyn-dacenus⁶⁾. sextum denique codicem

6) Aldus Manutius in epistola ad Franciscum Faseolum oratorum minorum qui dicuntur editioni praemissa «Aeschinis, Lysiae» inquit «et ce-

N. Oxoniensem bibl. Bodleianae, bombyc.

Eduardus Maetzner ex tenebris protraxit. hic codex tametsi Crippsiano vetustate cedit, tamen principatus aemulus exstitit haud spernendus, quin etiam a novissimis duobus Antiphontis et Dinarchi editoribus, Maetznero et Blassio, plerumque dignior habitus est quem sequerentur. sed cum ceteri libri a Crippsiani causa starent universi eidemque codici enixo studio patrocinauerunt Herm. Sauppe vir elegantissimus et qui in Lysia eximium harum rerum existimatorem se praeberisset, factum est ut Oxoniensis perpauca inveniret sui studiosos. quorum ne is quidem qui unus strenue rem gessit, Frid. Franke⁷⁾, cuiquam persuasisse videtur, nisi forte

terorum qui in fronte libri excusi visuntur, orationes sub tuo nomine, qui et haberis, et es magnus, illustrisque orator, exire ex aedib. nostris volui in manus studiosorum; id quod eo gratus tibi futurum existimavi, quoniam quas plerique horum scripserunt orationes, multis seculis abditae latebant. latebant autem in Atho Thraciae monte. Eas Lascaris is, qui abhinc quinquennium pro Christianissimo Rege Venetiis, summa cum laude, legatum agebat, doctissimus et ad unguem factus homo, in Italiam reportavit. miserat enim ipsum Laurentius ille Medices in Graeciam ad inquirendos simul, et quantovis emendos pretio bonos libros. unde Florentiam et cum iis ipsis orationibus, et cum aliis tum raris, tum pretiosis voluminibus rediit.» Aeschinem et Lysiam non fuisse in numero eorum quos Aldus h. l. in monte Atho multis saeculis abditos latuisse dicit, cum aliunde colligi potest (vid Rud. Schoell Hermae XI p. 204), tum ipsius Aldi probatur testimonio vel potius diserto silentio. nam in epistola ad Lascarem illum data quae habetur ante Aldi Rhetorum Antiquorum Graecorum vol. I MDVIII editum haec leguntur: «placuit eos sub tuo nomine emittere ex aedibus nostris. atque eo magis quod Sopatri excellentissimi Rhetoris praecepta de componendis declamationibus, quae hisce libris inserta visuntur, e Graecia in Italiam advexisti, quemadmodum et plerosque alios lectu dignissimos, e quorum numero sunt Antipho, Denarchus, Andocides, Lycurgus, Isaeus, ex decem illis clarissimis oratoribus, qui Demosthenis temporibus florere.»

7) Jahni *annal. philol.* XXVIII p. 52 sqq. — *Neue Jenaische Allgemeine Literatur-Zeitung* a. 1842 n. 249—251. — *Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft* a. 1843 p. 262 sqq.

MDCCLXX Blassio persuasit, qui superiore anno in Sauppii verba iuraverat. ceterum nescio quomodo nec Franke nec prudens ille epistolae criticae ad God. Hermannum datae auctor satis reputavit cum in omni quaestione tum in hoc disputationum genere ne frustra verba fiant firmo solidoque opus esse fundamento. erat nimirum ante omnia opera danda ut de utriusque codicis scriptura quam plurimis locis constaret, quandoquidem Oxoniensem in Antiphonte semel nescio quis contulerat, Crippsiani autem secunda collatio a Dobsono illa curata hoc maxime insignis erat quod intellegentibus omnibus desiderium tertiae collationis movebat.

Libros B L Z M qui recte aestimare velit, cito propositum assequetur examinando quae lacunae in singulis eorum occurrant quaeque duobus sive adeo pluribus communes sint. verum prius sciamus oportet qui scriptores et quo ordine dispositi his codicibus contineantur. et B quidem sicut A complectitur

- I Andocidem
- II Isaeum
- III Dinarchum
- IV Antiphontem
- V Lycurgum
- VI Gorgiae Helenam et Palamedem
- VII Alcidamantis Ulixem
- VIII Lesbonactem
- IX Herodem.

L haec omittit: Isaei orationis primae partem posteriorem inde a verbis § 22 ἢ ἐκείνω μὴ ποιήσαντες, eiusdem orationem secundam usque ad verba § 47 ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα, Helenam Gorgiae. cetera eodem in L quo in A et B ordine decurrere non tam silentio Bekkeri efficitur quam aliunde colligi posse mox apparebit. Z et M eo differunt ab L quod post Herodem quaedam habent addita, et quidem M lexicon Harpocratonis alia manu scriptum subiectis etiam no-

tulis quibusdam de dialectis graecis (quae notae sic incipiunt: Αἰνεΐας· καὶ Ἰωνικῶς Αἰνεΐης τροπῇ τοῦ $\bar{\alpha}$ εἰς η), Z eundem Harpocratonem praemissa Rhetorica quae dicitur ad Alexandrum. nunc ad lacunas si placet transeamus. qua in re cum eadem constanter per totum illud oratorum ac sophistarum corpus intercedat ratio inter A B L M Z, locos Antiphonteos enumerasse satis habeo. in hoc igitur oratore omittunt

BLMZ: in vita αὐτὸν τελευτῆσαι, ibid. γὰρ. I 6 γ', 11 νῦν δ' — ἐνοχοὶ τῷ φόνῳ, 23 τῆς, II β 7 ἄν, 10 αὐτὸν — ἀποκτείνειν, γ 10 μὲν, III β 5 τοῦ, γ 6 μᾶλλον δὲ — ἀπέκτεινεν, δ 2 δὲ, IV β 2 σιδήρῳ, δ 1 ἄν, V 16 τουτουσί — ἄπαξ, 27 μὲν, 28 τὸ, 48 φεύγω, 53 μὴ, 88 ὀρθῶς γινώσκεισθαι, VI 17 ἐκέλευσεν — εἴ τις, 23 τοὺς τε — βασανίζειν,

LMZ: I 3 καὶ προβουλής, 15 ὅτι καὶ αὐτῇ, 16 εἶναι, II argum. αὐτὸς πρὸς, ibid. οὐκ, α 1 οἱ, β argum. τὴν ἔχθραν, 1 τῶν, 6 ἦσαν δὲ — αὐτὸν, 7 γὰρ, 10 ὀρθῶς, 12 τε, γ argum. πλούσιον, 2 τοιοῦτον, 5 γὰρ, III α 2 οὐδὲν, β 3 μοι, 9 τῆς, γ 3 οὐ, 7 ἢ ἐκουσίως, IV γ argum. εἰ, δ 5 ἄν, V argum. ἐπὶ, 21 ἕνεκα, 23 ἐκ, 27 εἰ δὲ — πλοίου, 29 μὲν, 36 νῦν, 52 ἐμοί, 57 μὲν, 58 εἶεν, 65 μὲν, 69 ἅπαντες, 76 τὴν, ibid. εὐρώπῳ, 80 γὰρ, 93 τοὺς, 94 μὴ, 96 ἔσται, VI 3 τοῦ, 11 ὅτε, 37 μὲν, 48 καὶ ἀνοσιωτάτους,

MZ: I 9 ταύτην οὐκ οὔσαν ἄπαρνον, 10 ἐγὼ, 17 ἄν, 19 τοῦ, 26 τῆς, 29 ὥσι, II argum. αὕτη, α 4 ἔχοντες — εὐρέθησαν [?], ibid. τῆς, β 1 εἶναι, δ 4 ἢ με διαβάλλουσιν εἰς εὐτυχίαν, 10 τε, 11 ζητοῦντες, III β 2 δικασταί, 12 μὴ, δ 4 ἀπέθανε, IV α 3 ὁ, β 1 ὁ, 3 δ', 4 ὕστερον, 6 οἰόμενος γενέσθαι, 9 ἄν, δ 7 γὰρ, V 7 καί,

ibid. δικαίω, 9 πώποτ', 13 ἄν, 20 τοὺς, 31 δέ, 34 ἄγοντες, 38 οὗτοι, 51 τὸ, 63 τοῦτο, 66 μὴ, 80 τε, 91 μόνον, 93 εἰς — ξυνήδειν, 96 ἀποστερῶν, VI 2 τῶν, 5 δίκης, 13 ἔτι — ἐπιμελεῖσθαι, 15 καί, 17 οὐ γὰρ ἔδωκα, 21 τῆ, 26 σε, ibid. ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι, 40 ὀνόματι, 44 ἀπογράφεσθαι — ἐξὸν αὐτοῖς,

Z: I 5 ἔγωγε, 8 ἠγεῖτο — ἀφανισθῆναι, 12 μὴ, 17 εἶναι, II α 10 πρὸς (cf. M), β argum. καί, γ 2 οἱ, III γ 2 ἄν, 6 σκοπὸν, IV γ 4 ὁ ἀνὴρ — ἐξ ὧν ἔδρασεν, δ 8 τοῦ, V argum. ἐγένοντο — πλοῖον, 1 μὲν, 15 ὅτι οὐδεὶς, 20 ΜΑΡΤΥΡΕΣ, 30 ἔχοντες (cf. M), 46 δέ (cf. M), 50 ἀεὶ, 53 ἔμελλεν (cf. M), VI 5 αὐτὸς (cf. M), 27 οἱ οὐκ ἐθέλοντες — ἐγὼ τούτων, 28 λέγουσιν, 41 καί.

Unde Z et M et L provenerint satis apparere arbitror, neque hoc ideo minus constare videbitur, quod Bekkero in tanta multitudine locorum sexies aliquid humani accidisse censuimus. nam quod ad II α 4 praeter Aldi commentum (οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον) etiam verba ἔχοντες γὰρ ἄν τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν a codicibus abesse testatur, in A quidem ea non desiderari post alios ipse vidi; „sin de A codice erravit,“ (utor verbis Arnoldi Hug) „cur non etiam de ceteris errasse putandus sit?“ forsitan Z et M ea omittant, cum de M contrarium non asseverarit Dobson. ad I 9 Bekker „ταύτην“ inquit „ABL Z. vulg. καὶ ταύτην“, quasi non absint ab Z illa ταύτην οὐκ οὔσαν ἄπαρνον. VI 11 (ὅτε) ab eodem inter particulae testes etiam Z appellatur, cuius erroris ansam nescio an nota praecedens dederit. II γ 5 (οὐδεὶς γὰρ) vulgata (sola) narratur omittere particulam. denique duobus locis (VI 19 ad τις, et VI 26 ad ἐγὼ) de B tacenti Bekkero fidem habere nequeo.

Primo adspectu mirabile videtur quod IV α 2 cum in B legatur τροφέας τε παρέδωκε, LMZ congruunt cum A pr.

(et N) in scriptura τροφίας τε καὶ παρέδωκε. sed est hoc ex eo genere rerum mirabilium quas mirari desinamus oportet ut ne memorabilia nos fugiant.

Marciani codicis (L) cum Bekker in Antiphonte post tetralogiam secundam mentionem omisisset (exceptis paucis locis velut ad IV α 2 et V argum.), lacunarum conspectus supra exhibitus aut mancus nobis erat relinquendus aut nostro periculo supplendus. hoc autem ut sine temeritatis nota facere possemus casu evenit felicissimo. namque ex L Aldina fluxit editio, sive mavis ex apographo eius tam emendate scripto ut codex ipse sibimet vix sit similior, quippe quatenus hunc codicem novimus nihil omittit Aldina eorum quibus caret M nisi quod ne in L quidem invenitur, nihil habet quod absit ab L praeter pauca quaedam verba ab omnibus libris mss. aliena velut VI β αἰτιασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς sumpta illa ab Aldo ex V 89, et II α 4 enuntiatum temere ab eodem intrusum οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον, nonnullasque praeterea voces genuinas illas quidem sed quas Aldus (sive alius fuit editionis principis corrector) facile de suo addere potuerit. nisi forte II α in argumento (Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκείαν Ἄ. ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ' ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται) divinando supplere illa αὐτὸς πρὸς nimis arduum fuisse putabimus ideo quod Burneiani M scriba, qui eodem quo Aldus usus est archetypo, pingui ingenio αὐτὸν in αὐτὸς mutavit. qui ne hoc quidem intellexit III δ 2 inserendum fuisse δὲ post λεπτὰ. atque tot tantaque codicis sui damna corrector Aldinae in Antiphonte reparare valuit. saepius ut fit minus prospere ei cessit. velut I 15 L cum habeat ἔλεξεν αὐτῇ ἀδικοῖτο omissis post αὐτῇ verbis ὅτι καὶ αὐτῇ, in Aldina legitur ἔλεξεν αὐτῇ ὡς ἀδικοῖτο, quicum conferas illius εὐρημα qui M exaravit: ἔλεξεν ὡς αὐτῇ ἀδικοῖτο. V 16 codex Aldi sicut BMZ carebat verbis τουτουσι πείσασι κατείργασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ' ἅπαξ. quo factum est ut corrector ei

ἡμῖν (pro ὑμῖν) μὲν ἅπαξ ἀποφυγοῦσιν (pro ἀποφυγόντι) scriberet ac post ὑπολείπεται insereret haec: τούτῳ δὲ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐπηρεάζειν ἐξέεται; V 76 interciderat εὐρόπως (abestque ab M et Z): ille inseruit καλῶς. plura huius generis exempla qui desiderarit facile ipse inveniet. — III δ 7 in verbis ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ἀμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφυλαξία (ita codices omnes) operae Aldinae videntur primo dedisse τὸ ἀμάρτημα τοῦτο παιδὸς. corrector itacismi vitium ut alibi neglexit aut operas hac in re habuit oscitantes, alterum errorem haud dubie ipse obscuravit τοῦ inserendo post τοῦτο. unde colligas eum non ad codicem suum cuncta exegisse, sed monstra typographica nonnunquam suoapte ingenio domare studuisse. hoc tenendum ne nimium miremur II β 9 in Aldina haberi πασι κατὰλείψω pro eo quod est πασὶν ὑπολείψω. nam interposito aliquo vitio typographico, quo in genere vitiorum caecus plerumque dominatur casus fortunae, scriptura illa facile nasci potuit, certe facilius quam in apographo aliquo libri L calamo exarando. II α in argum. Aldina cum praebeat genuinum τέχνην, in L fertur exstare δύναμιν. credat Iudaeus Apella, non ego, siquidem in B est δύναμιν τέχνην, et in M διάνοιαν cum nota marginali δύναμιν ἢ τέχνην. omitto ea quae neminem facile impeditura videantur. etiam in ceteris oratoribus qui libro L continentur vix quidquam reperias quod nostrae adversetur opinioni. at quid est cur Alcidamantis Ulixes, qua oratione codicem Venetum carere negamus quoniam neque M neque Z ea caret, absit ab Aldina? nam desiderari in ea Alcidamantem promissum in titulo narrant docti bibliographi Ebert (Allgemeines bibliographisches Lexicon, Lipsiae MDCCCXX—XXX) et Graesse (Trésor de livres rares et précieux, tom. V, Dresdae MDCCCLXIII). fallitur uterque. post Gorgiam autem illa Alcidamantis oratio propterea omisa est ab Aldo quod ante excusa erat in priore parte

voluminis inter alia quae Lysiam in libris manu scriptis solent comitari.

Libro L igitur derivato illo ex B (Laurentiano)⁸⁾ si Aldum usum esse constat, horum alteruter, L aut B, is fuerit codex necesse est ab Atho monte oriundus, quo codice oratorum nostrorum memoriam in Occidente resuscitatam Aldus refert in epistola dedicatoria supra citata. neque enim est cur Aldum ipso Athoo libro potius quam eius apographo usum existimemus. immo, si quid aliud, hoc veri videtur simile, eum librum ms. qui Aldo praesto fuit, Venetum L, diversum esse ab libro Athoo, quem Ianus Lascaris impensa Laurentii Medicis emptum MCCCCLXXXII Petro Laurentii filio ac successori tradidit⁹⁾. an cum aliqua probabilitatis specie fingi potest Ioannem alterum Laurentii filium, qui inde a MDVIII bibliothecam Mediceam Romam delatam possidebat, codicem illum Venetias mittendum cu-

8) L non esse ipsius B apographon credam ubi cognovero verbis Isaei or. I 22 ἡ τὴν οὐσίαν ἔξειν βεβασιότεραν (post quae verba magnam esse lacunam in LMZ supra significavi) non finiri in L paginam versam neque a verbis eiusdem II 47 ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρῶγμα ordiri eam quae sequitur paginam. Helena Gorgiae potuit consulto omitti a librario Marciani, etsi in indice eorum quae codice contineantur non deesse eam Bekker testatur, quo de indice infra dicam. etiam Ambrosiani libri A. 99 (*P*Bekkeri), cui insunt Harpocrates Andocides Isaeus Dinarchus Lycurgus Palamedes Gorgiae Lesbonax Herodes Lysias Alcidamas Antisthenes Demades Aeschines (vid. Bekk. praef. Andoc.), eam quam diductis literis notavimus partem ab L originem ducere lacunarum maxime ratione evincitur. Alcidamantem librarius putandus est ex codice Lysiaco describere maluisse, fortasse quia hoc codice utraque Alcidamantis oratio continebatur.

9) H. Hodus de graecis illustribus (Londini MDCCXLII) p. 249. Lascaris ille bis fertur in Graeciam profectus esse iussu Laurentii Medicis; sed de priore itinere nihil memoriae proditum invenio. ex altero cum aliatum «octoginta opera illa tempestate incognita, nonnulla etiam quorum vel autorum nomen ignorabatur» reportavisse se ipse gloriatur in praef. Anthologiae Planudeae Florentiae MCCCCLXXXIV editae. satisque constat eum in hoc itinere inprimis montis Atho bibliothecas visitasse. vid. A. Reumont, Lorenzo de' Medici il Magnifico, t. II (Lipsiae 1874) p. 138.

rasse qui ab Aldo typis describeretur, cum ipse abesset Roma bellique aleam sequeretur¹⁰⁾? Aldum porro tantam tanti viri (nam Ioannes Medices MDXIII Leo X P. M. factus est) liberalitatem tacuisse, qui in epistola illa ad Franciscum Faseolum scripta atque oratoribus „minoribus“ praemissa eundem Leonem X alias ob res praedicavisset quique Hesygium suum (a. MDXIV) Ioanni Iacubo Bardellono ideo dedicandum censuisset, quod hic ei codicem Hesyhii commodaverat? ac ne redditum quidem esse codicem Medicum ab Aldo homine neque inhonesto et prudenti? accedit quod in bibliotheca Medicea-Laurentiana hodieque exstat codicis Aldini archetypon, B. iam qui hoc nobis dederit, B a. MCCCCLXXXII in bibliothecam Medicam pervenisse, facere nullo modo poterit quin L Florentiae inter MCCCCLXXXII et MDVIII aut Romae inter MDVIII et MDXII exaratum esse concedat. ubicumque vero L primo fuit, aliquamdiu Florentiae versatus est, siquidem apographon eius M ἐν φλωρεντία τελειωθῆναι testis est Marcus huius apographi scriba¹¹⁾. at unde

10) Mense Ianuario MDXIII Aldus in epistola ad Andream Navagerium editioni Pindari Callimachi Dionysii Afri (de situ orbis) Lycophronis praefixa haec scripsit: «nunc vero premuntur torcularibus horum oratorum Orationes, videlicet, Aeschinis, Lysiae, Dinarchi, Andocidae, Isaei, Antiphontis, Gorgiae, Demadis, Alcidas, Lesbonactis, Antisthenis.» Ioannes autem Medices post Kal. Martias demum huius anni Romam rediit. vid. W. Roscoe, *leben und regierung des papsts Leo des zehnten*, aus d. engl. von Fr. Glaser, t. II (Lipsiae 1807) p. 45.

11) Verba Ἐτελειώθη σὺν Θεῷ ἐν φλωρεντία in M post Herodem exstant. «deinde sequuntur hi versus:

Εἰ καὶ σοῦ σοφίης θυμὸς πάρος ἔσκε βέβηλος,
 παιδοῦς οὐδ' ἐδάης ὄργια θελξινού,
 Ῥητῆρων δεκάδα προτέρων θαμινῶς ἀνελίσσω
 αἶψα δαημοσύνης οἴστρω ἀναφλογίση,
 Αἶψα δέ τ' εἰν ἀγορήσι κεκασμένα μῆδε' ὑφαίνων
 εὐεπίης, οἴση κῦδος ἀπειρέσιον·

scis (quaeret fortasse quispiam) codicem M ex ipso L derivatum esse, non ex aliquo huius apographo nunc deperdito? sane optio haec nostra est: sciri hoc non magis potest quam interest ut sciatur.

Z si non ex ipso M manavisset, sed per alium codicem intermedium inde esset derivatus, aliquanto plures opinor lacunas haberet peculiare. Harpocratonem quidem Burneiani 96 nemodum excussit, verum in hac quoque parte Z et M inter se similes esse eo libentius credimus Guil. Dindorfio, quod inscriptione lexicon eadem praeditum est in utroque codice (Ἀρποκρατίωνος περὶ τῶν λέξεων τῶν δέκα ῥητόρων), cum aliae huius lexici innotuerint quinque inscriptiones. Burneianum (certe extremam eius partem) fuisse olim in Monasterio S. Petri de Perugia (sic, teste Osanno)¹²⁾ manu recentiore annotatum est pag. 410 ubi incipit Harpocratonis litera χ . sed quomodo factum sit ut in Z Harpocratonem praemitteretur Anaximenis quae fertur ars rhetorica, nisi hariolando a nobis explicari nequit.

Ταῦτα δ' ἐγὼ πτερόεντι σοφὴν διὰ νύκτα θάσσων
 γράψας σὺν [?] καλάμῳ · οὐ πονέειν δοκέων ·
 Ὅμματα μὲν γὰρ ἔκαμνε · πόνου γε μὲν οὐκ ἀλέγιζον
 αἰὲν ἐπισπέρχων, νύσσαν ἐποψέμεναζ [sic.]
 Ἄλλὰ φίλος νεαροῦ μετιῶν τάδε μνάεο Μάρκου,
 μνάεο, καὶ ξείνῳ πολλάκι χαῖρε φράσον.»

ita Forshall in catalogo supra citato. circa a. MD Florentiae versatum esse atque scribendis codicibus graecis vacasse novimus Marcum Ioannis f. Crentensem, qui Lysiae codicem Laur. 57,52 (Bekkeri E) exaravit et hoc subiecit distichon:

Τούσδε λόγους Λυσίου Φλωρεντίδι γράψ' ἐνὶ γαίῃ
 Μάρκος Ἰωάννου Κρής τὸ γένος τελέθων.

XVI quidem saeculo hunc Lysiae codicem assignat Bandinius, sed XV Montfaucon (Pal. p. 103), cui opinioni favent ea quae R. Schoell attulit Hermae vol. XI p. 204 not.

12) «Berühmtes Benediktinerkloster S. Pietro in Perugia,» Blume Iter Italicum vol. II (Halae 1827) p. 206.

Venio ad B, quem codicem Bekker suo iure proxime ad Crippsiani (A) laudem accedere iudicavit. hoc magni esset si A periisset, superstite A nihil opus est B. nam in Antiphonte (qui in tota hac quaestione instar omnium haberi potest) unam a Bekkero receptam invenimus huius codicis emendationem, de qua quidem diserto ipsius testimonio constet: εὐπορεῖτε (V 66) pro εὐποροῖτε vel εὐπορῆτε. cuiusmodi discrepantia scripturae ad auctoritatem codicis aestimandam vix ac ne vix quidem pertinet. silentium Bekkeri si semper dignum fide esset, crederemus eum etiam has scripturas invenisse in B:

- I 6 ὅτι οὐκ pro ὅτι γ' οὐκ (A)
- 27 ἐκουσίως (ci. Stephanus) pro ἐκουσίως (ALMZ Ald.)
- τύχοι pro τύχη (ALM)
- III δ 7 ἀτρέμας pro ἀτρέμα (A)
- IV β 7 ἐπιδειῖξαι pro ἀποδειῖξαι (A)
- V 7 κατηγορουμένων pro κατηγορημένων (A)
- 49 οὐδὲν pro οὐδ' ἐν (AMZ)
- 90 βούλεσθε pro βούλεσθαι (A)
- VI 29 παρειχόμεν (ci. Steph.) pro παρεσχόμεν (imo παρευχόμεν A, παρεχόμεν M Ald.)
- 38 χρόνον (ci. Steph.) pro χρόνους (A, χρόνου M Ald.)

omitto harum scripturarum partem dimidiam alienam a B videri. fac omnes in eo exstare: talibusne correctionibus auctoritatem codicis niti? quarum quattuor (ὅτι οὐκ, ἀτρέμας, ἐπιδειῖξαι, κατηγορουμένων) nihil habent quo se commendent nisi ipsam de qua quaerimus codicis auctoritatem, una (βούλεσθε) nullius est momenti propter sollemnem αἰ et ē vocalium confusionem, una (χρόνον) proclivis et dubia, reliquae ex eo sunt genere emendationum quarum olim vilis erat annona. quid porro refert in solone A habeantur alia quaedam menda pusilla illa neque commemorata a Bekkero (velut II β 12 προειργαμένων, V 79 πολλῆς, VI 5 δεδοκισμασμένην) an in

A et B? ne ea quidem libri B defensio stabit in quam Arnoldus Hug nuper incidit. qui cum (comment. de arte critica in Antiphonteis orationibus factitanda Turici 1872 editae p. 7 seqq.) in correctiones recentioris manus libri A inquireret, mirum in modum has correctiones cum B consentire animadvertit persuasitque sibi ex codice eas fluxisse „cum B cognato“. in hac disputatione quamquam sunt quae mihi probentur, de summa rei dissentio. atque primum quidem verissimum est fieri non potuisse ut tot locis forte fortuna eadem in A² atque in B scriptura compareret. deinde vere dixisse videtur Hug correctorem libri A „non omnia de suo dedisse, imo ex libro qualiscunque fuit hausisse.“ etsi enim locos sanos corrector ille raro sollicitavit, nonnunquam tamen auctoritate magis quam ratione ductus correctionem adhibuit. velut II γ 5 „prorsus absurdum erat ληφθεις in λειφθεις corrigere quod ex errore proclivi scriptum exstat in BL.“ etiam hoc Hugio concedo, non videri librum B ex A descriptum, postquam hic manu recentiore correctus est. nam (ut praecipuam omittam causam, quae mox facile apparebit) et B quamvis raro emendationem praebet, cum in A mendum incorrectum manserit, et in A est ubi vera scriptura ab correctore restituta exstet, cum B congruat cum A pr. ex quo genere est quod Ant. V 30 A² habet τούτοις, A pr. B (LMZ) τοῖς, item quod Din. I 97 in A² legitur διαπεπραγμένους, in A pr. B (LMZ) δὲ πεπραγμένους. sed quid impedit quominus correctorem codicis A B codicem manibus tenuisse atque inde quae viderentur praeferenda in eum quem corrigebat codicem transtulisse pauculasque de suo addidisse emendationes existimemus? supra vidimus B in Atho monte a Lascari inventum: ex Batopedio eiusdem montis monasterio A oriundum esse constat. caute Hug statuit „secutum esse A² correctorem codicem eius familiae cuius sunt BLZM.“ verum aut fallor aut ista quam dicit familia nulla est. nam LMZ in censum venire nequeunt, earum autem scripturarum, quas B

cum A² communes habet, aliae pervagato errore natae sunt, velut λειφθείς illud II γ 5 pro ληφθείς positum, aliae debentur coniecturae parum felici (velut III γ 3 πεισθέντες, ib. 6 ἀπέκτεινε, ib. 8 μηδεμιᾶς, ib. 10 τοῦδε τῶ, δ 5 ἀτυχήμασι, ib. 9 οὐκ ἐὰν οὖν, IV δ 6 κρείσσων ὦν, V 17 ὠφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου, ib. 51 ἑκατέρω ἴση ἐστί, ib. 63 τὸ ἐναντίον) aut plane inutili (velut I arg. ἐκπώματι, II β 6 ἄν add., γ 5 οὐ et ἄν et δ add., IV δ 2 τὸν νέον, V 10 mutatus verborum ordo, ib. 54 τῶ μῆ), emendationes quae vere dici possunt tam sunt proclives ut nulla non ab homine graece docto ac mediocri ingenio praedito divinando inveniri potuerit. eorum denique quae B peculiariter habet sive ex Bekkeri silentio habere creditur, eadem sunt genera atque illorum quae huic codici cum A² communia esse dixi, sed ut plurima ad primum genus (errorum faciliū ac pervagatorum) pertineant, emendationes vero non insint nisi perpaucae¹³). quibusnam igitur rebus B differt ab A pr.? lacunis, scribendi erroribus sollemnibus, coniecturis quarum aliae probabiles sunt aliae futiles. quae cum ita sint facere non possum quin B sui iuris esse negem. itaque sic existimo: Laurentianum B descriptum esse ex Crippsiano A¹⁴) ab homine non indocto et satis intellegenti, post non multo (si quidem B saeculo XV exaratus est) exstitisse qui id ageret ut quas in B probabiliores invenisset scripturas libro A inferret. quam-

13) In his emendationibus una ceteris excellit: γεγευμένην Din. II 3 pro γεγεννημένην repositum. eandem emendationem invenit Jungermann (ad Polluc. I 44. cf. Ruhnken ad Tim. p. 77). quod γεγευμένην rursus in γεγεννημένην abiit, quemadmodum legitur in LMZ Ald., minime mirum. sed nunquam credam Andoc. I 127 cum A et LMZ praebeant Χρυσιάδης, in B esse Χρυσιάδος. haec infelix Aldi coniectura est. corrige Χρυσίλλης.

14) VI 15 cum in A sit ἀγάγει^ω, B habet ἀγαγών. alibi voculas in A supra versum tenuioribus literis scriptas neglexit apographi scriba, velut μὲν II γ 10, aut perperam legit velut μῆ II β 9 et γ 7 (μὲν utrobique B), ὅμῃν III β 2 (ὅμῶν B).

quam non nego fieri potuisse 1. ut B ex aliquo apographo libri A nunc deperdito manaret, 2. ut corrector libri A illud apographon in corrigendo sequeretur, non librum B. sed sive utrumque horum sive prius tantum probabile ducimus, nihil accedit libro B auctoritatis.

Duo vero sunt loci de quibus, ne quem quales sint lateat, separatim exponendum videatur. Ant. II δ 1 in A pr. et N legitur: Ἴδού ἐγὼ ἢ τε ἀτυχία, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὡς οὗτοι φασίν, ἐκὼν ἑμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρα. apparet corrigendum esse τῇ τε ἀτυχία (= τῇ τε ἀτυχία), quemadmodum et in B est et in A corr. m. 2. iam vero non in B solum, sed etiam in A et in N argumento orationis praemittuntur duo scholia, quorum prius ad corruptam scripturam (ἢ τε ἀτυχία) pertinet, ad emendatam (τῇ τε ἀτυχία) alterum: (1.) Ἴδού, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιττόμενος. (2.) οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἑμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχία μου καὶ τῇ τούτων κακουργία. hinc aliquis possit suspicari posterius scholion in librorum A et N archetypon casu ex codice quodam irrepsisse qui veram loci scripturam servasset, ex eodemque vel ex alio eiusdem familiae codice postea descriptum esse B. at hoc si verum esset, non exstaret opinor in B prius scholion, neque desiderarentur in B alia eaque indubia melioris aut certe diversae παραδόσεως indicia. itaque scriba huius codicis in eandem illam proclivem emendationem (τῇ τε ἀτυχία) suo Marte incidisse putandus est, quam scholii posterioris auctor sive in codice aliquo invenerat sive ipse quoque coniectura erat assecutus. — altero loco, Ant. V 19, A pr. consentit cum N in scriptura ἐλασσωθεὶς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. nam quod post ἐλασ in A maius est intervallum quam inter eiusdem vocabuli partes esse solet, non minore intervallo in eodem libro supra (§ 18) dirimitur προσήκουσιν. sed eadem manu in A ex ἐλασ factum est ἔλος. in B perhibetur legi ἔλος σωθεὶς, quam scripturam

sibi probari ostendit scriptor argumenti cum hominem caedis reum Helum appellat. hanc scripturae varietatem alii fortasse aliter ortam existimabunt¹⁵). verum quocumque modo factum est ut in A ἔλασ in ἔλοσ mutaretur atque ut ab argumenti scriptore nomen eius qui loquitur Ἐλος esse putaretur, veri dissimile non est codicis B scribam deceptum maiore illo intervallo argumentoque, in quo ter nomen Heli occurrit, de suo in verbis oratoris (§ 19) ἔλος posuisse pro ἔλοσ, quod ne graecum quidem est vocabulum.

Quae cum ita sint, nihil impedit quominus Laurentianum codicem (B) codicis Crippsiani (A) apographon esse censeamus, neque quidquam A codicis auctoritas eo augeatur, quod, ubi A et N inter se dissentiunt, B fere consentit cum A.

Codex Oxoniensis (N) bibliothecae Bodleianae (Auctar. T. II 8) bombycinus est, saeculi (in oratoribus) XIV potius quam XIII, formae quadratae, foliorum 88, quae numeris 122—209 notata sunt. a bibliopego in fronte libri tria annexa sunt folia, quorum primo haec leguntur: Bibl. Meermann. tom. 4. n. 327. | Gu. 30. 0. primum ipsius codicis folium in summo margine hanc habet notam: Colleg. Clarom. Paris. Soc. Iesu | 228, unde patet codicem in bibliothecam Meermannianam venisse a. MDCCLXIV¹⁶). Oxonium eum a Thoma Gaisfordo delatum esse Ed. Maetzner praef.

15) Cum § 19 in A correcto sit ἔλοσ, non ἔλος sive ἔλοσ, apparet non argumentum ansam dedisse scripturae in A corrigendae vel potius corrupendae. videtur igitur (cf. Fr. Blass mus. rhen. XXVII p. 100) in A et N codicum archetypo duplex fuisse scriptura ἘΛΑΣ, ficto Eli sive Heli nomine ab aliquo qui non intellexisset ἘΛΑΣ coniungendum esse cum ΣΩΘΕΙΣ. eam vero duplicem scripturam non in archetypo illo demum ortam, sed ex antiquiore codice propagatam crediderim, siquidem iam scriptor argumenti in suo exemplari eam habuisse putandus est.

16) L. Delisle, Le cabinet des manuscrits de la bibliothèque impériale, T. I Paris. 1868, p. 434.

Antiph. p. XV refert, auctore ni fallor Cramero. constat codex duabus partibus satis inter se dissimilibus. nam extremis 16 foliis Libaniana quaedam continentur in charta pessima vermibusque postmodo corrosa pallidiore atramento vix ante saec. XVI scripta. prior pars complectitur:

I Dinarchi or. I—III fol. 122 —144 r.

II Antiphontis or. I—V 59 καὶ
πολὺ fol. 144 v.—169 v.

III eiusdem or. V 59 ἀν δικαιότερον
— VI 25 εἶεν μὲν fol. 178 r.—185 v.

IV Lycurgi §§ 1—34 ὑπὲρ προ-
δοσίας fol. 173 r.—177 v.

V Antiph. or. VI reliqua fol. 170 r.—172 v.

VI Lycurgi § 98 τὸν Ποσειδῶνος
— § 123 ὅποτε γὰρ ἐκεῖνοι . fol. 190 r.—193 v.

VII eiusdem § 123 ἀνάστατον —
§ 147 ἐγκατα[-λιπὼν] . . . fol. 186 r.—189 v.

quae tabula docet aliquem hominem antequam liber postremum illigaretur ordinem genuinum restitutum fuisse neque rem perfecisse. anno MDCCCXXXVI Dinarchum et Antiphontem contulit nescio quis Maetzneri in usum, homo non tam indiligens quam rei palaeographicae rudis. Thurlandi cuiusdam collatione parum illa accurata usi sunt in Dinarcho editores oratorum Atticorum Turicenses. Leocrateae partem codici inesse ignorabatur (nam quotusquisque philologorum catalogo Coxii utitur?) donec Blass de Lycurgi codice Oxoniensi disputavit in *Fleckeiseni ann. philol.* CXI p. 597 seq. nos a. MDCCCLXXVI excussimus Dinarchum Antiphontem Lycurgum, et quidem Antiphontem ad editionem Blassii, constanter adhibita annotatione critica ipsius Maetzneri.

Madore et fortasse etiam culpa biblioepi saepius (maxime in Dinarcho) accidit ut folia foliis adhaerescerent, quibus rescissis nonnulla (i. e. vocabulorum partes vel singula binave vocabula) periisse aut aegre posse legi apparuit. horum

multa recens quaedam manus flavo illa usa atramento et quod plerumque ab antiquiore colore facile distinguas restaurare conata est. neque in hac re homo importunus acquievit, sed etiam locos qui illa fortuita labe neutiquam essent affecti sollicitavit, successu, ut ex annotatione nostra intellegatur, aut facili aut nullo, et in margine aliquot locis scholia adscripsit, quorum quae legere potui nullius sunt pretii. consilium autem restaurandi evanida quomodo corrector exsecutus sit, ex hoc Dinarchi loco (I 6—8) discas:

N fol. 123r. 1 [ἔστ]αι τοῦ δικαίου; ναί· κατέψευσται γὰρ ἡ βουλή δημοσθένους·

[του]τί γὰρ ἐστὶν ὑπερβολὴ τοῦ πράγματος· σοῦ κατέψευσται

[καὶ δ]ημάδου; καθ' ὧν οὐδὲ τάληθές εἶπειν, ὡς ἔοικεν,

[ἀσφαλ]ές ἐστὶν; οἱ πολλὰ πρότερον τῶν κοινῶν ἐκείνη

5 [σφαλερῶς π]ροσετάξατε καὶ διὰ τὰς γενομένας ζητήσεις

[ἀπηλλάξα]τε; οὐς δ' ἡ πόλις ἅπασα οὐ δύναται ἀναγκά

[ζειν τὰ] δίκαια ποιεῖν, κατὰ τούτων ἡ βουλή ψευδεῖς [τὰς]

[ἀποφά]σεις πεποιήται; ὦ Ἡράκλεις· διατί οὖν ἐν τῷ

[τότε] συνεχώρεις, ὦ δημόσθενες, ἐὰν ἀποφῆνη σου

10 [ἡ βου]λή, θάνατον ἑαυτῷ τὴν ζημίαν; καὶ διατί πολλοὺς

[ἀνη]ρηκας κτλ.

quibus in verbis cum ea quae cancellis saepsi manu recentiore in N suppleta sint¹⁷⁾, veri simile est Oxoniensem co-

17) τὰς in fine versus septimi additum est, etsi nihil eo loco perierat.

dicem hoc loco olim eadem omnia habuisse Crippsiano, et satis certum ista supplementa ex ingenio manavisse eius qui restitutoris munere functus est. indidem si non omnia quae ille in N scripsit, at certe quaecunque priva habet ac peculiaria provenerunt. neque quod Din. I 112 verba λογίζεσθε ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ab eo suppleta sunt in margine, documento est homini alium codicem manu scriptum praesto fuisse, sed videtur potius hic illic librum impressum inspexisse. nam Ant. I 16, ubi ante Bekkerum legebatur μετὰ ταῦτα ἔτυχε τὸν Φιλόνεον (τῷ Φιλόνεω codd.) ἐν Πειραιεῖ ὄντα ἱερὰ θύειν (om. codd.) Δὲ κτησίῳ, corrector codicis N vocabulo πειραιεῖ (ita N pr., πειραιεῖ corrector), quo versus finitur, subiecit θύειν, quod nunc quidem aegre cernitur, ut ipse digito vocabulum delere voluisse videatur, deinde in versu proximo super ἱε(-ρά) iterum θύειν addidit, festinans ille haud dubie, siquidem hoc θύειν caret accentu. Lyc. § 19 N in verbis δὲ καὶ ὑμῶν οἱ πολλοὶ κατηγοροῦντα ἐν τῷ δῆμῳ τούτου (vulgo inverso ordine legitur τούτου ἐν τῷ δῆμῳ) super τούτου manu recentiore scriptum habet ἴσασιν, quod Aldus de suo post ὑμῶν inseruit.

Sunt etiam quae scriba codicis ipse correxerit. quae mutationes omnes statim in scribendo factae esse videntur: tam sunt paucae numero tamque nihil fere specie differunt a scripturis prioribus. accedit quod N eadem correctus manu prope constanter conspirat cum A, ut facile nobis persuadeamus plurimarum huius manus correctionum fontem ipsum fuisse codicis N archetypon. perraro scribam ingenio indulsisse deprehendimus. ex quo genere est fortasse (nam in loco nondum expedito hoc quoque dubium) οὐ VI 21 in οὖ mutatum. certum est V 96 ex κατηγορήσουσι propter praecedens ἐάν, quod errore pro ἐν irrepserat, factum esse κατηγορήσωσι, eandemque haud dubie ob causam librarius paullo post pro διαγνώσεσθε dedit διαγνώσησθε, sed hoc loco ipse statim restituit scripturam archetypi. illi autem κατηγορήσωσι propterea nimium tribui nolim.

quod omnino orationis V exitus (§§ 95 et 96) ita in N_{est} comparatus ut hominem quasi ad pensi finem properavisse appareat.

Quas N in Antiphonte habet notulas marginales manu librarii scriptas, commemoravi in annotatione (II α 4, 5, 9, β 7, IV γ 3, V 9 et 21). scholia quae proprie dicas non occurrunt nisi duo in Lyeurgo.

Codex Crippsianus (A) musei Britannici (Burney 95, plut. CLX. D) membranaceus est, forma folii minoris, saeculi ut videtur XIII, foliorum 170. in prima pagina manu antiqua scriptum legitur

θεσεως γ'

i. e. θέσεως τρίτης, plutei tertii¹⁸⁾. recentissima manus subiecit verba

ἐκ τῆς μεγάλης βιβλιοθήκης
τοῦ βατοπαιδίου

quae eodem atramento inducta sunt. ex illo montis Atho monasterio a principe quodam graeco¹⁹⁾ Constantinopolim delatum Io. Mart. Cripps Britannus emit intercedentibus Eduardo D. Clarke professore Cantabrigiensi, quem Cripps annis 1799—1802 in peregrinatione Europae Asiae Africae comitatus erat, ac principe Alexandro Bano Hantzerli phanariota Clarkique ex itinere illo familiari²⁰⁾. Clarke ut codicem Crippsio emendum curaret a Porsono maxime impulsus se refert. quo magis mirandum librum singularem mense Aprili a. 1808 Londini prostitisse apud King et

18) cf. Zanetti-Bongiovanni, Graeca D. Marci Bibliotheca codd. mss., Venetiis MDCCXL. p. 156. V. Gardthausen, Griech. Palaeographie, Leipzig 1879, p. 372.

19) E. D. Clarke, Travels in various countries of Europe Asia and Africa, part the second section the third (= vol. IV), London 1816, p. 388.

20) Clarke, Travels, part II sect. I (= vol. III), London 1817, p. 70.

Lochée antiquarios²¹). emit eum Nicol quidam, sed non diu possedit. nam a. 1812 (quo anno primum edita est peregrinationum Clarkii part. II sect. I) iam in Car. Burneii bibliothecam pervenerat, quae paullo post possessoris mortem (obiit a. 1817 exeunte) museo Britannico adiuncta est.

Altera primi folii pagina haec continet eodem atramento scripta quo recens illa usa est prioris paginae manus:

Les dix orateurs athéniens.

Andocides, orateur athénien. né vers l'an 468 avant l'ère chrétienne, se distingua par son éloquence. il fut plusieurs fois exilé de sa patrie, et toujours rappellé. son style était simple et presque entièrement dénué de figures et d'ornemens. il nous reste de lui quatre discours qui furent publiés p: Guillaume Canterus a Bâle 1566 in fol.

Dictionnaire des hommes illustres.

isée, orateur grec né à chalcis en syrie, avait été [adde: disciple] de Lysias, et fut maître de demosthènes à athènes où il tenoit une école d'é-

21) *Censura Literaria*, containing titles, abstracts, and opinions of old english books, with original disquisitions, articles of biography, and other literary antiquities. By Samuel Egerton Brydges, Esq. Vol. VIII being the fifth of the news series. London 1808. 8-vo. p. 214: They (the Persian and Arabic manuscripts) were outrivalled as curious or valuable by a Greek manuscript sold by Messrs. King and Lochée, on April 28. It was the property of R. [sic] Cripps, Esq. a gentleman whose pursuits, in a continental tour, obtained a considerable number of vases and fragments from Magna Graecia, of singular curiosity, with specimens of minerals from Egypt, Germany, etc. and an extensive collection of plants, the whole forming an assemblage for antiquity, rareness, and value, seldom to be equalled by the possession of an individual. The manuscript was in the highest preservation, and the performance of no ordinary scribe. . . . It was purchased by Mr. Nicol, of Pall Mall, at 355 guineas.

loquence. il nous reste 10 de ses harangues. on les trouve dans les anciens orateurs grecs d'Etienne, 1575. il y a eu un autre isée aussi orateur grec, contemporain de pline le jeune, qui en parle dans ses lettres, et en fait un grand éloge.

horum quae ad Isaeum pertinent ex libro sumpta sunt qui inscribitur: Nouveau dictionnaire universel, historique, biographique et portatif . . . traduit de l'anglais de John Watkins . . . et considérablement augmenté par M. l'Ecuy . . . A Paris. An XI = 1803. qui liber quoniam ex anglica lingua conversus est, apparet fieri non potuisse ut quae secunda pagina codicis praebet ab homine Anglo exararentur. monachos autem Athoos libris francogallicis recens editis uti nemo facile crediderit. ergo necesse est istas notulas ab graeco illo homine illustri loco nato scriptas esse existimemus, qui codicem possidebat ante Crippsum. ceterum „dictionnaire des hommes illustres“ vereor ne nunquam exstiterit. de Andocide enim eadem eisdem verbis traduntur in libro cui hic est titulus: „Dictionnaire universel, historique, critique et bibliographique“, cuius operis ego nonam tantum vidi editionem, quae prodiit Parisiis a. 1810—1812, 20 constans voll., ille octava editione (Lugduni 1804) usus videtur aut alia antiquiore.

Idem homo ne ab aliis quidem codicis locis manus abstinuit. nam et in Andocidis or. I prohoemio male sedulus calamum exercuit et ad aliquot locos Isaei Antiphontis Gorgiae in margine adnotavit aliter legi in libro impresso. velut ad Ant. I 6 extr. adscripsit:

εἰς τὸν τύπον ἔστιν οὕτως·
ὄπωσ τὸ πραχθέν ἢ ἀληθές ἐ
πεξελθεῖν μὴ ὁμολογούντων
γὰρ τῶν ἀνδραπόδων κτλ.

primus post eum curiosius codicem tractavit Matthaeus Raine († 1810) amicus Porsoni. hic de praestantia codicis

breviter exposuit, quae disputatio et in calce libri adnexa legitur et Censurae Literariae anni 1808 (pp. 214—218) inserta est, ac variantium lectionum spicilegium excerpsit, quo usus est Dobree in Adversariis²²). secuti sunt Osann et Imm. Bekker, quorum ille Lyeurgum solum festinanter perlustravit. totum librum denuo contulit G. St. Dobson homo diligens sed ingenio hebetiore. nostra memoria bis terve selectos locos obiter inspexit Frid. Blass, Io. Sigg in usum Arnoldi Hug Antiphontem excussit, denique ego a. 1876 Andocidem Isaeum Dinarchum Antiphontem Lyeurgum contuli ad editiones Teubnerianas.

In quarta pagina (nam tertia vacat) index exstat eorum quae codice continentur duabus columnis eadem scriptus manu qua ea quae sequuntur exarata sunt omnia. prima indicis verba sunt τὰδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ, extrema εἰσι δὲ τῶν πάντων αἱ λόγοι μα²³). scriptorum quos supra (p. XI) enumeravimus verba continentur inde a fol. III r. usque ad fol. CLXX, cuius altera pagina vacua est. scripturae specimen dedit Forshall in catalogo codicum musei Britannici Burneianorum.

Correctus est A ut mihi quidem videtur (nam Sigg aliter sentit) duabus manibus aetatis diversae, quarum alteram, recentiorem supra commemoravimus, prior ipsius fuit

22) Uno loco egregii huius operis (ad Andoc. I 38, p. 6 l. 14 St.) testis scripturae appellatur «G. B.», qui Georgius Burges fuisse videtur. memini enim I. Bywaterum professorem Oxoniensem ostendere mihi editionem Aldinam cuius in marginibus manu Georgii Burgesii enotatae erant variae scripturae cod. Crippsiani.

23) Eundem indicem in Z exstare Passow auctor est symbol. crit. p. 25. quamobrem etiam in BLM inveniri putandus est. ne forte dubites, L codicis indicem Bekker allatis quae scire nostra interesset commemoravit in indice codicum Σοφιστῶν τινῶν μελέταις (Oxonii MDCCCXXIII) praemisso. idemque vir doctus cum in Burneiano 96 (M) Lesbonactis unam orationem Corinthiacam haberi credidit (praef. Andoc.), haud dubie vitio indicis deceptus est, quippe quo vitio laborat index codicis Z.

librarii. qui multa procul dubio statim mutavit supplevitve, alia videri potest paullo post correxisse. atque manus correctrices quamvis facile plerumque colore atramenti distinguantur, quo librarius usus est nigro, recens ille διορθωτής pallido flavoque, tamen est ubi dubius haereas. nonnunquam enim atramentum ipsius librarii, deficiente scilicet in penna liquore sive propter membranae aliquem naevum sive aliam nescio quam ob causam, robiginis colorem adscivit aut adeo subflavum evasit. qua coloris diversitate si correctiones tantum quaedam insignes essent, possemus (id quod Siggium facere video) his correctionibus ab librario abiudicatis tres in A manus correctrices distinguere. sed quid rei sit vel unum illud ostendit, quod VI 7 in διαβαλλοντες (ita A pr., cum accentu gravi super ν) solito atramenti colore scriptum est διαβ, reliqua vero pars vocabuli diverso et qui non differat ab atramento correctoris, qui super alterum α accentum acutum pinxit. est autem periculum ne, sicubi correctio exiguis quibusdam ductibus aut pauculis literis constat pallidiore atramento scriptis, temere eam seriori illi interpolatori tribuamus. quapropter operae non peperi in eiusmodi locis scrutandis, neque tamen assecutus sum ut mihi de correctionis auctore ubique liquido constaret. quinquies in Antiphonte canum quendam correctionis colorem offendi: III α arg. ἀντέκλημα (γ add.), γ 1 ὥμην (ι subscr.), δ 1 ἀπογίαν (λο ins.), V 63 ὑπερημερον (accentus add.), 76 εὔρ' ὄπως (corr. εὐρόπως). quas emendationes ad recentioreman manu referendas putavi, quia hunc colorem non memineram me invenire in A nisi in scriptoribus illa quoque manu correctis.

Correctiones librarii facile intellegimus maximam partem ex codice haustas esse eodem ex quo A descriptus est. nam multae earum vix aut ne vix quidem potuerunt conjectura inveniri ac longe plurimae congruunt cum N. itaque, nisi ubi gravius aliquid obstat, nostro iure eas quas librarius ipse mutavit scripturas errore negligentiaque or-

tas esse iudicabimus. nullo autem in genere errorum saepius librarius peccaverat quam literis vel syllabis vel vocabulis singulis pluribusve omittendis. quod genus cum contrarium sit alii librorum mss. pesti, literarum syllabarum vocabulorum additionibus, non est mirandum etiam talia quaedam in A olim omissa fuisse, quae optimo iure omitti potuissent. nam V 94 A pr. recte habet πράξεθ' pro πράξεσθ', VI 42 προδικασίας pro προδιαδικασίας, VI 28 μαρτυρούντων pro καταμαρτυρούντων, IV δ 10 ἀποκτείνειν pro ζητεῖν ἀποκτείνειν. a quibus locis in magna similium omissionum frequentia nihil accedit antiquioribus codicis A scripturis auctoritatis. nec plus eis propterea tribuimus quod A pr. solus II δ 7 κυρίων praebet pro κυρίως, V 16 ὑπολείπεται pro ἀπολείπεται, VI 47 καταδικάσαι pro καταδικάσειν, quoniam hae pervagatae sunt scripturae fluctuationes. sed non ubique id quod manu correctrice librarii in A positum est etiam in N invenitur: est ubi cum hoc codice consentiat A pr. hi vero loci ita sunt comparati ut auctorem correctionum a coniecturis non abstinuisse evincant. nam neque ulla ex eis mutationibus librarii, quae carent consensu libri N, extra coniecturae fines versatur, et nonnullae earum manifesto coniecturae debentur infelici. ita III β 7 NA pr. ἁμαρτῶν, A corr. ἁμαρτῶν (pertinet verbum ad τὸ μειράκιον). III γ 3 NA pr. δέομαι ὑμῶν . . . μὴ . . . ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντας ψευδῆ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἠγήσασθαι, nisi quod A pr. levi errore ἠγήσασθε. correctum est in A ἠγήσησθε, etsi praecedit πεισθέντας, quod recentior demum διορθωτῆς in πεισθέντες mutavit. VI 10 NA pr. οὐκ ἂν καταψηφίσεσθε οὔτ' ἂν ἀποψηφίσησθε, A corr. οὐκ ἂν καταψηφίσησθε οὔτ' ἂν καταψηφίσαισθε. erat corrigendum: οὐκ (vel potius οὔτ') ἂν καταψηφίσαισθε οὔτ' ἂν ἀποψηφίσαισθε. VI 22 N εἰ ἐν (h. e. εἶεν), A corr. εἰς literis σὶ in rasura scriptis. his locis similibusque omnibus duplicem in communi archetypo codicum A et N exstitisse scripturam credant quibus nefas est A ab ipso librario interpolatum existimare.

De recentioris manus correctionibus vix habeo quod addam eis quae supra dicta sunt. incepit corrector ab Isaeco, substitit in Antiphontis V 84, quo de correctionum fine mihi plane convenit cum Siggio.

Ex uno archetypo derivatos esse A et N cum aliis rebus efficitur, quarum partem attulit Herm. Sauppe Quaestionum Antiphontearum Gottingae a. 1861 editarum p. 3 sq. quasque omnes enumerare longum est et inutile, tum eo probatur quod in utroque codice Dinarchum excipit Antiphon, hunc Lycurgus. neque vero facile adducar ut A et N eiusdem exemplaris apographa esse credam, quippe cui opinioni earum maxime discrepantiarum frequentia, quae verbis constant varie dispositis, videatur adversari. sed utut hoc est, satis constat neutrum codicum nostrorum ea esse praestantia qua alterum omnino contemnere iubeamur. iam uter codex, N an A, plura certioraque habeat indicia interpolationis quaeritur, qua in quaestione ad summam nihil interest utrum interpolationes in codice superstite (A aut N) natae an ad deperditum aliquem codicem, per quem ille ex archetypo manaverit, referendae sint. nam eas scripturas quas ab librariis codicum A et N sero invecas esse dixi nunc ne Crippsiano iniuria fieri videatur omitto. et Oxoniensem quidem ab homine graece docto et ingenioso consilio interpolatum esse Herm. Sauppe Quaestionum Antiphontearum libello supra citato evincere studuit, multisque hominibus philologis satisfecit etsi accuratiore collatione libri Crippsiani, qua diversae corrigentium manus distinguerentur, opus esse ipse professus est (l. d. p. 6) ac speciosa pauca multis improbabilibus aut prorsus inanibus miscuit nullo facto discrimine, nec sane ea tantum quae inspectis denuo codicibus aliter se habere intelleximus inania sunt, verum etiam alia complura. nam quod p. 9 pollicetur se in vitiis codicis N recensendis leviora omnia omissurum („ut *καίτοι* I 25 ex prioribus repetitum, § 24 *ἠδίκησε* bis

pro ἠδίκησε scriptum, similia multa“), quia non mirum sit per negligentiam vitia quaedam in N admissa esse, qualia et in codicibus omnibus reperiantur et nunc quisque in scribendo facile admittat, ut verba propter homoeoteleuton omissa I 7 II δ 11 VI 17 et 32, non stetit promisso vir eruditissimus, sed per saturam (ordinem scilicet orationum secutus) diversissimas fudit scripturas, quo „partim hominem (scribam codicis Oxoniensis) sententiam magis quam verba secutum esse, partim consilio quaedam mutasse“ ostenderet. quasi subito oblitus esset mutationes „aut consulto aut per negligentiam“ (p. 6) fieri, negligentiae autem vitia et in codicibus omnibus reperiri et nunc quoque in scribendo a quolibet facile admitti. an προϊόντος τοῦ λόγου tertium esse genus mutationum sensit quas scribae nec per negligentiam nec consilio, sed „sententiam magis quam verba secuti“ facere soleant? at quid interest inter λόγους II α in argumento ex prioribus repetitum atque ἐστίν V 92 aut με VI 6 quae non alio modo nata esse apparet? cur I 3 καὶ negligentia omitti potuit, V 71 et 85 non potuit? ἀν V 71 si consulto in N omissum est, idem factum in A IV δ 11. nec quae praeterea Sauppio displicuerunt verborum omissiones quidquam habent insoliti. εἶναι IV β 6 propter ἠγείται quod praecedit excidit, IV δ 5 dubitari potest verba καὶ τῆς ἑαυτοῦ aliena illa ab hoc loco utrum in N propter ea quae sequuntur (καὶ τῆς ἐκείνου) felici casu exciderint an in A ex dittographia orta sint²⁴), IV α 2 τὴν γῆν καὶ θάλασσαν nescio an non sine exemplo legi possit. certe additum potius quam omissum alterum τὴν interpolationis suspicioni obnoxium videtur, cum articuli formas in codicibus graecis sexcenties male intrusas, sexcenties casu omissas esse sciamus. ἔγκλημα IV β 4

24) Dittographiae originem ut intellegas, etiam ea quae praecedunt sunt consideranda: ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας κτλ.

consilio expelli non potuit, omissum coniectura restitui potuit. denique V 95 absunt quidem ab N verba corrupta ἀραῖσ τῶνδετοι (h. e. ῥᾶστον δέ τοι), sed relicto vacuo spatio (in fine versus, quamobrem mirandum non est spatium iusto brevius esse) nec distincta post ea quae praecedunt oratione. quemadmodum Crippsiani scriba interpolavit Lyncurgi locum Leocr. 28 cum post τούτου οἰκέτας omisit quae non intellexeret ἡ προκλήσεις προκλήσοι ἄξιόν ἐστι (h. e. ni fallor ἢ προκλήσεις προκαλεῖσθαι ἄξιόν ἐστι) vacuo relicto versu dimidio.

Sed non lacunis tantum in hac causa abusus est Sauppe neque serio videtur leviora omnia in illo vitiorum codicis N conspectu omittere voluisse, si quidem leviora dicimus errores faciles et quales in codicibus omnibus reperiuntur. ex quo genere Sauppe haec attulit: I 26 κελεύουσα (pro κελεύσασα), II α 9 ἐλεγχόμενος (ἐξελεγχόμενος), III β 7 ἐμελέτα (ἐξεμελέτα), IV β 7 μέντοι (μέν μοι), γ 4 ἔπαθεν (ἀπέθανεν), 7 ἀποθανόντος (παθόντος), V 12 συμπαρελθῶν (σὺ παρελθῶν), ibid. εὐρών (ἐξευρών), 17 με (μοι), ibid. ποτε (πώποτε), 62 δὲ (γὰρ), 65 ἐργασαμένω (εἰργασμένω), 82 τοῦ δὲ (τοῦτο δὲ), 96 ἐστὶ (ἐσται), VI 6 δημοσίαι (διωμοσίαι), 17 ἀποφωνῶ (ἀποφωνῶ), 34 ὑστέρα (ὑστεραία)²⁵. vix graviora sunt ἀπειλημμένω I 3 (pro ἀπειλειμμένω h. e. ἀπολελειμμένω) et ἐνθυμεῖσθε V 46 (pro ἐνθυμεῖσθαι), quia facilem itacismi habent excusationem, qua ne A quidem carere potest cum (ut alia taceam) I 4 in eo sit ἔλθοι pro ἔλθη, et VI 44 παρῆσαν pro παρ-

25) Pro τοῦ δὲ V 82 et δημοσίαι VI 6 is qui Maetzneri in usum N contulit enotaverat τοῦδε et δημόσαι. idem etiam alios haud paucos commisit errores. velut cum I 17 in codice legere sibi visus est τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς, pro iota subscripto habuit accentum acutum voculae ἄμα infra positae. omnino lectores benevolos rogatos velim ne dubitent vel silentio meo illum hominem refutatum existimare. in aliis rebus facile atiar me erroris coargui.

εἶσαν. καταψηφίσεσθε (A καταψηφίσθησε) I 12 Sauppe ferri non posse et in optimis codicibus, ut in Urbinate Isocratis, eiusmodi vitia reperiri monuit. I 19 ἡμετέρας pro ἐμῆς et III γ 5 ἀκοντίσαντα pro ἀποκτείναντα idem suspicatus est dormitantem dedisse librarium oculis ad ea quae sequuntur delapsis. similiter factum iudico ut VI 39 in N καὶ ἐν τῇ σφετέρᾳ ἑαυτῶν scriberetur pro ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν. sequitur enim καὶ ἐτέρωθι πανταχοῦ. nisi forte homo graece doctus et ingeniosus consulto σφετέρᾳ ἑαυτῶν scripsisse putandus est. quali quidem homini, si dis placet, etiam τ' VI 19 post φανερώτατος insertum tribui poterit necnon γοῦν I 28 pro οὔν ἐγὼ et III β 3 idem vocabulum pro μὲν οὔν substitutum.

Quae hactenus attuli si quis eam habere vim sibi persuaserit ut codicem N ab homine non indocto et ingenii satis acris interpolatum esse evincant, suo iure etiam ceteras quas Sauppe l. d. commemoravit peculiare huius codicis scripturas coniectura inventas aut mera mutandi libidine fictas arbitrabitur, licet demonstrari nequeat eas scripturis Crippsiani inferiores interpolatasque esse²⁶). mirabitur fortasse quid sit quod IV δ 2 (βλέπειν μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν) interpolator τοῖς ὀφθαλμοῖς in τοῖν ὀφθαλμοῖν mutavit, τοῖς ὠσίν autem intactum reliquit, mirabitur V 77 (καὶ χορηγίας ἐχορήγει καὶ τέλη κατατίθει) sensisse hominem κατατίθεισιν requiri neque tamen ἐχορήγει sollicitavisse. verum haec et talia quia videri possunt condonanda esse humanae imbecillitati et inconstantiae, age proferamus quod mirabilius sit. V 90 A cum habeat ψηφισαμένοις (sequitur μὲν ὑμῖν ἐμοῦ), Sauppe id quod est in N φεισαμένοις aliquo modo sen-

26) Velut V 14, ubi N habet διδάξει, A διδάξουσι, parum est confidenter negasse verbum ad τοῦ καθηγόρου referri posse. nam in loco gemino VI 2, ubi in utroque libro est διδάσκουσιν, praecedit τούτων (τῶν καθηγόρων), non τούτου.

tentiae convenire dicit, sed verissimam esse Aldi coniecturam ἀποψηφισαμένοις . fugit igitur virum clarissimum φεισαμένοις μὲν unice convenire ei quod paullo infra legitur ἀπολέσασσι δὲ, quae scriptura a Turicensibus demum editoribus, Sauppio et Baitero, auctore Dobreeo reposita est pro ἀπολογήσασθαι. nam quod Schoell (annal. philol. CIII p. 301) negat hominem qui se iniuria accusatum dicat poscere posse ut sibi a iudicibus parcat, quale hoc sit docent verba Socratis Platonici (Apol. p. 31 A): ἀλλ' ἐὰν πείθῃσθε, φείσεσθέ μου . neque eo ψηφισαμένοις commendatur quod absurdum est. facile enim ex φεισαμένοις fieri potuit φισαμένοις ac deinde pro hoc substitui ψηφισαμένοις sententiae quidem non aptum, at bene graecum vocabulum, qualibus in correctionibus librariorum saepe acquievisse nemo nescit.

Itaque cardinem quaestionis in eo versari apparet, utrum A alia eaque manifesta praebeat interpolationis vestigia necne. qua de re nondum inter omnes constare vix credas. tantum abest ut A „nunquam consilio interpolatus“ sit ut ne Sauppium quidem quamvis praeiudicata opinione captum interpolationes omnes fallere potuerint. nam II β 2 quod N habet προβέβληκεν (A ἐμβέβληκεν) iure Sauppio l. d. p. 9 „videtur προσβέβληκεν fuisse, quo exemplo III β 4 καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὕσαν προσέβαλεν ἡμῖν, deinde IV β 4: ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν et § 8: ὑμῖν — τὸ μῆνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι dictum sit.“ ἐμβάλλειν ita usurpatum in Antiphonte frustra quaeras. quid igitur est ἐμβέβληκεν nisi audax et infelix coniectura? etiam peius est quod VI 6 in A legitur τὸν γε διώκοντα pro τὸν τε διώκοντα. nimirum exciderant hoc loco propter homoeteleuton in communi codicum N et A archetypo verba αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς (suppleta illa ab Aldo ex V 89) quorum καὶ illi τε respondet. II δ 7 ex quo novimus esse in N τι οὐ δίκην δώσει dubitari

nequit quin Reiske rem acu tetigerit coniciendo τοῦ δίκην δώσει. A habet οὐ δίκην δώσει, quod etsi aliquo modo sententiae convenit, sagacissimo illi viro merito displicuit. IV β 4 N μοχθηρῶ, A πονηρῶ. prius verum esse metri efficitur necessitate in Aristoph. Eq. v. 1304. IV α 2 τὸ ἀνθρώπινον φύλον N, τὸ ἀνθρώπινον γένος A. poetae φύλον pro γένος obtrudi potuit, oratori non item. VI 40 ἐώρων N, ἐώρα A. pertinet verbum ad ἡ βουλή. I 21 μέν γε N, μέντοι A. Photius: μέν γε ἢ ἀντί τοῦ μέντοι λέγουσιν ἢ ἀντί τοῦ μέν.

Haec exempla ita comparata sunt ut dubitari nequeat quin N veram aut verae propiorem praebeat scripturam, et simul illud satis constet, aliquem consulto, non dormitantem aut festinantem, ea invexisse quae in A leguntur. nam quod ille fortasse nonnunquam ab alio deceptus nos frustratur, num ea re minus ab eo eludimur? talia interpolationis exempla vix ulla reperias in N. non me fugit suspicioni obnoxium esse V 11 σαυτῶ (αὐτῶ A, unde αὐτῶ Maetzner). at quis praestet non potuisse fieri ut αὐτῶ per negligentiam ex σαυτῶ nasceretur? certe donec plura quibus idem melius probetur inventa non sunt, hoc exemplum inutile erit, quoniam σαυτῶ eo loco neque sententiae repugnat neque usui.

Eas discrepantias scripturae quae verbis varie dispositis constant haud secus ac Sauppe ab hac quaestione exclusi, quia facile est ad intellegendum Oxoniensem librum in universum aestimanti etiam hac re Crippsiano praestare neque unquam ita ab eo dissentire ut vitium praebeat manifestum. quodsi aliis in rebus iare fidem derogamus testi quem et falli saepe et aliquoties aperte mentitum esse constet, cum alius praesto sit testis qui, etiamsi memoria non omnino utatur firma, mendacii atque calliditatis convinci nequeat, consequens est pro fundamento recensionis non A habendum esse, sed N, ita quidem ut eae codicis A scripturae in calculos vocentur quae neque errore nasci neque

consilio fingi facile potuerint aut, licet coniecturae hominis non indocti debeantur, probabiliter tollant manifestum vitium codicis N. haec habui quae de codicibus mss. deque fundamento meae recensionis disputarem.

In formis verborum operam dedi ut haec eloquentiae Atticae antiquissimae monumenta²⁷⁾, quoad eius fieri posset suae aetatis speciem recuperarent. atque γίνομαι et γινώσκω in his orationibus ferenda non esse iam Frid. Franke in censura editionis Maetznerianae (annal. philol. vol. XXVIII inserta) iudicavit²⁸⁾. Blassio praeunte

27) Fuerunt qui orationes quae sub Antiphontis nomine circumferuntur ab oratore Rhamnusio abiudicarent. hi utrum aliis opinionem suam probaverint nescio: mihi quidem nihil dixisse videntur. Schoemann in censura editionis Maetznerianae (Jahrbücher für wissenschaftliche Kritik, October 1839) obiter pronuntiavit orationes V et VI solas sibi videri esse Antiphonticas, eamque sententiam argumentis puerilibus (dicam enim quod sentio) exornandam sibi sumpsit Pahle (Die reden des Antiphon, Jever 1860). primus rectam viam ingressus aliquid profecit Leonardus Spengel in disputatione quae est de tetralogiis Antiphontis inserta illa Musei Rhenani n. s. vol. XVII p. 161 seqq. qui cum haec possisset (p. 167): «so grosz die sprachliche übereinstimmung der ersten rede mit der fünften und sechsten ist und ich an ihrer ächtheit nicht mehr zweifle, so grosz ist die sprachliche verschiedenheit der tetralogien von den andern reden. damit ist jedoch der schlusz, an einen andern autor zu denken, noch keineswegs hinreichend gerechtfertigt.» nondum inventus est qui veriora nos edoceret. et sane quantumvis distare videatur usus tetralogiarum a ceteris orationibus, frustra quaeras ad quem oratorem sive rhetorem illud elocutionis genus magis conveniat quam ad eum qui si non fuit, at haberi potuit magister Thucydidis.

28) In utroque codice est γίνεται II α 3 III γ 8 VI 6, γίνεσθε V 47 et 94, γίνονται II α 10 IV β 7 et δ 2, γίνηται V 11, γίνονται I 25, γίνονται I 10, γίνεσθαι I 10 III γ 8, γινομένης III δ 4, ἐγίνετο V 21 VI 24; in A solo γίνεται IV δ 3, γίνονται II β 11, ἐγίνετο V 24, ἐπιγινόμενα II β 11; in utroque συγγινώσκω IV γ 11, γινώσκει IV δ 9, γινώσκουμεν II α 3, γινώσκουσι I 29, ἐγίνωσκέ (μου) V 33, ἐγίνωσκεν ibid, γινώσκοντες II α 2 III δ 1, ἐγίνωσκετο II α 4 V 86, γινώσκεισθαι V 88, ἀναγινώσκόμενον II β 7; in A solo γινώσκοντες II γ 10.

II α 1 edidi πράσσωσι, II β 11 πράσσω, V 91 ἔλασσον, meoque periculo II β 8 σφαζόμενον restitui, quia ττ a prioribus quinque orationibus, quae haud dubie antiquiores sunt sexta, sicut a Thucydide poetisque tragicis alienum videtur. praeterea haec mutare non dubitavi:

Μιτυλήνη (cf. ad V 20), Μιτυληναῖοι (cf. ad V 76),
 φονεῖς (I 2 et 4, IV β 7),
 δωρεάν (V 34),
 ἔνη (VI 21),
 ἐπιμελεῖσθαι (VI 12 ter, semel ibid. 13),
 ἦν primae pers. (cf. ad V 23), παρῆν pr. p. (VI 15),
 ἦδειν pr. p. (cf. ad II β 3), συνῆδειν pr. p. (V 52),
 ξυνῆδειν pr. p. (V 93), ἦδεις (V 15),
 εἶημεν (IV β 9), εἶησαν (II α 10 III δ 6),
 τολμήσαιεν (VI 51),
 ἐδεδειπνήκεισαν (I 18),
 εὐπορεῖτε impf. (V 66), εὖρον (II γ 2 V 28 29 55),
 εὕρηνται (V 68), εὐρέθησαν (II α 4), ἐξευρέθη
 (V 28).

ἀποθνήσκει (I 20) et ἀναμιμνήσκων (II δ 11) et σώζονται (II β 1) et quaecunq̄ue ab eisdem thematis sunt derivata iota subscripto instruxi, quo in Antiphontis libris semper carent haec verba. λάθρα VI 18 Blass correxerat²⁹). — ἄξαι V 46 propterea non mutavi quod satis probabilis non suppetebat emendatio. οἶδαμεν II α 3 quodam modo defendi videbatur verbis Phrynichi Bekkeriani ad locum citatis. quamquam ex eisdem verbis colligas seriores non abhorruisse ab his formis, quo exemplo συνοῖδα-

29) Sero animadverti etiam nomen Ἡρώδης cum iota subscripto esse exarandum, qua de re non tam praecepto illo Etymologici Magni (165, 43 et 437, 56) constat quam titulorum auctoritate. vid. Keil Syll. inscr. boeot. (Lips. 1847) p. 58, qui addere poterat in tabulis Heracleensibus esse ΤΩΙ-ΗΡΩΙΔΑ (C. I. Gr. 5774, 180) et ΤΑΙ-ΗΡΩΙΔΕΙΑ (ibid. vv. 15. 42. 55. 87. 89. 114). Ἡρωίδης (sic) ex Ἐπιγρ. ἀνεκδ. ἀρχαιολ. συλλόγου Φυλλ. Β', x affert Pape-Benseler lex. I p. 473.

σιν scripsit epitomator Lysiae XI 1, ut haud improbabili-
ter codicis M scriba pro οἶδαμεν substituerit ἴσμεν. alia,
velut ἐπεξερχόμενοι II α 3, ἐδείκνυε V 76, πλέον ἢ VI 44,
οἰκτεῖρω, ἔτοιμος, ὅμοιος, quorum sunt quae merito sus-
pecta habeantur, nec tamen ut exclusa sit dubitatio, quibus
de causis intacta reliquerim, facile etiam tacente me intel-
lectum iri spero.

Encliseos leges quibus uti consuevimus non eas quidem
ab omni parte perfectas tenere malui quam librariorum
imitari inconstantiam ac negligentiam. qua de re, ne au-
geretur taedium annotationis vel sic inutilibus scripturis
refertae, hoc loco summam exponere placuit. δὲ in libris
nonnunquam enclitica est (NA: III γ ὅ et V 39 ἐγώ δε, V
50 τότε δ', V 77 ἐπεὶ δ', V 79 πολλά δ', VI 12 κηδεστήν δ',
N: VI 29 ἐγώ δε, A: I 12 ἐγώ δε). nonnunquam etiam
vocabulum paroxytonum alterum recipit accentum (NA:
II β 6 et V 82 ἄλλό τι, VI 13 ἄλλός τις, II γ 2 προσ-
ιόντάς τινας, VI arg. ὅπερ ἐστίν; N: I 26 ἄλλού του,
V 17 ὅστις ποτε, V 38 ἄλλον τινά, V 86 δότέ τι, VI
ἄρά τις; A: IV γ ὅ ἄλλός τις, V 3 ὅτάν τις, V 45
εἰκότά ἐστίν, V 51 εἴπερ γε, VI 5 ὅπερ ἐστι). saepe in
utroque aut in altero utro codice post vocabulum perispo-
menum ἐστί(ν) aut εἰσί(ν) aut denique εἰμί (in A etiam φη-
σί(ν)) caret accentu. aliquoties in A, saepe in N post voc.
properispomenum enclitica monosyllaba aut ἐστί(ν) neque
habet accentum neque voci praecedenti eum cecidisse vide-
tur. (N quidem sibi constat in scripturis οἶος τε, οἶος τ',
οἶον τε, οἶον τ', οἶοι τε, οἶα τε.) casu idem crediderim acci-
disse pauculis locis post vocabulum proparoxytonum, casu
haud dubie bis terve factum est ut in altero utro codice
ἐστί(ν) aut εἰσι praecedente voce paroxytona accentu non
instrueretur. saepe in altero utro codice, saepe etiam in
utroque enclisis cum fieri potuisset, enclitica accentum non
amisit, ex monosyllabis τὲ τίς τί. nam gravem accentum
τις et τι aspernantur. vocabula φημί φησί(ν) φασί(ν) raris-

sime in N nec multo saepius in A enclitica sunt. ubi duae se excipiunt encliticae, prior non habet accentum (nisi quod Π β 1 in N est ἐὰν τέ τις), altera eum habere solet si duabus constat syllabis. sed in A quidem etiam τι post encliticam positum ὀρθοτονεῖται.

Praeterea commemorare nolui, nisi ubi scripturae discrepantia aliquam ob causam notabilis esset, in libris sive singulis locis sive saepe sive adeo constanter legi τοπαράπαν τοπαραχρήμα, καταπεριτροπήν καθέκαστον καταταυτὸν καθότι καθόσον μεθήμεραν μετατοῦτο μεταταῦτα μετατῆς παραγνώμην διατοῦτο περιπλείστου ἐξαρχῆς ἐξίσου ἐπαυτοφώρω, ταυτὸν ταυτὰ, μὴδὲ μὴδ' μὴδὲν. in N subinde occurrunt οὐχ' (pro οὐχ) et μὲν δὲ ἄν καὶ μὴ³⁰). ι et υ in eodem codice (raro in A) binis punctis notantur ubi per se constant neque cum alia vocali diphthongum faciunt. iota subscriptum in N modo adest modo desideratur (velut V 7 in eo legitur ἐν τῷ ὑμετέρῳ δικαίῳ οὐχ ἦσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ), in A a librario rarissime additum est, recentiore vero manu in verborum formis praeditis augmento. pro ὁ μὲν — ὁ δὲ, ἡ μὲν — ἡ δὲ, οἱ μὲν — οἱ δὲ malui contra libros scribere ὁ μὲν — ὁ δὲ, ἡ μὲν — ἡ δὲ, οἱ μὲν — οἱ δὲ. denique προυκαλούμην προυθυμήθη similia recte in utroque libro carent coronide.

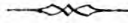
Diversas corrigentium manus in annotatione distinxi 2 numero correctionibus recentioribus apposito. carent vero hoc numero praeter ipsorum librariorum correctiones rasmae non expletae, quae utrius sint manus sciri nequit.

Quod superest gratias ago duobus viris de me et de hoc

30) μὲν et δὲ cum duplici accentu gravi in N sicut in codice Palatino Lysiae scribitur praecedente articulo, eo consilio ne in eis quae sequuntur quaeramus ad quod articulus referatur. similiter μὴ invenitur ubi post μὴ vox paullum insistit, velut in εἰ δὲ μὴ «alioquin». ἄν nunquam idem valere videtur quod ἐὰν, nec facile καὶ ita positum invenias ut καὶ ἐὰν substitui possit. ceterum de ἄν et καὶ mihi non satis constat.

libro optime meritis, Roberto Haseniaegero directori olim scholae Wiedemanni, nunc Evangelii ad aedem S. Catharinae ministro, et Augusto Nauckio. illius enim liberalitati debeo quod mihi licuit in Britanniam proficisci ad codices examinandos, hic mecum operam dedit ne vitia superessent typographica ac per hanc occasionem haud pauca acutissime ut solet observata mecum communicavit. hos viros humanissimos ut benigne librum accipiant mihi que favere pergant rogatos velim.

Scr. Petropoli m. Ian. a. MDCCCLXXX.

CORRIGENDA ET ADDENDA.

In verbis oratoris restitui velim: p. 29, 10 ἄν ποτε
32, 1 ὃ δὲ
36, 3 προαποθνήσκουμεν
43, 18—19 ὃ μὲν — ὃ δὲ
53, 10 ἐν τίνι

nam accentus evanidi aut signa interpunctionis errore omitta nemi facile fraudi erunt.

Notis quae addam haec habeo: ad p. 1, 17 ἐποίησε corruptum? an intercudit καταστῆναι? | 6, 11 ἐγὼ γὰρ ἦ? | 7, 4 Δίκη? | 11, 2 πρὶν γε δὴ Car. Lüth | 13, 6 οὐδε N | 13, 11 δέ τινα A pr., corr. 2 δέ τινα | 16, 14 μὴ om. N pr. (corr. 2) | 16, 15 οἶδε τούσδε NA | 16, 23 πιστεῦσαντας N | 19, 2 ἀποδῦσαι Bl. | 22, 8—9 videtur legendum esse: ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρῶντες [δὲ] τάναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς φανερόν (γὰρ) ὅτι cet. | 22, 22 ἀσπαίρουσιν A | 23, 14 Διπολιεῖσις requirit C. Lugebil coll. Hesych. s. v. et Porsono ad Ar. Pac. 419 | 25, 1 τον sine acc. A | 30, 9 ἐγώδε A pr. (corr. 2) | 31, 9 εἰ δὲ αὐθραία? | 32, 16 N subicit: ὁ ὕστερος ἐκ κατηγορίας: | 33, 7 πρῶτον ὑμᾶς] ὑμᾶς πρῶτον A | 38, 5—8 οὐ γὰρ — εἰσὶ del. Muretus | 39, 2 δέ recte fortasse delebam Obs. Ant. p. 18 | 43, 8 ἀλλὰ A | 45, 19 γὰρ A pr. (corr. 2) | 47, 19 εἴργεσθαι A pr. (corr. 2) | 50, 21 ἐν τῷ (αὐτῷ) πλοίῳ Linder | 53, 12 καὶ ante ἐκβαλλομένου fortasse delendum cum Bl. | 54, 4 ἐβασάνισαν] αν posterius evanuit N | 54, 21 ἐπιμεληταὶ Hug | 54, 22 καταψευδόμενος R. et D. | 55, 21 ὅτε φη A | 56, 24 τοτελευταῖον A corr. | 57, 4 διατέλους A pr. (corr. 2) | 57, 18—19 verba καὶ [μὴν deletο] πολλῶ πλέον γε (sive πολλῶ ἐπὶ πλέον γε) — πόλιν post καὶ μὴν — ἐκ τοῦ πλοίου poni vult Schoemann | 62, 18 verba τῷ μὲν γὰρ — ἐμοὶ δὲ ἦν «vel (cum Reiskio) ponenda post ὑπὸ τούτου vel potius delenda» censet D. | 57, 23 τεκμήριον ἐστὶν A pr. (corr. 2). τεκμήριον ἔσται Bl. | 63, 15 ἔχ. ὑμᾶς] ὑμᾶς ἔχ. A | 64, 8 verba τοῦ θανάτου suspecta Reiskio | 64, 20 ὑμετέρου] με evanuit N | 66, 13 αὐτῷ] αὐθραίας? | 66, 16 ἀλλ' οὐκ ἀποστερῶν γε? | 70, 7 διομοσομένουσ N | 70, 16 ἔλαττόν libri | 72, 19 ἐν τοίνυν τοῖς χρόνοις?

Corrigenda in notis inveni haec: ad p. 3, 8*) 1. ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ | ibid. ὑπόθεσις (non ὑπόθεσις) | 4, 3 ἀπειλειμμένω A pr. (corr. 2?) | 7, 6 N corr. 2 θύειν etiam post πειρασιῖ (in fine versus) additum habet, sed

*) Primum in corrigendis notis dico versum qui infimus est.

CORRIGENDA

ut legi vix possit | 7, 9 καὶ ἀγαθός] κάγαθός A. cf. Mart. Schanz Nov. comment. Platon. (Wirceburgi 1871) p. 101 | 8, 6 δεξιόν (τι) Hi. sed vid. Franke Lect. Aeschin. (Philol. Suppl. I) p. 435 | 9, 2 τούτου γε ἕνεκα A | 9, 7 12 ὑπὲρ τῆς | 10, 1 A pr. teste Dobson | 10, 6 αὐτῆ R. (non St.) | 11, 3 15 2. ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ | 12, 1 ante ὑμέτερον inserendum ἡμέτερον] | 16, 4 Reiskii coniecturae adversatur Thuc. VI 60 | 20, 4 αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι β 10 | 20, 5 ἀποστερηθ̃ . . . A pr. teste Siggio | 21, 13 ἀγνεύετε (τε add. Harpocratonis cod. A, Angelicanus) | 21, 14 φησί· | 22, 6 πά- | 23, 5 δοῦδοι A pr. ut vid., corr. δοῦλοι | 28, 5 ὑπό τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπό τε τῶν πραχθέντων A pr., quod correctum est literis α δ γ β supra positis additoque etiam ∕. signo super (ἀληθεία)σ et πρ(αχθέντων) | 34, 11 pr., | 38, 2 dele 20 numerum | 40, 2 ante ἐστὶ inserendum εἰσί] | 41, 2 20 δ. — ΥΣΤΕΡΟΣ] ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστερος N, ἐξαπολογίασ ὁ ὕστερος A | 42, 8 post 2 inserendum ἀκινδυνότερα S.] | 44, 5 9—10 προστρόπαιος ἔσται Kayser] προστρόπαιός ἐστίν | 44, 6 commemorare debebam vv. τοῦ ἀποθανόντος Emperio delenda videri | 45, 11—12 pro «omnia autem quae praecedunt» leg.: deinde verba ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα | 46, 10 Ἀντιφῶντος· | 47, 7 quod prius conieceram: καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ· μέγιστον (δέ) γε καὶ, abieci quia δέ γε καὶ non memini me invenire coniuncta. videtur emendatio loci mihi negata esse. Blass ante καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν inseruit ὥσπερ | 47, 10 καὶ del S. | 47, 11 nihil mutandum esse docet Thuc. VI 28 | 49, 3 XXXIII | 50, 4 tolle unicum post «Bk.» | 50, 10 post «(au legi nequit)» adde τὰ μ' αὐτοῦ A pr. | 52, 2 τὸ παράπαν] prius π a m. 2 nunc habet N | 53, 4 ἐν τινι A pr. (corr. 2), ἐν τινι N | 53, 8 φροῦδος· | 56, 2 post καὶ add.: casuque etiam spiritu vocis seq. sublato | 56, 6 αὐτοῖς ἄν Spengel] αὐτοὶ δὴ | 56, 7 τίς A pr. | 58, 4 τὸν θάνατον] vid. Procksch Philologi Leutschiani XXXVII p. 316 | 58, 5 ταῦτά R. (non St.) | 58, 6 Siggio visum est super αι in A aliquid erasum esse, quod ε fuisse coniecit Hug | 59, 9 post φλαῦρον A punctum habet | 63, 1 δὲ γ' N pr. (non A pr.) | 63, 6 τι] τί N, om A | 66, 10 ante καὶ κινδυνεύσεται inserendum κεινδυνεύσεται] | 67, 3 πὲ post ἐμοὶ om. A pr. ut vid. | 67, 4 post «libri.» add.: corr. Bk. | 67, 5 pro «item mox» cet. leg.: ἐμὸν] evanuit μ, item mox τῶν in χρημάτων N | 68, 7 σοφ . . . τά- (non σοφ . . . τά-). ceterum concedi non potest A pr. habuisse σοφωτάτην. nam literarum α et φ partes posteriores (\ et ρ) ac literae εσ non in rasura, sed pallidiore tantum scriptae sunt atramento. qua de re dixi in praefatione | 69, 4 φόνου δὲ R. | 70, 8 ὁποῖάν N | 71, 2 ἐστὶ A | | 72, 1 argumenti scriptori Ἐρεχθίδος relinqui poterat.

ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ ΛΟΓΟΙ ΦΟΝΙΚΟΙ

COMPENDIA:

N	=	codex Oxoniensis	Fr.	=	Franke
A	=	codex Crippsianus	Hi.	=	Hirschig
x	=	codices ex A derivati vel omnes vel deteriores	J.	=	Jernstedt
Ald.	=	Aldus	Mr.	=	Maetzner
Bk.	=	Bekker	R.	=	Reiske
Bl.	=	Blass	S.	=	Sauppe
D.	=	Dobree	St.	=	Stephanus
			Tur.	=	editores Turicenses.

Paragraphi sunt Bekkerianae.

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ.

1 Ἀντιφῶν υἱὸς μὲν ἦν Σοφίλου, φυλῆς δ' Αἰαντίδος, Ῥαμνούσιος τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὰ Περσικὰ γενόμενος συνήκμασε Γοργία τῷ σοφιστῇ. καὶ διδασκάλῳ τὰ πρῶτα χρησάμενος τῷ πατρὶ διδάσκοντι γράμματα, τῆς ἡλικίας προβαινούσης τὰ περὶ τοὺς λόγους ἐξεπόνησε·
5 φυσικῇ (δὲ) δεινοτητι τὴν ἐκ τῆς ἀσκήσεως μελέτην προσλαβὼν, μηδενὸς μὲν ἀκροασάμενος, ὅτι μηδὲ ἦν πῶ τις τότε μήτε τεχνῶν ῥητορικῶν συγγραφεὺς μήτε σοφιστῆς προεστηκώς διατριβῆς, τοῖς (τῶν) πρὸ αὐτοῦ δὲ ἐντυχῶν βιβλίοις καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιστα, εἰς τοσοῦτον προῆλθε δεινοτητος ὥστε Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο διὰ τὴν ἐν τῷ
10 λέγειν ἡδονήν. τοῦ πολιτεύεσθαι δὲ ἀποστάς νέος ὢν ἐν Κορίνθῳ παρά τὴν ἀγορὰν οἶκημα εἰς ὑποδοχὴν ἀκροατῶν ποιήσας καὶ ἐξωθεν ἐπιγράψας ὅτι τοὺς λυπουμένους παραμυθεῖται, εἶτα φιλοχρήματος ὢν καὶ οὐ πολλὰ ἐκ τούτου κερδαίνων τραγωδίας ἐποίει. ἀποστάς δὲ καὶ τούτων ἐπὶ ῥητορικὴν ἐτρέπετο, καὶ συστησάμενος ἐν
15 Ἀθήναις διατριβὴν Σωκράτει περὶ τῶν ἐλεγκτικῶν διεφέρετο. πολλοὺς δὲ παιδεύσας ἐπαίδευσε καὶ Θουκυδίδην. ἐν δὲ τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ πολλὰ δυνηθεὶς μετέβαλε τὴν δημοκρατίαν καὶ ἐποίησε τοὺς τετρακοσίους μετὰ τῶν περὶ Ἀρχεπτολεμον. εἰσαγγελθεὶς δὲ ἐάλω

1 μὲν ἦν ex μὲν A | Σοφίλου recte nostri Pseudoplutarchi codices (Βιογρ. Westerm. p. 230) | 2 τῶν δῆμόν Hi. (τῶν δὲ δῆμων Ῥαμνούσιος Pseudopl.) | 5 δὲ add. S. | 6 τότε om. A | 7 τῶν inser. Bl. | 9 ἐκκλεῖτο A | 11 ἀποδοχὴν A | 14 prius καὶ supra versum A | 16 ἐν δὲ] δ evanidum restauravit m. 2 N | πελοποννησιακῷ A | 18 ἀρχιπτόλεμον N corr. 2.

καὶ τοῖς τῶν προδοτῶν ὑπαχθεὶς ἐπιτιμίαις ἄταφος ἐρρίφη. φασὶ δὲ (τινες) ἐν Σικελίᾳ αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διονυσίου· ἤδη γὰρ πρεσβύτης ὢν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος ἔσχωπτεν αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου τὰς τραγωδίας, καὶ διὰ τοῦτο, φασίν, ἀχθεσθεὶς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὑπωπτεύθη, φασί, καταλῦ- 5
σαι θέλων τὴν τυραννίδα. ἐρωτηθέντα γὰρ φασιν αὐτὸν παρὰ τοῦ Διονυσίου, ποῖος αὐτῷ χαλκὸς ἀρέσκει, εἶπεῖν, ὅθεν ἐγένοντο Ἄρμόδιος καὶ Ἄριστογείτων.

1 ἑπαχθεὶς A pr. | 2 τινες add. Bk. | 4 φησὶν N pr. | 5 ὑποπτεύθη N | φησι N pr. | 6 φησὶν N pr., φασίν corr. | 7 Διονύσου A pr. | ἄρμοδιος N pr., corr. ἄρμοδιος.

1.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. Steph.

1 Φιλόνεώς τις, ἔχων παλλακὴν τινα, φίλος ἦν τοῦ πατρὸς τοῦ λέγον- 111
 τος τὸν λόγον. οὗτος καταγνοὺς τῆς παλλακῆς εἰς πορνεῖον στήσειν ἠπέι-
 λησεν. ὁ δὲ πατὴρ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον τελευτησάσης αὐτῷ τῆς γυ-
 ναικὸς μητρυιάν τῷ παιδι ἐπεισήγαγε. κοινολογησαμένης δὲ ταύτης τῇ
 5 παλλακῇ διὰ τὸ γείτονας εἶναι καὶ μηδὲ αὐτὴν πάνυ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ
 ἀνδρός, ἔδοξεν ἀμφοτέραις φαρμάκῳ ἀνελεῖν τοὺς ἄνδρας. κατασκευασά-
 μεναι δὲ ἐορτῆς οὔσης καὶ κοινῇ τῶν ἀνδρῶν σπενδομένων — φίλοι γὰρ
 ἦσαν — δεδώκασιν ἀμφοτέροις τὸ φάρμακον ἐν πώματι. καὶ ὁ μὲν Φιλό-
 νεως πλέον λαβὼν παραχρῆμα ἀνηρέθη, ὁ δὲ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον
 10 πατὴρ ἔλαττον λαβὼν εἰς νόσον κατέπεσε, καὶ οὕτω τέθνηκεν ἐξ αὐτῆς.
 ὁ δὲ παῖς γράφεται τὴν μητρυιάν φαρμακείας. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη,
 ἡ στάσις δὲ στοχασμός· σημεῖον δὲ τὸ μὴ θέλειν δοῦναι τοὺς οἰκέτας εἰς
 βάσανον.

Νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι, δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως
 15 ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος, ὧ ἄνδρες, τοῦτο μὲν εἰ ἐπισκήψαντος

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις ἀντιφώντος N, ὑπόθεσις τοῦ
 ἐξῆς A.

1 παλλακὴν N. idem mox τῆς παλλακῆς | 4 κοινωνολογησαμένης N |
 5 διὰ τὸ etiam ante μηδὲ add. A | 8 πώματι N, ἐκπώματι A corr.
 2. | 9 πλέονα A pr. | 12 ἡ ante στάσις om. N | δοῦναι] ου evanidum
 restaur. m. 2 N | 13 post βάσανον. sequitur ἀντιφώντος: φαρμακείας κα-
 τὰ τῆς μητρυιᾶς: NA | 14 μὲν supra versum A | 15 ἔχει μοι] ἔχομι
 A corr.

τοῦ πατρὸς ἐπέξειλθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι μὴ ἐπέξειμι, τοῦτο δὲ εἰ
 ἐπέξιοντι ἀναγκαίως ἔχει οἷς ἤκιστα ἐχρῆν ἐν διαφορᾷ καταστῆναι,
 2 ἀδελφοῖς ὁμοπατρίοις καὶ μητρὶ ἀδελφῶν. ἢ γὰρ τύχη καὶ αὐτοὶ οὐ-
 τοὶ ἠνάγκασαν ἐμοὶ πρὸς τούτους αὐτοὺς τὸν ἀγῶνα καταστῆναι,
 οὓς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δὲ ἐπέξιοντι 5
 βοηθοὺς. νῦν δὲ τούτων τάναντία γεγένηται· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθε-
 3 στᾶσιν ἀντίδικοι καὶ φονῆς, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει. δέομαι
 δ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, ἐὰν ἀποδείξω ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ προβουλῆς τὴν
 τούτων μητέρα φονέα οὔσαν τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, καὶ μὴ ἀπαξ ἀλ-
 λά πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ 10
 112μηχανωμένην, τιμωρῆσαι πρῶτον | μὲν τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις,
 οὓς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων διαδεξάμενοι κατὰ τὸ αὐτὸ
 ἐκείνοις περὶ τῆς καταψηφίσεως δικάζετε, δεύτερον δ' ἐκείνῳ τῷ τε-
 4 θνηκότι, καὶ ἅμα ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ βοηθῆσαι. ὑμεῖς γὰρ
 μοι ἀναγκαῖοι. οὓς γὰρ ἐχρῆν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, 15
 ἐμοὶ δὲ βοηθοὺς, οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεῶτος φονῆς γεγένηται, ἐμοὶ
 δ' ἀντίδικοι καθεστᾶσι. πρὸς τίνας οὖν ἔλθῃ τις βοηθοὺς, ἢ ποῖ τὴν
 καταφυγὴν ποιήσεται ἄλλοθι ἢ πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον;
 5 Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἠντινά ποτε γνώμην ἔχων
 ἀντίδικος καθέστηκε πρὸς ἐμέ. καὶ εἰ νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, 20
 τὸ τὴν μητέρα μὴ προδοῦναι, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον
 εἶναι ἀφείναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ τοῦ μὲν ἐκ
 προβουλῆς ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆς δὲ ἐκουσίως ἐκ προνοίας ἀπο-
 6 κτεινάσης. καὶ οὐ τοῦτό γ' ἐρεῖ ὡς εὖ οἶδεν ὅτι γ' οὐκ ἀπέκτεινεν ἢ
 μήτηρ αὐτοῦ τὸν πατέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία 25

1 αὐτοῦ libri | 4 ἠνάγκασαν] accentum add. m. 2 A | ἐμοὶ] ἐμέ et
 mox eis ἀγῶνα pro τὸν ἀγῶνα Hi. an [ἠνάγκασαν] ἐμοὶ — τὸν ἀγῶνα
 κατεσκευάσαν? cf. Isae. VIII 43 | 5 τῷ δ' A | 7 φονεῖς ut semper libri,
 sed on a m. 2 habet N | 8 ὑμῶν] ὑμῖν ni fallor N pr. (corr. 2) | ἐπι-
 δείξω A | προβολῆς A pr. | 9 ἀλλά καὶ πολλάκις A | 13 καταψηφίσεως
 A pr. vv. περὶ τῆς καταψηφίσεως del. Lehner | 14 ἀπειλειμμένῳ A pr.,
 ἀπειλημμένῳ N | 17 ἔλθοι A | 22 τεθνεῶτος] immo πατρὸς | 23 προβο-
 λῆς N pr. (corr. 2), A pr.

ἦν σαφῶς εἰδέναι, παρά τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷς δ' οὐκ ἦν
 πυθέσθαι, τοῦτο αὐτὸ προθυμηθῆναι. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν, ὃ καὶ
 ἐγὼ προυκαλούμην, προθυμηθῆναι, ὅπως τὸ πραχθὲν ἦ ἀληθές,
 ἐπεξελεθεῖν. μὴ γὰρ ὁμολογούντων τῶν ἀνδραποδῶν οὗτος τ' εὖ εἰ- 7
 5 θῶς ἂν ἀπελογεῖτο καὶ ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
 ἀπήλλακτο ἂν ταύτης τῆς αἰτίας. ὅπου δὲ μὴ ἠθέλησε ποιήσασθαι
 ἔλεγχον τῶν πεπραγμένων, πῶς περὶ γ' ὧν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι,
 ἐγχωρεῖ αὐτῷ περὶ τούτων εἰδέναι; πῶς οὖν περὶ τούτων, ὧ δικάζον-
 8 τες, αὐτὸν εἰκὸς εἰδέναι, ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε; τί ποτε 8
 10 ἀπολογήσεσθαι μέλλει μοι; ἐκ μὲν γὰρ τῆς τῶν ἀνδραποδῶν βασά-
 νου εὖ ἤδει ὅτι οὐκ οἶόν τ' ἦν αὐτῇ σωθῆναι, ἐν δὲ τῷ μὴ βασανι-
 σθῆναι ἠγεῖτο τὴν σωτηρίαν εἶναι· τὰ γὰρ γενομένα ἐν τούτῳ ἀφα-
 νισθῆναι ὤηθησαν· πῶς οὖν εὖορκα ἀντομωμοκῶς ἔσται φάσκων εὖ
 εἰδέναι, ὅς οὐκ ἠθέλησε σαφῶς πυθέσθαι ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιο-
 15 τάτῃ βασάνῳ χρῆσασθαι περὶ τούτου τοῦ πράγματος; τοῦτο μὲν γὰρ 9
 ἠθέλησα μὲν τὰ τούτων ἀνδράποδα βασανίσαι, ἃ συνήδει καὶ προτε-
 ρον τὴν γυναῖκα ταύτην, μητέρα δὲ τούτων, τῷ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ
 θάνατον μηχανωμένην φαρμάκοις, καὶ τὸν πατέρα εἴληφοτα ἐπ' αὐ-
 τοφύρῳ, ταύτην τε οὐκ οὔσαν ἄπαρνον, πλὴν οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φά-
 20 σκουσαν διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλτροις. διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον τοιαύ-
 τὴν ἠθέλησα ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, γράψας ἐν γραμματείῳ ἃ
 ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην, βασανιστάς τε αὐτοὺς τούτους ἐκέ-

1 ἦν σαφῶς in rasura A (pr. om. σαφῶς) | 2 τοῦτ' αὐτὸ pr. A, τοῦτ'
 αὖ pr. D. | 3 προθυμηθῆναι suspectum Sauppio | ἀληθές. ἐπεξελεθεῖν μὲν
 γὰρ libri. corr. Bk. sed vv. ὅπως—ἐπεξελεθεῖν nondum emendata. ὅπως τὸ
 πραχθὲν εἰς τὸ ἀληθές ἐξελεγχθῆ ci. Bl. coll. Thuc. III 64 | 6 ἠθέλησεν
 ἔλ. ποιήσ. A | 8 περὶ prius vice paginarum iteratum N | πῶς οὖν — εἰ-
 δέναι om. N. vv. πῶς οὖν — εἴληφε; ut scholion seclisit Bl. vid. Schoell
 nov. annal. philol. t. CIII p. 305 | 10 ἀπολογήσεται N pr. A pr. (corr. 2
 uterque) | 11 βασανιστῆναι N pr. (corr. 2, quae etiam in μὴ partem prio-
 rem litterae μ. et accentum restauravit) | 13 post εὖορκα erasum καὶ A |
 ἀντομωμοκῶς N, ἀντωμωμοκῶς A pr. | 16 ἠθέλησα μὲν S.] ἠθελήσαμεν |
 συνήδει sine acc. N | 18 μηχανωμένη N pr. (corr. 2) | 19 τὲ post ταύτην
 erasum A | 20 τοιαύτην om. A | 22 βασανιστάς δὲ A.

λευον γίγνεσθαι ἐμοῦ παρόντος, ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι ἃ ἐγὼ ἐπερω-
 τῶν λέγοιεν, ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ χρῆσθαι· καὶ
 αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιον γενέσθαι, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως
 μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός· εἰ δὲ ἄπαρνοι γίγνοιτο ἢ λέγοιεν
 μὴ ὁμολογούμενα, . . . ἀναγκάζει τὰ γεγονότα κατηγορεῖν· αὕτη 5
 γὰρ καὶ τοὺς τὰ ψευδῆ παρεσκευασμένους λέγειν τἀληθῆ κατηγορεῖν
 11 ποιήσει. καίτοι εὖ οἶδ' ἄν γ', εἰ οὔτοι πρὸς ἐμὲ ἐλθόντες, ἐπειδὴ τάχι-
 στα αὐτοῖς ἀπηγγέλη ὅτι ἐπεξίομι τοῦ πατρός τὸν φονέα, ἠθέλη-
 σαν τὰ ἀνδράποδα ἃ ἦν αὐτοῖς παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ μὴ ἠθέλησα
 παραλαβεῖν, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα τεκμήρια παρείχοντο ὡς οὐκ 10
 ἔνοχοί εἰσι τῷ φόνῳ. νῦν δ', ἐγὼ γὰρ εἶμι τοῦτο μὲν ὁ θέλων αὐτὸς
 βασανιστῆς γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς κελεύων βασανίσαι
 ἄντ' ἐμοῦ, ἐμοὶ δῆπου εἰκὸς ταῦτα ταῦτα τεκμήρια εἶναι ὡς εἰσιν
 12 ἔνοχοι τῷ φόνῳ. εἰ γὰρ τούτων θελόντων διδόναι εἰς βάσανον ἐγὼ
 μὴ ἐδεξάμην, τούτοις ἂν ἦν ταῦτα τεκμήρια. τὸ αὐτὸ οὖν τοῦτο καὶ 15
 ἐμοὶ γενέσθω, εἴπερ ἐμοῦ θέλοντος ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος
 αὐτοὶ μὴ ἠθέλησαν δοῦναι. δεινὸν δ' ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ὑμᾶς μὲν
 ζητοῦσιν αἰτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν μὴ καταψηφίσθηθε, αὐτοὶ δὲ σφίσιν
 αὐτοῖς οὐκ ἠξίωσαν δικασταὶ γενέσθαι δόντες βασανίσαι τὰ αὐτῶν
 18 ἀνδράποδα. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ ἄδηλον ὅτι αὐτοὶ ἔφευγον τῶν 20
 πραχθέντων τὴν σαφήνειαν πυθέσθαι· ἤδεσαν γὰρ οἰκεῖον σφίσι τὸ
 κακὸν ἀναφανησόμενον, ὥστε σιωπώμενον καὶ ἀβασάνιστον αὐτὸ ἔασαι

1 ἐπερωτῶμι R., ἐπερωτῶ μὴ libri | 3 τούτου τεκμήριον A | γενέσθαι J.
 coll. VI 27] ἔσται | 5 ἢ βάσανος inser. Turr. | ἀναγκάζοι St. | αὕτη Ald.
 (an x?)] αὕτη | 6 γὰρ sine acc. A pr. (corr. 2) | 8 ἐπηγγέλη A | 10 αὐ-
 τὰ ἂν ταῦτα Bk. coll. VI 27] αὐτὰ, ἐνταῦθ' ἂν NA, sed hic in ras. (pr.
 om. ἐνταῦθ' ἂν?) | 11 γὰρ εἶμι A pr., corr. 2 γὰρ εἶμι | 12 βασ. ἄντ'
 ἐμοῦ] ἄντ' ἐμοῦ βασ. A | 13 ταῦτα ταῦτα] αὐτὰ ταῦτα N, ταῦτα αὐτὰ
 A, τὰ αὐτὰ ταῦτα Bl. | 14 ἐθέλοντων A. vid. Scheibe ad Lys. XXI 13. |
 ἐγώδε A | 18 ζητοῦσι παραιτεῖσθαι Bl. | καταψηφίσεσθε N (et A pr. teste
 Siggio) | σφίσιν] acc. add. m. 2 A | 19 αὐτῶν NA | 20 τούτων . . . οὐκ
 A erasis tribus quatuorve litt. | 22 σιωπώμενον A pr. (corr. 2) | ἔασαι A
 corr. 2.

ἐβουλήθησαν. ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς, | ὧ ἄνδρες, ἔγωγ' εὖ οἶδα, ἀλλὰ σαφές 118
ποιήσετε.

Ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου· περὶ δὲ τῶν γενομένων πειράσο-
μαι ὑμῖν διηγήσασθαι τὴν ἀλήθειαν· δίκη δὲ κυβερνήσειεν.

5 Ὑπερῶν τι ἦν τῆς ἡμετέρας οἰκίας, ὃ εἶχε Φιλόνεως ὅποτ' ἐν 14
ἄστει διατρίβοι, ἀνὴρ καλός τε καὶ ἀγαθὸς καὶ φίλος τῶ ἡμετέρῳ
πατρί· καὶ ἦν αὐτῷ παλλακὴ, ἣν ὁ Φιλόνεως ἐπὶ πορνεῖον ἐμελλε
καταστήσαι. ταύτην οὖν [πυθομένη] ἢ μήτηρ τοῦ ἀδελφοῦ ἐποίη-
σατο φίλην. αἰσθημένη δ' ὅτι ἀδικεῖσθαι ἐμελλεν ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω, 15
10 μεταπέμπεται. καὶ ἐπειδὴ ἦλθεν, ἔλεξεν αὐτῇ ὅτι καὶ αὐτὴ ἀδικοῖτο
ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου. εἰ οὖν ἐθέλει πείθεσθαι, ἔφη ἰκανὴ
εἶναι ἐκείνη τε τὸν Φιλόνεων φίλον ποιῆσαι καὶ αὐτῇ τὸν ἐμὸν πα-
τέρα, εἶναι φάσκουσα αὐτῆς μὲν τοῦτο εὖρημα, ἐκείνης δ' ὑπηρετήμα.
ἡρώτα οὖν αὐτὴν εἰ ἐθελήσοι διακονῆσαί οἱ, καὶ ἦ ὑπέσχετο ὡς τά- 16
15 χιστα, οἶμαι. μετὰ ταῦτα ἔτυχε τῷ Φιλόνεω ἐν Πειραιεῖ ὄντα ἱερά
Διὶ Κτησίῳ, ὃ δὲ πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς Νάξον πλεῖν ἐμελλεν. κάλλιστον
οὖν ἐδόκει εἶναι τῷ Φιλόνεω τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προπέμψαι εἰς
τὸν Πειραιᾶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα
τὰ ἱερά ἐστιᾶσαι ἐκεῖνον. ἢ οὖν παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει 17
20 τῆς θυσίας ἕνεκεν. καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκὸς ἔθυον.
καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο τὰ ἱερά, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἢ ἄνθρωπος
ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη, πρότερα πρὸ δείπνου ἢ ἀπὸ δεί-
πνου. ἔδοξεν οὖν αὐτῇ βουλευομένη βέλτιον εἶναι μετὰ δείπνον δοῦ-

1 ἠβουλήθησαν A pr. | γε post ὑμεῖς add. A, qua particula « nulla saepius temere inculcatur » (Voemel ad Dem. Cor. § 82). | 5 ὅποτ' A pr. (corr. 2). | 6 κάγαθός A | 8 καταστήσειν R. | πυθομένη del. D. | 11 ἐθέλοι Ald. | 12 αὐτῇ] αὐτῇ AN pr. (corr. 2) | 13 αὐτῆς NA | 14 ἐθελήσει A | ὡς τάχιστα, οἶμαι Bl.] τάχιστα ὡς οἶμαι | 15 ἐν πειραιεῖ ὄντα, ἱερά N pr., corr. m. 2 ἐν πειραιεῖ ὄντα, θύειν (hoc supra vers.) ἱερά | 16 ναξὸν N | ἐμελλε A | 17 ἐδόκει εἶναι] εἶναι ἐδόκει A | Φιλόνεω A cum rasura super ω | 18 πειραιᾶ N | 19 τὰ om. N | ἐκείνην ut vid. A pr. | 20 ἕνεκε A pr. (corr. 2) | πειραιεῖ N, cuius formae exempla praebet Wecklein cur. epigr. p. 53 | ἔθυεν Orelli | 21 αὐτοῖς? | ἐτύ ετο vel ἐτύθετο N pr., corr. 2 ἐθύετο | ἐβούλετο A pr., corr. ἐβούλευετο | 22 πρότερα A pr. | 23 μετὰ δείπνου ut vid. A pr.

ναι, τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς τούτου μητρὸς (ταῖς) ὑποθήκαις ἅμα
 18 διακονοῦσαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν εἴη λόγος περὶ τοῦ
 δειπνοῦ ἐμοὶ τε διηγήσασθαι ὑμῖν τ' ἀκοῦσαι· ἀλλὰ πειράσομαι τὰ
 λοιπὰ ὡς ἐν βραχυτάτοις ὑμῖν διηγήσασθαι, ὡς γεγένηται ἡ δόσις
 τοῦ φαρμάκου. ἐπειδὴ γὰρ ἐδεδειπνήκεσαν, οἷον εἰκός, ὁ μὲν θύων 5
 Διὶ Κτησίῳ κάκεινον ὑποδεχόμενος, ὁ δ' ἐκπλεῖν τε μέλλων καὶ παρ'
 ἀνδρὶ ἐταίρῳ αὐτοῦ δειπνῶν, σπονδὰς τε ἐποιοῦντο καὶ λιβανωτὸν
 19 ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθεσαν· ἡ δὲ παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω τὴν σπονδὴν
 ἅμα ἐγγέουσα ἐκείνοις εὐχομένοις ἃ οὐκ ἔμελλε τελεῖσθαι, ὡς ἄνδρες,
 ἐνέχει τὸ φάρμακον. καὶ ἅμα οἰομένη δεξιὸν ποιεῖν πλέον δίδωσι τῷ Φι- 10
 λονεῳ, ὡς, εἰ δοίη πλέον, μᾶλλον φιλησομένη ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω· οὐπω
 γὰρ ἤδ' ἐπὶ τῆς μητρυῖας τῆς ἐμῆς ἐξαπατωμένη, πρὶν ἐν τῷ κακῷ ἤδη
 20 ἦν· τῷ δὲ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔλασσον ἐνέχεε. καὶ ἐκεῖνοι ἐπειδὴ ἀπέ-
 σπεισαν, τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι ἐκπίνουσιν ὑστάτην πό-
 σιν. ὁ μὲν οὖν Φιλονεὺς εὐθέως παραχρῆμα ἀποθνήσκει, ὁ δὲ πατήρ 15
 ὁ ἡμέτερος εἰς νόσον ἐμπίπτει, ἐξ ἧς καὶ ἀπώλετο εἰκοσταῖος. ἀνδ'
 ὦν ἡ μὲν διακονήσασα καὶ χειρουργήσασα ἔχει τὰ ἐπίχειρα ὧν ἀξία
 ἦν, οὐδὲν αἰτία οὔσα — τῷ γὰρ δημοκοίνῳ τροχισθεῖσα παρεδοθη —,
 ἡ δ' αἰτία τε ἤδη καὶ ἐνθυμηθεῖσα ἔξει, ἐὰν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ
 θέλωσι.

20

18 Photius lex. τροχισθεῖσα· βασανισθεῖσα, ἀπὸ τοῦ τροχοῦ ὅπερ
 ἐστὶν ὄργανον βασανιστικὸν διατεῖνον τὰ σώματα. cf. etiam Bekkeri
 Anecd. I p. 306.

1 τῆς Κλ. ταῖς A pr., corr. m. 2 ταῖς Κλ. τῆς | ταῖς add. Bl. | 2 δια-
 κονοῦσα A | τὰ μὲν ἄλλα ex τὰ μὲν A | 5 ἐδεδειπνήκεισαν NA | ὁ μὲν et
 μοx ὄδ' NA | 7 ἐταίρῳ αὐτοῦ N, ἐταίρῳ A | τ' ἐποιοῦντο A | 8 αὐτῶν libri |
 σπουδὴν N pr., σποδὴν A pr. | 9 ἐγγέουσα R.] ἐκχέουσα | ἔμελλεν A pr. |
 10 ἐγγεῖ? | δεξιὸν (τι) Hi. | 11 ὡς Bk.] ἴσως | μᾶλλον] πλέον ut vid. A
 pr. | 12 ἐμῆς] ἡμετέρας N | 13 ἐνέχεε Cobet] ἐνέχει | 14 ἑαυτοῦ A pr. |
 post φονέα 3 aut 4 litterae erasae A | 16 ἡμέτερος A pr. | 17 vv. καὶ
 χειρουργήσασα huc transp. Bl. legebantur infra post ἐνθυμηθεῖσα | 18 οὐ-
 δὲν αἰτία St.] οὐδὲν αἰτία N, οὐδ' ἐν αἰτία A | τροχισθεῖσαι S. | 19 ἤδη
 ante ἔξει legi malim.

Σκέψασθε οὖν ὅσῳ δικαιότερα ὑμῶν δεήσομαι ἐγὼ ἢ ὁ ἀδελφός. 21
 ἐγὼ μὲν γε τῷ τεθνεῶτι ὑμᾶς κελεύω καὶ τῷ ἠδίκημένῳ τὸν αἰδίων
 χρόνον τιμωροὺς γενέσθαι· οὗτος δὲ τοῦ μὲν τεθνεῶτος περὶ οὐδὲν
 ὑμᾶς αἰτήσεται, ὅς ἄξιός καὶ ἐλέου καὶ βοηθείας καὶ τιμωρίας παρ'
 5 ὑμῶν τυχεῖν, ἀθέως καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἰμαρμένης ὑφ' ὧν ἤχιστα
 ἐχρῆν τὸν βίον ἐκλιπῶν, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀποκτεινάσης δεήσεται ἀθέμιτα 22
 καὶ ἀνόσια καὶ ἀτέλεστα καὶ ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν, δεόμενος
 ὑμῶν ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. ὑμεῖς
 δ' οὐ τῶν ἀποκτεινάντων ἐστὲ βοηθοί, ἀλλὰ τῶν ἐκ προνοίας ἀποδνη-
 10 σκόντων, καὶ ταῦτα ὑφ' ὧν ἤχιστα αὐτοὺς ἐχρῆν ἀποδνήσκειν. ἤδη
 οὖν ἐν ὑμῖν ἐστὶ τοῦτο ὀρθῶς διαγινῶναι, ὃ καὶ ποιήσατε. δεήσεται 23
 δ' ὑμῶν οὗτος μὲν ὑπὲρ μητρὸς τῆς αὐτοῦ ζώσης, τῆς ἐκεῖνον δια-
 χρησαμένης ἀβούλως τε καὶ ἀθέως, ὅπως δίκην μὴ δῶ, | ἂν ὑμᾶς 114
 πείδη, ὧν ἠδίκηκε· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ὑπὲρ πατρὸς τοῦμοῦ τεθνεῶτος αἰ-
 15 τοῦμαι, ὅπως παντὶ τρόπῳ δῶ. ὑμεῖς δέ, ὅπως δίδωσι δίκην οἱ ἀδι-
 κοῦντες, τούτου ἕνεκα καὶ δικασταὶ ἐγένεσθε καὶ ἐκλήθητε. καὶ ἐγὼ 24
 μὲν ἐπεξέρχομαι λέγων, ἵνα δῶ δίκην ὧν ἠδίκηκε καὶ τιμωρήσω τῷ
 τε πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις. ταύτη καὶ ἄξιόν
 μοι βοηθῆσαι ὑμᾶς ἅπαντας, εἰ ἀληθῆ λέγω· οὗτος δὲ τάναντία,
 20 ὅπως ἢ τοὺς νόμους παριδοῦσα μὴ δῶ δίκην ὧν ἠδίκηκε, ταύτη βο-
 θός καθέστηκε. καίτοι πότερον δικαιότερον τὸν ἐκ προνοίας ἀποκτεῖ- 25

1 σκέψασται N pr. (corr. 2) | ὑμ. δεήσ.] δεήσ. ὑμ. A | 2 μὲν γε] μὲν-
 τοι A | 3 περι N | 4 ἄξιός καὶ] ἀξίως A pr. | 6 ἐκλιπῶν N | ἀθέμιστα
 A pr. | 7 καὶ ἀνόσια om. A | 8 Gesner et R. πείθεσθαι intercidisse susp.,
 plura D. („vos rogans ut eam ab eo crimine absolvatis quod a se ipsa
 non impetravit quin admitteret“). fuit cum inserendum censerem αὐτῷ
 πειδομένους μὴ καταψηφίσασθαι ταύτης ἢ, delete ἃ. | 10 καὶ ταῦτα —
 ἀποδνήσκειν] spuria? | αὐτοὺς ἐχρῆν] ἐχρῆν αὐτοὺς A | 11 ἐστὶ τοῦ (τοῦτ'
 Fr., τοῦτο Bl.) N, τοῦτό ἐστιν A | ἐποίησατε AN pr., ποιήσατε R. | 12 τῆς
 μητρὸς τῆς A | αὐτοῦ NA | διαχρησαμένοις A pr. | 13 ἀβούλως] ἀνόμως
 Schoell coll. IV α 2 | 14 ἠδίκηκεν A | δ' om. N | πατρός μου N, unde
 πατρός τοῦμοῦ Fr., τοῦ πατρός μου A | 15 τρόπον A pr. | δίδωσι A pr.
 N pr. uterque m. 1 correctus est, sed in N m. 2 in marg. adscripsit γρ (?)
 δῶσιν (?) | 16 τούτου γε A | 17 ἠδίκησε N. item 20 | 21 καθέστηκε] κε a
 m. 2 (restauratum?) habet N.

ναντα δοῦναι δίκην ἢ μή; καὶ πότερον δεῖ οἰκτεῖραι μᾶλλον τὸν τεθνεῶτα ἢ τὴν ἀποκτείνασαν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα· καὶ γὰρ (ἄν) δικαιοτέρον καὶ ὀσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων γίγνοιτο ὑμῖν. ἤδη οὖν ἐγὼ ἄξιῶ, ὥσπερ κάκεινον ἀνελεημόνως καὶ ἀνοικτίστως αὕτη ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴν ταύτην ἀπολέσθαι ὑπὸ τε ὑμῶν καὶ τοῦ 5
²⁶ δικαίου. ἢ μὲν γὰρ ἐκουσίως καὶ βουλεύσασα τὸν θάνατον (ἀπέκτεινεν), ὁ δ' ἀκουσίως καὶ βιαίως ἀπέθανε. πῶς γὰρ οὐ βιαίως ἀπέθανεν, ὃ ἄνδρες, ὅς γ' ἐκπλεῖν ἐμελλεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε, παρά τε ἀνδρὶ φίλῳ αὐτοῦ εἰστιάτο; ἢ δὲ πέμψασα τὸ φάρμακον καὶ κελεύσασα ἐκείνῳ δοῦναι πιεῖν ἀπέκτεινεν ἡμῶν τὸν πατέρα. πῶς οὖν ταύτην ἐλέου ἄξιόν ἐστιν 10 ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν παρ' ὑμῶν ἢ ἄλλου του, ἣτις αὕτη οὐκ ἠξίωσεν ἐλεῆσαι τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ αἰσχροῦς ἀπώλεσεν;
²⁷ οὕτω δέ τοι καὶ ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίῳ παθήμασι μᾶλλον προσήκει ἢ τοῖς ἐκουσίῳ καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι καὶ ἁμαρτήμασι. καὶ ὥσπερ ἐκείνον αὕτη οὔτε θεοὺς οὔτ' ἥρωας οὔτ' ἀνθρώπους αἰ- 15 σχυνθεῖσα οὐδὲ δείσασ' ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὕτη ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου ἀπολομένη, καὶ μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς μήτ' ἐλέου μήτ' αἰσχύνῃς μηδεμιᾶς παρ' ὑμῶν, τῆς δικαιοτάτης ἂν τύχοι τιμωρίας.
²⁸ Θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῆς τολμῆς τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διανοίας, τὸ διομόσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὖ εἰδέναι μὴ πεποιηκυῖαν ταῦτα. 20 πῶς γὰρ ἂν τις εὖ εἰδείη οἷς μὴ παρεγένετο αὐτός; οὐ γὰρ δήπου μαρτύρων γ' ἐναντίον οἱ ἐπιβουλεύοντες τοὺς θανάτους τοῖς πέλας μηχανῶνται τε καὶ παρασκευάζουσιν, ἀλλ' ὡς μάλιστα δύνανται

1 καί] καίτοι N | πρότερον A pr. | δεῖ J.] δικαιοτέρον. vid. *Observ. Antiph.* p. 5 | 2 ἄν add. D. | 4 οὖν ἐγὼ] γοῦν N | 5 ταύτην del. Hi. | 6 ἀπέκτεινεν add. R. | 8 ὅς] ὡς N A pr. | φίλῳ αὐτοῦ N, αὐτοῦ φίλῳ A | 9 κελεύσασα N | 10 ὑμῶν A pr. | ἐλέου Cobet] ἐλεεῖν | 11 ἢ τις A (ἦν τις pr.?) | αὕτη A pr. | 12 αὐτῆς A | 13 lacunam indicavit Mr. | 14 ἐκουσίῳ St.] ἐκουσίως | 15 αὕτη St.] αὕτη | οὔτ' ἥρωας N | αἰσχυνθεῖσα οὔτε (οὐδὲ Mr.) N, om. A | 16 δείσασα A | 17 ἀπολλομένη A pr. | μήτ' ἐλέου suspecta Schoellio | 18 τύχη A | 19 διανοίας] ἀνοίας ci. R. malim ἀναιδείας | 20 τὸ διομόσασθαι] ad structuram cf. *Hyperid. or. fun. col. III v. 4 et 11* | πεποιηκυῖαν Cobet] πεποιηκένας | 23 κατασκευάζουσιν A pr.

λαθραιότατα και ὡς ἀνθρώπων μηδένα εἰδέναι· οἱ δὲ ἐπιβουλευόμε- 29
νοι οὐδὲν ἴσασιν πρὶν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ ὡσι τῷ κακῷ και γινώσκωσι
τὸν ὄλεθρον ἐν ᾧ εἰσί. τότε δέ, ἐάν μὲν δύνωνται και φθάνωσι πρὶν
ἀποθανεῖν, και φίλους και ἀναγκαίους τοὺς σφετέρους (αὐτῶν) κα-
5 λουσι και μαρτύρονται, και λέγουσιν αὐτοῖς ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται, και
ἐπισκήπτουσι τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς ἡδίκημένοις· ἃ κάμοι παιδί 30
ὄντι ὁ πατήρ, τὴν ἀθλίαν και τελευταίαν νόσον νοσῶν, ἐπέσκηπτεν·
ἐάν δὲ τούτων ἀμαρτάνωσι, γράμματα γράφουσι, και οἰκέτας τοὺς
σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦνται μάρτυρας, και δηλοῦσιν ὑφ' ὧν ἀπόλ-
10 λυνται. κάκεῖνος ἐμοὶ νέφ' ἔτι ὄντι ταῦτα ἐδήλωσε και ἐπέστειλεν, ᾧ
ἄνδρες, οὐ τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις.

Ἐμοὶ μὲν οὖν δεδιήγηται και βεβοήθηται τῷ (τε) τεθνεῶτι και 31
τῷ νόμῳ· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ σκοπεῖν τὰ λοιπὰ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς και
δικάζειν τὰ δίκαια. οἶμαι δὲ και θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οἱ ἡδίκηνται.

15

2.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

20 Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκίαν Ἀντιφῶν ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ'
ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται· δύο
γὰρ ὑπὲρ τοῦ κατηγοροῦ λόγους εἰπὼν δύο και ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος

1 μηδένα] μη nunc a m. 2 habet N. | οἱ δ' A | 2 οὐδέν . . A litteris
duabus ut vid. erasis (non πω) | ἴσασιν] compendio syllabae in evanido m.
2 substituit ι N | γ' ἤδη post κακῷ collocatum A | γινώσκουσι NA pr., γι-
νώσκωσι A corr. 2 | 4 αὐτῶν add. Hi. | 5 μαρτύρωνται N | 6 σφίσιν] φη-
σιν N | 8 ἀμαρτάνωσι . . . γράμματα A eraso και | 9 ἀπόλλυνται x, ἀν
ἀπολοῦνται N et ni fallor pr. A, ἀπόλωνται A corr. | 10 και ἐκεῖνος
A pr. | 12 διήγηται A | βεβοήθητε A pr. | τε add. Bl. | 14 και τοῖς
θεοῖς τοῖς κάτω A | μέλλειν A pr. N pr., hic quidem haud dubie corr. m. 2,
quae etiam in marg. adscripsit μελ | 16 ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ—ΥΠΟΘΕΣΙΣ]
ὑπόθεσις τῶν ἐξῆς N, ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς A | 20 οἰκίαν A pr. ut vid. | ἐν-
δείκνυται A teste Dobsono | 21 πρὸς] προ. (?) A pr. | αὐτὸν NA pr. (corr. 2).

ἐμελέτησεν, ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκιμῶν. ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Λυσίου λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ, ἔχει δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως ὡδε. ἀναχωρῶν τις ἀπὸ δείπνου εὐρέθη σὺν τῷ ἀκολούθῳ συγκεκομμένος. μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευταίην σύγγενής τις αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐχθροῦ αὐτοῦ ὡς πεπονηκός τὸν φόνον· ὃ δ' ἀρνεῖται. ὅθεν στοχασμὸς ἢ 5 στάσις ἀτελής, ἐκ μόνου τοῦ προσώπου συνιστάμενος. ἢ δὲ τοῦ λόγου διαίρεσις αὕτη. ἐν μὲν τοῖς προοιμίῳις κατάστασιν ὁ λόγος οὐκ ἔχει, διὰ τὸ μῆπω τὴν ὅλην ἠκριβῶσθαι τέχνην ἀρχόμενος δὲ τῶν ἀγώνων πρώτη ἐχρήσατο ἀναιρέσει αἰτιῶν, δι' ὧν ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν τῶν ὀφελόντων ὑπονοηθῆναι διέφθειρεν. εἶτα περιέστησι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δεῖξαι 10 ὅτι ἐξ ἐπιβουλῆς ἀπέθανε, καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν βούλησιν· τὴν δὲ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν λύει τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ δούλου. εἶτα παρέκβασις καὶ ἐπίλογος.

Ὅποσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαι ἐστίν· ἂν δ' οἰκτανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ 15 πραγμάτων ὄντες, ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι φρονεῖν αὐτῶν εἰσὶ, πράσσωσι, χαλεποὶ καὶ γνωστῆναι καὶ ἐλεγχθῆναι 2 εἰσι. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες, οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας φυλακὴν ποιήσωνται. γινώσκοντας οὖν ὑμᾶς χρῆ ταῦτα, καὶ ὅτι οὖν 20 εἰκὸς παραλάβητε, σφόδρα πιστεύειν αὐτῷ. ἡμεῖς δ' οἱ ἐπέξερχόμενοι 3 τὸν φόνον οὐ τὸν αἴτιον ἀφέντες τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἶδαμεν ὅτι πάσης τῆς πόλεως μαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διωχθῆ, τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίγνεται, τῆς δ' ὑμετέρας ἀμαρτίας ἢ ποινῆ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας ἀναχωρεῖ. ἅπαντος δὲ τοῦ μιάσματος 25

1 ἐμελέτησεν] ἐμελέτησε λόγους N | οὖν om. N | 2 λυσίῳ N, λυσείω A pr. | μυκίνην N | 3 δείπνων N | 6 τοῦ ante προσώπου et mox τοῖς ante προοιμίῳις om. N | 9 δι' ὧν] vid. Schaefer Appar. ad Dem. t. IV p. 490 | αὐτῷ A pr. (?) | 12 παρεκβάσεις N | 13 argumento NA subiciunt: κατηγορία φόνου ἀπαράσημος: | 16 τῶν πραγμάτων A | 17 αὐτῶν AN pr. | πράττωσι AN corr. 2, πραττουσι N pr. an πανουργῶσι? | γνωστῆναι N pr. (corr. 2), διαγνωστῆναι A pr. (δια punctis notatum) | ἐλεγχθῆναι Kayser] δειχθῆναι | 20 ποιήσονται N | ὅτι οὖν] ὁ cum acc. acuto A pr. | 21 παραλάβοιτε A | 23 οἶδαμεν] ἴσμεν x. Phrynichus Bekkeri p. 53 Οἶδατε: ἄμεινον τὸ ἴστε. | 24 ὑμέτερον A pr. (corr. 2).

ἀναχωροῦντος εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστατα ἐξ ὧν γιγνώ-
σκομεν πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

. οὐδεὶς γὰρ ἂν τὸν ἔσχατον κίνδυνον περὶ τῆς ψυχῆς 4
κινδυνεύων ἐτοίμην καὶ κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν ἀφῆκεν. ἔχον-
5 τες γὰρ [ἂν] τὰ ἰμάτια ἠύρέθησαν. οὐ μὴν οὐδὲ παροινήσας οὐδεὶς
διέφθειρεν αὐτόν· ἐγιγνώσκετο γὰρ ἂν ὑπὸ τῶν συμποτῶν. οὐδὲ
μὴν οὐδ' ἐκ λοιδορίας· οὐ γὰρ (ἂν) ἄωρι τῶν νυκτῶν οὐδ' ἐν ἐρημίᾳ
ἐλοιδοροῦντο. οὐδὲ μὴν ἄλλου στοχαζόμενος ἔτυχε τούτου· οὐ γὰρ
ἂν σὺν τῷ ἀκολούθῳ διέφθειρεν αὐτόν. ἀπολυομένης δὲ τῆς ὑποψίας 5
10 ἀπάσης αὐτὸς ὁ θάνατος ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα μηνύει αὐτόν.
ἐπιθέσθαι δὲ τίνα μᾶλλον εἰκὸς ἐστὶν ἢ τὸν μέγαρα μὲν κακὰ προ-
πεπονθότα, ἔτι δὲ μείζονα ἐπίδοξον ὄντα πάσχειν; ἔστι δ' ὁ διωκόμε-
νος οὗτος· ἐκ παλαιοῦ γὰρ ἐχθρὸς ὢν αὐτοῦ πολλὰς μὲν καὶ μεγά-
λας γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἴλεν, ἔτι δὲ μείζους καὶ πλείους διωχ- 6
15 θεὶς οὐδεπώποτ' ἀποφυγῶν ἱκανὸν μέρος τῶν ὄντων ἀποβέβληκε, τὰ
δ' ἄγχιστα ἱερῶν κλοπῆς δυοῖν ταλάντοις γεγραμμένος ὑπ' αὐτοῦ,
συνειδῶς μὲν αὐτῷ τὸ ἀδίκημα, ἔμπειρος δ' ὢν τῆς τούτου δυνάμεως,
μνησικακῶν δὲ τῶν ἔμπροσθεν, εἰκότως μὲν ἐπεβούλευσεν, εἰκότως
δ' ἀμυνόμενος τὴν ἐχθρὰν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. ἢ τε γὰρ ἐπιθυμία 7
20 τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίστη αὐτόν, ὃ τε φόβος
τῶν ἐπιφερομένων κακῶν ἐκπλήσων θερμότερον ἐπιχειρεῖν ἐπῆρε.
ἤλπιζε τε τάδε μὲν δράσας καὶ λήσειν ἀποκτείνας αὐτόν καὶ ἀπο-
φεύξεσθαι τὴν γραφὴν· οὔτε γὰρ ἐπεξίεναι οὐδένα, | ἀλλ' ἐρήμην 8
αὐτὴν ἔσεσθαι· εἴ τε καὶ ἀλοίη, τιμωρησαμένῳ κάλλιον ἔδοξεν αὐτῷ 117
25 ταῦτα πάσχειν, ἢ ἀνάνδρως μὴδὲν ἀντιδράσαντα ὑπὸ τῆς γραφῆς

1 ὡς St.] ἔωσ | 2 ὃς ἀπέκτεινε N corr. 2 | 3 qualia interciderint col-
ligas ex β 5 init. N in marg. ἀναίρεσις αἰτιῶν | 4 verba ἔχοντες γὰρ ἂν
— εὔρέθησαν praemissis quae Aldus de suo praemiserat οὔτε γὰρ κακούρ-
γους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον ante οὐδεὶς γὰρ ἂν posuit Bk. ἂν se-
clusi auctore R. | 7 ἂν inser. D. | 11 προπεπονθότα] προ supra versum
A | 12 παθεῖν Valckenaer | 13 N in marg. βούλησις | 15 οὐδὲ πώποτ' A
pr., οὐπώποτ' N | 17 τῆς] τ. ἰς A pr. (τοῖς ni fallor) | 18 εἰκότως μὲν μνη-
σικακῶν τῶν ἔμπροσθεν ἐπεβούλευσεν? | 20 καθίστη R.] καθίστησιν | 21
ἐκπλήσων] x a corr. habet A | ἐπῆρεν A | 22 ἤλπιζε δὲ S. | ἀποφεύξει-
σθαι A pr.

διαφθαρῆναι. σαφῶς δ' ἤδει ἀλωσόμενος αὐτήν· οὐ γὰρ ἂν τόνδε τὸν ἀγῶνα ἐνόμισεν ἀσφαλέστερον εἶναι.

- 9 Τὰ μὲν βιασάμενα ταῦτά ἐστιν ἀσεβῆσαι αὐτόν. μάρτυρες δ' εἰ μὲν πολλοὶ παρεγένοντο, πολλοὺς ἂν παρεσχόμεθα· ἐνός δὲ τοῦ ἀκολούθου παραγενομένου, οἱ τούτου ἤκουον μαρτυρήσουσιν. ἔμπνους 5 γὰρ ἔτι ἀρθεῖς, ἀνακρινόμενος ὑφ' ἡμῶν, τοῦτον μόνον ἔφη γινῶναι τῶν παιόντων αὐτούς. ἐξελεγχόμενος δ' ὑπὸ τε τῶν εἰκότων ὑπὸ τε τῶν παραγενομένων, οὐδενὶ τρόπῳ οὔτε δικαίως οὔτε συμφερόν-
10 τως ἀπολύοιτ' ἂν ὑφ' ὑμῶν. οἱ τε γὰρ ἐπιβουλεύοντες ἀνεξέλεγκτοι ἂν εἶεν, εἰ μήτε ὑπὸ τῶν παραγενομένων μήτε ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐξ-10 ἐλέγχονται· ἀσύμφορόν θ' ὑμῖν ἐστὶ τόνδε μιᾶρόν καὶ ἀναγνον ὄντα εἰς τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσιόντα μαινεῖν τὴν ἀγνείαν αὐτῶν, ἐπὶ τε τὰς αὐτὰς τραπέζας ἰόντα συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναιτίους· ἐκ γὰρ τούτων αἰ τ' ἀφοραὶ γίνονται δυστυχεῖς θ' αἱ πράξεις καθίστανται.
11 οἰκείαν οὖν χρῆ τὴν τιμωρίαν ἡγησαμένους, αὐτῷ τούτῳ τὰ τούτου 15 ἀσεβήματα ἀναθέντας, ἰδίαν μὲν τὴν συμφορὰν, καθαρὰν δὲ τὴν πόλιν καταστῆσαι.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

20

Ὁμολογεῖ μὲν τὴν [πρώτην] ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ τὸν φόνον, καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι

3 μάρτυρες κτέ.] N in marg. λύσις τῆς τῶν ἐλέγχων ἀπαιτήσεως | 4 παρεσχοίμεθα N pr. non male παρεσχόμεθα x | τοῦ] praecedit τοῦ του punctis notatum A | 5 τούτου] praecedit in fine versus τοῦ punctis notatum A | 6 ὑμῶν N | γινῶναι τῶν παρόντων N, τῶν παρόντων (παιόντων Bk.) γινῶναι A | 7 ἐλεγχόμενος N, qui in marg. add. ἡ παρέκβασις οἶμαι ἀπὸ τοῦ μέλλοντος | ὑπὸ τε... τῶν γενομένων A tribus quatuorve literis post τε erasis, παρα ad γεν. in mg. addito | 9 ἀπολύ. τ' A pr. (corr. 2 ut vid.) | 10 εἶψαν libri | εἰ μήθ' ὑπὸ A | ἐξελέγχονται A, idem vel ἐξελέγχονται N pr. | 11 ἀσύμφορον θ' N, ἀσύμφορόν A | 12 εἰς (τε) Bl. | 13 συναναπιμπλάναι D. | 14 αἰτ' ἀναφοραὶ A pr., corr. αἶτε ἀφοραὶ | 17 καταστῆσαι.] N subicit: κατηγορία φόνου ἀπαράσημος: | 18 β.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ.] ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς: N, ὑπόθεσις τῶν ἐξῆς A | 21 πρώτην del. J.

ποιεῖται (αὐτήν) τὴν ἔχθραν. λέγει γὰρ ὅτι ἐχθρὸς ὢν ἤδειν ἅπαντως τὴν αἰτίαν κατ' ἑμαυτοῦ ἤξουσιν διὰ τοῦτο (οὖν) οὐκ ἂν ἐφόνεον. διαβάλλει δὲ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκέτου, ὡς ἐκ παρασκευῆς γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν. οὐκ ἀπίθανον δὲ φησι κακούργους ἀνελόντας αὐτὸν ἀποδῦσαι
5 τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι.

Οὐ μοι δοκῶ ἀμαρτάνειν ἀτυχεστάτον ἑμαυτὸν ἡγούμενος εἶναι τῶν πάντων ἀνθρώπων. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οἱ δυστυχοῦντες, ὅποταν μὲν ὑπὸ χειμῶνος πονῶσιν, εὐδίας γενομένης παύονται· ὅταν δὲ νοσήσωσιν, ὑγιεῖς γενόμενοι σώζονται· ἐὰν τέ τις ἄλλη συμφορὰ κα-
10 ταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία ἐπιγιγνόμενα ὀνίνησιν. ἐμοὶ δὲ ζῶν² τε ἀνθρωπος ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου ἐγένετο, ἀποθανῶν τε, καὶ ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας προσβέβληκεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυδαμονίας ἦκω, ὥστε οὐκ ἄρκοῦν μοι ἐστὶν ἑμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον παρέχοντα μὴ διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ μὴ τὸν ἀποκτείναντα
15 εὐρῶν ἐξελέγξω, ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύνατοι εὐρεῖν εἰσὶν, αὐτὸς καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι ἀνοσίως ἀλώσομαι. καὶ ἐμέ ὡς δεινὸν μὲν³ παγγάλεπόν φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἡλίδιον ἐξ αὐτῶν ὢν ἐπραξα φανερόν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ γὰρ νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν καταδοκοῦμαι, πρὶν ἐργάσασθαι
20 εἰκότερον ἦν [τόν] εἰδότα τὴν νῦν ὑποψίαν εἰς ἐμέ ἰοῦσαν, καὶ τῶν ἄλλων εἴ τινα ἐγνων ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, διακωλύειν μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἐκουσίους καὶ προδήλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν· ἔκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανερός γενόμενος ἀπωλλύμην, λαθῶν τε σαφῶς ἤδη τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ἐμέ ἰοῦσαν. ἄθλια μὲν οὖν πάσχω⁴

1 αὐτήν ins. J. | 2 οὖν ins. Bl. | 3 τοῦ οἰκέτου ὡς in rasura paullo plurium litt. A | τῶν δεσποτῶν τοῦ οἰκέτου A penna ducta per vñ. τοῦ οἰκέτου | 4 ἀποδῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι in ras. breviori A | 5 argumento NA subiciunt: ἀπολογία εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα: | 6 εἶναι τῶν ex εἶναι A | 7 ὁπότ' ἂν N | 9 ἐὰν δέ A | 10 (ἀεὶ) ἐπιγιγν.? | 11 ἀνθρωπος ante Tur. | 12 προσβέβληκεν S.] προβέβληκεν N, ἐμβέβληκεν A | 16 vñ. ὡς δεινὸν post μὲν iterat A punctis notata | 19 ἐργάσασθαι A pr. (corr. 2) | 20 τὸν del. Hi. | τὴν ὑποψίαν τὴν νῦν A | ἰοῦσαν R.] οὔσαν. item infra 24 et οὔσα § 6 | 23 ἀπωλύμην N | 24 ἤδειν libri. item § 6 et ubique, nisi quod N aliquoties non caret iota subscr.

μὴ ἀπολογεῖσθαι μόνον βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς καταστῆσαι· ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον· οὐδὲν γὰρ πικρότερον τῆς ἀνάγκης ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδαμῶς ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατήγορος ἀπολύων αὐτόν τὸν θάνατόν φησι μηνύειν ἐμὲ τὸν φονέα ὄντα. εἰ γὰρ τούτων ἀναιτίων δοκούντων εἶ- 5 ναι ἐν ἐμοὶ τὰ δίκημα φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ δικαίως (ἄν) καθαρὸς δοκοῖην εἶναι.

⁵
117 Ἔστι | δὲ οὐκ ἀπεικός, ὡς οὗτοί φασιν, ἀλλὰ εἰκός ἄωρι τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθαρεῖναι. τὸ γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ ἔφθησαν περιδύσαντες αὐτόν, 10 ἀλλὰ τινὰς προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ ἐμαίνοντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. εἰ δὲ καὶ μὴ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη, ἀλλ' ἐτέρους ἰδὼν ἄλλο τι κακὸν ποιούντας, ἵνα μὴ μηνυτῆς τοῦ ἀδικήματος γένηται, ἀπέθανεν ὑπ' αὐτῶν, τίς οἶδε; τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἤσπον ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν — ἦσαν δὲ 15 πολλοί — πῶς οὐκ εἰκός ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκεῖνοι μὲν γὰρ φανερά ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ ἰούσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ἤδη. τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία πῶς ἀξία πιστεῦεσθαι ἐστίν; ὑπό τε γὰρ τοῦ κινδύνου ἐκπεπληγμένον αὐτόν οὐκ εἰκός ἦν τοὺς ἀποκτείναντας γνῶναι, ὑπό τε τῶν κυρίων 20 ἀναγιγνωσκόμενον ἐπινεῦσαι ἦν εἰκός. ἀπιστουμένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων δούλων ἐν ταῖς μαρτυρίαις — οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν αὐτούς — πῶς δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πιστεύσαντας διαφθεῖραί 8 με; εἰ δὲ τις τὰ εἰκότα ἀληθέσιν ἴσα ἡγεῖται καταμαρτυρῆσαι μου, ταῦτ' ἀντιλογισάσθω, ὅτι με εἰκότερον ἦν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπι- 25 βουλῆς τηροῦντα φυλάξασθαι καὶ μὴ παραγενέσθαι τῷ ἔργῳ μᾶλλον

21 Harpocratio: ἀναγιγνωσκόμενος ἀντὶ τοῦ ἀναπειδόμενος Ἀντιφῶν.

6 δικαίως (ἄν) Bl.] δικαίως N, δ' εἰκότως A. ἄν εἰκότως Bk. | 8 ἔστι δὴ A pr. | 9 ἐκδ . . . θῆναι A pr. (ἐκδυνηθῆναι ut vid.) | 10 μὴ post εἰ γὰρ om. N pr., add. m. 2 | 12 καὶ μὴ R.] μὴ καὶ | 15 δὲ post ἦσαν om. A pr. (corr. 2) | 16 ἦν] ἦν ἄν N, ἄν ἦν A corr. 2 (?) | 18 τοῦ δὲ ἀκολούθου κτέ] ad haec in mg. διαβολὴ τῆς οἰκέτου μαρτυρίας N | 24 ἴσα N sibi constans | 25 ταῦτ' Mr.] ταυτόν.

ἢ τοῦτον σφαζόμενον ὀρθῶς γνῶναι. ὡς δὲ τόνδε τὸν κίνδυνον οὐκ ἄσφαλέστερον τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς ἠγούμενη εἶναι, ἀλλὰ πολλαπλάσιον, εἰ μὴ παρεφρόνουν, διδάξω. ἀλους μὲν γὰρ τὴν γραφὴν τῆς μὲν οὐσίας ἤδη ἐκστησόμενος, τοῦ δὲ σώματος καὶ τῆς πόλεως οὐκ ἄπεστερούμην, περιγεγόμενος δὲ [καὶ λειφθεὶς], κἄν ἔρανον παρὰ τῶν φίλων συλλέξας, οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἦλθον· ἐάν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνειδή τοῖς παισὶν ὑπολείψω, ἢ φυγῶν γέρον καὶ ἄπολις ὦν ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω.

Οὕτω μὲν ἃ κατηγορηταί μου, πάντα ἄπιστά ἐστιν ἀπολύεσθαι 10
 10 δὲ ὑφ' ὑμῶν, εἰ καὶ εἰκότως μὲν ὄντως δὲ μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα, πολὺ μᾶλλον δίκαιός εἰμι. ἐγὼ τε γὰρ φανερόν ὅτι μεγάλη ἀδικούμενος ἠμυνόμην· οὐ γὰρ ἂν εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· τοὺς τε ἀποκτείναντας καὶ οὐ τοὺς αἰτίαν ἔχοντας ἀποκτεῖναι ὀρθῶς ἂν καταλαμβάνοιτε. ἐκ δὲ παντὸς τρόπου ἀπολυόμενος τῆς αἰτίας 11
 15 ἔγωγε οὔτε εἰς τὰ τεμένη εἰσιῶν τὴν ἀγνείαν τῶν θεῶν μιανῶ, οὔτε ὑμᾶς πείθων ἀπολυσαί με ἀνόσια πράσσω. οἱ δὲ διώκοντες μὲν ἐμὲ τὸν ἀναίτιον τὸν δὲ αἴτιον ἀφιέντες τῆς τε ἀφορίας αἴτιοι γίνονται, ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς εἰς τοὺς θεοὺς πείθοντες καταστῆναι πάντων ὧν ἐμὲ ἄξιόν φασι παθεῖν εἶναι δίκαιοί εἰσι τυγχάνειν. τούτους μὲν οὖν 12
 20 τούτων ἀξίους ὄντας ἀπίστους ἠγεῖσθε· ἐμὲ δὲ ἐκ γε τῶν προειρηγασμένων γνώσεσθε οὔτε ἐπιβουλεύοντα οὔτε τῶν οὐ προσηκόντων ὀρεγόμενον, ἀλλὰ τὰ ἐναντία τούτων πολλάς μὲν καὶ μεγάλας εἰσφοράς εἰσφέροντα, πολλά δὲ τριηραρχοῦντα, λαμπρῶς δὲ χορηγοῦντα, πολλοῖς δὲ ἔρανίζοντα, μεγάλας δὲ ὑπὲρ πολλῶν ἐγγύας ἀποτί-
 25 νοντα, τὴν τε οὐσίαν οὐ δικαζόμενον ἀλλ' ἐργαζόμενον κεκτημένον,

1 σφαττόμενον libri | τόνδε D.] οὐδὲ | 3 μὴ supra versum A, item mox γὰρ | 4 τῆς δὲ πόλεως καὶ τοῦ σώματος A | 5 ἐστερούμην A | καὶ λειφθεὶς (ita N) del. D., καὶ ληφθεὶς A | 6 καταλειφθεὶς A pr. (corr. 2) | 8 ἐπὶ ξένης R. | 12 ἠμυνόμην Kayser] ἠμυνάμην | εἰκότως ἐδόκουν] ἐδόκουν εἰκότως A | 14 καταλαμβάνητε A | 16 πράττω libri | 17 τὸν δὲ] τόνδ' A | 18 ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς τε εἰς N | 19 μὲν οὖν ex μὲν A | 20 ἐκ γε Fr.] ἐκ τε | προειρηγασμένων A | 22 τὰναντία A | 23 πολλάκις Bk. | 24 πολλοῖς Salmasius] πολλοῦς | 25 καὶ κεκτημένον A pr. (καὶ punctis notatum).

φιλοδύτην δὲ καὶ νόμιμον ὄντα. τοιούτου δὲ ὄντος μου μηδὲν ἀνό-
 18 σιον μηδ' αἰσχρὸν κατάγωντε. εἰ δὲ ὑπὸ ζῶντος ἐδιωκόμην, οὐκ ἂν
 μόνον ὑπὲρ ἑμαυτοῦ ἀπελογούμην, ἀλλ' αὐτόν τε τοῦτον καὶ τοὺς
 τούτῳ μὲν βοηθοῦντας, παρ' ἐμοῦ δὲ ὠφελείσθαι ζητοῦντας ἐφ' οἷς
 κατηγορεῖτό μου, ἐπέδειξα ἂν ἀδικοῦντας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπιεικέστε- 5
 ρον ἢ δικαιότερον παρήσω· δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες τῶν μεγίστων
 κριταὶ καὶ κύριοι, ἐλεήσαντας τὴν ἀτυχίαν μου ἰατροὺς γενέσθαι αὐ-
 τῆς, καὶ μὴ συνεπιβάντας τῇ τούτων ἐπιθέσει περιδεῖν με ἀδίκως
 καὶ ἀθέως διαφθαρέντα ὑπ' αὐτῶν.

γ.

10

118

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου λύει ἐνταῦθα, ὡς οὔτε ἄπιστος
 ἢ μαρτυρία τοῦ οἰκέτου, οὔτε ἀπίθανον πλούσιον ὄντα καὶ ἐνδοξον ποιῆ-
 σαι τὸν φόνον, διακινδυνεύειν μέλλοντα ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι. 15
 τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπὴν· ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι ἀτυχῆς
 εἰμι, περιτρέπει λέγων ὅτι ἡ ἀτυχία παρ' αὐτοῦ ἀδικεῖται.

Ἡ τε ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ' αὐτοῦ, ἦν προϊστάμενος τῆς κακουρ-
 γίας ἀφανίσει τὴν αὐτοῦ μιαρίαν ζητεῖ· ὑπὸ τε ὑμῶν οὐκ ἄξιος ἐλεεί-
 σθαι ἐστίν, ἀκούσιον μὲν τῷ παθόντι περιθεῖς τὴν συμφορὰν, ἐκου- 20
 σίως δὲ αὐτὸς εἰς τοὺς κινδύνους καταστάς. ὡς μὲν οὖν ἀπέκτεινε
 τὸν ἄνδρα, ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ἀπέδειξαμεν· ὡς δὲ οὐκ ὀρθῶς ἀπε-
 λογήθη, νῦν πειρασόμεθα ἐλέγχοντες.

22 Pollux II 119: ἀπολογήσασθαι· Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη.

1 φιλοδύτην τὲ N | 2 μηδὲ A | κατάγωντε NA pr. | 5 κατηγορεῖτό
 Kayser] κατηγορεῖτέ A, κατηγορεῖτε N | ἀπέδειξα A | 8 συμβάντας Nauck |
 με post διαφθαρέντα collocatum A | 9 N subicit ἀπολογία φόνου ἀπαρασή-
 μου (— σίμου pr.) | 10 γ.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς NA | 13 κατηγό-
 ρου A pr. | 15 ἀπολέ...αι A pr. (ἀπολέσσαι ut vid.) | 17 ἀτυχία] ἀ...ία...
 A pr. (et ante et post ia tres quatuorve literae erasae) | argumento subiec-
 tum κατηγορία (A per compendium sine acc.) ὕστερος NA | 19 αὐτοῦ
 libri.

Εἴτε γὰρ προσιόντας τινὰς προιδόντες οἱ ἀποκτείναντες αὐτούς²
ἀπολιπόντες ὄχοντο φεύγοντες πρότερον ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες
ἂν αὐτοῖς, εἰ καὶ τὸν δεσπότην τεθνεῶτα ἤυρον, τὸν γε θεράποντα,
ὃς ἔμπνους ἀρθεῖς ἐμαρτύρει, ἔτι ἔμφρονα εὐρόντες, σαφῶς ἀνακρί-
5 ναντες τοὺς ἐργασαμένους ἠγγειλαν ἂν ἡμῖν καὶ οὐχ οὗτος ἂν τὴν
αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι τινὲς ἕτερόν τι τοιοῦτον κακουργοῦντες ὀφ-
θέντες ὑπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ γνωσθῶσι διέφθειραν αὐτούς, ἅμα τῷ τού-
των φόνῳ τὸ κακούργημα ἂν ἐκηρύσσετο καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ ὑποψία
ἦκεν. οἱ τε ἦσσαν κινδυνεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων οὐκ³
10 οἶδ' ὅπως ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ· τοὺς μὲν γὰρ ὁ τε φόβος
ἢ τε ἀδικία ἰκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προθυμίας, τοῖς δὲ ὁ τε κίνδυνος
ἢ τε αἰσχύνῃ μείζων οὔσα τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διενότηθησαν ταῦτα
πράξει, ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσει τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης. οὐκ⁴
ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυρίαν ἄπιστόν φησιν εἶναι. οὐ γὰρ
15 ἐπὶ ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται·
ὁπόταν δὲ ἢ κλέψαντες ἀπαρνῶνται ἢ συγκρύπτωσι τοῖς δεσπότησι,
τότε βασανίζοντες ἀξιούμεν τάληθῆ λέγειν αὐτούς. οὐδὲ μὴν ἀπο-⁵
γενέσθαι ἢ παραγενέσθαι εἰκότερον αὐτόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἀπεγένετο,
τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὐτόν ἔμελλε καὶ παρῶν κινδυνεύειν — πᾶς γὰρ
20 αὐτῶν ληφθεῖς τοῦτον ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν ὄντα — τὸ δ'
ἔργον ἦσσαν πράσσειν. οὐδεὶς γὰρ ὅστις τῶν παρόντων οὐκ ἂν ὀκνη-
ρότερος εἰς τὴν πράξιν ἦν. ὡς δ' οὐκ ἐλάσσω ἀλλὰ πολὺ μείζω τὸν⁶
ἀπὸ τῆς γραφῆς κίνδυνον ἢ τόνδε ἠγεῖτο εἶναι, διδάξω. τὸ μὲν ἀλῶ-
ναι καὶ ἀποφυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶμεν αὐτῷ

1 προιδόντες] ιδόντες A | 3 αὐτοῖς R.] αὐτῷ N, αὐτῶ A | 5 ἂν po-
sterius om. A | 8 ἂν ἐκηρ.] ἀνεκηρ. N | 11 παῦσαι τῆς προθυμίας] «imo
injacere cupidinem» D., πληῖσαι τ. πρ. Linder (Bk. παῦσαι τῆς προ-
μηθίας) | 13 πράξει N | σωφρονῆσαι N | 14 ἄπιστον λέγουσιν libri. corr.
J. | 16 ἢ συγκρ.] οἱ pro ἢ A pr. (corr. 2 ?) | 17 τάληθῆ Weidner]
ἀληθῆ | 19 μὲν supra vers. A | οὐ τὸν αὐτόν A corr. 2 | πᾶς] πῶς
A | ἂν post γὰρ et v. seq. ὁ post αὐτῶν add. A corr. 2 | 20 λειφθεῖς A corr.
2 | 23 τόνδε] τόδε A pr. (corr. 2), τότε N, sed alterum τ ni fallor a. m.
2 | 24 καὶ] ἢ Hi.

εἶναι. μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γραφὴν οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τούτου γε ζῶντος· οὐ γὰρ ἂν ἐπέθετο αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε τὸν ἀγῶνα ἤξειν 7 οὐκ ἤλπισε· λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτείνας αὐτόν. ἀξίων δὲ διὰ τὸ φανεράν εἶναι τὴν ὑποψίαν [αὐτῷ] μὴ καταδοκεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. εἰ γὰρ τοῦτον ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἰκανὴ 5 ἦν ἡ ὑποψία ἀποτρέψαι τῆς ἐπιθέσεως, οὐδεὶς ἐπεβούλευσεν αὐτῷ· πᾶς γὰρ ἂν τις τῶν ἡσσον κινδυνευόντων, τὴν ὑποψίαν μᾶλ- 8 λον τοῦ κινδύνου φοβούμενος, ἡσσον ἢ οὗτος ἠγεῖτο αὐτῷ. αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι εὐδαιμονίας μὲν ἰκανὸν σημεῖον ἐστί, τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τάναντία· περὶ γὰρ αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τρέμων 10 μὴ ἀποστερηθῆ, εἰκότως μὲν ἀνοσίως δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. φάσκων δὲ οὐ τοὺς εἰκότως ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείναντας φονέας εἶναι, περὶ μὲν τῶν ἀποκτεινάντων ὀρθῶς λέγει, εἴπερ ἐγένετο φανερόν ἡμῖν τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐτόν· μὴ δεδηλωμένων δὲ τῶν ἀποκτεινάντων, ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐλεγχόμενος οὗτος ἂν καὶ οὐδεὶς ἕτερος 15 119 (ὁ) ἀποκτείνας | αὐτόν εἶη. οὐ γὰρ ἐπὶ μαρτύρων ἀλλὰ κρυπτόμενα πράσσεται τὰ τοιαῦτα.

9 Οὕτω δὲ φανερώς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγχθεὶς διαφθείρας αὐτόν, οὐδὲν ἕτερον ὑμῶν δεῖται ἢ τὴν αὐτοῦ μιαρίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι. ἡμεῖς δὲ ὑμῶν δεόμεθα μὲν οὐδέν, λέγομεν δ' ὑμῖν, 20 εἰ μήτε ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν μαρτυρουμένων οὗτος νῦν 10 ἐλέγχεται, οὐκ ἐστὶν ἔτι τῶν διωκομένων ἐλεγχος οὐδεὶς. σαφῆ μὲν γὰρ τὸν θάνατον γιγνώσκοντες, φανερώς δὲ τὰ ἔχνη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πιστῶς δὲ τοῦ ἀκόλουθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν

1 μὴ ὑπαχθῆναι δὲ τῆ γραφῆ? | εἶχε τούτου γε] γ' εἶχε τούτου A | 2 ἐπέθετο D.] ἐπέθειτο | ἀγῶνα] κίνδυνον A. cf. II α 8 | 4 μὴ φανεράν A pr. | αὐτῷ del. J. | μὴ supra vers. A | 5 εἰ R.] οὐ | 6 ἀποτρέψαι R.] ἀποστρέψαι | libri post οὐδεὶς add. γὰρ. del. Kayser (γ' ἂν R.) | ἐπεβούλευσεν] σ supra vers. A | 8 ἡσσων A pr. | ἐπέθετο αὐτῷ Mr. et S. | 9 εὐδ. μὲν ἰκ.] ἰκ. μὲν εὐδ. A | 11 ἀποστερηθῆ... A pr. teste Siggio | 12 εἰκότως] αἰτίαν ἔχοντας β 10 | τοὺς (ὄντως) ἀποκτείναντας R. | 13 ἡμῖν malim abesse | 15 εἰκότως A pr. | 16 ὁ add. Weidner | ἐπὶ Ald.] ὑπὸ | 17 τὰ τοιαῦτα] ταῦτα A | 18 φανερός NA pr. | 18 et 19 αὐτοῦ libri | 22 νν. σαφῆ μὲν — ἀπολύοιτε αὐτόν; legebantur post ἀδίκως δ' — γενήσεται. transp. J.

δικαίως ἀπολύοιτε αὐτόν; ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου ὑφ' ὑμῶν
 ἡμῖν μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανών οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γε-
 νήσεται. ταῦτα οὖν εἰδότες βοηθεῖτε μὲν τῷ ἀποθανόντι, τιμωρεῖσθε 11
 δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἀγνεύετε δὲ τὴν πόλιν. τρία γὰρ ἀγαθὰ πρά-
 5 ζετε· ἐλάσσοις μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας καταστήσετε, πλείους δὲ
 τοὺς τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύοντας, ἀπολύεσθε δ' αὐτοὶ τῆς ὑπὲρ τού-
 του μιαρίας.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

10

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

[Ἰδοῦ, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνι-
 τόμενος. — οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἑμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχίᾳ μου
 καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ.] Τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι τίθησιν ὁ
 ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προελθεῖν ἐκείνης τῆς νυκτός, καὶ περὶ τού-
 15 του πάντας τοὺς παῖδας εἰς βάσανον παραδίδωσιν.

Ἰδοῦ ἐγὼ τῇ τε ἀτυχίᾳ, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὡς οὐτοὶ φα-
 σιν, ἐκὼν ἑμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρᾳ, δεδιώς μὲν τὸ

2 Ammonius de differ. v. ἐνθύμημα: τὸ δ' ἐνθύμιον ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ
 προστρόπαιου παρ' Ἀττικοῖς. ὁ γοῦν Ἀντιφῶν ἐν τοῖς φονικοῖς φησί. τε-
 θνεὼς οὗτος ὑμῖν ἐνθύμιος γενήσεται. | 4 Harpocratio: ἀγνεύετε
 τὴν πόλιν Ἀντιφῶν ἐν τῷ β' ἀντὶ τοῦ ἀγνίζετε. Bekkeri Anecd. I p.
 338: ἀγνεύετε (ἀγνεύεται cod.) τὴν πόλιν Ἀντιφῶν (ἀντὶ τοῦ cod.)
 ἐκ κατηγορίας (φόνου ἀ)παρασῆμου ἀντὶ τοῦ ἀγνίζετε (ἀγνίζεται cod.).
 quam glossam correxit Mr. an fuit olim utrobique scriptum: Ἀ. ἐν τῷ β'
 ἐκ κατηγορίας φόνου ἀπαρασῆμου? similiter Maussacus ad l. Harp.

2 μὲν supra versum A | 7 subicit N ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος. | 8 δ.—
 ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ἡ ὑπόθεσις (A om. artic.) τοῦ ἐξ ἀπολογίας ὕστερου (acc.
 atramento appictus in A, reliqua ut omnia huiusmodi minio scripta) τοῦ
 ἐξῆς NA | 11 vv. ἰδοῦ — κακουργίᾳ scholia duo diversa esse primis orat.
 verbis adscripta monuit Bl. | 13 δὲ post τεκμ. add. A corr. 2 | πεφονευκέ-
 ναι J.] πεποικηνέναι | 15 argumento NA subiciunt ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστε-
 ρος | 16 ἡ τε NA pr. (corr. 2).

μέγεθος τῆς διαβολῆς αὐτῶν, πιστεύων δὲ τῇ ὑμετέρα γνώμῃ τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ ἐμοῦ πραχθέντων. ἀποστερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν μηδὲ τὰς παρούσας ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀπορῶ εἰς ἡντινα ἄλλην σωτηρίαν χρή με καταφυγεῖν. καινότερα γὰρ δὴ, εἰ χρή καινότερα μᾶλλον ἢ κακουργότερα εἰπεῖν, διαβάλλουσί με. κα- 5 τήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ φόνου προσποιούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος αὐτὸν ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρῶντες δὲ τάναντία ὧν προστέταχται αὐτοῖς, φανερόν ὅτι ἀδίκως ἐμὲ μᾶλλον ἀποκτεῖναι ζητοῦ- 8 σιν ἢ τὸν φονέα τιμωρεῖσθαι. ἐμὲ δὲ προσῆκεν οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς 10 τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀκολούθου ἀπολογηθῆναι· οὐ γὰρ μηνυτῆς οὐδ' ἐλεγκτῆρ τῶν ἀποκτεινάντων εἰμί, ἀλλὰ διωκόμενος ἀποκρίνομαι. ὅμως δὲ περιεργαστέον, ἵνα ἐκ παντὸς τρόπου τούτους τε ἐπιβουλεύ- 4 οντάς μοι ἐμαυτὸν τε ἀπολυόμενον ἐπιδείξω τῆς ὑποψίας. τὴν μὲν οὖν ἀτυχίαν ἢ με διαβάλλουσιν, εἰς εὐτυχίαν αἰτοῦμαι μεταστῆναι. 15 ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπολύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἀσεβῆσαι.

Φασὶ δὲ τῶν μὲν ἐντυχόντων παιομένοις αὐτοῖς οὐδένα ὄντινα οὐκ εἰκότερον εἶναι σαφῶς πυθόμενον τοὺς διαφθείραντας αὐτοὺς εἰς 5 οἶκον ἀγγεῖλαι ἢ ἀπολιπόντα οἴχεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδένα οὕτω θερμόν 20 καὶ ἀνδρεῖον ἄνθρωπον εἶναι δοκῶ, ὄντινα οὐκ ἂν ἄωρι τῶν νυκτῶν νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυχόντα πάλιν ὑποστρέψαντα φεύγειν μᾶλλον ἢ πυνθανόμενον τοὺς κακούργους περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεῦσαι. τούτων δὲ μᾶλλον ἂ εἰκὸς ἦν δρασάντων, οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθείραντες αὐτοὺς οὐκ ἂν ἔτι εἰκότως ἀφίοντο, ἐγὼ δὲ ἀπήλλαγμα 25 6 τῆς ὑποψίας. εἰ δὲ ἐκηρύσσοντο ἢ μὴ ἄλλοι τινὲς κακούργοι ἅμα τῷ τούτων φόνῳ, τίς οἶδεν; οὐδενὶ γὰρ ἐπιμελὲς ἦν σκοπεῖν ταῦτα.

1 ὁ' ante ὑμετέρα ins. Spengel | 7 τῆς ἀλ. ὑπ. ἀπ.] τῆς ὑποψίας πασης τῆς ἀληθοῦς A | 14 μοι] μου NA pr. | 17 ἀσεβῆσαι J.] ἐλεῆσαι. vid. R. ad h. l. et cf. III β 11 | 18 εὐτυχούντων A pr. | παιομένοις in marg. A | ὄντινα] οὔτινα ut vid. A pr. | 19 αὐτός A pr. | 20 ἀπολιπόντα Gesner] ἀπολιπόντας | 21 ἄωρι τῆς νυκτός A | 25 ἀφίοντο A pr. (corr. 2), ἀφίοντο N | 26 ἐκηρύσσετο — ἄλλο τι κακούρημα?

ἀφανοῦς δὲ ὄντος τοῦ κηρύγματος, οὐδὲ ὑπὸ τούτων τῶν κακούργων
 ἄπιστον διαφθαρήναι αὐτόν. τοῦ | δὲ θεράποντος πῶς χρή πιστοτέ-⁷₁₂₀
 ραν τὴν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων ἠγεῖσθαι; οἱ μὲν γὰρ ἀτιμοῦν-
 ταί τε καὶ χρήμασι ζημιοῦνται, ἐὰν μὴ τάληθῇ δοκῶσι μαρτυρῆσαι·
 5 ὁ δὲ οὐκ ἔλεγχον παρασχών οὐδὲ βάσανον ποῦ δίκην δώσει; ἢ τίς
 ἔλεγχος ἔσται; ἀκινδύνως δὲ μέλλων μαρτυρεῖν οὗτός τε οὐδὲν θου-
 μαστόν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν κυρίων ἐχθρῶν μοι ὄντων πεισθεὶς καταψεύ-
 δεσθαι μου· ἐγὼ τε ἀνόσι' ἂν πάσχοιμι, εἰ μὴ πιστῶς καταμαρτυρη-
 θεὶς διαφθαρείην ὑφ' ὑμῶν. μὴ παραγενέσθαι δέ με τῷ φόνῳ ἀπι-
 10 στότερον ἢ παραγενέσθαι φασὶν εἶναι. ἐγὼ δ' οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων
 ἀλλ' ἔργῳ δηλώσω οὐ παραγενόμενος. ὅποσοι γὰρ δοῦλοι μοι ἢ
 δοῦλαί εἰσι, πάντας παραδίδωμι βασανίσαι· καὶ ἐὰν μὴ φανῶ ταύτη
 τῇ νυκτὶ ἐν οἴκῳ καθεύδων ἢ ἐξελθὼν ποῦ, ὁμολογῶ φονεὺς εἶναι.
 ἢ δὲ νύξ οὐκ ἄσημος· τοῖς γὰρ Διιπολείοις ὁ ἀνὴρ ἀπέθανε. περὶ δὲ 9
 15 τῆς εὐδαιμονίας, ἧς ἔνεκα τρέμοντά μέ φασιν εἰκότως ἀποκτεῖναι
 αὐτόν, πολὺ τὰναντία ἐστί. τοῖς μὲν γὰρ ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν συμ-
 φέρει· ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἢ δυσπραγία μεταβάλλειν
 αὐτῶν ἐστί· τοῖς δ' εὐτυχοῦσιν ἀτρεμίζειν καὶ φυλάσσειν τὴν παροῦ-
 σαν εὐπραγίαν· μεδισταμένων γὰρ τῶν πραγμάτων δυστυχεῖς ἐξ
 20 εὐτυχοῦντων καθίστανται. ἐκ δὲ τῶν εἰκότων προσποιούμενοί με
 ἐλέγχειν, οὐκ εἰκότως ἀλλ' ὄντως φονέα μέ φασι τοῦ ἀνδρός εἶναι.
 τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται ὄντα. ὁ τε γὰρ
 καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλήλεγκται ὢν, ὁ τε ἔλεγχος οὐκ ἔστι·

4 ἐάν] ἐὰ in ras. trium quatuorve litt. A | 5 παρασχόμενος N corr. 2
 (perierat v et posterior pars literae ω) | ποῦ R] τι οὐ (m. 2 super ι add.
 να, voluit τίνα) N, οὐ A | ἢ τίς R.] εἴ τις | 6 ἀκινδύνως τε (τέ A) οὗτός
 (οὔτος N) γε μέλλων μαρτυρεῖν libri. particulas corr. R., οὗτός τε transp.
 Bl. | 7 κυρίως NA corr. | 9 ὑπ' αὐτῶν A pr. | 11 ὅποσοι A pr. N pr. |
 δοῦλοί] δούδοι A pr. ut vid. | μοι ἢ δοῦλαί] ἢ δοῦλαι μοι A | 13 πα-
 θεύδων A pr. | ποι R. | 14 Διῖπολίους A corr. | 15 εὐδαιμονίας] v in
 ras. duarum ut vid. litt. A | 16 μὲν om. A | ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν Ald.]
 ἀτυχοῦσιν ἐταιρίζειν | 17 μεταβαλεῖν αὐτοῖς R. | 19 δὲ pro γὰρ A |
 πραγμάτων St.] πραγματειῶν | 22 τὰ δὲ τ' εἰκότα τὰ τ' ἄλλα Spengel.

τά τε τεκμήρια ἐμά, οὐ τούτων ὄντα ἐδήλωσα· τά τε ἔχνη τοῦ φό-
νου οὐκ εἰς ἐμέ φέροντα ἀλλ' εἰς τοὺς ἀπολυομένους ὑπ' αὐτῶν ἀπο-
δέδεικται. πάντων δὲ τῶν κατηγορηθέντων ἀπίστων ἐλεγχθέντων,
οὐκ ἐάν ἀποφύγω οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακουργοῦντες,
ἀλλ' ἐάν ἐλεγχθῶ, οὐδεμία ἀπολογία τοῖς διωκομένοις ἀρκοῦσά 5
ἔστιν.

- 11 Οὕτω δὲ ἀδίκως διώκοντές με αὐτοὶ μὲν ἀνοσίως ἀποκτεῖναι ζη-
τοῦντες καθαροὶ φασιν εἶναι, ἐμέ δὲ ὅς εὐσεβεῖν ὑμᾶς πείθω, ἀνόσια
δρᾶν λέγουσιν. ἐγὼ δὲ καθαρὸς ὢν πάντων τῶν ἐγκλημάτων ὑπέρ
(τε) ἐμαυτοῦ ἐπισκῆπτω αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέ-10
βειαν, ὑπέρ τε τοῦ ἀποθανόντος ἀναμιμνήσκων τὴν ποινὴν παραινῶ
ὑμῖν μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι· ἀποθανόντος
12 γὰρ ἐμοῦ οὐδεὶς ἔτι τὸν αἴτιον ζητήσει. ταῦτα οὖν σεβόμενοι ὁσίως
καὶ δικαίως ἀπολύετε με, καὶ μὴ μετανόησαντες τὴν ἀμαρτίαν γινώτε·
ἀνίατος γὰρ ἢ μετάνοια τῶν τοιούτων ἔστιν. 15

3.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

20

Δύο παῖδες ἐν γυμνασίοις ἠκόντιζον· συνέβη δὲ τὸν μὲν ἐντέχνως
ἀφεῖναι τὸ βέλος, τὸν δ' ἕτερον ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἄκοντιοῦ δραμόντα
πληγῆναι. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ τούτου πατὴρ κατηγορεῖ τοῦ

12 Suidas v. καταλαβεῖν: οἱ δὲ ῥήτορες καὶ ἐπὶ τοῦ κολάζειν. Ἄντι-
φῶν· μὴ ἀναίτιον καταλαβόντες τὸν αἴτιον.

1 τούτων J.] τούτου | 2 ὑπ' αὐτῶν ἀποδέδ. Schoell] ἀποδέδ. ὑπ' αὐ-
τῶν | 5 ἐλεγχῶ A pr. (corr. 2) | 8 ὅς] ὡς NA pr. | 10 τε add. Bl. (μὲν
requir. Bk.) | 11 ὑπέρ δὲ ante Bl. | vv. ἀναμιμνήσκων — ἀποθανόντος
om. N | 12 καταβαλόντας A pr. | 15 N subicit ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας |
16 3 — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τῆς ἐξῆς τετραλογίας: NA | 21 ἐν γυμ-
νασίῳ Mr.

βαλόντος ὡς ἀνδροφόνου· ὃ δὲ μετατίθησι τὴν αἰτίαν τῆς πληγῆς ἐπὶ τὸν δραμόντα. ὄθεν οἱ μὲν ἀντέγκλημα τὴν στάσιν, οἱ δὲ μετάστασιν λέγουσιν.

Τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπὸ τε τοῦ νόμου κατα-
 5 κέκριται ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων, οἱ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰ-
 σὶν· ἐὰν δέ τι ἀμφισβητήσιμον ᾖ, τοῦτο ὑμῖν ὧ ἄνδρες πολῖται προσ-
 τέτακται διαγνῶναι. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ ἀμφισβητήσιν πρὸς ἐμὲ
 τὸν διωκόμενον· ὁ γὰρ παῖς μου ἐν γυμνασίῳ ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν
 πλευρῶν ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου παραχρῆμα | ἀπέθανεν. ἐκόντα 121
 10 μὲν οὖν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι, ἄκοντα δέ. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐλάσσω 2
 τοῦ ἐκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέστησε. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ
 μὲν οὐδὲν ἐνθύμιον, τοῖς δὲ ζῶσι προσέδηκεν. ὑμᾶς δὲ ἀξιῶ ἐλεοῦντας
 μὲν τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων, οἰκτείροντας δὲ τὴν ἄωρον τοῦ ἀπο-
 θανόντος τελευτήν, εἴργοντας ὧν ὁ νόμος εἴργει τὸν ἀποκτείναντα
 15 μὴ περιορᾶν ἅπασαν τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου μαινομένην.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ τοῦ ἀκοντίσαντος πατὴρ ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον γενέσθαι τὸν ἀποθα-
 20 νόντα τοῦ φόνου. φερομένου γὰρ τοῦ ἀκοντίου ὑπέδραμεν ὑπὸ τὸν σκο-
 πόν, ὄθεν (δικαίως) ἂν αὐτὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι. ἔστιν οὖν ἡ στά-
 σις μετάστασις, οὐ συγγνώμη ὡς τινες ἐνόμιζον.

2 ἀντέγκλημα A pr. (corr. 2) | 3 argumento subiectum κατηγορία φό-
 νου ἀκουσίου NA | 4 ὁμολογούμενα] ὁ in ras. A | 5 ἃ κύρια — ἐστίν? |
 6 ὑμῖν ὧ ἄνδρες] ὑμ. evanidis literis seqq. N | πολῖται A pr. | 7 οἶμαι
 μὲν οὖν] μαι μὲν οὖν in ras. A (pr. om. οὖν) | οὖν οὐδὲ] ουν (reliqua eva-
 nuerunt) N | 10 ἐλάσσων A pr. | 12 iure haesit Bl. in vv. οὐδὲν ἐνθύ-
 μιον | 14 εἴργοντας A pr. | εἴργει A pr., εἴργειν N | 15 excipiunt oratio-
 nem vv. κατηγορία φόνου ἀκουσίου: N | 16 β. — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις
 τοῦ ἐξῆς: NA | 20 ὑποδραμεῖν? | 21 δικαίως ins. Mr. | οὖν om. A | 22
 post argum. infertur ἀπολογία φόνου ἀκουσίου NA.

Νῦν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖται τοὺς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας . . . τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν τά τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται. ἐγὼ γὰρ ἤκιστα τοιοῦτος ὢν καὶ βουλόμενος εἶναι, εἰ μὴ πολὺ γε ἔφευσμαι, ὑπ' αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθην νῦν παρὰ τὸν ἄλλον τρόπον ὑπὲρ 5 πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὢν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἔγνων, ἔτι δὲ ἀπορωτέρως διάκειμαι ὅπως χρῆ ὑμῖν ἐρμηνεῦσαι ταῦ-
 2 τα. ὑπὸ δὲ σκληρᾶς ἀνάγκης βιαζόμενος, καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον, ὧ ἄνδρες δικασταί, καταπεφευγῶς δέομαι ὑμῶν, ἐὰν ἀκριβέστερον ἢ ὡς σύνηθες ὑμῖν δόξω εἰπεῖν, μὴ διὰ τὰς προειρημένας τύ-10 χας ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογία ἁπλοῆ καὶ μὴ ἀλήθεια τὴν κρίσιν ποιήσασθαι· ἢ μὲν γὰρ δόξα τῶν πραχθέντων πρὸς τῶν λέγειν δυναμένων ἐστίν, ἢ δὲ ἀλήθεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια πρασσόντων.

3 Ἐδόκουν μὲν οὖν ἐγωγε ταῦτα παιδεύων τὸν υἱὸν ἐξ ὧν μάλιστα 15 τὸ κοινὸν ὠφελεῖται, ἀμφοῖν τι ἡμῖν ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι· συμβέβηκε δὲ μοι πολὺ παρὰ γνώμην τούτων. τὸ γὰρ μεῖράκιον οὐχ ὑβρεῖ οὐδὲ ἀκολασία, ἀλλὰ μελετῶν μετὰ τῶν ἡλικίων ἀκοντίζειν ἐν τῷ γυμνασίῳ ἔβαλε μὲν, οὐκ ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα κατὰ γε τὴν ἀλήθειαν ὢν ἐπραξεν, ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν ἀμαρτόντος εἰς ἀκουσίους αἰτίας ἦλ-
 4 θεν. τοῦ γὰρ παιδὸς ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμόντος καὶ τὸ σῶμα προστήσαντος, τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὃ δὲ ὑπὸ τὸ

1 φανερόν μοι ex φανερόν A | 2 καταστῆναι inser. R. | τά τε ἄλλα] τά τε ἄλλα καὶ S . immo ἅπαντάς τε coll. γ 1 | 5 τῆς supra vers. A | νῦν erasum A, ἄν N | 6 τῶν πραγμάτων A pr. | 7 ὡς χρῆ ante Bl. | 8 καὶ αὐτὸς NA pr. | 10 ὑμῖν supra vers. A | διὰ τ. πρ. τ.] nondum expedita | 11 R.: «ante ἀποδεξ. deesse videtur aliquod adverbium, e. c. ἀπηνῶς aut σκληρῶς aut τραχέως aut simile quodpiam aliud». nisi vero in eis quae praecedunt latet aliquid eiusmodi | 15 μὲν οὖν] μὲν A pr., γοῦν N | 16 ἀποβήσεται A pr. | 17 πολὺ τᾶναντία τούτων? | 18 ἐν Bk.] ἐπὶ | 19 ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα] εἶνε δὲ οὐ in ras. A (om. pr. οὐδένα) | 20 ἀλλ' οὐδέεις N et ft. A pr. | αὐτὸν NA pr. | 21 νν. τοῦ δὲ (γὰρ Bl.) παιδὸς — προσέβαλεν ἡμῖν legebantur post εἰ μὲν γὰρ — φονεῦσιν εἶναι. transpos. Bl. | 22 ὃ μὲν ἐκωλύθη inser. R. (ὃ μὲν τοῦ σκοποῦ τυχεῖν διεκωλύθη D.)

ἀκόντιον ὑπελθὼν ἐβλήθη, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἡμετέραν οὖσαν προσ-
 έβαλεν ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν ὄρων τῆς αὐτοῦ πο-
 ρείας ἐπὶ τὸν παῖδα ἐξενεχθὲν ἔτρωσεν αὐτόν, οὐδεὶς (ἂν) ἡμῖν λόγος
 ὑπελείπετο μὴ φονεῦσιν εἶναι· διὰ δὲ τὴν ὑποδρομὴν βληθέντος τοῦ 5
 5 παιδὸς τὸ μὲν μειράκιον οὐ δικαίως ἐπικαλεῖται — οὐδένα γὰρ ἔβαλε
 τῶν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ ἀφεστώτων — ὁ δὲ παῖς εἴπερ ἐστὼς φανερός
 ὑμῖν ἐστὶ μὴ βληθεὶς, ἐκουσίως ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελ-
 θὼν, ἔτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν ἀποθανόν·
 οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη ἀτρεμιζὼν καὶ μὴ διατρέχων. ἀκουσίου δὲ τοῦ 6
 10 φόνου ἐξ ἀμφοῖν [ὑμῖν] ὁμολογουμένου γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀμαρτίας,
 ὁποτέρου αὐτῶν ἐστίν, ἔτι σαφέστερον (ἂν) ὁ φονεὺς ἐλεγχθεῖη.
 οἳ τε γὰρ ἀμαρτάνοντες ὧν ἂν ἐπινοήσωσι δρᾶσαι, οὗτοι πρά-
 κτορες τῶν ἀκουσίων εἰσίν· οἳ τε ἀκούσιόν τι δρῶντες [ἢ πάσχοντες],
 οὗτοι τῶν παθημάτων αἴτιοι γίνονται. τὸ μὲν τοίνυν μειράκιον περὶ 7
 15 οὐδένα οὐδὲν ἤμαρτεν. οὔτε γὰρ ἀπειρημένον ἀλλὰ προστεταγμένον
 ἐξεμελέτα, οὔτε ἐν γυμναζομένοις ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει
 ἠκόντιζεν, οὔτε τοῦ σκοποῦ ἀμαρτῶν, εἰς τοὺς ἀφεστώτας ἀκοντίσας,
 τοῦ παιδὸς ἔτυχεν, ἀλλὰ πάντα ὀρθῶς ὡς ἐπενόει δρῶν ἔδρασε μὲν
 οὐδὲν ἀκούσιον, ἔπαθε δὲ διακωλυθεὶς τοῦ σκοποῦ τυχεῖν. ὁ δὲ | παῖς 8
 20 βουλόμενος προδραμεῖν, τοῦ καιροῦ διαμαρτῶν ἐν ᾧ διατρέχων οὐκ 122
 ἂν ἐπλήγη, περιέπεσεν οἷς οὐκ ἠθέλεν, ἀκουσίως δὲ ἀμαρτῶν εἰς
 ἑαυτὸν οἰκείαις συμφοραῖς κέχρηται, τῆς δ' ἀμαρτίας τετιμωρημέ-
 νος ἑαυτὸν ἔχει τὴν δίκην, οὐ συνηδομένων μὲν οὐδὲ συνεθελόντων
 ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ συλλυπούμενων. τῆς δὲ ἀμαρτίας

2 αὐτοῦ N | 3 ἂν add. D. | 4 φονεῦσιν Bk.] φονεὺς | 6 φανερός NA
 pr. | 7 ὑμῖν mihi suspectum | 8 αὐτοῦ libri | 10 vv. ἐξ ἀμφοῖν rectius
 abessent | ὑμῖν absurdum, nec magis ferendum ἡμῖν (St.) aut ἡμῶν (Bl.).
 vid. Observ. Antiph. p. 10 | 11 ἔτι D.] ἔτι δὲ (post ἐστίν plene distinguitur
 in NA) | ἂν add. D. | 12 τί δρᾶσαι libri. corr. Mr. | 13 οἳ τε Spengel] οἳ
 δὲ | ἀκούσιόν Pahle] ἐκούσιόν | ἢ πάσχοντες del. idem cum Spengelio |
 15 οὐδὲν ἡμ.] ἡμ. οὐδὲν A | 16 ἐμελέτα N | ἐν (τοῖς) γυμν. R. | 17 ἀμαρ-
 τὸν A corr. | ἐφεστώτας A pr. (corr. 2) | 18 πάντας A pr. | 20 προδια-
 δραμεῖν Bl. | καιροῦ Spengel] χώρου (χρόνου R.) | 23 συνεθελόντων A pr.

εἰς τοῦτον ἠκούσης τό (τε) ἔργον οὐχ ἡμέτερον ἀλλὰ τοῦ ἑξαμαρτόντος
 ἐστί, τό τε πάθος εἰς τόν δράσαντα ἐλθόν ἡμᾶς μὲν ἀπολύει τῆς
 9 αἰτίας τόν δὲ δράσαντα δικαίως ἅμα τῇ ἀμαρτίᾳ τιτιμώρηται. ἀπο-
 λύει δὲ καὶ ὁ νόμος ἡμᾶς, ὧ πιστεύων, εἰργοντι μήτε ἀδίκως μήτε
 δικαίως ἀποκτείνειν, ὡς φονέα με διώκει. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς αὐτοῦ 5
 τοῦ τεθνεῶτος ἀμαρτίας ὅδε ἀπολύεται μηδὲ ἀκουσίως ἀποκτείνειν
 αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ διώκοντος οὐδ' ἐπικαλούμενος ὡς ἐκὼν ἀπέκτεινεν,
 ἀμφοῖν ἀπολύεται τοῖν ἐγκλημάτοι, (μήτ' ἄκων) μήτε ἐκὼν ἀπο-
 10 κτείνειν. ἀπολυόμενος δὲ ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τῶνπραχθέντων ὑπό
 τε τοῦ νόμου καθ' ὃν διώκεται, οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων εἴνεκα δι-10
 καιοι τοιούτων κακῶν ἀξιοῦσθαί ἐσμεν. οὗτός τε γὰρ ἀνόσια πείσε-
 ται τὰς οὐ προσηκούσας φέρων ἀμαρτίας, ἐγὼ τε μᾶλλον μὲν οὐδέν,
 ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναμάρτητος ὢν, εἰς πολλαπλασίους τούτου συμ-
 φορὰς ἤξω· ἐπὶ τε γὰρ τῇ τούτου διαφθορᾷ ἀβίωτον τό λειπόμενον
 τοῦ βίου διάξω, ἐπὶ τε τῇ ἐμαυτοῦ ἀπαιδία ζῶν ἔτι κατορυχθή-15
 σομαι.

11 Ἐλεοῦντες μὲν οὖν τοῦδε μὲν τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρτητον
 συμφορὰν, ἐμοῦ δὲ τοῦ γηραιοῦ καὶ ἀθλίου τὴν ἀπροσδόκητον κακο-
 πάθειαν, μὴ καταψηφισάμενοι δυσμόρους ἡμᾶς καταστήσητε, ἀλλ'
 ἀπολύοντες εὐσεβεῖτε. ὁ τε γὰρ ἀποθανῶν συμφοραῖς περιπεσῶν οὐκ 20

18 Pollux II 13: γέρων, προγήρως, γηραιός, ὡς Θουκυδίδης καὶ Ἀν-
 τιφῶν, ἐσχατογήρως, βαθυγήρως.

1 εἰς τοῦτο libri. corr. R. | τό τ' Spengel (τό τε Bl.) | 4 εἰργοντι
 A pr. | 5 τῆς αὐτοῦ] τ . . A pr. (αὐτῆς τῆς?) | 7 οὐδ' ἐπικαλού-
 μενος ὡς] ὡς ἐπικαλούμενος A pr. | 8 μήτ' ἄκων ins. Ald. | μήθ' ἐκὼν
 A | 9 ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπὸ τε τῶνπραχθέντων A pr.
 (corr. literis α δ γ β supra positis) | 15 διδάξω A pr. | ἔτι κατορυχθήσο-
 μοι R.] ἐπικατορυχθήσομαι | 17 μὲν post ἐλεοῦντες om. A | τοῦδε] οὐδὲ
 (sic) N pr. (corr. 2) | νηπίου] νέου καὶ ἀναιτίου Kayser | 20 ἀποθανῶν]
 ἀμαρτῶν Bl., ἀμαρτῶν (οἰκείαις) Schoell.

ἀτιμώρητός ἐστιν, ἡμεῖς τε οὐ δίκαιοι τὰς τούτων ἀμαρτίας συμφέ-
ρειν ἐσμέν. τήν [τε] οὖν εὐσέβειαν τούτων τῶν πραχθέντων καὶ τὸ
δίκαιον αἰδούμενοι ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀδλιω-
τάτῳ δύο πατέρα καὶ παῖδα ἄωροις συμφοραῖς περιβάλητε.

5

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ἽΟτι μὲν αὐτὴ ἡ χρεία παρὰ φύσιν καὶ λέγειν καὶ δρᾶν ἅπαντας
ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ δοκεῖ μοι σημαίνειν οὗτος· ἥκιστα γὰρ
ἐν γε τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἀναιδῆς καὶ τολμηρὸς ὢν νῦν ὑπ' αὐτῆς
10 τῆς συμφορᾶς ἠνάγκασται λέγειν οἷα οὐκ ἂν ποτε ὦμην ἐγὼ τοῦ-
τον εἰπεῖν. ἐγὼ τε γὰρ πολλῇ ἀνοίᾳ χρώμενος οὐκ ἂν ὑπέλαβον τοῦ-²
τον ἀντειπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἓνα λόγον ἀντὶ δυοῖν λέξας τὸ ἡμισυ τῆς
κατηγορίας ἐμαυτὸν ἂν ἀπεστέρησα· οὗτός τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν
προεῖχε τῷ διπλασίῳ μου, ἓνα μὲν πρὸς ἓνα λόγον ἀπολογηθεῖς, ἃ
15 δὲ κατηγόρησεν ἀναποκρίτως εἰπῶν. τοσοῦτον δὲ προέχων ἐν τοῖς³
λόγοις ἡμῶν, ἔτι δὲ ἐν οἷς ἔπρασσε πολλαπλάσια τούτων, οὗτος μὲν
οὐχ ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ·
ἐγὼ δὲ δράσας μὲν οὐδὲν κακόν, παθῶν δὲ ἄθλια καὶ δεινά, καὶ νῦν
ἔτι δεινότερα τούτων, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ εἰς τὸν ὑμέτερον
20 ἔλεον καταπεφευγῶς δέομαι ὑμῶν, ὧ ἄνδρες ἀνοσίων ἔργων τιμωροί,
ὁσίων δὲ διαγνώμονες, μὴ [ἔργα φανερά] ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκρι-
βείας πεισθέντας, ψευδῆ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἠγήσασθαι·
ἢ μὲν γὰρ πιστότερον ἢ ἀληθέστερον σύγκειται, ἢ δ' ἀδολώτερον⁴

2 τε suspectum facit usus tetralogiarum | τούτων] ἡμῶν Pahlé deletis
vv. τῶν πραχθέντων | 3 ὑμᾶς A | 4 δύο A (corr. ut vid.) | περιβάλοιτε A.
subicit N ἀπολογία φόνου ἀκουσίῳ | 5 γ.—ΥΣΤΕΡΟΣ] ὁ ὕστερος ἐκκα-
τηγορίας AN | 9 γε] τε A pr. | 12 ἀντὶ δυοῖν λέξας R.] ἀντιδούς ἢ λέξας |
15 ἀναποκρίτως] πο supra vers. A | 16 ἔπραξε vel ἔδρασε Bl. | 17 συχνῶς]
εὐμενῶς R. | 18 δὲ δράσας R.] δ' ἔδρασα | 19 post τούτων inseruerim
παθεῖν κινδυνεύων | 21 ἔργα φανερά del. Fr. (S. post πεισθ. add. ἀφανί-
σαι) | 22 πεισθέντες A corr. 2 | ἠγήσασθε A pr., corr. ἠγήσησθε.

ἢ δυνατώτερον λεχθήσεται. τῷ μὲν οὖν δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας· τῇ δὲ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπιστῶν ὀρρωδῶ μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ, ἀλλὰ καὶ αὐθέντην προσ-
⁵
¹²³ καταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν | ἐπίδω αὐτόν. εἰς τοῦτο γὰρ τόλμης καὶ ἀναιδεΐας ἦκει, ὥστε τὸν μὲν βαλόντα καὶ ἀποκτείναντα οὔτε 5
 τρῶσαι οὔτε ἀποκτεῖναί φησι, τὸν δὲ οὔτε ψάυσαντα τοῦ ἀκοντίου οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι, ἀπάσης μὲν γῆς ἀμαρτόντα, ἀπάντων δὲ σωμάτων, διὰ τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν διαπηῆξαι τὸ ἀκόντιον λέγει. ἐγὼ δὲ ἐκουσίως κατηγορῶν ἀποκτεῖναι αὐτόν πιστότερος ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος, (ὅς) μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτεῖναί φησι τὸ μει-10
 6 ράκιον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου [ὅς ὑπεδέχετο τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια ἀναιρεῖσθαι], διὰ τὴν τοῦ βαλόντος ἀκολασίαν πολεμίῳ τῷ τούτου βέλει περιπεσῶν, οὐδὲν οὐδ' εἰς ἐν' ἀμαρτῶν, ἀθλίως ἀπέθανε· ὁ δὲ περὶ τὸν [τῆς ἀναιρέσεως] καιρὸν πλημμελήσας οὐ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν ἐκωλύθη, ἀλλ' 15
 ἄθλιον καὶ πικρὸν σκοπὸν ἐμοὶ ἀκοντίσας ἐκὼν μὲν οὐκ ἀπέκτεινε, μᾶλλον δὲ ἐκὼν οὔτε ἔβαλεν οὔτε ἀπέκτεινεν, ἀκουσίως δὲ οὐχ ἦσσαν
 7 ἢ ἐκουσίως ἀποκτείνας μου τὸν παῖδα, τὸ παράπαν ἀρνούμενος μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου καταλαμβάνεσθαί φησιν, ὅς ἀπαγορεύει μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν. ἀλλὰ τίς ὁ 20
 βάλων ἐστίν; ὁ φόνος ὃν ἀνήκει εἰς τοὺς θεωμένους ἢ εἰς τοὺς παι-

1 ἢ δυνατώτερον Mr.] καὶ ἀδυνατώτερον. | 5 ἦκει] ει in ras. A | ἀποκτείναντα] ἀκοντίσαντα N | 6 ψάυσαντα] v supra vers. A | 7 ἀπάντων R.] πάντων | 8 αὐτοῦ A pr. | τὸ ἀκ. λέγει] λέγει τὸ ἀκ. A | 9 ἀκουσίως? | 10 ὅς add. Ald. | immo μήτε ἀκουσίως μήτε ἐκουσίως ἀποκτεῖναι coll. β 9 | φασὶ N | 12 ὅς — ἀναιρεῖσθαι del. J. | ὑπ . . ἔχετο N literis ed evanidis | 13 πολεμίῳ merito displicet Nauckio | 14 εἰς ἐν libri. corr. Fr. | ἀμαρτῶν A pr. | ἀπέθανεν A | τῆς ἀναιρέσεως del J. | 15 ἐκωλύθη] κω a corr. habet A | 17 post μᾶλλον δὲ ἐκὼν inser. ἢ NA pr. | ἐκουσίως δὲ et mox ἢ ἀκουσίως NA pr. (corr. 2) | ἦσον A pr. (corr. 2) | 18 ἀποκτείνας J.] ἀποκτείναντός N, ἀποκτεῖνα . . . A pr., corr. 2 ἀπέκτεινέ | post τοπαράπαν (sic semper NA) expunxi δὲ | ἀρνούμενου NA pr. (corr. 2) | 21 βάλων A corr. 2 . Bk. ci. ἀλλὰ τίς ὁ βάλων; ἐς τίν' ὁ φόνος ἀνήκει; tentabam: ἀλλὰ τίνος μᾶλλον ἐστὶν ὁ φόνος; (πότερον) ἀνήκει κτλ.

δαγωγούς; ὧν οὐδεὶς οὐδὲν κατηγορεῖ· οὐ γὰρ ἀφανῆς ἀλλὰ καὶ λίαν φανερός ἔμοιγε αὐτοῦ ὁ θάνατός ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸν νόμον ὀρθῶς ἀγορεύειν φημί τοὺς ἀποκτείναντας κολάζεσθαι· ὁ τε γὰρ ἄκων ἀποκτείνας ἀκουσίως κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστιν, ὁ τε διαφθαρεῖς
 5 οὐδὲν ἤσσον ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως βλαφθεὶς ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος. οὐ δίκαιος δὲ ἀποφυγεῖν ἐστὶ διὰ τὴν ἀτυχίαν τῆς
 ἀμαρτίας. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ μὴδὲ δι' ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ ἢ ἀτυχία γίγνεται, ἀμάρτημα οὐσα τῷ ἀμαρτόντι συμφορὰ δίκαια γενέσθαι ἐστίν· εἰ δὲ δὴ θεία κηλὶς τῷ δράσαντι προσπίπτει ἀσε-
 10 βοῦντι, οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίγνεσθαι. ἔλε-
 ξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρέπει χρηστά ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦσθαι· ἡμεῖς δὲ πῶς ἂν πρέποντα πάσχοιμεν, εἰ μὴδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶντες θανάτῳ ζημιούμεθα; φάσκων δὲ ἀναμάρτητος εἶναι, καὶ ἀξίων τὰς συμφορὰς τῶν ἀμαρτόντων εἶναι καὶ μὴ εἰς
 15 τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι, ὑπὲρ ἡμῶν λέγει. ὁ τε γὰρ παῖς μου εἰς οὐδένα οὐδὲν ἀμαρτῶν, ὑπὸ τούτου τοῦ μεираχίου ἀποθανών, ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμενος· ἐγὼ τε τοῦδε μᾶλλον ἀναμάρτητος ὧν δεινὰ πείσομαι, ἃ ὁ νόμος ἀποδίδωσί μοι μὴ τυχῶν παρ' ὑμῶν. ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἀμαρτίας οὐδὲ τοῦ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι ἀπο-
 20 λύεται, ἀλλὰ κοινὰ ἀμφοτέρα ταῦτα ἀμφοῖν αὐτοῖν ἐστὶ, ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν δηλώσω. εἴπερ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἐστάναι φονεὺς αὐτός αὐτοῦ δίκαιος εἶναι ἐστίν, οὐδὲ τὸ μεираχίον καθαρὸν τῆς αἰτίας ἐστίν, ἀλλ' εἴπερ τούτου μὴ ἀκοντίζοντος ἀλλ' ἀτρέμα ἐστῶτος ἀπέθανεν ὁ παῖς. ἐξ ἀμφοῖν
 25 δὲ τοῦ φόνου γενομένου, ὁ μὲν παῖς εἰς αὐτὸν ἀμαρτῶν μᾶλλον ἢ

1 οὐδεὶς] οὐδενός Scheibe. requiro ὧν οὐδενός οὐδὲν κατηγορῶ | οὐ γὰρ] οὐδὲ A pr. | 4 ὁ τε δὲ φθαρεῖς N et ni fallor A pr. (corr. 2) | 5 ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως NA pr. (corr. 2) | 7 ὑπὸ (τοῦ δράντος αὐτοῦ) Bl. | μὴδὲ δι' N, μὴδὲ . . A pr., μηδεμίᾱς corr. 2 | 9 εἰ δὲ δὴ θεία Bl.] ἢ δὲ ἀλήθεια N, . δὲ . . . θεία A pr., corr. 2 εἰ δὲ θεία | 11 οὐ supra versum A, om. N | 18 ἀποδίδωσι N, δίδωσι A pr., corr. 2 δίδωσί | μοι in marg. A | 19 οὐδὲ τοῦ S.] τοῦδε τοῦ NA pr., τοῦδε τῷ A corr. 2 | 20 vv. ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν ante δηλώσω collocavit Fuhr. legebantur ante ἀπολύεται | 22 ὑπελθεῖν] ἐλθεῖν A | 23 ἀλλ' εἰ Kayser. requiritur πλὴν εἰ vel aliquid simile | 25 αὐτὸν A pr.

κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτὸν τετιμώρηται — τέθνηκε γάρ — ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς ἁμαρτίας γεόμενος πῶς δίκαιος ἀζήμιος ἀποφυγεῖν ἐστίν;

- 11 Ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας μετόχου τοῦ μειρακίου τοῦ φόνου ὄντος, οὐκ ἂν δικαίως οὐδὲ ὁσίως ἀπολύοιτε αὐτόν. οὔτε γὰρ ἡμεῖς, οἱ διὰ τὴν τούτων ἁμαρτίαν διαφθαρέντες, αὐθένται καταγνωσθέντες ὅσια ἄλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὑμῶν· οὔθ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῦντ' ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς ἀνοσίους. πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλίδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης, πολλὴ εὐλάβεια ὑμῖν τούτων ποιη- 10 τέα ἐστὶ· καταλαβόντες μὲν γὰρ αὐτόν καὶ εἵρξαντες ὧν ὁ νόμος εἴργει καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε, ἀπολύσαντες δὲ ὑπαίτιοι ¹²₁₂₄ καθίστασθε. τῆς οὖν | ὑμετέρας εὐσεβείας ἕνεκα καὶ τῶν νόμων ἀπάγοντες τιμωρεῖσθε αὐτόν, (καὶ) αὐτοὶ τε μὴ μεταλάβητε τῆς τούτου μιαρίας, ἡμῖν τε τοῖς γονεῦσιν, οἱ ζῶντες κατορωρύγμεθα ὑπ' 15 αὐτοῦ, δόξῃ γοῦν ἐλαφροτέραν τὴν συμφορὰν καταστήσατε.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Τοῦτον μὲν εἰκὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν προσέχοντα τὸν νοῦν μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογίαν μου, ὑμᾶς δὲ χρῆ, γινώσκοντας ὅτι ²⁰ ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντίδικοι κατ' εὐνοίαν κρίνοντες τὸ πρᾶγμα εἰκότως

1 ἑαυτὸν A | 2 εἰς τοὺς οὐ προσήκ.] corrupta an spuria? | 3 πῶν A pr. | 4 Ἐκ] Ἐ a corr. habet A | 5 τοῦ φόνου ὄντος] ὄντος τοῦ φόνου A | ἀπολύ . ται A pr. | 6 ἁμαρτίαν] nihil supra scriptum in A, sed pellucet quod δ 4 legitur in rasura ὑπελθόν | 8 εἰργόμενοι, item mox εἵρξαντες et εἴργει A pr. (corr. 2) | τῶν . . προσηκο . . των A pr., m. 2 add. accentum et v (τῶν οὐ προσηκόντων Fr.) | 10 ἡμᾶς A pr. (corr. 2) | εὐσέβεια ἡμῖν A pr. (corr. 2), εὐσέβεια ὑμῖν N | 13 ἡμετέρας A pr. (corr. 2) | 14 τιμωρεῖσθαι A pr. (corr. 2) | καὶ add. Bl. | τε] δὲ A pr. | 15 κατορωρύγμεθα Ald.] κατωρύγμεθα | 17 numero carent libri | 20 ἀπογίαν A pr. (corr. 2) | χρῆ, γινώσκοντας NA pr., χρῆ γινώσκειν A corr. 2 | 21 κρίνοντας A pr.

δίκαια ἐκάτεροι αὐτοὺς οἰόμεθα λέγειν, ὑμᾶς δὲ ὁσίως ὄραν προσήκει
τὰ πραχθέντα. ἐκ τῶν λεγομένων γὰρ ἡ ἀλήθεια σκεπτέα αὐτῶν ²
ἐστίν. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τι ψεῦδος εἶρηκα, ὁμολογῶ καὶ τὰ ὀρθῶς εἰρη-
μένα προσδιαβάλλειν ἄδικα εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῆ μὲν λεπτά δὲ καὶ
5 ἀκριβῆ, οὐκ ἐγὼ ὁ λέγων ἀλλ' ὁ πράξας τὴν ἐπάχθειαν αὐτῶν δί-
καιος φέρεσθαι ἐστί.

Θέλω δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν ὅτι οὐκ ἐάν τις φάσκη ἀποκτεῖναι, ³
τοῦτ' ἐστίν, ἀλλ' ἐάν τις ἐλεγχθῆ. οὗτος δὲ ὁμολογῶν τὸ ἔργον ὡς
ἡμεῖς λέγομεν γενέσθαι, περὶ τοῦ ἀποκτείναντος ἀμφισβητεῖ, ὃν ἀδύ-
10 νατον ἀλλαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραχθέντων δηλοῦσθαι. σχετλιάζει δὲ ⁴
κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε ἀκοντίσας μήτε ἐπινοήσας
αὐθέντης ὧν ἀποδείκνυται, καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται.
οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ βαλεῖν αὐτόν φημι τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν
πληγὴν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου ἀλλ' ὑφ'
15 ἑαυτοῦ διαφθαρῆναι· οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε. τῆς δὲ διαδρομῆς
αἰτίας ταύτης γενομένης, εἰ μὲν ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου καλούμενος
διέτρεχεν, ὁ παιδοτρίβης ἂν (ὁ) ἀποκτείνας αὐτόν εἴη, εἰ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ
πεισθεὶς ὑπῆλθεν, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διέφθαρται. θέλω δὲ μὴ πρότε- ⁵
ρον ἐπ' ἄλλον λόγον ὀρμηῆσαι ἢ τὸ ἔργον ἔτι φανερώτερον καταστῆ-
20 σαι, ὁποτέρου αὐτῶν ἐστί. τὸ μὲν μειράκιον οὐδενὸς μᾶλλον τῶν
συμμελετώντων ἐστὶ τοῦ σκοποῦ ἀμαρτόν, οὐδὲ τῶν ἐπικαλουμένων
τι διὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν δέδρακεν· ὁ δὲ παῖς οὐ ταῦτά τοῖς συν-
θεωμένοις δρῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν, σαφῶς

1 αὐτοὺς NA pr. (corr. 2) | 5 ἀπέχθειαν A | 6 ἐστίν A pr. | 7 τίς
(τινα) R., (τινά) τις Weidner. vid. Frohberger ad Lys. X 6 | φάσκει A pr. |
8 ἐλέγχη Hi. supra legens ἐάν τίς (τι) φάσκη [ἀποκτεῖναι] | 9 ὑπὲρ τοῦ
ante Bl. | 11 κακῶς ἀκούειν] immo ἀνόσι' ἂν πάσχειν | μήθ' ὑπονοήσας
A pr., corr. μήτ' ἐπινοήσας | 12 ἀποδέδεικται A | 13 αὐτόν NA pr. (corr.
2) | 14 ὑπελθόντα] ὑπελθόν in ras. A | 16 αἰτίας ταύτης] αἰτιωτάτης?
| γινομένης ante Bl. | καλούμενον NA pr. (corr. 2) | 17 ὁ add. R. | 20 ὁπο-
τέρου A pr. ut vid. | 22 τι] τίς A pr., corr. τί, N τί | αὐτοῦ libri | 23
ὑπελθόν N pr. (corr. 2), ἐπελθὼν A pr. (corr. 2).

δηλοῦται παρὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν περισσοτέροις παθήμασι τῶν
 ἀτρεμιζόντων περιπεσῶν. ὁ μὲν γὰρ εἰς οὐδέν' ἂν ἤμαρτε μηδενός
 ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος· ὁ δ' οὐκ ἂν ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων
 6 ἐστῶς. ὡς δ' οὐδενός μᾶλλον τῶν συνακοντιζόντων μέτοχος ἐστὶ τοῦ
 φόνου, διδάξω. εἰ γὰρ διὰ τὸ τοῦτον ἀκοντίζειν ὁ παῖς ἀπέθανε, πάντες 5
 ἂν οἱ συμμελετώντες συμπράκτορες εἴεν τῆς αἰτίας· οὗτοι γὰρ οὐ διὰ
 τὸ μὴ ἀκοντίζειν οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόν-
 τιον ὑπελθεῖν· ὁ δὲ νεανίσκος οὐδὲν περισσὸν τούτων ἀμαρτῶν ὁμοίως
 τούτοις οὐκ ἂν ἔβαλεν αὐτόν ἀτρέμα σὺν τοῖς θεωμένοις ἐστῶτα.
 7 ἐστὶ δὲ οὐδὲ τὸ ἀμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφυλαξία. 10
 ὁ μὲν γὰρ οὐδένα ὄρων διατρέχοντα πῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα βα-
 λαεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας εὐπετῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα μὴ
 8 βαλεῖν. ἐξῆν γὰρ αὐτῷ ἀτρέμα ἐστάναι. τὸν δὲ νόμον ὄν παραφέρου-
 σιν, ἐπαινεῖν δεῖ. ὀρθῶς γὰρ καὶ δικαίως τοὺς ἀκουσίως ἀποκτείναν-
 τας ἀκουσίοις παθήμασι κολάζει. τὸ μὲν οὖν μειράκιον ἀναμάρτη- 15
 τον ὄν οὐκ ἂν δικαίως ὑπὲρ τοῦ ἀμαρτόντος κολάζοιτο· ἱκανὸν γὰρ
 αὐτῷ ἐστὶ τὰς αὐτοῦ ἀμαρτίας φέρειν· ὁ δὲ παῖς ταῖς αὐτοῦ ἀμαρ-
 τίας διαφθαρεῖς ἅμα ἤμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. κεκολα-
 σμένου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος οὐκ ἀτιμώρητος ὁ φόνος ἐστί.
 9 Ἐχοντός [γε] δὴ τὴν δίκην τοῦ φονέως, οὐκ ἐὰν ἀπολύσητε | 20
 125 ἡμᾶς, ἀλλ' ἐὰν καταλάβητε, ἐνθύμιον ὑπολείψετε. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸς
 τὰς ἑαυτοῦ ἀμαρτίας φέρων οὐδενὶ οὐδὲν προστρόπαιον καταλείψει· ὁ

1 αὐτοῦ A. N utrum habeat non liquet | ἀμαρτίας A pr. ut vid. | πα-
 θήμασι J.] ἀμαρτήμασι NA pr., corr. 2 ἀτυχήμασι contra usum tetralo-
 giarum | 2 περιπεσόν N pr., (corr. 2) | ὁ μ. γ. εἰς οὐδέν' J.] ὁ μ. γ. ἀφεις οὐδέν |
 ἤμαρτεν A | 3 ὁ δ' J.] αὐτὸς δ' | 6 εἶσαν libri | 7 αὐτόν] m. 2 add. in mg.
 ἢ μὴν ἄλλον N | μηδενὶ R.] μηδένα („concinnius erat μηδενὶ αὐτόν.“
 Mr.) | 8 ἀμαρτῶν] malim δρων | 10 ἔτι δὲ A pr. | 12 μηδένα μὴ
 βαλεῖν] immo μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον (s. τὸ βέλος) ὑπελθεῖν. vid. Obs.
 Antiph. p. 16 sq. Fuhr μηδενὶ ὑποδραμεῖν | 13 ἐστάναι N | 17 αὐτῷ]
 ἐκάστῳ Nauck | αὐτοῦ libri (bis) | 19 τοῦ ἀμαρτόντος? | ἐστίν A | 20
 γε seclusi verbis ἔχοντος — φονέως relatis ad epilogum | δὴ om. A |
 οὐκ ἐὰν οὖν A corr. 2 | 21 καταλάβοιτε A | γὰρ om. N | 22 αὐ-
 τοῦ A.

δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας ὧν ἐὰν διαφθαρεῖ, τοῖς καταλαμβάνουσι μείζον
τὸ ἐνθύμιον γενήσεται. εἰ δὲ αὐθέντης ἐκ τῶν λεγομένων ἐπιδείκνυ-
ται, οὐχ ἡμεῖς αὐτῷ οἱ λέγοντες αἰτιοὶ ἐσμεν, ἀλλ' ἡ πράξις τῶν
ἔργων. ὀρθῶς δὲ τῶν ἐλέγχων ἐλεγχόντων τὸν παῖδα αὐθέντην ὄν-
5 τα, ὁ νόμος ἀπολύων ἡμᾶς τῆς αἰτίας τὸν ἀποκτείναντα καταλαμ-
βάνει. μήτε οὖν ἡμᾶς εἰς μὴ προσηκούσας συμφορὰς ἐμβάλῃτε, μήτε
αὐτοὶ ταῖς τούτων ἀτυχίαις βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γινώτε,
ἀλλ' ὥστερ ὅσιον καὶ δίκαιον, μεμνημένοι τοῦ πάθους ὅτι διὰ τὸν
ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα ἐγένετο, ἀπολύετε ἡμᾶς
10 οὐ γὰρ αἰτιοὶ τοῦ φόνου ἐσμέν.

4.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ

α.

ΦΟΝΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ.

15

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νέος καὶ πρεσβύτες ἐκ λαιδορίας ἀλλήλοις συμπεσόντες ἐμάχοντο,
ἰσχυρότερον δὲ τοῦ νέου πλήξαντος τέθνηκεν ὁ πρεσβύτες. καὶ περὶ τού-
του κατηγορεῖ τις τοῦ νέου ὡς τὸν φόνον πεποικηκός. ὁ δὲ πρῶτον τὸν
πρεσβύτεν ἀδίκων ἄρξαι λέγει χειρῶν. ὅθεν ἀντέκλημα ἢ στάσις γίνεται.

20 Νενόμισται μὲν ὀρθῶς τὰς φονικὰς δίκας περὶ πλείστου τοὺς κρί-
νοντας ποιῆσθαι διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν κατὰ τὸ δίκαιον, μήτε
τοὺς ἐνόχους ἀφιέντας μήτε τοὺς καθαρούς εἰς ἀγῶνα καθιστάντας.

1 ὧν Scheibe] ὅς (del. R.) | ἐὰν διαφθαρεῖ A corr. 2, δὲ ἐὰν φθαρεῖ
NA pr. | 2 τῶν] acc. add. m. 2 A | 9 post ἐγένετο add. ἀπολέσθαι NA pr. (del.
m. 2) | 10 N subicit: ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας: | 11 4. — ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθε-
σις τῆς ἐξῆς τετραλογίας. περὶ φόνου ὄν ὡς ἀμυνόμενος ἔδρασεν: N, ὑπόθε-
σις τῆς ἐξῆς τετραλογίας: A | 16 ἀλλ. συμπ.] συμπ. ἀλλ. A | 19 ἄρξαι A
pr. ut vid. (corr. 2) | ἀντέκλημα A | 20 praemittit N φόνου κατηγο-
ρία κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι: A κατηγορία φόνου κατὰ τοῦ λέγον-
τος ἀμύνασθαι | φονικὰς] καὶ in ras. A | περιπλείστου NA pr. (corr. 2).

² ὁ τε γὰρ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον φύλον τοὺς πρώ-
 τούς γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν, τροφέας τε παρέδωκε τὴν γῆν καὶ
 τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς
 γηραιοῦ τελευτῆς. ὅστις οὖν τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιοθέντων τοῦ βίου
 ἡμῶν ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, συγγεῖ ⁵
³ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. ὁ τε [γὰρ] ἀποθανῶν, στερόμενος ὧν
 ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ, εἰκότως θεοῦ τιμωρίαν ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλι-
 τηρίων δυσμένειαν, ἣν οἱ παρὰ τὸ δίκαιον κρίνοντες ἢ μαρτυροῦντες,
 συνασεβοῦντες τῷ ταῦτα δρῶντι, οὐ προσῆκον μίσημα εἰς τοὺς ἰδίους
⁴ οἴκους εἰσάγονται· ἡμεῖς τε οἱ τιμωροὶ τῶν διεφθαρμένων, εἰ δι' ἄλ- ¹⁰
 λην τινὰ ἔχθραν τοὺς ἀναιτίους διώκοιμεν, τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ
 τιμωροῦντες δεινούς ἀλιτηρίους ἔξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προσ-
 τροπικούς, τοὺς δὲ καθαρούς ἀδίκως ἀποκτείνοντες ἔνοχοι τοῦ φό-
 νου τοῖς ἐπιτιμίαις ἐσμέν, ὑμᾶς τε ἄνομα δρᾶν πείθοντες καὶ τοῦ
⁵ ὑμετέρου ἀμαρτήματος ὑπαίτιοι γιγνόμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν δεδιώς ¹⁵
 ταῦτα, εἰς ὑμᾶς παράγων τὸν ἀσεβήσαντα καθαρὸς τῶν ἐγκλημά-
 των εἰμί· ὑμεῖς δὲ ἀξίως τῶν προειρημένων τῇ κρίσει προσσχόντες
 τὸν νοῦν, ἀξίαν δίκην τοῦ πάθους τῷ εἰργασμένῳ ἐπιθέντες, ἄπασαν
⁶ τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ μίσηματος καταστήσετε. εἰ μὲν γὰρ ἄκων
 ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἀξίος ἂν ἦν συγγνώμης τυχεῖν τινός· ὕβρει δὲ ²⁰
 καὶ ἀκολασίᾳ παροινῶν εἰς ἄνδρα πρεσβύτην, τύπτων τε καὶ πνίγων
 ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεστέρησεν αὐτόν, ὡς μὲν ἀποκτείνας τοῦ φόνου
 τοῖς ἐπιτιμίαις ἔνοχός ἐστιν, ὡς δὲ συγγέων ἅπαντα τῶν γηραιότε-
 ρων τὰ νόμιμα οὐδενὸς ἀμαρτεῖν, οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός

1 φύλον] γένος A | πρώτους] πρώτον A | 2 τροφέας τε (τὲ A) καὶ παρέ-
 δωκε NA pr. | 3 τὴν ante θάλασσαν om. N | 4 τῶν Bl.] τούτων | ἀξιοθέν-
 των Bl.] ἀξιοθέντος N (hic sine acc.) et ut vid. pr. A, corr. ἀξιοθεῖς | 6
 γὰρ del. S. | ὧν] ὧν N pr. (corr. 2) | 7 ἀλιτηρίων et 12 ἀλιτηρίους A pr.
 (corr. 2) | 10 ἡμεῖς A pr. (corr. 2) | 12 προστροπαίους] σ supra vers. A |
 17 προσσχόντες Nauck] προσεσχόντες N, προσέχοντες A | 18 δίκην τοῦ
 πάθους τῷ εἰργασμένῳ] κην τοῦ πάθους τῷ εἰ in ras. compendiose scripta
 et post εἰργασμένῳ erasum v A (pr. fuerit δίκην τῶν εἰργασμένων) | 19
 καταστήσατε Bl. | 23 τῶν γεραιετέρων (sic) A pr., corr. τῶν γεραιότε-
 ρων, N τὸν γεραιότερον. male invectum censet τῶν γεραιετέρων Hi.

ἐστίν. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ὀρθῶς ὑμῖν τιμωρεῖσθαι παραδίδωσιν αὐ-
 τόν· τῶν δὲ μαρτύρων ἀκηκόατε, οἱ παρῆσαν παροينوῦντι αὐτῶ.
 ὑμᾶς δὲ χρή τῇ τε ἀνομίᾳ τοῦ παθήματος ἀμύνοντας, τὴν τε ὕβριν
 κολάζοντας ἀξίως τοῦ πάθους, τὴν βουλεύσασαν ψυχὴν ἀνταφελέ-
 5 σθαι αὐτόν.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ, [ΟΝ] ΩΣ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΣ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ. 126

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ στάσις μετὰστασις· μεταφέρει γὰρ ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἰατρὸν
 10 τὸν φόνον. τὸ γὰρ ἀντεγκληματικὸν ὡς παρεπόμενον ἔλαβεν.

Ἐπιμένει βραχεῖς τοὺς λόγους ἐποίησαντο, οὐ θαυμάζω αὐτῶν·
 οὐ γὰρ ὡς μὴ πάθωσιν ὁ κίνδυνος αὐτοῖς ἐστίν, ἀλλ' ὡς ἐμὲ μὴ δι-
 καίως δι' ἔχθραν διαφθείρωσιν· ὅτι δ' ἐξισοῦν τοῖς μεγίστοις ἐγκλή-
 μασις ἤθελον τὸ πρᾶγμα, οὐ ὁ ἀποθανὼν αὐτῶ αἴτιος καὶ μᾶλλον
 15 ἢ ἐγὼ ἐγένετο, εἰκότως ἂν ἀγανακτεῖν μοι δοκῶ. ἄρχων γὰρ χειρῶν
 ἀδίκων, καὶ παροινῶν εἰς ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ σωφρονέστερον, οὐχ αὐ-
 τῶ μόνον τῆς συμφορᾶς ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ τοῦ ἐγκλήματος αἴτιος ἐγέν-
 νετο. οἶμαι μὲν οὖν ἐγώ γε οὔτε δίκαια τούτους οὔθ' ὅσια δρᾶν ἐγκα-
 20 λουήσας ἐμοί. τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, εἰ μὲν σιδήρω ἢ λίθῳ ἢ
 ξύλῳ ἠμυνάμην αὐτόν, ἠδίκουν μὲν οὐδ' οὕτως — οὐ γὰρ ταῦτά
 ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα δίκαιοι οἱ ἄρχοντες ἀντιπάσχειν εἰσὶ —
 ταῖς δὲ χερσὶ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ταῖς χερσὶν ἄπερ ἔπασχον ἀν-

1 ὁ — νόμος] οἱ — νόμοι N corr. 2 | παραδιδουῖσιν N | 5 N add. φό-
 νου κατηγορία κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι | 6 β.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] τοῦ
 ἐξῆς ὑπόθεσις N, τῶν ἐξῆς ὑπόθεσις A | 10 NA add. ἀπολογία φόνου, ὃν
 ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν (sine acc. A). ὃν del. S. | 13 διέχ-
 θραν A pr. (corr. 2) | 14 ἀποθανῶν αὐτῶ] ἀποθανῶν A pr., ἀποθανῶν
 αὐτῶ corr. (corr. 2 αὐτῶ) | 16 αὐτοῦ] αὐτοῦ NA | 17 τοῦ ἐγκλ. αἴτιος
 ἐγένετο] αἴτιος τοῦ ἐγκλ. γέγονεν A | 19 ἐμοί] οἱ a corr. habet A | 20
 μὲν (ἂν) Bl. si necessarium ἂν, praetulerim οὐδ' (ἂν) | 22 ὑπ' in ras. trium
 quatuorve litt., quarum prima τ fuisse videtur (ταῖς?) A.

3 τιδῶν, πότερα ἠδίκουν; εἶεν· ἐρεῖ δέ „ἀλλ' ὁ νόμος εἰργων μήτε δι-
 καίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἔνοχον τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίαις ἀπο-
 φαίνει σε ὄντα· ὁ γὰρ ἀνὴρ τέθνηκεν.“ ἐγὼ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον
 οὐκ ἀποκτεῖναι φημι. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ὁ ἀνὴρ παρα-
 χρῆμα ἀπέθανεν, ὑπ' ἐμοῦ μὲν δικαίως δ' ἂν ἐτεθνήκει — οὐ γὰρ 5
 ταῦτά ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα οἱ ἄρξαντες δίκαιοι ἀντιπάσχειν
 4 εἰσὶ — νῦν δὲ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μοχθηρῶ ἰατρῶ ἐπιτρεφθεῖς
 διὰ τὴν τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε. προ-
 λεγόντων γὰρ αὐτῶ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν
 θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὦν διαφθαρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβού-10
 5 λους ἐπιτρεφθεῖς ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. ἀπολύει δέ με
 καὶ ὁ νόμος καθ' ὃν διώκομαι. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύσαντα κελεύει φο-
 νέα εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν πῶς ἂν ἐπεβούλευσά τι αὐτῶ, ὅ τι μὴ καὶ
 ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτοῦ; τοῖς γὰρ αὐτοῖς ἀμυνόμενος αὐτὸν καὶ τὰ
 6 αὐτὰ δρῶν ἄπερ ἔπασχον, σαφές ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα καὶ ἐπε-15
 βουλεύθην. εἰ δέ τις ἐκ τῶν πληγῶν τὸν θάνατον οἰόμενος γενέσθαι
 φονέα με αὐτοῦ ἠγεῖται εἶναι, ἀντιλογισάσθω ὅτι διὰ τὸν ἄρξαντα αἱ
 πληγαὶ γενόμεναι τοῦτον αἴτιον τοῦ θανάτου καὶ οὐκ ἐμὲ ἀποφαί-
 νουσιν ὄντα· οὐ γὰρ ἂν ἡμυνάμην μὴ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ. ἀπο-
 λυόμενος δὲ ὑπὸ τε (τοῦ νόμου ὑπὸ τε) τοῦ ἄρξαντος τῆς πληγῆς 20
 ἐγὼ μὲν οὐδενὶ τρόπῳ φονεὺς αὐτοῦ εἰμί, ὁ δὲ ἀποθανών, εἰ μὲν
 ἀτυχία τέθνηκε, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ κέχρηται — ἠτύχησε γὰρ ἄρξας
 τῆς πληγῆς — εἰ δ' ἀβουλία τινί, τῇ ἑαυτοῦ ἀβουλίᾳ διέφθαρται· οὐ
 γὰρ εὖ φρονῶν ἔτυπτέ με.
 7 Ὡς μὲν οὖν οὐ δικαίως κατηγοροῦμαι, ἐπιδέδεικται μοι. ἐθέλω 25
 δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου πᾶσιν οἷς ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς

1 πότερα ἂν ἠδίκουν NA pr. | εἰργων A pr. (corr. 2) | 3 καὶ ante δεύ-
 τερον add. A corr. 2 | 6 ταῦτα N pr. A pr. (corr. 2 uterque) | 7 μοχθηρῶ
 N, πονηρῶ A | 9 εἰς ταύτην N | 11 ἐπιτρεφθεῖς J.] διαφθαρεῖς | ἔγκλημα
 om. N | 12 ἐπιβουλεύοντα A pr. | φονέα] φον in ras. 5 vel 6 litt. A | 13
 ἐπεβούλευσα Kayser, τι add. Weidner] ἐπιβουλεύσαιμι | ὅ τι μὴ Schoell (ὁ
 μὴ Bl.)] εἰ μὴ | 15 ἐπεβούλευσα] ἐβούλευσα N | 17 εἶναι om. N | 20 ὑπό
 τε] ὑπό N corr. 2 penna ducta per τε | τοῦ νόμου ὑπό τε add. R. | 20
 ἄρξατος A pr. (corr. 2) | 26 μου supra vers. A | οἷς (ἐμοὶ) ἐγκαλοῦσιν Hi.

ὄντας ἀποδείξει. καθαρῶ μὲν μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπικαλοῦντες, ἀποστεροῦντες δέ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκέ μοι, περὶ τὸν θεὸν ἀσεβοῦσιν· ἀδίκως δὲ θάνατον ἐπιβουλεύοντες τά τε νόμιμα συγγέουσι φονῆς τέ μου γίνονται. [ἀνοσίως δ' ἀποκτεῖναι ὑμᾶς με πεί-
5 θοντες καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φονεῖς εἰσὶ.]

Τούτοις μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπιθεῖη τὴν δίκην· ὑμᾶς δὲ χρὴ τὸ ὑμέ- 8
τερον σκοποῦντας ἀπολύσαι με μᾶλλον ἢ καταλαβεῖν βούλεσθαι. ἀδίκως μὲν γὰρ ἀπολυθεῖς, διὰ τὸ μὴ | ὀρθῶς ὑμᾶς διδαχθῆναι ἀπο- 127
φυγῶν, τοῦ [μὴ] διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ
10 ἀποθανόντος καταστήσω· μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεῖς ὑφ' ὑμῶν ὑμῖν
καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι. ταῦτ' οὖν εἰ- 9
δότες, τουτοισὶ τὸ ἀσέβημα τοῦτο ἀναθέντες, αὐτοὶ τε καθαρὸι τῆς
αἰτίας γένεσθε, ἐμέ τε ὀσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε· οὕτω γὰρ ἂν
καθαρώτατοι πάντες οἱ πολῖται εἴμεν.

15

Υ·

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ὙΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐν τούτῳ φησὶ [θαυμάζω] ὅτι οὐκ εἰκὸς ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων τὸν
πρεσβύτερον. εἶτα ὅτι εἰ καὶ οὕτως εἶχεν, ὁ μέχρι φόνου ἀμυνόμενος
20 ὑπεύθυνος. καὶ περὶ τοῦ ἱατροῦ, ὡς δι' ἀπειρίαν ἐσφάλῃ, ἀνεύθυνος ὢν.

Τούτῳ τε οὐ θαυμάζω ἀνόσια δράσαντα ὅμοια οἷς εἴργασται λέ-
γειν, ὑμῖν τε συγγιγνώσκω βουλομένοις τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραχθέν-
των μαθεῖν τοιαῦτα ἀνέχεσθαι ἀκούοντας αὐτοῦ, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά

1 μὲν μοι] μέντοι N | ἐπικαλοῦντες Kayser] ἐπιβουλεύοντες | 2 με] μου A | 4 φονεῖς libri | νν. ἀνοσίως δ' — φονεῖς εἰσὶ sola spongia digna arbitror | ἡμᾶς A pr. | 6 ἡμέτερον A pr. (corr. 2) | 8 ὑμᾶς διδαχθῆναι] διδαχθῆναι (pr. διδαρχθῆναι) ὑμᾶς A | 9 μὴ del. J. | 11 ἀλιτηρίων A pr. (corr. 2) | 13 γένεσθε N pr. (corr. 2) | 14 πολῖται A | εἴμεν libri. subicit N ἀπολογία φόνου ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἀπεκτείνεν | 15 γ.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις N, ὑπόθεσις τῶν ἐξῆς A | 18 Ἐκ τούτων N | θαυμάζω del. S. | 19 εἶτα ὅτι εἰ] εἰ . αἰε A pr. (εἰσαεῖ?), ὅτι est supra vers. | εἶχεν J.] ἔχει | 21 praemittunt NA ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος | 23 ἀκουαντας A pr. ut vid | ἄ] ἄ A . δι' ἄ et mox ἄξιός Hi.

ἔστι. τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν, αὐτὸς μὲν τοῦ τεθνηκότος οὐ φησι φονεὺς εἶναι, ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦντας αὐτῷ ζῶν τε καὶ βλέπων φονεὺς αὐτοῦ φησὶν εἶναι. θέλω δὲ καὶ τὰ ἄλλα παραπλήσια ἀπολογηθέντα τούτοις ἐπιδειξάσαι αὐτόν.

- ² Εἶπε δὲ πρῶτον μὲν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πληγῶν ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ, ⁵ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν· τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἷτιον τῶν πραχθέντων γενόμενον καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι δὲ τὸν ἀποθανόντα. μάθετε δὴ πρῶτον μὲν ὅτι ἄρξαι καὶ παροινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερόν ἐστι· τοὺς μὲν γὰρ [ἢ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους] ἢ τε ἀκμὴ τῆς ῥώμης ἢ τε ¹⁰ ἀπειρία τῆς μέθης ἐπαίρει τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι, τοὺς δὲ ἢ τε ἐμπειρία τῶν παροινουμένων ἢ τε ἀσθένεια τοῦ γήρωσ [ἢ τε δύνამις τῶν ³ νέων] φοβοῦσα σωφρονίζει. ὡς δὲ οὐδὲ τοῖς αὐτοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἡμύνατο αὐτόν, αὐτὸ τὸ ἔργον σημαίνει. ὁ μὲν γὰρ ἀκμαζούσῃ τῇ ῥώμῃ τῶν χειρῶν χρώμενος ἀπέκτεινεν· ὁ δὲ ἀδυνάτως ¹⁵ τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος, οὐδὲ σημεῖον οὐδὲν ὧν ἡμύνατο ὑπολιπῶν ἀπέθανεν. εἰ δὲ ταῖς χερσὶν ἀπέκτεινε καὶ οὐ σιδήρῳ, ὅσον αἱ χεῖρες οἰκειότεραι τοῦ σιδήρου τούτῳ εἰσὶ, τοσούτῳ μᾶλλον φονεὺς ἐστίν.
- ⁴ ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν ὡς ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεὺς ἐστίν· τοῦτον γὰρ βουλευτὴν τοῦ θανά- ²⁰ του φησὶ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ πολὺ τάναντία τούτων φημί. εἰ γὰρ αἱ χεῖρες ἂν διανοούμεθα ἐκάστῳ ἡμῶν ὑπουργοῦσιν, ὁ μὲν πατάξας καὶ μὴ ἀποκτείνας τῆς πληγῆς βουλευτῆς ἐγένετο, ὁ δὲ θανασίμως τύπτων τοῦ θανάτου· ἐκ γὰρ ὧν ἐκεῖνος διανοηθεὶς ἔδρασεν, ὁ ἀνὴρ τέθνηκεν. ἔστι δὲ ἢ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαντος, ἢ δὲ συμφορὰ τοῦ ²⁵ παθόντος. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὧν ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρεῖς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ

2 οὐ φησιν A | 3 αὐτοῦ libri | 4 τᾶλλα A | 5 εἶπε δὲ — αὐτόν in marg. A | 8 καὶ παροινεῖν] vid. Vahlen ad Aristot. poet. p. 167 | 10 ἢ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους et ἢ τε δύνამις τῶν νέων del. Kayser | ῥώμης] ὄρας ni fallor A pr. | 12 παροινουμένων R.] παρανομουμένων | 13 οὐδὲ] οὐ A | 16 ὧν ἡμύνατο ὑπολείπων N, ὑπολιπῶν ὧν ἡμύνατο A | 17 εἰ δὲ — φονεὺς ἐστίν.] ad haec in marg. Xp (litera altera priori inserta) N | 18 οἰκειότη. τοῦ σιδήρου] τοῦ σιδήρου οἰκειότη. A | ἐστὶ ut vid. A pr., εἰσὶ N | 23 βουλευτῆς A pr. (corr. 2) | 24 θανάτου] θάνου A pr.

ἀμαρτία ἀλλὰ τῆ τοῦ πατάξαντος χρησάμενος ἀπέθανεν· ὁ δὲ μείζων ἤθελε πράξας, τῆ ἑαυτοῦ ἀτυχία ὄν οὐκ ἤθελεν ἀπέκτεινεν. ὑπὸ 5 δὲ τοῦ ἱατροῦ φάσκων αὐτὸν ἀποθανεῖν, θαυμάζω ὅτι οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναί φησιν αὐτὸν διαφθαρῆναι. καὶ 5 γὰρ ἂν εἰ μὴ ἐπιτρέψαμεν, ὑπ' ἀθεραπεισίας ἂν ἔφη διαφθαρῆναι αὐτόν. εἰ δέ τοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἱατρός οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστίν — ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτόν — διὰ δὲ τὰς τούτου πληγὰς ἐπιτρεψάντων ἡμῶν αὐτῷ, πῶς ἂν ἄλλος τις ἢ ὁ βιασάμενος ἡμᾶς χρῆσθαι αὐτῷ φονεὺς εἴη ἂν;

10 Οὕτως δὲ φανερώς ἐκ παντός τρόπου ἐλεγχόμενος ἀποκτεῖναι 6 τὸν ἄνδρα, εἰς τοῦτο τολμῆς καὶ ἀναιδεΐας ἔχει, ὥστ' οὐκ ἀρκοῦν αὐτῷ ἐστίν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ἀσεβείας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἱ τὸ τούτου μίσημα ἐπεξερχόμεθα, ἀθέμιστα καὶ | ἀνόσια δρᾶν φησί. 128 τούτῳ μὲν οὖν πρέπει καὶ ταῦτα καὶ ἔτι τούτων δεινότερα λέγειν, 15 τοιαῦτα δεδρακότι· ἡμεῖς δὲ τὸν (τε) θάνατον φανερόν ἀποδεικνύντες, 7 τὴν τε πληγὴν ὁμολογουμένην ἐξ ἧς ἀπέθανε, τὸν τε νόμον εἰς τὸν πατάξαντα τὸν φόνον ἀνάγοντα, ἀντὶ τοῦ παθόντος ἐπισκῆπτομεν ὑμῖν τῷ τούτου φόνῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων ἀκεσαμένους πᾶσαν τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ μιάσματος καταστῆσαι.

20

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΎΣΤΕΡΟΣ.

Ὁ μὲν ἄνθρωπος, οὐ καταγνοὺς αὐτὸς αὐτοῦ ἀλλὰ τὴν σπουδὴν τῶν κατηγορῶν φοβηθεὶς, ὑπαπέστη· ἡμῖν δὲ τοῖς φίλοις ζῶντι ἢ ἀποθα-

1 ἀπέθανεν] ἔπαθεν N | 3 οὐχ in ras. A (om. pr.) | ὑμῶν A pr. | 5 ἐπιτρέψαμεν N pr. (corr. 2) | ἀθεραπεισίας libri (N ft. pr. εὐθεραπεισίας), in quo iure offendit R. | 10 οὕτως NA, hic quidem cum acc. acuto super ὑ et compendio syll. ὡς super ος | δὲ in ras. A | ἐκ παντός τρ. ἐλ.] ἐλ. ἐκ παντός τρ. A | 12 αὐτοῦ] αὐτοῦ libri | 15 τε add. Bl. | θάνατον] θ in ras. A | 17 παθόντος] ἀποθανόντος N | 18 ὑμῖν] υ a corr. habet A | ἀλιτηρίων A | 19 subicit ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος N, in quo sequitur spatium vacuum septem fere versuum capax | 2 δ.—ΥΣΤΕΡΟΣ] ἐξ ἀπολογία ο ὕστερος NA.

νοντι εὐσεβέστερον ἀμύνειν αὐτῷ. ἄριστα μὲν οὖν αὐτὸς ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπελογεῖτο· ἐπεὶ δὲ τάδε ἀκινδυνότερα ἔδοξεν εἶναι, ἡμῖν, οἷς μέγιστον ἂν πένθος γένοιτο στερηθεῖσιν αὐτοῦ, ἀπολογητέον.

- 2 Δοκεῖ δέ μοι περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ ἀδίκημα εἶναι. ὁ μὲν οὖν διώκων οὐκ εἰκόσι τεκμηρίοις χρώμενος τοῦτον τὸν ἄρξαντά 5 φησιν εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὡσπερ βλέπειν μὲν τοῖν ὀφθαλμοῖν ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν, οὕτω κατὰ φύσιν ἦν ὑβρίζειν μὲν τοὺς νέους σωφρονεῖν δὲ τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἂν τῆς ὑμετέρας κρίσεως ἔδει· αὐτὴ γὰρ ἡ ἡλικία τῶν νέων κατέκρινε· νῦν δὲ πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινοῦντες οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι ἢ τῷ 10 φεύγοντι τεκμηρίον γίγνεται. κοινοῦ δὲ τοῦ τεκμηρίου [ἡμῖν] ὄντος τούτῳ τῷ παντὶ προέχομεν· οἱ γὰρ μάρτυρες τοῦτόν φασιν ἄρξαι τῆς πληγῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων (τῶν) κατηγορουμένων ἀπολύεται τῆς αἰτίας. εἴτε γὰρ ὁ πατάξας, διὰ τὴν πληγὴν βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατρῷ, μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος 15 φονεὺς ἐστίν, ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς φονεὺς γίγνεται. οὗτος γὰρ ἠνάγκασε τὸν τε ἀμυνόμενον ἀντιτύπτειν τὸν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν. ἀνόσια δ' (ἂν) ὁ γε διωκόμενος πάθοι, εἰ μήτε ἀποκτείνας ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος μήτε ἄρξας ὑπὲρ τοῦ ἄρξαντος φονεὺς ἔσται. ἔστι δὲ οὐδὲ ὁ ἐπιβουλεύσας οὐδὲν μᾶλλον ὁ διωκόμενος 20 τοῦ διώκοντος. εἰ γὰρ ὁ μὲν ἄρξας τῆς πληγῆς τύπτειν καὶ μὴ ἀποκτείνειν διενόηθη, ὁ δὲ ἀμυνόμενος ἀποκτεῖναι, οὗτος ἂν ὁ ἐπιβουλεύσας εἴη. νῦν δὲ καὶ ὁ ἀμυνόμενος τύπτειν καὶ οὐκ ἀποκτείνειν 25 διανοηθεὶς ἡμαρτεν, εἰς ἃ οὐκ ἠβούλετο πατάξας. τῆς μὲν οὖν πληγ-

2 ἀκινδυνότερα N, ἀκινδυνό^{τρ} A | εἶναι, ἡμῖν Hi.] ἡμῖν εἶναι, (A pr. ὑμῖν εἶναι,) | 5 post οὖν duae vel tres litt. erasae A | 6 μὲν alterum om. N | τοῖς ὀφθαλμοῖς A | 9 τὸν νέον A corr. 2 | 10 πρεσβῦται N | 11 ἡμῖν del. J. | 12 τούτῳ] τούτου S. | 13 τῶν add. Bk. possis etiam κατηγ. ἀπάντων. cf. v. l. VI 45 | 15 ἐπιτρεφθῆναι] „imo vero ἐπιτρέψαι“ R. in ind. gr. | 18 δ' J.] γὰρ | ἂν add. Tur. | ὁ γε] ὅτε A pr., ὅτε N. ὁ R. | 19 ὑπὲρ] ὑπὸ NA pr. (corr. 2) | 20 μᾶλλον ἢ ὁ NA pr. | 21 εἰ (μὲν) γὰρ Bl. | 22 ἀποκτείνειν] ἀποκτείνειν? | 24 ἐβούλετο A.

γῆς βουλευτῆς ἐγένετο, τὸν δὲ θάνατον πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν, ὅς γε ἀκουσίως ἐπάταξεν; οἰκεῖον δὲ καὶ τὸ ἀμάρτημα τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνομένῳ ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἅ ἐπασχεν ἀντιδρᾶν ζητῶν, ὑπ' ἐκείνου βιαζομενος ἐξήμαρτεν· ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα
 5 δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας (αἴτιος γενόμενος) δίκαιος φονεὺς εἶναι ἐστίν. ὡς δὲ οὐδὲ κρείσσονως ἀλλὰ πολὺ ὑποδεε-
 στέρως ὢν ἐπασχεν ἡμύνητο, διδάξω. ὁ μὲν ὑβρίζων καὶ παροινῶν πάντ' ἔδρα καὶ οὐδὲν ἡμύνατο· ὁ δὲ μὴ πάσχειν ἀλλ' ἀπωθεῖσθαι
 10 ζητῶν, ἅ τε ἐπασχεν ἀκουσίως ἐπασχεν, ἅ τ' ἔδρασε τὰ παθήματα βουλομενος διαφυγεῖν ἐλασσονως ἢ κατ' ἀξίαν τὸν ἄρξαντα ἡμύνητο, καὶ οὐκ ἔδρα. εἰ δὲ κρείσσων ὢν τὰς χεῖρας κρείσσονως ἡμύνητο ἢ
 7 ἐπασχεν, οὐδ' οὕτω δίκαιος ὑφ' ὑμῶν καταλαμβάνεσθαι ἐστι. τῷ μὲν γὰρ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλη ἐπιτίμια ἐπίκειται, τῷ δὲ ἀμυνομένῳ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἐπιτίμιον γέγραπται. [πρὸς δὲ τὸ μήτε δι-
 8 15 καίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἀποκέκριται· οὐ γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ μάρτυρες μαρτυροῦσιν.] ἐστὶ δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ τοῦ ἀμυνομένου. ὁ μὲν γὰρ ἀκουσίως πάντα δράσας καὶ παθῶν ἀλλοτρίᾳ τύχῃ κέχρηται· ὁ δὲ ἐκουσίως πάντα πράξας, ἐκ | τῶν αὐτοῦ ἔργων τὴν
 20 τύχην προσαγαγόμενος, τῇ αὐτοῦ ἀτυχίᾳ ἤμαρτεν.

Ὡς μὲν οὖν οὐδενὶ ἔνοχος τῶν κατηγορημένων ὁ διωκόμενός 9
 ἐστίν, ἀποδέδεικται. εἰ δὲ τις κοινήν μὲν τὴν πράξιν κοινήν δὲ

14 Pollux VIII 21: τίμημα προστίμημα ἐπιτίμημα καὶ ὡς Ἀντιφῶν ἐπιτίμιον.

1 βουλευτῆς A pr. (corr. 2) | ὅς γε S.] ὄν γε | 2 καὶ om. A | 4 τὴν αὐτοῦ A | 5 καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου ἀμ. A | αἴτιος add. St., γενόμενος J. (ὢν Mr.) | 6 κρείσσονως R.] κρεῖσσον ὢν NA pr., corr. 2 κρεῖσσων ὢν | ὑποδεεστέρας R.] ὑποδεέστερος | 8 ἡμύνητο S. | 9 ἐκουσίως A pr. | ἔδρα? | 11 εἰ δὲ] οὐδὲ A pr. | 14 πρὸς δὲ — μαρτυροῦσιν del. J. Obs. Ant. p. 19 sq. | 14 μήτε δικαίως R.] μὴ δικαίως | 16 ὑπὸ cum signo super u cui nihil respondet in mg. A | 19 et 20 αὐτοῦ libri | 20 προαγόμενος libri. corr. Bl. (προσαγόμενος R.) | ἤμαρτεν] διέφθαρται? | 21 οὖν om. N.

τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν ἡγούμενος εἶναι μὴδὲν ἀπολύσιμον μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα, καὶ οὕτως ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιός ἐστι. τὸν τε γὰρ διώκοντα οὐ δίκαιον καταλαμβάνειν, μὴ σαφῶς διδάξαντα ὅτι ἀδικεῖται· τὸν τε φεύγοντα ἀνόσιον ἀλῶναι, μὴ φανερῶς ἐλεγχθέντα 5
 10 ἃ ἐπικαλεῖται. οὕτως δὲ ἐκ παντός τρόπου τῶν ἐγκλημάτων ἀπολυομένου τοῦ ἀνδρός, ἡμεῖς ὀσιώτερον ὑμῖν ἐπισκῆπτομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ τὸν φονέα ζητοῦντας κολάζειν τὸν καθαρὸν ἀποκτείνειν. ὁ τε γὰρ ἀποκτείνας τούτου ἀποθανόντος οὐδὲν ἦσσαν τοῖς αἰτίοις προστρόπαιος ἔσται, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεῖς διπλάσιον καθίστησι 10
 11 τὸ μῆνιμα τῶν ἀλιτηρίων τοῖς ἀποκτείναςιν αὐτόν. ταῦτα οὖν δεδιότες τὸν μὲν καθαρὸν ὑμέτερον ἡγεῖσθε εἶναι ἀπολύειν τῆς αἰτίας, τὸν δὲ μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἐγγιστα τιμωρεῖσθαι ὑπολείπετε· οὕτω γὰρ ἂν δικαιοτάτα καὶ ὀσιώτατα πράξαιτ' ἂν.

3 καὶ οὕτως ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν] καὶ οὐ τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα (quae praecedunt vv. m. 1 stellulis duabus notavit, induxit m. 2) καὶ οὐ τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν N, καὶ οὐ τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιόν ἐστι) ὡς γινώσκει αὐτὸν ὄντα (quae cancellis saepsi sunt erasa et pro his m. 1 scriptum ἡψιμον ἐκ τῶν λεγομένων, omnia autem quae praecedunt eadem ut vid. m. signis /./ inclusit punctisque notavit) ἢ καταλαμβάνειν A . οὕτως pro οὐ τοῦ A corr. 2 | δίκαιόν ἐστι A pr., corr. 2 δίκαιόν ἐστι | 6 δὲ in ras. A | 7 περὶ αὐτοῦ. A pr. | 8 ζητοῦντᾶς N pr. (corr. 2) | ἀποκτείνειν] ζητεῖν ἀποκτείνειν NA corr. (ζητεῖν ἄ in ras.) | 9 ἀποκτείνας] ἀποθανῶν Emperius, quod ita placet ut τούτου καταληφθέντος pro τοῦ ἀποθανόντος substituatur | τούτου S.] τοῦ | αἰτίοις] ἀναγκαίους? | 10 ἔσται Kayser] ἐστίν | 11 μῆνιμα Briegleb] μίαισμα | ἀλιτηρίων A pr. (corr. 2) | 12 τὸ μὲν N | ἡγεῖσθαι NA pr. (corr. ft. 2) | 13 ἐγγιστα A pr. (corr. 2 ut vid.). Mr. ci. ἄγγιστα, quo parum proficitur. vid. Spengel mus. rh. 1862 p. 170 sq. | 14 ὑπολίπετε A pr. | prius ἂν om. A | subicit N τέλος τῶν τετραλογιῶν.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἔλος τις Μιτυληναῖος ἀνὴρ ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ ταύτῃ ἀνήγετο Ἡρώδη
 5 εἰς τὴν Αἴνον· ὡς δὲ πλείοντες ἐγένοντο ἐν τῇ Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου, ἐπειδὴ
 ἀστέργαστον ἦν τὸ πλοῖον, εὐρόντες ἕτερον ἐστεγασμένον μετέβησαν. εἰσελ-
 θόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ ἐξῆλθε περὶ τὴν ἐσπέραν ὁ Ἡρώδης καὶ οὐκέτι
 εἰσῆλθεν. ἐπανελθόντος οὖν αὐτοῦ τοῦ Ἐλου μόνου, οἱ συγγενεῖς τοῦ τε-
 λευτήσαντος ἐγράψαντο μὲν τὸν Ἐλον ὡς κακούργον, ἐν δὲ τῷ δικαστη-
 10 ρίῳ ἀγωνιζόμενοι εἶπον ὅτι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὃ δὲ τὸ μὲν τῆς κα-
 κουργίας ἐγκλημα ἀπολύεται παραγραφικῶς, λέγων κακούργους εἶναι τοὺς
 κλέπτας καὶ λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα· μεταβαίνει
 δ' ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου ἀπολογίαν, καὶ στοχαστικῶς ἀγωνίζεται. τὰ
 δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους κοινά.

15 Ἐβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν καὶ τὴν ἐμ-
 πειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι τῇ τε συμφορᾷ καὶ
 τοῖς κακοῖς τοῖς γεγενημένοις· νῦν δὲ τοῦ μὲν πεπείραμαι πέρα τοῦ
 προσήκοντος, τοῦ δὲ ἐνδεῆς εἰμι μᾶλλον τοῦ συμφέροντος. οὐ μὲν 2
 γὰρ με ἔδει κακοπαθεῖν τῷ σώματι μετὰ τῆς αἰτίας τῆς οὐ προση-
 20 κούσης, ἐνταυθοῖ οὐδὲν με ὠφέλησεν ἡ ἐμπειρία· οὐ δὲ με δεῖ σωθῆ-
 ναι μετὰ τῆς ἀληθείας εἰπόντα τὰ γεγόμενα, ἐν τούτῳ με βλάπτει
 ἡ τοῦ λέγειν ἀδυνασία. πολλοὶ μὲν γὰρ ἤδη τῶν οὐ δυναμένων λέ- 3
 γειν ἄπιστοι γενόμενοι τῷ ἀληθεύειν, αὐτῷ τούτῳ ἀπώλοντο [οὐ δυνά-
 μενοι δηλῶσαι αὐτά]· πολλοὶ δὲ τῶν (δυναμένων) λέγειν πιστοὶ γενόμε-

22 Bekkeri Anecd. I p. 345. ἀδυνασία ὡς Ἀντιφῶν καὶ Θουκυδίδης.

1 5.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις τοῦ Ἡρώδου φόνου NA | 4 Ἔλος] «libra-
 riorum mendum (§ 19) fraudem fecit ei qui haec scripsit.» Tur. | 12 λω-
 ποδίτας N | 14 ipsi or. N praemittit ἀντιφῶντος ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου φόνου |
 17 πέρα τοῦ προσήκ. τῷ προσήκ. πέρα A pr. (corr. literis β α supra
 positis) | 20 ἐνταῦθα L. Dindorf secutus Elmsleium ad Ar. Ach. 152 | 21
 μετὰ τῆς ἀληθείας bis ponit N, prius punctis cinctum | 22 τοῦ λέγοντος
 A pr. | ἀδυνασία S] ἀδυναμία | μὲν om. A | 23 τῷ ἀληθεύειν Taylor]
 τοῖς ἀληθέσιν | αὐτοῖς τούτοις libri. corr. D. idem post debebat οὐ δυνάμ.
 δηλ. αὐτὰ et διότι ἐψεύσαντο | 24 δυναμένων add. A corr. 2 post λέγειν.

νοι τῷ ψεύδεσθαι, τούτῳ ἐσώθησαν [διότι ἐψεύσαντο]. ἀνάγκη οὖν, ὅταν τις ἄπειρος ἢ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγορῶν λόγοις εἶναι μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν πραγμά-
 4 των. ἐγὼ οὖν, ὦ ἄνδρες — αἰτήσομαι δὲ ὑμᾶς οὐχ ἄπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀγωνιζομένων ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται, σφίσι μὲν αὐ- 5
 τοῖς ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνωκότες ἀδικόν τι· εἰκὸς γὰρ ἐν ἀνδράσι γε ἀγαθοῖς καὶ ἄνευ τῆς αἰτήσεως τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν
 5 τοῖς φεύγουσιν, οὐπερ καὶ οἱ διώκοντες ἔτυχον ἄνευ αἰτήσεως· τάδε (δὲ) δέομαι ὑμῶν, τοῦτο μὲν ἐάν τι τῇ γλώσῃ ἀμάρτω, συγγνώμην
 ἔχειν μοι, καὶ ἠγεῖσθαι ἀπειρίᾳ αὐτὸ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ ἠμαρτηθῆναι, 10
 τοῦτο δὲ ἐάν τι ὀρθῶς εἶπω, ἀληθείᾳ μᾶλλον ἢ δεινότητι εἰρησθαι.
 130 οὐ γὰρ δίκαιον οὔτ' ἔργῳ ἀμαρτόντα διὰ ῥήματα σωθῆναι, | οὔτ'
 ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥήματα ἀπολέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς
 6 γλώσσης [ἀμάρτημά] ἐστι, τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης. ἀνάγκη δὲ κιν-
 δυνεύοντα . . . περὶ αὐτῷ καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. οὐ γὰρ μόνον 15
 τῶν λεγομένων ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων· ἅπαντα
 γὰρ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ μᾶλλον ἀνάκειται ἢ τῇ προ-
 νοίᾳ. ταῦτ' οὖν ἐκπληξὶν πολλὴν παρέχειν ἀνάγκη ἐστὶ τῷ κινδύ-
 7 νεύοντι. ὀρῶ γὰρ ἔγωγε καὶ τοὺς πάνυ ἐμπείρους τοῦ ἀγωνίζεσθαι
 πολλῶν χειρόν ἐαυτῶν λέγοντας, ὅταν ἐν τινὶ κινδύνῳ ᾧσιν· ὅταν δ' 20
 ἄνευ κινδύνων τι διαπράσσονται, μᾶλλον ὀρθομένους. ἢ μὲν οὖν
 αἰτήσις, ὦ ἄνδρες, καὶ νομίμως καὶ ὀσίως ἔχουσα, καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ

12 Stobaeus flor. XLVI 65: Ἀντιφώντος. οὐ δίκαιον οὔτε ἔργῳ ἀμαρτόντα ῥήματι σωθῆναι οὔτε ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥῆμα ἀπολέσθαι· τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς γλώσσης ἀμάρτημά ἐστι, τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης.

4 δὲ erasum A | 9 δὲ add. A corr. 2 | γλώση A pr. (corr. 2) | συγγνώμην ἔχειν μοι ante τοῦτο μὲν exstat in libris. transp. Baiter | 10 αὐτὸ μᾶλλον] μᾶλλον αὐτὸ A | 11 (εὔ) εἰρησθαι Hi. | 13 ἀπολεῖσθαι NA pr. (corr. 2) | 14 γνώσσης A pr. (corr. 2) | ἀμάρτημα del. Hug | τὸ δ' ἔργον A | 15 ante περὶ αὐτῷ intercidit ὀρθωδεῖν vel aliud verbum timendi | αὐτῷ A pr. | 21 διαπράσσονται NA pr. | ὀρθωμένους A pr. (corr. 2).

δικαίῳ οὐχ ἦσσαν ἢ ἐν τῷ ἐμῷ· περὶ δὲ τῶν κατηγορημένων ἀπο-
λογήσομαι καθ' ἕκαστον.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς παρανομώτατα καὶ βιαιότατα εἰς τόνδε ⁸
τόν ἀγῶνα καθέστηκα, τοῦτο ὑμᾶς διδάξω, οὐ τῷ φεύγειν ἂν τό
5 πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπεὶ καὶ ἀνωμότοις ὑμῖν καὶ μὴ κατὰ νόμον
μηδένα ἐπιτρέψαιμι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσασθαι, ἕνεκά
γε τοῦ πιστεύειν ἐμοί τε μηδὲν ἐξημαρτῆσθαι εἰς τόδε τὸ πρᾶγμα
καὶ ὑμᾶς γνώσεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ' ἵνα ἢ τεκμήρια ὑμῖν καὶ τῶν
ἄλλων πραγμάτων [καὶ] τῶν εἰς ἐμὲ ἢ τούτων βιαιότης καὶ παρα-
10 νομία. πρῶτον μὲν γὰρ κακοῦργος ἐνδεδειγμένος φόνου δίκην φεύγω, ⁹
ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν τῇ γῆ ταύτῃ. καὶ ὡς μὲν οὐ κακοῦρ-
γός εἰμι οὐδ' ἔνοχος τῷ τῶν κακούργων νόμῳ, αὐτοὶ οὗτοι τούτου
γε μάρτυρες γεγένηται. περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ
νόμος κεῖται, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσὸν ἀπέδειξαν. οὕτως εἰς γε ταύτην
15 τὴν ἀπαγωγὴν νομιμωτάτην καὶ δικαιοτάτην πεποιήκασιν ὑμῖν τὴν
ἀποψήφισίν μου. φασὶ δὲ αὐτὸ τἀποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, ¹⁰
καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ μέγιστόν γε, καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι
τὴν πόλιν· ἀλλὰ χωρὶς περὶ αὐτῶν ἐκάστου οἱ νόμοι κεῖνται. ἐμοὶ δὲ
πρῶτον μὲν, οὐ τοῖς ἄλλοις εἶργεσθαι προαγορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου
20 φεύγούσι τὰς δίκας, ἐνταυθοῖ πεποιήκασι τὴν κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ·
ἔπειτα τίμησίν μοι ἐποίησαν, ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κειμένου τὸν
ἀποκτείναντα, οὐ τοῦ ἐμοὶ συμφέροντος ἕνεκα, ἀλλὰ τοῦ σφίσιν αὐ-
τοῖς λυσιτελοῦντος, καὶ ἐνταῦθα ἔλασσον ἔνειμαν τῷ τεθνηκότι τῶν

8 τεκμήριον R. an del. infra ἢ τούτων βιαιότης καὶ παρανομία? | ὑμῖν] ἐμοὶ A pr. | 9 καὶ del. Tur. | 10 πρῶτον μὲν γὰρ κτλ.] ad haec in marg. τὸ παραγραφικόν N | 13 γε om. A | 14 πρὸς δὲν A pr. | εἰς τε A pr. (corr. ft. 2) | 16 αὐτὸ τε ἀποκτείνειν libri. corr. J. | μέγα Ald.] μέ A, με N | 17 ὁμολογῶ. (καίτοι) μέγιστόν γε καὶ? | 19 πρῶτον] πρὸς A pr. | οὐ] οὐ NA pr. (corr. 2) | 20 ἐνταυθὶ Ald. | κρίσιν in ras. A (pr. ἀγορᾶν?) | 21 ἀνταπ. τοῦ νόμου κειμ. τὸν ἀποκτ., οὐ] m. 2 super ἀνταπ. posuit β, α super τοῦ, denique γ super οὐ A (= τοῦ νόμου κειμένου τὸν ἀποκτ. ἀνταπ., οὐ) | 23 ἔνειμαν] ἐνειμαν ἂν N, ἂν, ἐνειμαν ἂν pr. A, in quo m. 1 ni fallor prius ἂν, erasit et invita spiritum vocis seq. sustulit. hunc restituit m. 2 quae etiam alterum ἂν delevisse putanda est.

ἐν τῷ νόμῳ κειμένων· οὐ δ' ἔνεκα, γνώσεσθε προϊόντος τοῦ λόγου.
 11 ἔπειτα δέ, ὃ πάντας οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι, ἅπαντα τὰ δικαστήρια
 ἐν ὑπαίθρῳ δικάζει τὰς δίκας τοῦ φόνου, οὐδενὸς ἄλλου ἔνεκα ἢ ἵνα
 τοῦτο μὲν οἱ δικασταὶ μὴ ἴωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς μὴ καθαροῖς τὰς
 χεῖρας, τοῦτο δὲ ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φόνου ἵνα μὴ ὀμωρόφιός 5
 γίγνηται τῷ αὐθέντῃ. σὺ δὲ τοῦτο μὲν παρελθὼν τοῦτον τὸν νόμον
 τοῦναντίον τοῖς ἄλλοις πεποιήκας· τοῦτο δὲ δέον σε διομόσασθαι
 ὄρκον τὸν μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον, ἐξώλειαν σαυτῷ καὶ γένει καὶ
 οἰκίᾳ τῇ σῇ ἐπαρώμενον, ἢ μὴν μὴ ἄλλα κατηγορήσῃς ἐμοῦ ἢ εἰς
 αὐτὸν τὸν φόνον ὡς ἔκτεινα, ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κακὰ πολλὰ εἰργασμένος 10
 ἠλισκόμην ἄλλῳ ἢ αὐτῷ τῷ πράγματι, οὐτ' ἂν πολλὰ ἀγαθὰ εἰργα-
 12 σμένος τούτοις ἂν ἐσφζόμην τοῖς ἀγαθοῖς· ἃ σὺ παρελθὼν, αὐτὸς
 σεαυτῷ νόμους ἐξευρών, ἀνώμοτος μὲν αὐτὸς ἐμοῦ κατηγορεῖς, ἀνώ-
 μοτοι δὲ οἱ μάρτυρες καταμαρτυροῦσι, δέον αὐτοὺς τὸν αὐτὸν ὄρκον
 σοὶ διομοσαμένους καὶ ἀπτομένους τῶν σφαγίων καταμαρτυρεῖν 15
 ἐμοῦ. ἔπειτα κελεύεις τοὺς δικαστὰς ἀνωμότοις πιστεύσαντας τοῖς
 μαρτυροῦσι φόνου δίκην καταγνῶναι, οὓς σὺ αὐτὸς ἀπίστους κατέ-
 στησας παρελθὼν τοὺς κειμένους νόμους, καὶ ἡγεῖ χρῆναι αὐτοῖς
 14 τὴν σὴν παρανομίαν κρείσσω γενέσθαι αὐτῶν τῶν νόμων. καίτοι
 τοὺς γε νόμους οἱ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων, πάντας ἂν οἶμαι ὁμο- 20
 λογησάμενοι κάλλιστα νόμων ἀπάντων κεῖσθαι καὶ ὀσιώτατα. ὑπάρχει
 μὲν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῆ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐ-
 τοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς
 κειμένων· ὁ γὰρ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδι-
 δάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστε οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν τοῦ κατηγοροῦ 25

1 κειμένων delendum? | 3 ὑπ. θρω A pr. (ὑπέθρω?) | 8 ὄρκον N pr. (corr. 2). item 14 | ἰσχυρότατον N pr. (corr. 2) | ἐξωλίαν N pr. A pr. (utroque corr. m. 2) | σαυτῷ N, αὐτῷ A (αὐτῷ Mr.) | 9 οἰκεία N pr. (corr. 2) | ἢ] ἢ N pr. (corr. 2). A quoque habet acc. circumfl. a m. 2, sed nihil aliud voluit m. 1 | 10 ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κατὰ A pr., m. 2 ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κακὰ, N pr. ἐν ᾧ οὐτ' ἂν... α, m. 2 ἐγὼ οὐτ' ἂν οὖν | 11 οὐτ' αὖ R. | 12 σὺ παρ.] συμπαρ. N | αὐτὸς] acc. add. m. 2 A | 13 εὐρών N | 15 ἀπτομένους ut vid. N pr. (corr. 2) | 16 ἀνωμότοις A pr. (corr. 2) | 18 ἡγεῖ P. R. Müller] ἡγε N, εἶ γε A | 19 παρανομίαν sine acc. N | post νόμων sequebatur § 13 λέγεις δὲ — νόμον θέμενος, quae verba post § 18 relegavit P. Foerster | 25 ἡμᾶς N.

τος κοινός τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὧν ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὠφελῆσαι
 18 τοῦδε κόσμου. τούτοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν (ὡς)
 ἀπαρασκευότατον γενέσθαι με μὴ δυνάμενον διαπράσσεσθαι αὐτὸν
 τᾶμαυτοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν τῷ σώματι, τοὺς τε φίλους
 προθυμοτέρως ἔχειν τοὺς ἑμαυτοῦ τούτοις τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἢ 5
 ἐμοὶ τᾶληθῆ [λέγειν, διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν]. ἄνειδός τε
 αὐτῷ τε ἐμοὶ περιέθεσαν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσήκουσιν εἰς τὸν βίον
 13 ἅπαντα. λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα εἰ ἐλελύμην, ἀλλ' ὠχρόμην
 ἂν ἀπιών, ὥσπερ εἰ ἄκοντά με ἀναγκάσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν γῆν ταύ-
 την. καίτοι ἐμοὶ εἰ μὴδὲν διέφερε στέρεσθαι τῆσδε τῆς πολέως, ἴσον 10
 131 ἦν | μοι καὶ προσκληθέντι μὴ ἐλθεῖν, ἀλλ' ἐρήμην ὀφλεῖν,
 τοῦτο δὲ ἀπολογησαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι ἐξελθεῖν· ἅπασι γὰρ
 τοῦτο κοινόν ἐστι. σὺ δέ, ὃ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι κοινόν ἐστιν, ἰδίᾳ
 ζητεῖς με μόνον ἀποστερεῖν, αὐτὸς σαυτῷ νόμον θέμενος.
 19 Οὕτωςί μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεῖς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων 15
 καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα· ὅμως μέντοι [γε] καὶ ἐκ
 τούτων πειράσομαι ἑμαυτὸν ἀναίτιον ἐπιδείξαι. καίτοι χαλεπὸν γε τὰ
 ἐκ πολλοῦ κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα, ταῦτα παραχρηῖμα
 ἀπελέγχειν· ἃ γὰρ τις μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξασθαι ἐγχωρεῖ.
 20 Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποιησάμην ἐκ τῆς Μυτιλήνης, ὧ ἄνδρες, 20
 ἐν τῷ πλοίῳ πλέων ᾧ Ἡρώδης οὗτος, ὃν φασιν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν·

1 ἐπέλειπε N, ὑπέλειπε A pr. | μὴ ὠφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου A
 corr. 2. τοῦ δεσμοῦ in τοῦδε κόσμου latere arbitratur Bl. | 2 συμφέρον]
 συμφέρο in ras. A | ὡς add. Hi. | 3 αὐτὸν Bk.] ἑμαυτὸν | 4 τᾶμ.. τοῦ N
 (au legi nequit) | 5 προθυμοτέρως Hi.] προθυμοτέρους | τούτοις] τοῖς NA
 pr. (corr. 2) | 6 λέγειν seclausit J., διὰ — κακοπάθειαν del. D. | ὀνειδος
 γὰρ? | 7 τε R.] γε | 8 § 13 hic collocavit P. Foerster | ἀλλωχρόμην N
 pr. (corr. 2) | 9 ἂν ἀπιών] ἀνάπτων NA pr. (corr. 2) | 10 στερέσθαι A
 pr. (corr. 2) | 11 ὀφλεῖν NA corr., ὄφλεῖν A pr. deinde εἶναι τὴν δίκην
 inserit A, εἶναι quidem punctis notatum | 12 ἐξεῖναι (accentu evanido) N,
 del. D., ἐξῆν R. | 14 ἐμέ μόνον Bk.] | 15 πολλὰ D. | ἔλος σωθεῖς A corr.,
 ἔλος σωθεῖς x | 16 γε post μέντοι suspectum licet inveniatur etiam VI 3 |
 20 μυτιλήνης libri in hac nominis forma sibi constantes, nisi quod p. 5^a,
 8 N habet μυτυλήνη | 21 ᾧ (καὶ) Ἡρώδης R.

ἐπλέομεν δὲ εἰς τὴν Αἴνον, ἐγὼ μὲν ὡς τὸν πατέρα — ἐτύγγανε γὰρ ἐκεῖ ὢν τότε — ὁ δ' Ἡρώδης ἀνδράποδα Θραξίν ἀνθρώποις ἀπολύσων. συνέπλει δὲ τὰ τε ἀνδράποδα ἃ ἔδει αὐτὸν ἀπολύσαι, καὶ οἱ Θραῖκες οἱ λυσόμενοι. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

5

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἡ μὲν πρόφασις ἑκατέρῳ τοῦ πλοῦ αὕτη· ἐτύχομεν δὲ χειμῶνι ²¹ τινι χρησάμενοι, ὑφ' οὗ ἠναγκάσθημεν κατασχεῖν εἰς τῆς Μηθυμναίας τι χωρίον, οὗ τὸ πλοῖον ὠρμει τοῦτο εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθανεῖν αὐτὸν [τὸν Ἡρώδην]. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα | ¹³²
 10 σκοπεῖτε, ὅτι μὴ προνοία μᾶλλον ἐγίγνετο ἢ τύχη. οὔτε γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸν πλοῦν πεπονημένος ἕνεκα πραγμάτων ἰδίων· οὔτ' αὖ ²² ἐγὼ ἄνευ προφάσεως ἰκανῆς φαίνομαι τὸν πλοῦν ποιησάμενος εἰς τὴν Αἴνον, οὔτε κατασχόντες εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀπὸ παρασκευῆς
 15 οὐδεμιᾶς, ἀλλ' ἀνάγκη χρησάμενοι· οὔτ' αὖ ἐπειδὴ ὠρμισάμεθα, ἢ μετέκβασις ἐγένετο εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτη, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ τοῦτο ἐγίγνετο. ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν, ἀστεγαστον ἦν τὸ πλοῖον, εἰς ὃ δὲ μετέβημεν, ἐστεγασμένον· τοῦ δὲ ἕτερου ἕνεκα ταῦτ' ἦν. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

20

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ μετεξέβημεν εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον, ἐπίνομεν. καὶ ὁ ²³ μὲν ἐστὶ φανερός ἐκβάς ἐκ τοῦ πλοίου καὶ οὐκ εἰσβάς πάλιν· ἐγὼ δὲ τὸ παράπαν οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου τῆς νυκτὸς ἐκείνης. τῇ δ' ὕστε-

3 ἀπολύσων A pr. ut vid. | 4 θραῖκες N | 8 μεταβάντα A pr. | φησὶν NA pr. (corr. 2) | 9 ἀποθανεῖν] § in ras. A | τὸν Ἡρώδην del. R. | 10 σκοπεῖτε] extremam lit. a m. 2 habet N | ὅτι οὐ Mr. an εἰ [μὴ]? | 12 κατ' αὐτὸν ante St. | αὐτ' ἐγὼ NA pr. | 14 κατασχόντες (ἡμεῖς) R. | 15 αὖ] ὁ m. 2 restauratum N | ὠρμισάμεθα N pr. (corr. 2) | 16 μετάβασις A pr. | 19 μάρτυρας R.] μαρτυρίας | 21 μετέβημεν N | 22 ἐκ om. N | 23 τὸ παράπαν pr. A, corr. τοπαράπαν | ἐκ om. A.

ραία, ἐπειδὴ ἀφανὴς ἦν ὁ ἀνὴρ, ἐζητεῖτο οὐδέν τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑπ' ἐμοῦ· καὶ εἴ τῳ τῶν ἄλλων ἐδόκει δεινὸν εἶναι, καὶ ἐμοὶ ὁμοίως. καὶ εἰς τε τὴν Μυτιλήνην ἐγὼ αἴτιος ἦ πεμφθῆναι ἄγ-
 24 γελον, καὶ τῇ ἐμῇ γνώμῃ ἐπέμπετο· καὶ ἄλλου οὐδενὸς ἐθέλοντος
 βαδίζειν, οὔτε τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου οὔτε τῶν αὐτῶ τῷ Ἡρώδῃ συμ- 5
 πλεόντων, ἐγὼ τὸν ἀκόλουθον τὸν ἐμαυτοῦ πέμπειν ἔτοιμος ἦ· καί-
 τοι οὐ δῆπου γε κατ' ἐμαυτοῦ μηνυτὴν ἐπεμπον εἰδώς. ἐπειδὴ δὲ ὁ
 ἀνὴρ οὔτε ἐν τῇ Μυτιλήνῃ ἐφαίνετο ζητούμενος οὔτ' ἄλλοθι οὐδα-
 μου, πλοῦς τε ἡμῖν ἐγίγνετο, καὶ τᾶλλα ἀνήγετο πλοῖα ἅπαντα,
 ὡχρόμην καὶ γὰρ πλέων. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχῆσομαι. 10

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

25 Τὰ μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστίν· ἐκ δὲ τούτων ἤδη σκοπεῖτε τὰ εἰ-
 κότα. πρῶτον μὲν γὰρ πρὶν ἀνάγεσθαι με εἰς τὴν Αἶνον, ὅτε ἦν
 ἀφανὴς ὁ ἀνὴρ, οὐδεὶς ἠτιάσατό με ἀνθρώπων, ἤδη πεπυσμένων
 τούτων τὴν ἀγγελίαν· οὐ γὰρ ἂν ποτε ὡχρόμην πλέων. ἀλλ' εἰς μὲν 15
 τὸ παραχρῆμα κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ γεγενημένον τῆς τού-
 των αἰτιάσεως, καὶ ἅμα ἐγὼ ἐτι ἐπεδήμουν· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ τε ὡχρό-
 μην πλέων καὶ οὗτοι ἐξ ἐπιβουλῆς συνέθεσαν ταῦτα καὶ ἐμηχανή-
 26 σαντο κατ' ἐμοῦ, τότε ἠτιάσαντο. λέγουσι δὲ ὡς ἐν μὲν τῇ γῆ ἀπέ-
 θανεν ὁ ἀνὴρ, καὶ γὰρ λίθον αὐτῶ ἐνέβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν, ὅς οὐκ 20
 ἐξέβην τὸ παράπαν ἐκ τοῦ πλοίου. καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὗτοι ἴσα-
 σιν· ὅπως δ' ἠφανίσθη ὁ ἀνὴρ, οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαί-
 νειν. δῆλον γὰρ ὅτι ἐγγύς που τοῦ λιμένος εἰκὸς ἦν αὐτὸ γίγνεσθαι,

3 καὶ εἰς. γε? | ἦ „eram“ nusquam habent libri, ubique ἦν, excepto quidem loco VI 23 | 5 τῶν αὐτῶ] ὧν syllabae compendium restaur. m. 2 N | 6 ἀκούλοθον A pr. | πέμπτειν ut vid. A pr. | 7 γε post καίτοι prave collocatum A | κατεμαυτοῦ A pr. (corr. 2) | 9 τᾶλλα ἀνήγετο N, τᾶλλ' ἀνήγετο A | 10 πλέων A pr. (corr. 2) | 14 πεπυσμένον N male restauratus m. 2 | 18 συνέθεσαν] σαν in ras. A | 20 αὐτῶ ἐνέβαλον] ἐνέβαλον αὐτῶ A | οὐκ infra versum (in ima pag.) A | 21 το. ἀράπαν N pr. (rest. m. 2) | 23 τοῦτο γίγνεσθαι A.

τοῦτο μὲν μεθύοντας τοῦ ἀνδρός, τοῦτο δὲ νύκτωρ ἐκβάντος ἐκ τοῦ πλοίου· οὔτε γὰρ αὐτοῦ κρατεῖν ἴσως ἂν ἐδύνατο, οὔτε τῷ ἀπάγοντι νύκτωρ μακρὰν ὁδὸν ἢ πρόφασιν ἂν εἰκότως ἐγίγνετο· ζητουμένου ²⁷ δὲ τοῦ ἀνδρός δύο ἡμέρας καὶ ἐν τῷ λιμένι καὶ ἄπωθεν τοῦ λιμένος, ⁵ οὔτε ὀπτῆρ οὐδεὶς ἐφάνη οὔτε αἷμα οὔτε ἄλλο σημεῖον οὐδέν. καὶ ἔγωγε ἐγὼ συγχωρῶ τῷ τούτων λόγῳ, παρεχόμενος μὲν τοὺς μάρτυρας ὡς οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου· εἰ δὲ καὶ ὡς μάλιστα ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ εἰκὸς ἦν ἀφανισθέντα λαθεῖν τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ γε μὴ πάνυ πόρρω ἀπῆλθεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ἀλλ' ὡς κατ- ²⁸ ¹⁰ ἐποντώθη λέγουσιν. ἐν τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξηυρέθη; καὶ μὴν εἰκὸς γε ἦν καὶ σημεῖόν τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρὸς τεθνεῶτος καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ. νῦν δ' ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινε, ἐν τούτῳ φασὶν εὑρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι μὴ ἀποθανεῖν ¹⁵ τὸν ἀνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη, οὐχ ἡὔρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχέσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φροῦδος ἢ πλέων εἰς τὴν Αἶνον, τὸ δὲ πλοῖον ²⁹ ἦκεν εἰς τὴν Μυτιλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ καὶ ὁ Ἡρώδης | ἐπλέομεν, πρῶ- ¹³³ ²⁰ τον μὲν εἰσβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἠρεύων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα ἡὔρον,

5 Pollux II 57: Ἀντιφῶν δὲ καὶ τὸ ὀψόμενον εἶπε, καὶ τῇ ὄψει ἤγουν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ὀπτῆρ, καὶ ἄοπτα. | 18 Harpocratio: φροῦδος Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου ἀντὶ τοῦ ἐκποδῶν.

2 αὐτοῦ libri | 4 καὶ ἐν] ἐν A | ἄποθεν N | 5 ὀπτῆρ A pr. | οὔθ' αἷμα οὔτ' ἄλλο A | 7 νν. εἰ δὲ καὶ — πλοίου in marg. scripta ead. m. N | 9 γε om. A | 10 ἐν τίνι NA pr. (corr. 2) | 13 νῦν δὲ μὲν ᾧ A pr., corr. 2 νῦν δὲ ἐν ᾧ μὲν | 14 ὁμολογοῦσι μὴ Fr.] μὴ ὁμολογῶσιν NA pr., corr. μὴ ὁμολογοῦσιν | 16 παραστήσομαι libri. corr. Bk. coll. § 24 | 18 μὲν φροῦδος] φροῦδος μὲν A | 19 ὁ om. A | 20 ἐπειδὴ τι αἷμα Ald.

ἐνταῦθα ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο οὐκ ἐνε-
 χῶρει, ἀλλ' ἐφαίνετο [τῶν] προβάτων ὃν αἷμα, ἀποτραπόμενοι τού-
 30 του τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβασάνιζον τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὃν μὲν
 τότε παραχρῆμα ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οὐδὲν εἶπε περὶ ἐμοῦ φλαῦ-
 ρον· ὃν δ' ἡμέραις ὕστερον πολλαῖς ἐβασάνισαν, ἔχοντες παρὰ σφίσιν 5
 αὐτοῖς τὸν πρόσθεν χρόνον, οὗτος ἦν ὁ πεισθεὶς ὑπὸ τούτων καὶ κα-
 ταψευσάμενος ἐμοῦ. παρέξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 Ὡς μὲν ὕστερον τοσοῦτῳ χρόνῳ ὁ ἀνὴρ ἐβασανίσθη, μεμαρτύ-
 ρηται ὑμῖν· προσέχετε δὲ τὸν νοῦν αὐτῇ τῇ βασάνῳ, οἷα γεγένηται. 10
 ὁ μὲν γὰρ δοῦλος ᾧ ἴσως οὗτοι τοῦτο μὲν ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο,
 τοῦτο δ' ἐπὶ τούτοις ἦν παύσασθαι κακούμενον αὐτόν, ἴσως ὑπ' ἀμ-
 φοῖν πεισθεὶς καταψεύσατό μου, τὴν μὲν ἐλευθερίαν ἐλπίσας οἴσε-
 σθαι, τῆς δὲ βασάνου εἰς τὸ παραχρῆμα βουλόμενος ἀπηλλάχθαι.
 32 οἶμαι δ' ὑμᾶς ἐπίστασθαι τοῦτο, ὅτι ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς 15
 βασάνου, πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅτι ἂν ἐκεῖνοις
 μέλλωσι χαριεῖσθαι· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῖς ἐστὶν ἡ ὠφέλεια, ἄλλως
 τε καὶ μὴ παρόντες τυγχάνωσιν ὧν ἂν καταψεύδωνται. εἰ γὰρ ἐγὼ
 μὲν ἐκέλευον αὐτόν στρεβλοῦν ὡς οὐ τάληθῆ λέγοντα, ἴσως ἂν ἐν
 αὐτῷ τούτῳ ἀπετρέπετο μὴδὲν κατ' ἐμοῦ καταψεύδεσθαι, νῦν δὲ αὐ- 20
 τοὶ ἦσαν καὶ βασανισταὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσι αὐτοῖς συμφερόν-
 33 των. ἕως μὲν οὖν μετὰ χρηστῆς ἐλπίδος ἐγίγνωσκέ μου καταψευ-
 σάμενος, τούτῳ δισχυρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐγίγνωσκεν ἀποθα-

2 τῶν del. R. | 6 καὶ ft. om. A pr. (post παρέξομαι δὲ transponebat
 καὶ R.) | 9 τοσοῦτῳ R.] τούτῳ τῶ | 11 γὰρ supra versum A | 12 ὑπ' ἐπ'
 A pr. (corr. 2) | ἀμφοῖν] α evanuit N | 13 ἐλευθερίαν] ἐλευθέρασ A pr. (σ in-
 certum) | ἐλπίσας] acc. add. m. 2 A | 14 εἰς (γε) τὸ π.? | ἀπηλλάχθαι sine
 acc. N | 15 ἢ post πλεῖστον addi maluit R., post βασάνου D. praestat ad-
 dere post ἂν, si abesse nequit | 16 ὅτι ἂν Ald.] ὅταν | 17 τούτῳ S.]
 τούτοις | 18 παροντυγ pro παροντες A pr. | τυγχάνουσιν A pr. | κατὰ-
 ψωνται A pr. (εὐδ supra vers.) | 19 μὲν deletum A | οὐτ' ἀληθῆ N pr. A
 pr. | 21 σφίσιν A | 22 χρηστῆς τῆς ἐλπίδος A | καταψευσάμενος N pr.
 (corr. 2). «num καταψευσμένος?» Bl.

νούμενος, ἐνταῦθ' ἤδη τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο, καὶ ἔλεγεν ὅτι πεισθεῖη
 ὑπὸ τούτων ἐμοῦ καταψεύδεσθαι. διαπειραθέντα δ' αὐτὸν τὰ ψευδῆ ³⁴
 λέγειν, ὕστερον δὲ τὰληθῆ λέγοντα, οὐδέτερα ὠφέλησεν, ἀλλ' ἀπέ-
 κτειναν ἄγοντες τὸν ἄνδρα, τὸν μηνυτὴν ᾧ πιστεύοντες ἐμὲ διώκουσι,
 5 τὸναναντίον ποιήσαντες ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς
 μηνυταῖς τοῖς μὲν ἐλευθέροις χρήματα διδῶσι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευ-
 θεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεῖαν ἀπέδοσαν, ἀπα-
 γορευόντων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν
 [ἄν] ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον οὖν ὅτι οὐ τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἦν ³⁵
 10 αὐτοῖς, ἀλλὰ τῶν λόγων· ζῶν μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βασά-
 νου ἰὼν ὑπ' ἐμοῦ κατήγορος ἂν ἐγίγνετο τῆς τούτων ἐπιβουλῆς,
 τεθνεὼς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀληθείας ἀπεστέρει δι' αὐτοῦ τοῦ
 σώματος ἀπολλυμένου, τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ' ἐκείνου
 ὡς ἀληθέσιν οὔσιν ἐγὼ ἀπόλλυμαι. τούτων δὲ μάρτυράς μοι κάλει.

15

(MARTYRES.)

Ἐχρῆν μὲν γὰρ αὐτούς, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἐνθάδε παρέχοντας τὸν ³⁶
 μηνυτὴν αὐτὸν ἀπελέγχειν ἐμέ, καὶ αὐτῷ τούτῳ χρῆσθαι ἀγωνί-
 σματι, ἐμφανῆ παρέχοντας τὸν ἄνδρα καὶ κελεύοντας βασανίζειν,
 ἀλλὰ μὴ ἀποκτείνειν. φέρε γὰρ δὴ ποτέρῳ νῦν χρήσονται τῶν λό-
 20 γων; πότερα ᾧ πρῶτον εἶπεν ἢ ᾧ ὕστερον; καὶ πότερ' ἀληθῆ ἐστίν,
 ὅτ' ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον ἢ ὅτ' οὐκ ἔφη; εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ εἰ- ³⁷
 κότος ἐξετασθῆναι δεῖ τὸ πρᾶγμα, οἱ ὕστεροι λόγοι ἀληθέστεροι φαί-
 νονται. ἐψεύδετο μὲν γὰρ ἐπ' ὠφελείᾳ τῇ ἑαυτοῦ, ἐπειδὴ δὲ

1 ἐνταῦτ' A pr. (corr. 2) | πειθεῖη N pr. (corr. 2) | 2 κατεψεύδεσθαι
 N | 3 ὕστερον μὲν A pr. | ὠφέλησεν R.] ὠφέλησαν | 5 ἄθρωποι A pr.
 (corr. 2) | 7 δωρεᾶν libri | ἀπογορευόντων A | 9 ἄν del. D. | σώματος
 αὐτοῦ ex σώματος A | 12 ἀπεστέρει ἐμὲ διὰ τοῦ σ. ἀπ. R. | 14 ἐγὼ
 ἀπόλλυμαι] ἐγὼ ἀπόλλ in ras. maiore A | 15 titulum add. R. | 16 μὲν
 om. N | ἐνθάδε παρέχοντας] literis ε παρ evanidis m. 2 substituit ε κτ
 (i. e. κατ) N | 17 αὐτὸν] οὕτως? | τούτῳ] τούτ rest. m. 2 N | 19 φέρε]
 † rest. m. 2 N | τῶν] τῷ A pr. (corr. 2) | 20 πρότερα A pr. | πρῶτον]
 evan. it accentus N | posterius ὦ supra vers. A | 21 εἰκότως A pr.

τῷ ψεύδεσθαι ἀπώλλυτο, ἠγγήσατο τᾷ ἀληθῆ κατειπὼν διὰ τοῦτο σωθῆναι
 ἄν. τῆς μὲν οὖν ἀληθείας οὐκ ἦν αὐτῷ τιμωρός οὐδεὶς· οὐ γὰρ παρ-
 ὢν ἐγὼ ἐτύγγανον, ὥπερ σύμμαχος ἦν ἡ ἀλήθεια τῶν ὑστέρων
 λόγων· τοὺς δὲ προτέρους λόγους τοὺς κατεψευσμένους ἦσαν οἱ ἀφα-
 38 νιοῦντες ὥστε μηδέποτε εἰς τὸ ἀληθές καταστῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι 5
 καθ' ὧν ἂν μηνύη τις, αὐτοὶ κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας κατ' ἀφανί-
 134 ζουσιν· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οἱ ἀπάγοντες καὶ | ζητοῦντες τὸ πρᾶγμα τὸν
 κατ' ἐμοῦ μηνυτὴν ἠφάνισαν. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ
 μὴ ἤθελον ἐκδοῦναι τούτοις ἢ ἄλλον τινὰ ἔφευγον ἔλεγχον, αὐτοῖς
 ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις εἰς τὰ πράγματα ἐχρῶντο καὶ ἦν ταῦτα αὐ- 10
 τοῖς μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ· νῦν δέ, ὅποτε αὐτοὶ οὗτοι προκα-
 λουμένων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ταῦτ' ἔφυγον, ἐμοὶ δήπου κατὰ τού-
 των εἶναι χρὴ ταῦτα τεκμήρια, ὡς οὐκ ἀληθῆ τὴν αἰτίαν ἐπέφερον
 ἦν ἠτιῶντο.

39 Ἔτι δὲ καὶ τάδε λέγουσιν, ὡς ὠμολόγει ὁ ἄνθρωπος βασανιζό- 15
 μενος συναποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. ἐγὼ δὲ φημι ταῦτα μὲν οὐ λέγειν
 αὐτόν, ὅτι δὲ ἐξαγάγοι ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ ὅτι ἤδη
 τεθνεῶτα αὐτόν ὑπ' ἐμοῦ συνανελὼν καὶ ἐνθεις εἰς τὸ πλοῖον κατα-
 40 ποντώσειε. καίτοι σκέψασθε ὅτι πρῶτον μὲν, πρὶν ἐπὶ τὸν τροχὸν
 ἀναβῆναι, ὁ ἀνὴρ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο 20
 καὶ ἀπέλυέ με τῆς αἰτίας· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀνέβη, τῇ
 ἀνάγκῃ χρώμενος ἤδη κατεψεύδετό μου, βουλόμενος ἀπηλλάχθαι
 41 τῆς βασάνου· ἐπειδὴ δὲ ἐπαύσατο βασανιζόμενος, οὐκέτι ἔφη με
 τούτων εἰργάσθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον ἀπώμωξεν ἐμέ τε καὶ

1 τὸ ψεύδεσθαι NA pr. (corr. 2). an (διὰ) τὸ ψ. ? | διὰ τούτου A
 corr. 2 | 3 σύμμαχος] prius μ. supra vers. A | ἢ om. pr. A | 4 ἦσαν οἱ
 ἀφανιοῦντες post καταστῆναι collocat S. | 6 ἂν μηνύη τις N, μηνύη ἂν,
 τις A pr., corr. 2 μηνύη ἂν τις | οὗτοι κλ. R. | κατ' N, κάτα A | 7 οὗ-
 τοι δὲ αὐτοὶ Gebauer probata supra Reiskii coni. | 10 ἂν Spengel] δῆ |
 13 ταῦτα Bk.] ταῦτα τὰ (ταῦτά ταῦτα Fuhr) | 14 ἠτιῶντο D.] ὦντο
 (i subscr. a m. 2 habet A) | 15 ὠμολογεῖ N | 17 ἐξαγάγοι Baiter] ἐξάγει
 NA pr., corr. ἐξάγοι | 18 συνανελὼν Mr.] συνελὼν N, om. A | καὶ ἐνθεις]...
 ενθεις A eraso ut vid. καὶ | καταποντώσειεν pr. N ut vid. | 19 σκέψασθε
 ὅτι πρῶτον μὲν] σκέψασθε ὅτι A pr. | 24 ἀλλ' αὐτὸ τούναντίον?

αὐτὸν ὡς ἀδίκως ἀπολλυμένους, οὐ χάριτι τῇ ἐμῇ — πῶς γάρ; ὅς
γε κατεψεύσατο —, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς καὶ βε-
βαιῶν τοὺς πρώτους λόγους ὡς ἀληθεῖς εἰρημένους. ἔπειτα δὲ ὁ ἔτε- 42
ρος ἄνθρωπος, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ πλέων καὶ παρῶν διὰ τέλους
5 καὶ συνῶν μοι, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος τοῖς μὲν πρώτοις
καὶ τοῖς ὑστερον λόγοις τοῖς τοῦ ἀνθρώπου συνεφέρετο ὡς ἀληθέσιν
εἰρημένοις — διὰ τέλους γάρ με ἀπέλυε — τοῖς δὲ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγο-
μένοις, οὓς ἐκεῖνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθεία ἔλεγε, τούτοις δὲ διε-
φέρετο. ὁ μὲν γὰρ ἐκβάντα μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου ἀποκτεῖναι τὸν ἄν-
10 δρα, καὶ αὐτὸς ἤδη τεθνεῶτα συνανελεῖν μοι· ὁ δὲ τὸ παράπαν οὐδ'
ἐκβῆναί μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου. καίτοι τὸ εἰκὸς σύμμαχόν μοι ἐστίν. 43
οὐ γὰρ δήπου οὕτω κακοδαίμων ἐγώ, ὥστε τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὸν
ἄνδρα προουνοησάμην μόνος, ἵνα μοι μηδεὶς συνειδείη, ἐν ᾧ μοι ὁ
πᾶς κίνδυνος ἦν, ἤδη δὲ πεπραγμένου μοι τοῦ ἔργου μάρτυρας καὶ
15 συμβούλους ἐποιούμην. καὶ ἀπέθανε μὲν ὁ ἀνὴρ οὕτωσιν ἐγγύς τῆς 44
θαλάσσης καὶ τῶν πλοίων, ὡς ὁ τούτων λόγος ἐστίν· ὑπὸ δὲ ἐνός
ἀνδρὸς ἀποθνήσκων οὔτε ἀνέκραγεν οὔτ' αἰσθησιν οὐδεμίαν ἐποίησεν
οὔτε τοῖς ἐν τῇ γῆ οὔτε τοῖς ἐν τῷ πλοίῳ; καὶ μὴν πολλῶν πλέον
γε ἀγνοεῖν ἐστὶ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἐπ' ἀκτῆς ἢ κατὰ πόλιν· καὶ
20 μὴν ἔτι ἐγρηγορότων φασὶν ἐκβῆναι τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου. ἔπειτα 45
ἐν τῇ γῆ μὲν ἀποθανόντος, ἐντιθεμένου δὲ εἰς τὸ πλοῖον, οὔτε ἐν τῇ
γῆ σημεῖον οὐδὲν ἐφάνη οὔτε ἐν τῷ πλοίῳ, νύκτωρ μὲν ἀναι-
ρεθέντος, νύκτωρ δ' ἐντιθεμένου εἰς τὸ πλοῖον. ἢ δοκεῖ ἂν ὑμῖν ἄν-
θρωπος δύνασθαι ἐν τοιούτῳ πράγματι ὧν τά τε ἐν τῇ γῆ ὄντα
25 ἀναξύσαι καὶ τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ἀποσπογγίσαι, ἃ οὐδὲ μεθ' ἡμέραν
(ἂν) τις οἶός τε ἐγένετο, ἔνδον ὧν αὐτοῦ καὶ μὴ πεφοβημένος, τὸ

1 αὐτὸν libri | ἀδίκους N | 4 ὁ om. A | 7 εἰρημένοις] . . σι A pr.,
corr. οὔσι | δια A pr. (corr. 2) | τοῖς δ' ἐπὶ A | 9 με ἔφη A | 10 συνελεῖν
N | οὐδ' ἐκβῆναί μ' ἔφη] ἔφη οὐκ ἐκβῆναι με A | 13 μόνος in ras. A. (pr.
fuit ni fallor ὁμῶς) | 15 ὁ om. A (ἀνὴρ S.) | οὕτωσιν Bl. | 17 ἀνέκραγεν A
pr. | 18 ἐν τῷ πλοίῳ] „in navibus“ vertit R. | πλέον γεγωνεῖν Cobet, (ἐπὶ)
πλέον γε ἀκούειν Schoemann, (ἐπὶ) πλέον γεγωνεῖν Fuhr | 22 οὐδὲν Hi.]
οὐδὲ αἶμα | 24 τά τ' ἐν A | 25 ἀνασπογγίσαι N | 26 ἂν hic add. Baiter,
post ἐγένετο D. | αὐτοῦ N | πεφοβημένος ex πεφομένος A.

46 παράπαν ἀφανίσαι; ταῦτα, ὦ ἄνδρες, πῶς εἰκότα ἐστίν; ὁ δὲ καὶ
 μάλιστα (δεῖ) ἐνθυμεῖσθαι, — καὶ μή μοι ἄχθεσθε, ἂν ὑμᾶς πολλά-
 κισ ταῦτά διδάξω· μέγας γὰρ ὁ κίνδυνος ἐστίν, καθ' ὅ τι δ' ἂν
 ὑμεῖς ὀρθῶς γνῶτε, κατὰ τοῦτο σφύζομαι, καθ' ὅ τι δ' ἂν ψευ-
 σθῆτε τάληθοῦς, κατὰ τοῦτο ἀπόλλυμαι. μὴ οὖν ἐξέληται τοῦτο 5
 ὑμῶν μηδεὶς, ὅτι τὸν μηνυτὴν ἀπέκτειναν, καὶ διετείναντο αὐτὸν μὴ
 εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, μηδ' ἐμοὶ ἐγγενέσθαι παρόντι ἄξει τὸν ἄνδρα καὶ
 47 βασανίσαι αὐτόν. καίτοι πρὸς τούτων ἦν τοῦτο. νῦν δὲ πριάμενοι
 τὸν ἄνδρα, ἰδίᾳ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέκτειναν, τὸν μηνυτὴν, οὔτε τῆς
 135 πολεως ψηφισαμένης, οὔτε αὐτόχειρα ὄντα τοῦ | ἀνδρός. ὃν ἐχρῆν 10
 δεδεμένον αὐτοὺς φυλάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι, ἢ
 τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι, καὶ ψῆφον περὶ αὐτοῦ γενέ-
 σθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός ἀπεκτεί-
 νατε· ὁ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν, ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι.
 καὶ τῶν μὲν [ἄλλων] λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσί κριτὰς ἠξιώσατε 15
 48 γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ ἐγένεσθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς
 δεσπότας ἀποκτείναντες, ἐὰν ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὔτοι
 ἀποθνήσκουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐ-
 τοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμετέρους πατρίους. εἴπερ γὰρ καὶ μαρ-
 τυρεῖν ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότῃ, 20
 ἂν δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον δύναται τῷ
 δούλον ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον, εἰκὸς τοι καὶ ψῆφον γενέσθαι
 περὶ αὐτοῦ ἦν, καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥστε

6 Harpocratio: διετείνοντο· ἰδίως Ἀντιφῶν τοῦτ' ἔταξεν ἐν τῷ
 περὶ τοῦ Ἡρώδου φόνου, ἀντὶ τοῦ διὰ συντόνου σπουδῆς ἀπηρνήσαντο.
 eadem fere (etiam διετείνοντο pro διετείναντο) habent Cramerii Anecd.
 Oxon. II p. 492, Suidas, Zonaras.

2 δεῖ add. A corr. 2 | ἐνθυμεῖσθε N (ἐνθυμεῖσθαι A pr. teste Siggio) |
 3 ταῦτα libri. corr. St. | ἐστι A | 5 ἐξελεῖται NA pr. (corr. 2) | κατὰ A
 pr. (corr. 2) | 7 ἄξει] ἐλέγξει D. | 13 τὸν abesse malim cum Nauckio |
 15 ἄλλων del. D. | 16 ἐγένεσθε Schoell] γίνεσθε (R. ἐγίνεσθε) | 18 θνήσ-
 κουσιν A | 19 κολασθῆναι ante κατὰ νόμους desid. R. | (τοὺς) ὑμετέ-
 ρους? | 22 τῷ ἐλεύθερον R.] τὸν ἐλεύθερον.

πολλῶ ἂν δικαιότερον ὑμεῖς ἐκρίνεσθε ἢ ἐγὼ νῦν φεύγω ὑφ' ὑμῶν ἀδίκως.

Σκοπεῖτε δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῖν λόγοιιν τοῖν ἀνδροῖν ἑκατέροιιν 49
τοῖν βασανισθέντοιιν τὸ δίκαιον καὶ τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος δύο
5 λόγω ἔλεγε· τοτὲ μὲν ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη·
ὁ δὲ ἐλεύθερος οὐδέπω νῦν εἴρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον οὐδέν, τῇ αὐτῇ
βασάνῳ βασανιζόμενος. τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ ἐλευθερίαν προ- 50
τείναντας ὡσπερ τὸν ἕτερον πείσαι· τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἐβού-
λετο κινδυνεύων πάσχειν ὅ τι δέοι. ἐπεὶ τό γε συμφέρον καὶ οὗτος
10 ἠπίστατο, ὅτι τότε παύσοιτο στρεβλούμενος, ὁπότε εἴποι τὰ τούτοις
δοκοῦντα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιστεῦσαι, τῷ διὰ τέλους τὸν αὐ-
τὸν αἰεὶ λόγον λέγοντι, ἢ τῷ τοτὲ μὲν φάσκοντι τοτὲ δ' οὐ; ἀλλὰ
καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης οἱ τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λό-
γους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφορομένων σφίσιν αὐτοῖς. ἔπειτα 51
15 δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς ἑκατέροις ἂν εἴη, τού-
τοις μὲν τὸ φάσκειν, ἐμοὶ δὲ τὸ μὴ φάσκειν, ἔκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀν-
δροῖν τοῖν βασανισθέντοιιν· ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξα-
νος ἦν. καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γεγόμενα (πρὸς) τοῦ φεύγοντός ἐστι
μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος, εἴπερ γε καὶ τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου
20 γιγνόμενος τὸν φεύγοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν διώκοντα.

Ἡ μὲν βάσανος, ὦ ἄνδρες, τοιαύτη γεγένηται, ἢ οὗτοι πιστεύ- 52
οντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανόντα τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ
παράπαν ἔγωγ' ἂν εἴ τι συνήδη ἐμαυτῷ καὶ εἴ τι ἐμοὶ τοιοῦτον εἴρ-
γαστο, ἠφάνισ' ἂν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν

1 δικαιοτ. ὑμεῖς] ὑμεῖς δικαιοτ. A | ἐκρίνεσθε Bl.] κρίνεσθε | 3 δὲ x, δὴ
NA | 4 δύο A | 5 τότε utrobique A pr. (corr. 2) | 6 φλαῦρον· οὐδ' ἐν τῇ
libri. corr. Ald. | 7 προτείνοντας A teste Siggio | 9 πάσχειν] παρασχεῖν A
pr. | συμφέρον sine acc. N | 10 πύσαιτο libri. corr. Madvig | 12 αἰεὶ om.
A pr., add. in mg. ante λέγοντι | τοτὲ μὲν N | 13 αὐτῶν] ἄλλων A pr. |
14 σφίσιν αὐτοῖς N pr. | 15 ἑκατέροις ἂν εἴη Bl] ἑκατέρῳ ἴσον, εἰ N, ἑκα-
τέρῳ ἴσον εἰς A pr., corr. 2 ἑκατέρῳ ἴση ἐστὶ | τούτοις μὲν τὸ A corr. 2,
τοῦτον μέντοι NA pr. | 18 πρὸς add. Hi. | 20 γεγόμενος A | 21 τοιαύτη
ἐγένετο A | 23 συνήδειν libri (συνήδειν A corr. 2) | εἴ τι ἐμοὶ] εἴ τ' ἐμοὶ
NA pr. (corr. 2).

Αἶνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἠπειρον διαβιβάσαι, καὶ
 53 μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτάς κατ' ἐμαυτοῦ τοὺς συνειδότες. φασὶ δὲ
 γραμματείδιον εὑρεῖν ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἐπεμπον ἐγὼ Λυκίνῳ, ὡς ἀπο-
 κτείναιμι τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει με γραμματείδιον πέμπειν, αὐ-
 τοῦ συνειδότης τοῦ τὸ γραμματείδιον φέροντος; ὥστε τοῦτο μὲν σα- 5
 φέστερον αὐτὸς ἐμελλεν ἐρεῖν ὁ εἰργασμένος, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔδει
 κρύπτειν αὐτόν· ἅ γὰρ μὴ οἷόν τε εἰδέναι τὸν φέροντα, ταῦτ' ἂν τις
 54 μάλιστα συγγράφας πέμψειεν. ἔπειτα δὲ ὅ τι μὲν μακρὸν εἶη πράγ-
 μα, τοῦτο μὲν ἂν τις ἀναγκασθεῖη γράψαι τοῦ μὴ διαμνημονεύειν
 τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους· τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι 10
 τέθνηκεν ὁ ἀνὴρ. ἔπειτα ἐνθυμεῖσθε ὅτι διάφορον (μὲν) ἦν τὸ γραμ-
 ματείδιον τῷ βασανισθέντι, διάφορος δ' ὁ ἄνθρωπος τῷ γραμματει-
 δίῳ. ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη ἀποκτεῖναι, τὸ δὲ γραμμα-
 55 τείδιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν ἀποκτείναντα ἐμήνυε. καίτοι ποτέρῳ χρῆ
 πιστεῦσαι; τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οὐχ ἡῦρον ἐν τῷ πλοίῳ ζητοῦντες τὸ 15
 γραμματείδιον, ὕστερον δέ. τότε μὲν γὰρ οὐπω οὕτω ἐμεμηγάνητο
 αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὁ πρότερος βασανισθεὶς οὐδὲν ἔλεγε
 κατ' ἐμοῦ, τότε εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματείδιον, ἵνα
 56 ταύτη γ' ἔχοιεν ἐμοὶ τὴν | αἰτίαν ἐπιφέρειν· ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνώσθη
 136 τὸ γραμματείδιον καὶ ὁ ὕστερος βασανιζόμενος οὐ συνεφέρετο τῷ 20
 γραμματείδίῳ, οὐκέτι οἷόν τ' ἦν ἀφανίσαι τὰ ἀναγνωσθέντα. εἰ γὰρ
 ἠγήσαντο τὸν ἄνδρα πείσειν ἀπὸ πρώτης καταψεύδεσθαι μου, οὐκ

1 ἀπάγων NA pr. (corr. 2) | ἅμα ἐμοί] ἐμοὶ pro ἅμα ἐ A pr. | 3
 γραμματείδιον libri ubique. corr. Bk. | 4 γραμματείδιον A | 5 post φέροντος
 libri inserunt τίνος γε δὴ ἕνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὔτε γὰρ ἔχθρα
 οὐδεμία ἦν ἐμοὶ κἀκείνῳ, quae verba infra p. 61,4 collocavit Ald. | 6 αὐ-
 τὸς R.] αὐτοῖς | ἐρεῖν] εὑρεῖν N | 7 κρύπτειν αὐτά libri. corr. Ald. | 8
 πέμ. . εἰεν A pr. | 9 τούτου NA pr. (corr. 2) | μὲν om. A | τῷ μὴ A
 corr. 2 | 11 διάφορον R.] διαφέρον | μὲν add. J. | 12 τῷ γραμματεῖῳ N,
 τῷ γραμματίῳ A, τῷ γραμματείδίῳ R. | 13 γραμματίον A (γραμματεῖον
 Bk.) | 14 προτέρῳ A pr. | τὸν ἀποκτείναντα (όντα)? | 15 ζητοῦντες] prius
 τ in ras. A (pr. ζηλοῦντες?) | 16 οὕτως A | 17 πρότερον A | 19 ταύτη
 γ' J.] ταύτην | 21 οὐκέτ' A | ἀναγνωσθέντα] γν in ras. A.

ἂν ποτ' ἐμηχανήσαντο τὰ ἐν τῷ γραμματείδιῳ. καὶ μοι μάρτυρας
τούτων κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τίνος γε δὴ ἔνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὔτε γὰρ ἔχθρα οὔδε- 57
5 μία ἦν ἐμοὶ κάκεινῳ. λέγειν δὲ τολμῶσιν ὡς ἐγὼ χάριτι τὸν ἄνδρα
ἐκτεινα. καὶ τίς πώποτε χαριζόμενος ἐτέρῳ τοῦτο εἰργάσατο; οἶμαι
μὲν γὰρ οὐδένα, ἀλλὰ δεῖ μεγάλην τὴν ἔχθραν ὑπάρχειν τῷ τοῦτο
μέλλοντι ποιήσειν, καὶ τὴν πρόνοιαν ἐκ πολλοῦ φανεράν εἶναι ἐπι-
βουλευομένην. ἐμοὶ δὲ κάκεινῳ οὐκ ἦν ἔχθρα οὐδεμία. εἶεν, ἀλλὰ 58
10 δείσας περὶ ἑμαυτοῦ μὴ αὐτὸς παρ' ἐκείνου τοῦτο πάθοιμι; καὶ γὰρ
ἂν τῶν τοιούτων ἔνεκά τις ἀναγκασθεῖη τοῦτο ἐργάσασθαι. ἀλλὰ
οὐδὲν μοι τοιοῦτον ὑπῆρκετο εἰς αὐτόν. ἀλλὰ χρήματα ἔμελλον λή-
ψεσθαι ἀποκτείνας αὐτόν; ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτῷ. ἀλλὰ σοὶ μᾶλλον ἐγὼ 59
τὴν πρόφασιν ταύτην ἔχοιμ' ἂν εἰκότως μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖ-
15 ναι, ὅτι χρημάτων ἔνεκα ζητεῖς ἐμὲ ἀποκτείνειν, μᾶλλον ἢ σὺ ἐμοὶ
ἐκεῖνον· καὶ πολὺ ἂν δικαιότερον ἀλοιῆς σὺ φόνου ἐμὲ ἀποκτείνας ὑπὸ
τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, ἢ ἐγὼ ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ἐκείνου ἀναγκαίων.
ἐγὼ μὲν γὰρ σου φανεράν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δὲ
με ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι.

20 Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω, ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει 60
ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα· δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ Λυκίνου ἀπολογήσασθαι,
ὡς ἔοικεν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον, ὡς οὐδὲ ἐκεῖνον εἰκότως αἰτι-
ῶνται. λέγω τοίνυν ὑμῖν ὅτι ταῦτά ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκεῖνον ἅπερ
ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὁπόθεν ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκεῖ-
25 νον, οὔτε κίνδυνος αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐδεὶς ὄντινα διέφευγεν ἀποθανόν-

4 cf. p. 60,5 | 5 καὶ ἐκείνῳ A | 6 ἀπέκτεινα Weidner | 8 πολλοῦ
Pahle] πολλῶν | φαν. εἶναι] εἶναι φαν. A. Pahle delet φανεράν et post ma-
vult ἐπιβεβουλευομένην | 11 ἀλλ' A | 12 νν. ἀλλὰ χρήματα — οὐκ ἦν
αὐτῷ huc transp. D. legebantur supra (9) post ἔχθρα οὐδεμία | 15 σὺν
ἐμοὶ NA pr. | 16 (ὅτι) ἐκεῖνον R. | ἀλοιῆς sine acc. A | σὺ Mr.] τοῦ (σὺ
τοῦ Ald.) | 18 σου J.] σοὶ | 20 αὐτῷ N | πρόφασις οὐδεμία ὑπῆρχεν? | 21
δέ om. N | 22 αὐτοῦ A pr. et ft. N pr. | οὐδ' ἐκεῖνον A | 24 αὐτῷ suscep-
tum Nauckio.

⁶¹ τος ἐκεῖνου. τεκμήριον δὲ μέγιστον ὡς οὐκ ἐβούλετο αὐτὸν ἀπολέσαι· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἐν ἀγῶνι καὶ κινδύνῳ μεγάλῳ καταστήσαντι μετὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων ἀπολέσαι ἐκεῖνον, εἴπερ προωφείλετο αὐτῷ κακόν, καὶ τό τε ἴδιον τὸ αὐτοῦ διαπράξασθαι καὶ τῇ πολει τῇ ὑμετέρῃ χάριν καταθέσθαι, εἰ ἐπέδειξεν ἀδικοῦντα ἐκεῖνον, οὐκ ἤξιω- 5 σεν, ἀλλ' οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τοῦτον. καίτοι καλλίων γε ἦν ὁ κίνδυνος αὐτῷ.

MARTYRES.

⁶² Ἄλλὰ γὰρ ἐνταῦθα μὲν ἀφῆκεν αὐτόν· οὐ γὰρ ἔδει κινδυνεύειν αὐτόν περὶ τε αὐτοῦ καὶ περὶ ἐμοῦ· ἐνταῦθα δ' ἐπεβούλευεν, ἐν ᾧ ¹⁰ γνωσθεῖς ἂν ἀπεστέρει μὲν ἐμὲ τῆς πατρίδος, ἀπεστέρει δ' ἑαυτὸν ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ τῶν ἄλλων ἅπερ μέγιστα καὶ περὶ πλείστου ἐστὶν ἀνθρώποις. ἔπειτα δ' εἰ καὶ ὡς μάλιστα ἐβούλετο αὐτόν ὁ Λυκῖνος τεθνάναι — εἶμι γὰρ καὶ ἐπὶ τὸν τῶν κατηγορῶν λόγον —, οὐ αὐτὸς οὐκ ἤξιον αὐτόχειρ γενέσθαι, τοῦτο τὸ ἔργον ἐγὼ ποτ' ἂν ¹⁵ ἐπέισθην ἀντ' ἐκεῖνου ποιῆσαι; πότερα ὡς ἐγὼ μὲν ἢ τῷ σώματι ⁶³ ἐπιτήδειος διακινδυνεύειν, ἐκεῖνος δὲ χρήμασι τὸν ἐμὸν κίνδυνον ἐκπρίασθαι; οὐ δῆτα· τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἦν χρήματα, ἐμοὶ δὲ ἦν· ἀλλ' αὐτὸ τούναντίον ἐκεῖνος τοῦτο θᾶσσον ἂν ὑπ' ἐμοῦ ἐπέισθη κατὰ γε τὸ εἶκός ἢ ἐγὼ ὑπὸ τούτου, ἐπεὶ ἐκεῖνός γ' ἑαυτὸν οὐδ' ὑπερήμερον ²⁰ γενόμενον ἐπτὰ μνῶν δυνατὸς ἦν λύσασθαι, ἀλλ' οἱ φίλοι αὐτὸν ἐλύσαντο. καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς χρείας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Λυκίνου τοῦτο ὑμῖν μέγιστον τεκμήριόν ἐστιν, ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμην ἐγὼ Λυκίνῳ φίλῳ, ὡς πάντα ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα· οὐ γὰρ δήπου ἐπτὰ μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτισα ὑπὲρ αὐτοῦ δεδεμένου καὶ λυμαιομέ- ²⁵ νου, κίνδυνον δὲ τοσοῦτον ἀράμενος ἄνδρα ἀπέκτεινα δι' ἐκεῖνον.

3 προώφειλέ τι D., προωφείλετό (τι) Mr. | 6 τοῦτον] v erasum (m. 2 punctum posuit in rasura) A | καλλίω N | 9 ἀφῆκεν] ἀφ in ras. trium quatuorve litt. A | οὐ γὰρ] οὐδὲ N. an (i'v) οὐδὲ? | 10 περὶ ἐμοῦ] περὶ om. A | 14 τεθνάναι N | 17 ἐκπρίασθαι N pr. A pr. (uterque corr. 2) | 19 τούναντίον S.] τοῦτο ἐναντίον NA pr., corr. 2 τὸ ἐναντίον | 20 ὑπερήμερον] ὑπερήμέτερον A pr. (corr. ead. m. sed accentum add. 2) | 25 ἐπέτισα N | ὑπὲρ Meier] περὶ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ αὐτὸς αἰτιὸς εἰμι τοῦ πράγματος οὐδὲ ἐκεῖνος, ⁶⁴
ἀποδέδεικται καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι | μάλιστα. τούτῳ δὲ χρῶνται ¹⁸⁷
πλείστῳ λόγῳ οἱ κατήγοροι, ὅτι ἀφανὴς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ, καὶ ὑμεῖς
ἴσως περὶ τούτου αὐτοῦ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. εἰ μὲν οὖν τοῦτο εἰκάζειν
5 με δεῖ, ἐξ ἴσου τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί· οὔτε γὰρ ὑμεῖς αἰτιοὶ
τοῦ ἔργου ἐστέ οὔτε ἐγώ· εἰ δὲ δεῖ τοῖς ἀληθέσι χρῆσθαι, τῶν εἰργα-
σμένων τινὰ ἐρωτῶντων· ἐκείνου γὰρ ἄριστ' ἂν πύθοντο. ἐμοὶ μὲν ⁶⁵
γὰρ τῷ μὴ εἰργασμένῳ τοσοῦτον τὸ μακρότατον τῆς ἀποκρίσεως
ἐστίν, ὅτι οὐκ εἰργασμαι· τῷ δὲ ποιήσαντι βραδία ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις,
10 καὶ μὴ ἀποδειξάντι εὖ εἰκάσαι. οἱ μὲν γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε
πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν εὐρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος· τῷ δὲ μὴ εἰρ-
γασμένῳ χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν. οἶμαι δ' ἂν καὶ ὑμῶν
ἕκαστον εἴ τις τινα ἔροιτο ὅ τι μὴ τύχοι εἰδῶς, τοσοῦτον ἂν εἴπειν,
ὅτι οὐκ οἶδεν· εἰ δὲ τις περαιτέρω τι κελεύοι λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν
15 ἔχεσθαι ὑμᾶς ἀπορίᾳ δοκῶ. μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο, ⁶⁶
ἐν ᾧ μὴδ' ἂν αὐτοὶ ἠύπορεῖτε. μὴδὲ ἐὰν εὖ εἰκάζω, ἐν τούτῳ μοι
ἀξιοῦτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω μοι ἐμαυτὸν ἀναίτιον
ἀποδείξαι τοῦ πράγματος. ἐν τούτῳ οὖν ἀναίτιός εἰμι, οὐκ ἐὰν
ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ ἀφανὴς ἐστὶν ἢ ἀπόλωλεν ἀνὴρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσ-
20 ἦκει μοι μὴδὲν ὥστ' ἀποκτεῖναι αὐτόν. ἤδη δ' ἔγωγε καὶ πρότερον ⁶⁷
ἀκοῇ ἐπίσταμαι γεγονός, τοῦτο μὲν τοὺς ἀποθανόντας τοῦτο δὲ τοὺς
ἀποκτείναντας οὐχ εὐρεθέντας· οὐκ οὖν ἂν καλῶς ἔχοι, εἰ τούτων
δέοι τὰς αἰτίας ὑποσχεῖν τοὺς συγγενομένους. πολλοὶ δὲ γ' ἤδη

1 αἰτιὸς εἰμι ex αἰτιος μοι A | 2 δύναμαι A pr. ut vid. | 3 λό-
γω A | 5 με δεῖ] δεῖ με A | 7 ἄριστ' ἂν Hi.] ἄριστα (D. ἂν ἄριστα) |
8 μακρότερον A | 11 τῷ δὲ μὴ ἐργασμένῳ N | 13 εἴ τις τι Bl. | εἴ-
πεν NA pr. (corr. 2) | 14 τι om. A | κελεύοι R.] κελεύει | 15 ἄπορον]
post ἄ supra versum additum est του (?) rursusque erasum A | 16 εὖ-
πορεῖτε A pr. ut vid., corr. εὐποροῖτε, N εὐποροῦτε | μοι] με A pr. |
17 ἀξιοῦται A pr. (corr. 2) | 18 ἐὰν R.] ἐὰν μὴ | 19 ἐξεύρω in
marg. A | ἢ ἀπόλωλεν del. Mr. | ἀνὴρ S.] ἀνὴρ | προσήκει N | 22
οὐκοῦν N, οὐκουν A corr. 2 | ^{οἱ} ἔχῃ A | 23 δὲ γ' A pr. (corr. 2).

σχόντες ἐτέρων πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφές αὐτῶν γνωσθῆ-
 68 ναι, προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέτερον πολίτην οὐδέπω
 νῦν ἠύρηται οἱ ἀποκτείναντες· εἰ οὖν τις ἤξιου τοὺς συνόντας ἐκείνω
 εἰκάζειν οἵτινες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνόχους
 εἶναι τῷ φόνῳ, οὐκ ἂν καλῶς εἶχε [τοῖς συνοῦσιν]. ἔπειτα οἱ γε Ἐφι- 5
 ἀλτην ἀποκτείναντες οὐκ ἐζήτησαν τὸν νεκρὸν ἀφανίσαι, οὐδ' ἐν τού-
 τῳ κινδυνεύειν μηνῦσαι τὸ πρᾶγμα, ὡσπερ οἶδε φασὶν ἐμὲ τῆς μὲν
 ἐπιβουλῆς οὐδένα κοινωνόν ποιήσασθαι τοῦ θανάτου, τῆς δ' ἀναιρέ-
 69 σεως. τοῦτο δ' ἐντός οὐ πολλοῦ χρόνου παῖς ἐζήτησεν οὐδὲ δώδεκα
 ἔτη γεγονώς τὸν δεσπότην ἀποκτείνει· καὶ εἰ μὴ φοβηθεῖς, ὡς ἀνε- 10
 βόησεν, ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ ὄχετο φεύγων
 ἄλλ' ἐτόλμησε μεῖναι, ἀπώλοντ' ἂν οἱ ἔνδον ὄντες ἅπαντες· οὐδεὶς
 γὰρ ἂν ὤφετο τὸν παῖδα τολμῆσαι ποτε τοῦτο· νῦν δὲ συλληφθεὶς
 αὐτὸς ὕστερον κατεῖπεν αὐτοῦ. τοῦτο δὲ περὶ χρημάτων αἰτίαν ποτὲ
 σχόντες οὐκ οὔσαν, ὡσπερ ἐγὼ νῦν, οἱ Ἑλληνοταμίαι οἱ ὑμέτεροι, 15
 ἐκεῖνοι μὲν ἅπαντες ἀπέθανον ὀργῇ μᾶλλον ἢ γνώμῃ, πλὴν ἑνός, τὸ
 70 δὲ πρᾶγμα ὕστερον καταφανὲς ἐγένετο. τοῦ δ' ἑνός τούτου — Σω-
 σίαν ὀνομά φασιν αὐτῷ εἶναι — κατέγνωστο μὲν ἤδη θάνατος, ἐτε-
 θνήκει δὲ οὐπω· καὶ ἐν τούτῳ ἐδηλώθη τῷ τρόπῳ ἀπωλώλει τὰ
 χρήματα, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου παραδε- 20
 δομένος ἤδη τοῖς ἑνδεκα, οἱ δ' ἄλλοι ἐτέθνασαν οὐδὲν αἰτίοι ὄντες.
 71 ταῦθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι μεμνησθαι τοὺς πρεσβυτέρους, τοὺς
 δὲ νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὡσπερ ἐμέ. οὕτως ἀγαθόν ἐστι μετὰ τοῦ
 χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα. καὶ τοῦτ' ἴσως φανερόν γένοιτ' ἂν
 ὕστερον, ὅτῳ τρόπῳ τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος. μὴ οὖν ὕστερον τοῦτο 25

2 προσαπώλοντο ut vid. A pr. | 3 ἤξιου] ἤξει οὐ A pr. (corr. 2). | 4 Ἐφιαλτην sine acc. N. del. D. | 5 τοῖς συνοῦσιν del. Nauck | 7 μηνῦσαι A | 11 ἐν om. A, item 12 ὄντες | 13 τολμῆσαι ποτε τοῦτο] ποτε τοῦτο τολμῆσαι A | 14 αὐτοῦ NA pr. (corr. 2) | 16 ἅπαντες A pr. | ἀποθανόντες NA pr. (corr. 2) | 17 τούτου in mg. A | 19 ἀπολώλει N | 20 ἀπήχθη A pr. ἀνήχθη D., ἀπελύθη Kayser. cf. Pollux VIII 68? | 21 ἐτέθνασαν A pr. (corr. 2) | 23 πυνθάνεσθαι N | 24 ἴσως ἂν φανερόν A | 25 καὶ ante ὅτῳ τρόπῳ ins. A, unde (ὑπὸ τοῦ) καὶ ὅτῳ τρόπῳ S.

γνώτε, ἀναίτιόν με ὄντα ἀπολέσαντες, ἀλλὰ πρότερόν γ' εὖ βουλευ-
 σασθε καὶ μὴ μετ' ὀργῆς καὶ διαβολῆς, ὡς τούτων οὐκ ἂν γένοιτο 72
 ἕτεροι πονηρότεροι σύμβουλοι. οὐ γὰρ ἔστιν ὁ τι ἂν ὀργιζόμενος ἄν-
 θρωπος εὖ γνοίη· αὐτὸ γὰρ ὧ βουλευέται, τὴν γνώμην διαφθείρει
 5 τοῦ ἀνθρώπου. μέγα τοι ἡμέρα παρ' ἡμέραν γιγνομένη γνώμην, ὧ
 ἄνδρες, ἐξ ὀργῆς μεταστῆσαι καὶ τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν τῶν γεγενη-
 μένων. | εὖ δὲ ἴστε ὅτι ἐλεθθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄξιός εἰμι μᾶλλον ἢ ⁷³₁₃₈
 δίκην δοῦναι· δίκην μὲν γὰρ εἰκός ἐστι διδόναι τοὺς ἀδικοῦντας, ἐλε-
 εῖσθαι δὲ τοὺς ἀδίκως κινδυνεύοντας. κρεῖσσον δὲ χρῆ γίγνεσθαι ἀεί
 10 τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως σῶζειν, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βου-
 λόμενον ἀδίκως με ἀπολλύναι. ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἔστι καὶ τὰ
 δεινὰ ταῦτα ποιῆσαι ἃ οὗτοι κελεύουσιν· ἐν δὲ τῷ ἐπειχθῆναι οὐκ
 ἔστιν ἀρχὴν ὀρθῶς βουλευέσθαι.

Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. καίτοι [γε] πολλῶ 74
 15 μᾶλλον εἰκός ἦν ἐκεῖνον ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογήσασθαι πατέρα ὄντα· ὁ
 μὲν γὰρ πολλῶ πρεσβύτερός ἐστι τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἐγὼ δὲ
 πολλῶ νεώτερος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτου
 ἀγωνιζομένου κατεμαρτύρουν ἃ μὴ σαφῶς ἤδη ἀκοῆ δὲ ἠπιστάμην,
 δεινὰ ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ· νῦν δὲ ἀναγκάζων ἐμὲ ἀπολογεῖσθαι 75
 20 ὧν ἐγὼ πολλῶ νεώτερός εἰμι καὶ λόγῳ οἶδα, ταῦτα οὐ δεινὰ ἡγεῖται
 εἰργάσθαι. ὅμως μέντοι καθ' ὅσον ἐγὼ οἶδα, οὐ προδώσω τὸν πατέρα
 κακῶς ἀκούοντα ἐν ὑμῖν ἀδίκως. καίτοι τάχ' ἂν σφαλείην, ἃ ἐκεῖνος

3 Stobaeus flor. XX 44: Ἀντιφώντος· οὐκ ἔστιν ὁ τι ἂν ὀργιζό-
 μενος ἄνθρωπος εὖ γνοίη· αὐτὸ γὰρ ὁ βουλευέται τὴν γνώμην
 διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου.

2 μὴ x, μήτε NA | 3 ἂν add. Stobaeus | 4 εὖ Stob.] ἂν | βουλευό.ται
 A pr. | 5 τοι] τι A | ἡμέρα St.] ἡμέραν | γιγνομένη idem] γιγνομένην |
 γνώμην· ω ἄνδρός N | 6 μεταστήσειν libri. em. St. | 9 ἀδίκως] ἀδί in ras.
 A | δὴ χρῆ N | γίγν. ἀεί] ἀεί γίγν. A | 10 ἐχ. ρῶν A pr. | 11 ἀπολλύναι
 N | 12 οὗτοι] οὔτε A pr. | ἐν] ἐν A pr. | ἐπειχθῆναι J.] παραχρῆμα |
 13 ἀρχὴν Ald.] ἀρχὴ ἢ | 14 aut delendum γε aut post πολλῶ collo-
 candum | 15 πατέρα ὄντα Nauckio suspecta.

ὀρθῶς ἔργῳ ἔπραξε, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ μὴ ὀρθῶς εἰπὼν· ὁμῶς δ' οὖν
 76 κεινδυνεύσεται. πρὶν μὲν γὰρ τὴν ἀπόστασιν τῶν Μυτιληναίων γε-
 νέσθαι, ἔργῳ τὴν εὐνοίαν ἐδείκνυε τὴν εἰς ὑμᾶς· ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις
 ὅλη κακῶς ἐβουλεύσατο [ἀποστᾶσα] καὶ ἤμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώ-
 μης, μετὰ τῆς πόλεως ὅλης ἠναγκάσθη συνεχῆμαρτεῖν. τὴν μὲν οὖν 5
 γνώμην ἔτι καὶ ἐν ἐκείνοις ὁμοίος ἦν εἰς ὑμᾶς, τὴν δὲ εὐνοίαν οὐκέτι
 ἦν ἐπ' ἐκείνῳ τὴν αὐτὴν εἰς ὑμᾶς παρέχειν. οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν τὴν
 πόλιν εὐρόπως εἶχεν αὐτῷ· ἱκανὰ γὰρ ἦν τὰ ἐνέχυρα ἀεῖχετο αὐτοῦ,
 οἳ τε παῖδες καὶ τὰ χρήματα· τοῦτο δ' αὖ μένοντι πρὸς τὴν πόλιν
 77 αὐτῷ ἀδυνατῶς εἶχεν ἰσχυρίζεσθαι. ἐπεὶ δ' ὑμεῖς τοὺς αἰτίους τού-10
 των ἐκολάσατε, ἐν οἷς οὐκ ἐφαίνετο ὢν ὁ ἐμὸς πατήρ, τοῖς δ' ἄλλοις
 Μυτιληναίοις ἀδειαν ἐδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν αὐτῶν, οὐκ ἔστιν
 ὅ τι ὕστερον αὐτῷ ἠμάρτηται [τῷ ἐμῷ πατρί], οὐδ' ὅ τι οὐ πεποιήται
 τῶν δεόντων, οὐδ' ἤς τινος λειτουργίας ἡ πόλις ἐνδεῆς γεγένηται,
 οὔτε ἡ ὑμέτερα οὔτε ἡ Μυτιληναίων, ἀλλὰ καὶ χορηγίας χορηγεῖ15
 78 καὶ τέλη κατατίθησιν. εἰ δ' ἐν Αἴνῳ χωροφιλεῖ, τοῦτο οὐκ ἀποστε-
 ρῶν γε τῶν εἰς τὴν πόλιν ἑαυτὸν οὐδενός οὐδ' ἐτέρας πόλεως πολί-
 τῆς γεγεννημένος, ὥσπερ ἐτέρους ὀρῶ τοὺς μὲν εἰς τὴν ἠπειρον ἰόν-
 τας καὶ οἰκοῦντας ἐν τοῖς πολεμίοις τοῖς ὑμετέροις, (τοὺς δὲ) καὶ δί-
 κας ἀπὸ ξυμβολῶν ὑμῖν δικαζομένους, οὐδὲ φεύγων τὸ πλῆθος τὸ 20
 79 ὑμέτερον, τοὺς δ' οἷους ὑμεῖς μισῶν συκοφάντας. ἃ μὲν οὖν μετὰ

16 Pollux IX 13: καὶ φιλοχωρεῖν καὶ φιλοχωρία, καὶ χωροφιλεῖν
 παρὰ Ἀντιφῶντι. cf. etiam Dionys. Hal. de comp. verb. p. 96 Schaeff.

2 καὶ κινδυνεύσεται NA pr. (corr. 2) | μυτιληναίων libri, et sic ubi-
 que | 3 ἐδείκνυ Hi. | τὴν εἰς] v e in ras. A | 4 ἀποστᾶσα del. Hi | 6
 ἐκείνοις] εἰ ex εἶ factum A | τὴν δὲ] τὴνδ' A | 7 ἐπ' in ras. A | εὐρό-
 πως] εὐρ' ὅπως NA pr. (corr. 2 ni fallor). εὐπόρος Schoemann
 τῷ ἐμῷ πατρί del. D. | 15 ἐχορήγει ante Bl. | 16 κατα-
 χωροφιλεῖ NA pr. (corr. 2) | τοῦτο] „deest ποιεῖ aut tale
 ἑαυτὸν bis ponit A, posterius punctis notatum | ἐτέρας
 (corr. 2) | 19 τοὺς δὲ inserebat R. | 20 οὐδὲ] ὅδε
 pr. (corr. 2) | οἷους ὑμᾶς „quales vos (adversus)
 et 48. annuit insciens Kuehner gr. gr. ampl.

τῆς πόλεως ὅλης ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη ἔπραξε, τούτων οὐ δίκαιός ἐστιν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἰδίᾳ δίκην διδόναι. ἅπανσι γὰρ Μυτιληναίοις αἰμίμηστος ἢ τότε ἀμαρτία γεγένηται. ἠλλάξαντο μὲν γὰρ πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν, ἐπεῖδον δὲ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα
 5 ἀνάστατον γενρμένην. ἃ δὲ ἰδίᾳ οὗτοι διαβάλλουσι τὸν ἐμὸν πατέρα, μὴ πείθεσθε· χρημάτων γὰρ ἔνεκα ἢ πᾶσα παρασκευὴ γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ κάκεινῳ. πολλά δ' ἐστὶ τὰ συμβαλλόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν ἄλλοτρίων ἐφίεσθαι· γέρων μὲν ἐκεῖνος ὥστ' ἐμοὶ βοηθεῖν, νεώτερος δ' ἐγὼ πολλῶ ἢ ὥστε δύνασθαι ἐκείνῳ τιμωρεῖν ἱκανῶς. ἀλλ'⁸⁰
 10 ὑμεῖς βοηθήσατέ μοι, καὶ μὴ διδάσκετε τοὺς συκοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν δύνασθαι. ἐάν μὲν γὰρ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἃ βούλονται πράσσωσι, δεδειγμένον ἔσται τούτους μὲν πείθειν, τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος φεύγειν· ἐάν δὲ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς πονηροὶ μὲν αὐτοὶ δοκῶσιν εἶναι, πλέον δ' αὐτοῖς μὴδὲν γένηται, ὑμετέρα ἢ τιμὴ καὶ ἢ δύνα-
 15 μίς ἔσται, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔχει. ὑμεῖς οὖν ἐμοὶ τε βοηθεῖτε καὶ τῷ δίκαιῳ.

Ὅσα | μὲν οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν⁸¹
 οἶά τε ἦν ἀποδειχθῆναι, ἀκηκόατε· χρὴ δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν
 σημείοις γενομένοις εἰς τὰ τοιαῦτα οὐχ ἥκιστα τεκμηραμένους ψηφί-
 20 ζεσθαι. καὶ γὰρ τὰ τῆς πόλεως κοινὰ τούτοις μάλιστα πιστεύοντες
 ἀσφαλῶς διαπράσσεσθε, τοῦτο μὲν τὰ εἰς τοὺς κινδύνους ἦγοντα,
 τοῦτο δὲ [εἰς] τὰ ἔξω τῶν κινδύνων. χρὴ δὲ καὶ εἰς τὰ ἴδια ταῦτα⁸²
 μέγιστα καὶ πιστότατα ἠγεῖσθαι. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι
 πολλοὶ ἤδη ἀνθρωποὶ μὴ καθαροὶ χεῖρας ἢ ἄλλο τι μίασμα ἔχοντες
 25 συνεισβάντες εἰς [τὸ] πλοῖον συναπώλεσαν μετὰ τῆς αὐτῶν ψυχῆς
 τοὺς ὀσίως διακειμένους τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς· τοῦτο δὲ ἤδη ἐτέρους

2 πατὴρ] accentum add. m. 2 A | 3 πολῆς A | 5 ἰδίᾳ] δίᾳ restaur. m. 2 N, item mox μ. in ἐμὸν et των in χρημάτων | 6 πείθεσθαι N pr. | 7 ὑπ' ἐμοὶ N | τούτοις βουλ.? | 8 ὥστε μοι libri | 9 ἐκείνῳ J.] ἐμαυτῷ | 12 δεδογμένον ἔσται.? | 15 τὲ om. A pr. ut vid. | 18 τοῖς τῶν ἀπὸ τῶν A priore τῶν punctis notato | 21 διαπράσσεσθε N | 22 εἰς del. Bk. | 25 τὸ del. D. | αὐτῶν libri.

ἀπολομένους μὲν οὐ, κινδυνεύσαντας δὲ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους διὰ
 τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους· τοῦτο δὲ ἱεροῖς παραστάντες πολλοὶ δὴ
 καταφανεῖς ἐγένοντο οὐχ ὅσοι ὄντες [καί] διακωλύοντες τὰ ἱερά μὴ
 83 γίγνεσθαι τὰ νομιζόμενα. ἐμοὶ τοίνυν ἐν πᾶσι τούτοις τὰ ἐναντία
 ἐγένετο. τοῦτο μὲν γὰρ ὅσοις συνέπλευσα, καλλίστοις ἐχρήσαντο 5
 πλοῖς· τοῦτο δὲ ὅπου ἱεροῖς παρέστην, οὐκ ἔστιν ὅπου οὐχὶ κάλλιστα
 τὰ ἱερά ἐγένετο. ἃ ἐγὼ ἀξιῶ μεγάλα μοι τεκμήρια εἶναι τῆς αἰτίας,
 ὅτι οὐκ ἀληθῆ μου οὗτοι κατηγοροῦσι τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

84 Ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰ μὲν ἐμοῦ κατ- 10
 εμαρτύρουν οἱ μάρτυρες, ὡς τι ἀνόσιον γεγένηται ἐμοῦ παρόντος
 ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς γε τούτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο,
 καὶ πίστιν τῆς αἰτίας ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τὰ σημεῖα τὰ
 ἀπὸ τῶν θεῶν· νῦν δὲ τῶν τε σημείων ἐναντίων τοῖς τούτων λόγοις
 γεγενημένων, τῶν τε μαρτύρων ἃ μὲν ἐγὼ λέγω μαρτυρούντων 15
 ἀληθῆ εἶναι, ἃ δ' οὗτοι κατηγοροῦσι ψευδῆ, τοῖς μὲν μαρτυροῦσιν
 ἀπιστεῖν ὑμᾶς κελεύουσι, τοῖς δὲ λόγοις οὐς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν
 ὑμᾶς φασὶ χρῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λό-
 γους ἐλέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἔργα ζητοῦσιν ἀπίστα καθ-
 ιστάναι. 20

85 Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι, ὧ ἄνδρες,
 ἀπολελόγημαι· οἶμαι δὲ ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι. ταῦτα γὰρ ἐμέ τε

1 ἀπολουμένους A pr. | μὲν, οὐ κινδ. δὲ NA pr. (corr. 2) | 2 τοῦτο
 δὲ] τοῦ δὲ N | 3 καὶ del. S. | 4 γίνεσθαι N pr., γίγνεσθε A pr. (corr. 2) |
 5 ὅσοις] ὅσοις A pr. (corr. 2) | 8 ἀληθῆ] ∅ in ras. A (fuit λ ni fallor) |
 καὶ μοί εἰσι vel καὶ μοι ἀνάβητε ins. St., „possit quoque legi: εἰσὶ δέ μοι
 καὶ τ. μ.“ R. | 11 ὡς τι ἀπαίσιον D. an delendum ἀνόσιον? | 13 σοφ. . . ἃ
 την ut vid. A pr. quod facile conicias esse σοφωτάτην. quamquam erasum hic
 aliquid esse non praestiterim | 14 ἐναντίον A pr. (corr. 2) | 15 γεγενη-
 μένων Weidner] γιγνομένων (A pr. γιγνομένο . .) | 17 ἡμᾶς A pr. | 18
 φασὶ χρῆναι] χρῆναι φασὶ A | 19 τὰ ἔργα ζητοῦσιν] ζητοῦσι τὰ ἔργα
 A | 22 post οἶμαι δὲ A inserit καὶ, quo parum lucratur locus mutilus. δέο-
 μάι pro οἶμαι D.

σφίξει, καὶ ὑμῖν νόμιμα καὶ εὐόρκα γίγνεται. κατὰ γὰρ τοὺς νόμους
 ὠμόσατε δικάσειν· ἐγὼ δὲ καθ' οὓς μὲν ἀπήχθην, οὐκ ἔνοχος εἰμι
 τοῖς νόμοις, ὧν δ' ἔχω τὴν αἰτίαν, ἀγών μοι νόμιμος ὑπολείπεται.
 εἰ δὲ δύο ἐξ ἑνὸς ἀγῶνος γεγένησθον, οὐκ ἐγὼ αἴτιος, ἀλλ' οἱ κατή-
 5 γοροὶ. καίτοι οὐ δῆπου οἱ μὲν ἐχθιστοὶ οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ
 πεποιήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προκαταγνώσεσθέ
 μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον. μὴ ὑμεῖς γε, ὦ ἄνδρες· ἀλλὰ δότε 86
 τι καὶ τῷ χρόνῳ, μεθ' οὗ ὀρθότατα εὐρίσκουσιν οἱ τὴν ἀκρίβειαν ζη-
 τούντες τῶν πραγμάτων. ἠξίου μὲν γὰρ ἔγωγε περὶ τῶν τοιούτων,
 10 ὦ ἄνδρες, εἶναι τὴν δίκην κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ μέντοι τὸ δίκαιον
 ὡς πλειστάκις ἐλέγχεσθαι. τοσοῦτῳ γὰρ ἄμεινον ἂν ἐγιγνώσκετο·
 οἱ γὰρ πολλοὶ ἀγῶνες τῇ μὲν ἀληθείᾳ σύμμαχοί εἰσι, τῇ δὲ διαβολῇ
 πολεμιώτατοι. φόνου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρθῶς γνωσθεῖσα ἰσχυρότε- 87
 ρον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐστίν· ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς [μου]
 15 καταψηφίσθησθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μὴδ' ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσθαι
 τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ· καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν
 δεδικασμένην παραβαίνειν πιστεύσας αὐτῷ ὅτι οὐκ ἔνοχος ἐστίν, οὔτε
 ξυνειδῶς αὐτῷ τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ·
 ἀνάγκη δὲ τῆς (τε) δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ
 20 ἀληθοῦς, ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ἦ ὁ τιμωρήσων. αὐτῶν δὲ τούτων 88
 εἵνεκα οἱ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσῖαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προρρήσεις,
 καὶ τὰλλα ὅσα γίγνεται τῶν δικῶν ἔνεκα τοῦ φόνου, πολὺ διαφέρον-
 τά ἐστιν ἢ [καὶ] ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ
 ὧν οἱ κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γινώσκεσθαι· | ὀρθῶς 140
 25 μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικηθέντι, φονέα δὲ τὸν μὴ
 αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέβειά ἐστιν εἷς τε τοὺς θεοὺς καὶ

3 ἔχω] ἐγὼ A pr. | 4 δὺ' ἐξ ἑνὸς ἀγῶνε Cobet | κατηγόροι N pr. | 6
 κριτοὶ A | προκαταγνώσεσθαί A pr. | 7 μου] με N | λόγῳ] ἀγῶνι Mr. |
 9 τῶν ante τοιούτων supra vers. A | 10 κατὰ μέντοι (τούτους) τὸ δ. S. | 11
 ἄμεινον ἂν] ἂν ἄμεινον A | 13 φόνου δὲ St. | 14 μου del. J. | 17 πιστ.
 αὐτῷ libri | 18 αὐτῷ A pr. | 19 τε ins. Briegleb | 20 ἄλλως τε del.
 Spengel | 21 ἔνεκα A | 22 τὰλλα ὅσα N, τὰλλ' ὁπόσα A | 23 καὶ
 del. Mr.

89 εἰς τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς αἰτιά-
 σασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς γινῶναι. ἡ μὲν γὰρ τού-
 του αἰτίασις οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὅ τι δ'
 ἂν ὑμεῖς ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ μὴ ὀρθῶς γινῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἂν
 90 τις ἀνενεγκῶν τὴν ἀμαρτίαν ἀπολύσαιτο. πῶς ἂν οὖν ὀρθῶς δικά- 5
 σαιτε περὶ αὐτῶν; εἰ τούτους τε ἐάσετε τὸν νομιζόμενον ὄρκον διο-
 μοσαμένους κατηγορῆσαι, κάμει περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀπολο-
 γήσασθαι. πῶς δὲ ἐάσετε; ἐὰν νυνὶ ἀποψηφίσῃσθέ μου. διαφεύγω
 γὰρ οὐδ' οὕτω τὰς ὑμετέρας γνώμας, ἀλλ' ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ κάκει περὶ
 ἐμοῦ διαψηφίζόμενοι. καὶ φεισαμένοι μὲν ὑμῖν ἐμοῦ νῦν ἔξεστι τότε 10
 χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούλησθε, ἀπολέσασι δὲ οὐδὲ βουλεύσασθαι ἔτι περὶ
 91 ἐμοῦ ἐγγωρεῖ. καὶ μὴν εἰ δέοι ἀμαρτεῖν τι, τὸ ἀδίκως ἀπολύσαι 15
 ὀσιώτερον, ἂν εἴη τοῦ μὴ δικαίως ἀπολέσαι· τὸ μὲν γὰρ ἀμάρτημα
 μόνον ἐστὶ, τὸ δὲ ἕτερον καὶ ἀσέβημα. ἐν ᾧ χρῆ πολλὴν πρόνοιαν
 ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεστον ἔργον ἐργάζεσθαι. ἐν μὲν γὰρ ἀκεστῶ 15
 πράγματι καὶ ὀργῇ χρησαμένους καὶ διαβολῇ πιδομένους ἔλασσόν
 ἐστὶν ἐξαμαρτεῖν· μεταγνοὺς γὰρ ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλεύσαιτο· ἐν δὲ
 τοῖς ἀνήκεστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν καὶ γινῶναι ἐξημαρτηκό-
 τας. ἤδη δὲ τισιν ὑμῶν καὶ μετεμέλησεν ἀπολωλεκόσι. καίτοι οὕτω

3 Pollux III 138: αἰτία, Ἀντιφῶν δὲ καὶ αἰτίασις εἶρηκεν. | 12
 Stobaeus flor. XLVI 19: Ἀντιφῶντος· εἰ δέοι τι ἀμαρτεῖν, τὸ ἀδίκως
 ἀπολύσαι ὀσιώτερον τοῦ ἀδίκως ἀπολέσαι. τὸ μὲν γὰρ ἀμάρ-
 τημά ἐστι, τὸ δὲ ἀδίκως ἀποκτεῖναι ἀσέβημα. | 15 Bekkeri
 Anecd. I p. 202: ἀκεστῶ· τῶ ἰασίμῳ καὶ θεραπευσίμῳ πράγματι.

1 αἰτιάσθαι A pr. (σα pro acc. circumfl. substituit m. ead.) | 2 τούτου
 J.] τούτων | 4 ὅποι ἂν x (?), ὁποῖάν N, ὁποῖαν A | 5 ἀνενεγκῶν] ἐνεγκ-
 κῶν A pr. | δικάσαιτε Bk.] δικάσητε | 6 ὄρκον N | 9 κάκει Ald.] κακοῖ |
 10 φεισαμένοις] ψηφισαμένοις A (ἀποψηφισαμένοις Ald.) | 11 ἂν βούλησθε
 D. (?)] ἄ δὴ βούλεσθε NA (Bk. δὴ βούλεσθε) | ἀπολέσασι δὲ D.] ἀπο-
 λογήσασθαι | 12 τι, τὸ Mr.], ἐπὶ τῶ | 13 εἴη D.] ἦ | τοῦ Ald.] τὸ | ἀμ.
 μόνον] μόνον ἄμ. A | 14 καὶ supra vers. A | 15 ἀνήκεστον St.] ἀνήκεστε-
 ρον | ἀκεστῶ idem] ἐκάστω | 16 πιδομένους Cobet] πειδομένους | 17 με-
 ταγνοὺς γὰρ (ἂν τις τὸ γεγονός) ἐπανορθώσαιτο idem | 19 ἀπολελωκόσι N.

ὑμῖν [τοις] ἐξαπατηθεῖσι μετεμέλησεν, εἰ καὶ πάνυ τι χρὴ τοὺς γε
 ἐξαπατῶντας ἀπολωλέναι. ἔπειτα δὲ τὰ μὲν ἀκούσια τῶν ἀμαρτη-⁹²
 μάτων ἔχει συγγνώμην, τὰ δὲ ἐκούσια οὐκ ἔχει. τὸ μὲν γὰρ ἀκού-
 σιον ἀμάρτημα, ὃ ἄνδρες, τῆς τύχης ἐστί, τὸ δὲ ἐκούσιον τῆς γνώ-
 5 μης. ἐκούσιον δὲ πῶς ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἴ τις, ὧν βουλήν ποιοῖτο,
 ταῦτα παραχρῆμα ἐξεργάζοιτο; καὶ μὴν τὴν ἴσῃν γε δύναμιν ἔχει,
 ὅστις τε ἂν τῇ χειρὶ ἀποκτείνῃ ἀδίκως καὶ ὅστις τῇ ψήφῳ. εὖ δ'⁹³
 ἴστε ὅτι οὐκ ἂν ποτ' ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, εἴ τι ξυνήδη ἐμαυτῷ τοι-
 οῦτον· νῦν δὲ πιστεύων τῷ δικαίῳ, οὐ πλέονος οὐδὲν ἐστί ἄξιον ἀνδρὶ
 10 συναγωνίζεσθαι, μηδὲν αὐτῷ συνειδότι ἀνόσιον εἰργασμένῳ μηδ' εἰς
 τοὺς θεοὺς ἠσεβηκότι — ἐν γὰρ τῷ τοιοῦτῳ ἤδη καὶ τὸ σῶμα ἀπει-
 ρηκὸς ἢ ψυχὴ συνεξέσωσεν, ἐθέλουσα ταλαιπωρεῖν διὰ τὸ μὴ ξυνει-
 δέναι ἑαυτῇ· τῷ δὲ ξυνειδότι τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν ἐστιν· ἐτι
 γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχύοντος ἢ ψυχῆ προαπολείπει, ἡγουμένη
 15 [τὴν] τιμωρίαν οἱ ἤκειν ταύτην τῶν ἀσεβημάτων· ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ
 τοιοῦτον οὐδὲν ξυνειδῶς ἤκω εἰς ὑμᾶς. τὸ δὲ τοὺς κατηγοροὺς δια-⁹⁴
 βάλλειν οὐδὲν ἐστί θαυμαστόν. τούτων γὰρ ἔργον τοῦτο, ὑμῶν δὲ
 τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ μὴ δίκαια. τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειδομένοις ὑμῖν
 μεταμελῆσαι ἔστιν, καὶ τούτου φάρμακον τὸ αὐθις κολάσαι, τοῦ δὲ
 20 τούτοις πειδομένους ἐξεργάσασθαι ἃ οὗτοι βούλονται οὐκ ἔστιν ἴσως.
 οὐδὲ χρόνος πολὺς ὁ διαφέρων, ἐν ᾧ ταῦτα νομίμως πράξεθ' ἃ νῦν
 ὑμᾶς παρανόμως πείδουσιν οἱ κατήγοροι ψηφίσασθαι. οὐ τοι τῶν
 ἐπειγομένων ἐστί τὰ πράγματα, ἀλλὰ τῶν εὖ βουλευομένων. νῦν
 μὲν οὖν γνωριστὰί γίγνεσθε τῆς δίκης, τότε δὲ δικασταὶ [τῶν μαρ-

1 τοῖς del. R., „vel ὑμῶν, vel potius dele pronomen, vel articulum.“ D.,
 (ἀπολελυκόσιν) ὑμῖν οὐδ' ἐξαπ. Bl. cum Weidnero | τι Ald.] τοι |
 2 ἀπολωλέναι A | 3 γὰρ om. N | 4 post γνώμης add. ἐστίν N | 6 ἐργά-
 ζοιτο A | 7 τὲ ἂν N, τ' ἐάν A | 8 ξυνήδειν N, ξυνήδειν A | 9 ἐστί A |
 10 αὐτῷ A | εἰργασμένον A | μηδ' Fr.] μήτ' | 12 συνεξέσωσεν N, συνεξ-
 σωσεν A pr. (erasum αι aut ω) | 13 ἐστίν ὅτι καὶ Nauck delete γὰρ | 14
 καὶ supra vers. A | 15 τὴν del. Mr. | οἱ NA pr. | ἀσεβηκότων A | 16 τὸ
 δὲ Ald.] τῷ N, τῷ A | 17 ἔργω A | 18 ἐμοὶ] ὑμῖν A pr. | ἡμῖν A | 19
 ἐστίν N, ἐστί A | 21 πράξεσθ' NA corr. | ἂν νῦν N | 22 οὗ τοι] οὗτοι A
 pr. | 24 τῶν μαρτύρων seclusi.

95 τύρων]· νῦν μὲν δοξασταί, τότε δὲ κριταί τῶν ἀληθῶν. ῥᾶστον δὲ τοί
 ἐστὶν ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυρῆσαι.
 ἐὰν γὰρ τὸ παραχρῆμα μόνον πείσωσιν ὥστε ἀποκτεῖναι, ἅμα τῷ
 σώματι καὶ ἡ τιμωρία ἀπόλωλεν. οὔτε γὰρ οἱ φίλοι ἔτι θελήσουσιν
 ὑπὲρ ἀπολωλὸτος τιμωρεῖν· ἐὰν δὲ καὶ βουληθῶσιν, τί ἔσται πλέον 5
 96 τῷ γε ἀποθανόντι; νῦν μὲν οὖν ἀποψηφίσασθέ μου· ἐν δὲ τῇ τοῦ
 φόνου δίκῃ οὗτοί τε τὸν νομιζόμενον ὄρκον διομοσάμενοι ἐμοῦ κατη-
 γορήσουσι, καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διαγνώ-
 141 σεσθε, καὶ ἐμοὶ οὐδεὶς λόγος ἔσται ἔτι, ἐὰν τι πάσχω, ὡς παρανό-
 μως ἀπωλόμην. ταῦτά τοι δέομαι ὑμῶν, οὔτε τὸ ὑμέτερον εὐσεβὲς 10
 παρεῖς οὔτε ἐμαυτὸν ἀποστερῶν τὸ δίκαιον· ἐν δὲ τῷ ὑμετέρῳ ὄρκῳ
 καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἔνεστι. πειθόμενοι δὲ τούτων ὅτῳ βούλεσθε,
 ἀποψηφίσασθέ μου.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ.

15

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πόσοι μὲν εἰσὶν Ἀθήνησι χορηγοί, καὶ τίνος προβάλλονται χάριν, καὶ
 πόσους τρέφειν ἀναγκάζονται παῖδας, ἐκ τῶν Δημοσθένους ἀκριβῶς ἔγνω-
 μεν λόγων. ὁ μέντοι νῦν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιφώντος τοῦ ῥήτορος χορη-
 γός τις εἶναι λαχὼν τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἐρεχθίδος, καὶ προσέτι Κεχροπί- 20
 δος τοὺς χορεύειν μέλλοντας ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔτρεφε παῖδας. τούτων εἰς
 εὐφωνίας χάριν ἔπιε φάρμακον, καὶ πίων τέθνηκεν. ὁ οὖν πατήρ τοῦ

1 Hesychius: δοξασταί· δικασταί.

1 ῥᾶστον δὲ τοί D.] ἀραϊστῶνδετοι A (pr. ni fallor sine acc.), om. N
 in lacuna octo fere litterarum capace | 5 βουληθῶσι A, sed βο in ras. (pr.
 δε ut vid.) | 6 μου] με A pr. | ἐὰν δὲ N | 7 ὄρκον N | κατηγορήσωσι N
 corr. | 8 διαγνώσησθε N pr. | 9 ἐστὶ ἔτι N | ἐὰν τι Bk.] ἐὰν γε | παρά-
 νομος libri. em. R. | 10 ἀπόλλυμαι Bk. | 11 ὄρκῳ N | 12 ἔνεστι N |
 13 subicit N ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου φόνου | 14 6.—ΥΠΟΘΕΣΙΣ] ὑπόθεσις
 τοῦ ἐξῆς A | 19 τὸ μέντοι νῦν Bl., ὁ μὲν τοίνυν Ald. | ἐν om. N | 20
 Ἐρεχθίδος Scaliger] ἐρεχθίδος.

τεθνεῶτος παιδὸς κατηγορεῖ τοῦ χορευτοῦ ὡς αὐτοῦ πεπονηκός τὸν φόνον. ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορευτὴς ἀρνούμενος τὸν φόνον. ἡ στάσις στοχασμός. ἀδήλου (γὰρ) τοῦ ἐγκλήματος ὄντος, σημεῖον φανερόν ὁ κατήγορος λαμβάνει τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ χορευτοῦ γυμνάζεσθαι τοὺς παῖδας· ὅπερ ἐστὶν
5 ἀνεύθυνον μὲν, πιθανόν δ' εἰς ὑπόψιν.

Ἦδιστον μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὐξαιτο· εἰ (δ') ἄρα τις καὶ ἀναγκάζοιτο κινδυνεύειν, τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιούτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ
10 συνειδέναι μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἰ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχη μᾶλλον ἢ ἀδικία. καὶ τοὺς μὲν νόμους οἱ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινέ-
σειαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὀσιώτατα. ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῆ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ
15 τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστ' οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος τοὺς νόμους μαθεῖν εἰ καλῶς ἔχουσιν ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους, εἰ ὀρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὐ. ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ἐμοὶ
20 μέγιστος τῷ κινδυνεύοντι καὶ διωκομένῳ· ἡγοῦμαι μέντοι [γε] καὶ ὑμῖν τοῖς δικασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὀρθῶς διαγιγνώσκειν, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. ἔστι μὲν γὰρ περὶ τοῦ τοιούτου [αὐτοῦ] μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου
25 καὶ τοῦ ἀληθοῦς. ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς καταψηφίσθηθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδὲ ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσασθαι τῇ δίκῃ, καὶ νόμῳ εἰρ-

1 χορευτοῦ et 2 χορευτῆς] „immo χορηγοῦ et χορηγός ut correxit Spanhemius in Stephania sua“ Bk. | 2 νν. ἀπολογεῖται — φόνον om. N | 3 γὰρ add. Bl. | 4 χορευτοῦ] „immo χορηγοῦ“ Tur. | 6 praemittit orationi N ἀντιφῶντος περὶ τοῦ χορευτοῦ, A περὶ τοῦ χορευτοῦ | ὧ om. N | 8 δ' ins. Ald. | κινδυνεύειν N | 9 ὅπερ] ὅ (sic) A | 10 συνειδῶτι A pr. | 12 ἐπαινέσειεν A | 16 ἢ om. N | 17 ὑμᾶς post κατηγοροῦντος demum infert A | 20 γε non magis hic ferendum quam V 19 | 23 αὐτοῦ del. Mr. | 24 δικαίων A pr. | 25 γὰρ in ras. A (pr. δὲ ut vid.).

γερσθαι πόλεως ἱερῶν ἀγώνων θυσιῶν, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις. τοσαύτην γὰρ ἀνάγκην ὁ νόμος ἔχει, ὥστε καὶ ἄν τις κτείνῃ τινὰ ὧν αὐτός κρατεῖ καὶ μὴ ἔστιν ὁ τιμωρήσων, τὸ νομιζομενον καὶ τὸ θεῖον δεδιώς ἀγνεύει τε ἑαυτὸν καὶ ἀφέξεται ὧν εἴρηται ἐν τῷ νόμῳ, ἐλπίζων οὕτως ἂν ἄριστα πράξαι. ἔστι μὲν γὰρ τὰ πλείω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν· ἀσεβῶν δὲ καὶ παραβαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος, ὅπερ μέγιστόν ἐστι τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθόν, αὐτὸς αὐτὸν ἀποστεροῖ. καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν δεδικασμένην παραβαίνειν πιστεύσας ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστι τῷ ἔργῳ, οὔτ' αὖ συνειδώς αὐτὸς αὐτῷ ἔργον εἰργασμένος τοιοῦτον μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ τῆς τε δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ ἀληθοῦς, καὶ μὴ ὁ τιμωρήσων ἦ. αὐτῶν δὲ τούτων ἕνεκα οἱ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσῖαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προρρήσεις, καὶ τὰλλα ὅσα γίγνεται τῶν δικῶν τοῦ φό-
 142 νου ἕνεκα, πολὺ διαφέροντά ἐστιν ἢ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, | ὅτι καὶ αὐτὰ 15 τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γινώσκεισθαι· ὀρθῶς μὲν γὰρ γινωσκόμενα τιμωρία ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος, φονέα δὲ τὸν μὴ αἴτιον ψηφισθῆναι ἀμαρτία καὶ ἀσέβεια εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς (αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς) γινῶναι. 20 ἢ μὲν γὰρ τούτου αἰτίας οὐκ ἔχει [νῦν] τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ· ὅτι δ' ἂν ὑμεῖς μὴ ὀρθῶς γινῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἂν ἀνενεγκῶν τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο.

7 Ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω περὶ τῆς ἀπολο-

1 ἱερῶν θυσιῶν ἀγώνων x . ὀσίων pro θυσιῶν D. an leg. ἱερῶν καὶ ὀσίων καὶ τῶν ἄλλων ex V 62? | παλαιότατα] aut τιμιώτατα scrib. cum Valckenaerio aut σπουδαιότατα coll. Lyc. c. Leocr. 131, quamquam πρεσβύτατον hoc sensu dixit Thuc. IV 61 | 2 ὥστε N | 4 ἀγνεύσει R. | αὐτὸν N pr. | 5 πράξειν libri. „vel del. ἂν vel leg. πράξει“ D. | 7 αὐτῆς] ταύτης? | ὅπερ ἐστὶ μέγιστον ἀνθρώποις A | 9 οὔτ' ἂν τὴν N | δεδικασμένην St. coll. V 87] δεδοκιμασμένην N, δεδοκιμασμένην A | 10 αὐτὸς αὐτῷ-A pr. | 12 δικᾶσθαι N | (ἄλλως τε) καὶ ἂν μὴ R. coll. V 87 | 13 δημοσῖαι N | 14 τὰλλα ὅσα N, τὰλλ' ὅσα A | 16 τὰ Ald.] ταῦτα | 17 γὰρ om. N | 19 τὸν γε διώκοντα A | 20 vn. αἰτιᾶσθαι (αἰτιάσασθαι Bk.) — ὀρθῶς add. Ald. ex V 89 | 21 νῦν seclisit R. | 23 ἀνενεγκῶν R.] ἐνεγκῶν.

γίας ἦνπερ οἱ κατήγοροι περὶ τῆς κατηγορίας. οὗτοι γὰρ τὴν
 μὲν δίωξιν εὐσεβείας ἔνεκά φασι ποιῆσθαι καὶ τοῦ δικαίου, τὴν δὲ
 κατηγορίαν ἄπασαν πεποιήνται διαβολῆς ἔνεκα καὶ ἀπάτης, ὅπερ
 ἀδικιώτατόν ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ οὐκ ἐλέγξαντες, εἴ τι ἀδικῶ,
 5 δικαίως με βούλονται τιμωρεῖσθαι, ἀλλὰ διαβαλόντες, καὶ εἰ μὴδὲν
 ἀδικῶ, ζημιῶσαι καὶ ἐξελάσαι ἐκ τῆς γῆς ταύτης. ἐγὼ δὲ ἀξιῶ πρῶ-⁸
 τον μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἀποκρίνεσθαι καὶ διηγήσασθαι
 ἐν ὑμῖν τὰ γενόμενα πάντα· ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ὧν οὗτοι κατη-
 γοροῦσιν, ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις, βουλήσομαι ἀπολογήσασθαι. ἡγοῦμαι
 10 γὰρ μοι τιμὴν καὶ ὠφέλειαν αὐτὰ οἴσειν, τοῖς δὲ κατηγοροῖς καὶ τοῖς
 ἐπηρεάζουσιν αἰσχύνῃν· ἐπεὶ τοί [γε] καὶ δεινόν, ὧ ἄνδρες· ἵνα μὲν⁹
 ἐξῆν αὐτοῖς, εἴ τι ἡδίκουν ἐγὼ τὴν πόλιν ἢ ἐν χορηγίᾳ ἢ ἐν ἄλλοις
 τισίν, ἀποφῆνασι καὶ ἐξελέγξασιν ἄνδρα τε ἐχθρόν τιμωρήσασθαι καὶ
 τὴν πόλιν ὠφελῆσαι, ἐνταῦθα μὲν οὐδεὶς πώποτε οἶός τε ἐγένετο
 15 αὐτῶν οὔτε μικρόν οὔτε μέγα ἐξελέγξαι ἀδικοῦντα τόνδε τὸν ἄνδρα
 τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἀγῶνι, φόνου διώκοντες καὶ
 τοῦ νόμου οὕτως ἔχοντες, εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν, μηχα-
 νῶνται ἐπ' ἐμοὶ λόγους ψευδεῖς συντιθέντες καὶ διαβάλλοντες τὰ εἰς
 τὴν πόλιν. καὶ τῇ μὲν πόλει, εἴπερ ἀδικεῖται, κατηγορίαν ἀντὶ τιμω-
 20 ρίας ἀπονέμουσιν, αὐτοὶ δὲ ὧν τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι, τούτων
 ἰδίᾳ ἀξιοῦσι δίκην λαμβάνειν. καίτοι αὐταὶ αἱ κατηγορίαι οὔτε χάρι-¹⁰
 τος ἀξίαι οὔτε πίστεως. οὔτε γὰρ δὴ οὐ ἡ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην
 εἴ τι ἡδίκητο, ἐνταῦθα . . . τὴν κατηγορίαν ποιῆσθαι, ὥστε χάρι-
 τος ἀξιὸν εἶναι τῇ πόλει· οὔτε ὅστις [οὐκ] ἀλλὰ κατηγορεῖ ἢ ἂ διώ-
 25 κει ἐν πράγματι τοιούτῳ, πιστεῦσαι δήπου αὐτῷ ἀξιώτερόν ἐστιν ἢ

1 οὗτοι (μὲν) γὰρ Bl. | 4 ἐλέγξαντ.ς A pr. (— τος ut vid.) | εἴ τι Bk.] εἴ γ' | 5 διαβαλόντες Baiter] διαβαλλόντες A pr., corr. διαβάλλοντες ut N | 7 κρίνεσθαι libri. em. R. | 10 γὰρ A pr., μοι supra versum | 11 γε seclusi ex praecepto Porsoni ad Eur. Med. 675 | δεινῶν A pr. | 12 ἐξῆν Ald.] ἐξῆ | εἴ τι ὅ τι A pr. | ἡδ. ἐγὼ] ἐγὼ ἡδ. A | 13 τιμωρήσεσθαι libri. em. Ald. | 14 οἶος ἐγένετο? | 15 ἐλέγξαι A | 17 (πᾶν) μηχανῶνται vel 18 διαβάλλουσι D. | 18 ἐπ' ἐμοὶ Bl.] ἐπ' ἐμέ | 19 εἴπερ idem] εἰ μὲν | 20 ὧν idem] ὧ N, ὧ A | τούτου (τούτων Bl.) ἰδίᾳ Bk.] τουτουὶ δὴ NA corr., τούτου εἶδει A pr. | 23 quidni ἡδικεῖτο? | intercidit ἔστιν ἰδίᾳ vel simile quid | ποιῆσθαι J.] ποιεῖται | 24 οὐκ del. R.

ἀπιστῆσαι. ἐγὼ δὲ σχεδὸν ἐπίσταμαι τὴν ὑμετέραν γνώμην, ὅτι οὐτ' αἱ
καταψηφίσαισθε οὐτ' ἂν ἀποψηφίσαισθε ἑτέρου τινός ἕνεκα μᾶλλον ἢ αὐ-
τοῦ τοῦ πράγματος· ταῦτα γὰρ καὶ ὅσια καὶ δίκαια. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν.

11 Ἐπειδὴ χορηγός κατεστάθην εἰς Θαργῆλια καὶ ἔλαχον Παντα-
κλέα διδάσκαλον καὶ Κεκροπίδα φυλὴν πρὸς τῇ ἑμαυτοῦ [τουτέστι 5
τῇ Ἐρεχθίδι], ἐχορήγουν ὡς ἄριστα ἐδυνάμην καὶ δικαιοτάτα. καὶ
πρῶτον μὲν διδάσκαλεῖον (ἦ) ἦν ἐπιτηδαιοτάτον τῆς ἐμῆς οἰκίας κατε-
σκεύασα, ἐν ᾧ περ καὶ Διονυσίοις ὅτε ἐχορήγουν ἐδίδασκον· ἔπειτα
τὸν χορὸν συνέλεξα ὡς ἐδυνάμην ἄριστα, οὔτε ζημιώσας οὐδένα οὔτε
ἐνέχυρα βία φέρων οὐτ' ἀπεχθανόμενος οὐδενί, ἀλλ' ὡσπερ ἂν ἦδι- 10
στα καὶ ἐπιτηδαιοτάτα ἀμφοτέροις ἐγίγνετο, ἐγὼ μὲν ἐκέλευον καὶ
12 ἠτούμην, οἱ δ' ἐκόντες καὶ βουλόμενοι ἔπεμπον. ἐπεὶ δὲ ἦκον οἱ παῖ-
δες, πρῶτον μὲν μοι ἀσχολία ἦν παρεῖναι καὶ ἐπιμέλεσθαι· ἐτύγχανε
γὰρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον, ἃ ἐγὼ περὶ
πολλοῦ ἐποιοῦμην, ἐπειδὴ περ εἰσήγγεिला, ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀπο- 15
δεῖξαι τῇ βουλῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις
προσεῖχον τὸν νοῦν, κατέστησα δὲ ἐπιμέλεσθαι, εἴ τι δέοι τῷ χορῷ,
Φανόστρατον, δημότην μὲν τουτωνί τῶν διωκόντων, κηδεστὴν δ'
ἑμαυτοῦ, ᾧ ἐγὼ δέδωκα τὴν θυγατέρα, καὶ ἠξίουσιν αὐτόν (ὡς) ἄριστα
18 ἐπιμέλεσθαι· ἔτι δὲ πρὸς τούτῳ δύο ἄνδρας, τὸν μὲν Ἐρεχθίδος, 20
143 Ἀμυνίαν, ὃν αὐτοὶ οἱ φυλέται ἐψηφίσαντο συλλέγειν καὶ ἐπιμέλε-
σθαι τῆς φυλῆς ἐκάστοτε, δοκοῦντα χρηστόν εἶναι, τὸν δ' ἕτερον τῆς

4 Harpocratio: διδάσκαλος: — — Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ
„ἔλαχον“ φησὶ „Παντακλέα διδάσκαλον.“

1 οὐτ' Tur.] οὐκ | 2 καταψηφίσαισθε et ἀποψηφίσαισθε Bk.] καταψηφι-
σεσθε (A corr. καταψηφίσαισθε) et ἀποψηφίσαισθε | ἑτέρου τινός ex ἑτέρου
A | 3 καὶ ὅσια καὶ δίκαια] δίκαια καὶ ὅσια A pr., corr. καὶ (supra vers.)
δίκαια καὶ ὅσια | 4 εἰς] ε evanuit N | ἔλαχον N | Παντακλέα] vid. Kirch-
hoff Corp. Inscr. Att. I p. 179 | 5 post ἑμαυτοῦ in A 12 vel 13 litt. erasae
(ni fallor πρὸς τῇ ἑμαυτοῦ) et deinde πρὸς τῇ ἑμαυτοῦ repetitum est punc-
tis notatum | τουτέστι τῇ Ἐρεχθίδι delebat R. | 7 διδάσκαλιον NA pr. |
ἦ add. Bk. | 12 ἠτούμην idem] ἠγούμην | 13 ἐπιμελεῖσθαι libri ubique | 19
ὡς add. Bl., item p. 77,3 | 21 Ἀμυνίαν ὃν x, Ἀμηνιανόν NA. possis etiam
Ἀμεινίαν ὃν | 22 intercidisse nomen viri aut latere in ἕτερον susp. Tur.

Κεκροπίδος, ὅσπερ ἐκάστοτε εἶωθεν ταύτην τὴν φυλὴν συλλέγειν·
 ἔτι δὲ τέταρτον Φίλιππον, ᾧ προσετέτακτο ὠνεῖσθαι καὶ ἀναλίσκειν
 εἴ τι φράζοι ὁ διδάσκαλος ἢ ἄλλος τις τούτων, ὅπως (ὡς) ἄριστα χο-
 ρηγοῖντο οἱ παῖδες καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς εἶεν διὰ τὴν ἐμὴν ἀσχολίαν.
 5 καθειστήκει μὲν ἡ χορηγία οὕτω. καὶ τούτων εἴ τι ψεύδομαι προφά- 14
 σεως ἕνεκα, ἔξεστι τῷ κατηγόρῳ ἐξελέγξαι ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ ὅ τι
 ἂν βούληται εἰπεῖν· ἐπεὶ τοι οὕτως ἔχει, ὧ ἄνδρες· πολλοὶ τῶν πε-
 ριστώτων τούτων τὰ μὲν πράγματα ταῦτα πάντα ἀκριβῶς ἐπίσταν-
 ται, καὶ τοῦ ὄρκωτοῦ ἀκούουσι, καὶ ἐμοὶ προσέχουσι τὸν νοῦν ἄττα
 10 ἐγὼ ἀποκρίνομαι, οἷς ἐγὼ βουλοίμην ἂν δοκεῖν αὐτός τε εὖορκος εἶ-
 ναι καὶ ὑμᾶς τάληθῆ λέγων πείσαι ἀποψηφίσασθαι μου. πρῶτον 15
 μὲν οὖν ἀποδείξω ὑμῖν ὅτι οὔτε ἐκέλευσα πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμα-
 κον οὔτ' ἠνάγκασα οὔτ' ἔδωκα καὶ οὐδὲ παρῆ ὅτ' ἔπιε· καὶ οὐ τού-
 του ἕνεκα ταῦτα σφοδρὰ λέγω, ὡς ἐμαυτὸν ἐξω αἰτίας καταστήσω,
 15 ἕτερον δὲ τινα εἰς αἰτίαν ἀγάγω· οὐ δῆτα ἔγωγε, πλήν γε τῆς τύ-
 χης, ἢ περ οἶμαι καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀνθρώπων αἰτία ἐστὶν ἀποθανεῖν·
 ἦν οὔτ' ἂν ἐγὼ οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς οἶός τ' ἂν εἶη ἀποτρέψαι μὴ οὐ γε-
 νέσθαι ἦντινα δεῖ ἐκάστῳ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

20 Μεμαρτύρηται μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες, περὶ τοῦ πράγματος ἃ ἐγὼ 16
 ὑμῖν ὑπεσχόμην· ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων χρὴ σκοπεῖν ἃ τε οὗτοι διω-
 μόσαντο καὶ ἃ ἐγὼ, πότεροι ἀληθέστερα καὶ εὖορκότερα. διωμόσαντο
 δὲ οὗτοι μὲν κτεῖναί με Διόδοτον βουλευσάντα τὸν θάνατον, ἐγὼ δὲ
 μὴ ἀποκτεῖναι, μήτε χειρὶ ἐργασάμενος μήτε βουλεύσας. αἰτιῶνται 17

3 τούτων in ras. trium fere litt. et deinde ὅπως in marg. A |
 6 ἕνεκα in mg. A | ἔξεστι κτέ.] videtur hic locus graviter esse inter-
 polatus. quid requiratur ostendet Andoc. I 55. „dele εἰπεῖν ex ἐπεὶ na-
 tum.“ D. | 9 ὄρκωτοῦ N | 10 βουλοίμην D.] ἐβουλόμην | 12 πιεῖν τὸν
 παῖδα] τὸν παῖδα πιεῖν A | 13 οὐδὲ R.] οὔτε | παρῆν libri | ἔπινεν Weid-
 ner | 15 ἀγάγω] ἀγάγω ἢ N, ἀγάγειν A | 17 ἀποστρέψαι libri. corr. D. |
 22 ἀληθέστατα et εὖορκότατα A pr. | 24 ἀποκτεῖναι] ἀποκτεῖναί με
 N | ἐργασάμενος D. (coll. Andoc. I 94)] ἀράμενος

δὲ οὗτοι μὲν ἐκ τούτων ὡς οὗτος ἐκέλευσε πιεῖν τὸν παῖδα
τὸ φάρμακον ἢ ἠνάγκασεν ἢ ἔδωκεν· ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τούτων ὧν
αἰτιῶνται οὗτοι ἀποφανῶ ὅτι οὐκ ἔνοχος εἰμι. οὔτε γὰρ ἐκέλευσα
οὔτ' ἠνάγκασα οὔτ' ἔδωκα· καὶ ἔτι προστίθημι αὐτοῖς ὅτι οὐδὲ παρε-
γενόμην πίνοντι. καὶ εἰ φασιν ἀδικεῖν εἰ τις ἐκέλευσεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· 5
οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ εἰ φασιν ἀδικεῖν εἰ τις ἠνάγκασεν, ἐγὼ οὐκ ἀδι-
κῶ· οὐ γὰρ ἠνάγκασα. καὶ εἰ τὸν δόντα τὸ φάρμακόν φασιν αἴτιον
¹⁸ εἶναι, ἐγὼ οὐκ αἴτιος· οὐ γὰρ ἔδωκα. αἰτιάσασθαι μὲν οὖν καὶ κατα-
ψεύσασθαι ἔξεστι τῷ βουλομένῳ· αὐτὸς γὰρ ἕκαστος τούτου κρατεῖ·
γενέσθαι μέντοι τὰ μὴ γενόμενα καὶ ἀδικεῖν τὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐκ ¹⁰
ἐν τοῖς τούτων λόγοις ἠγοῦμαι εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀλη-
θεῖ. ὅποσα μὲν γὰρ λάθρα πράττεται καὶ ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα,
ὧν μὴ εἰσι μάρτυρες, ἀνάγκη περὶ τῶν τοιούτων ἐξ αὐτῶν τῶν λό-
γων τῶν τε τοῦ κατηγοροῦ καὶ τοῦ ἀποκρινομένου τὴν διάγνωσιν
ποιεῖσθαι καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα, καὶ ¹⁵
εἰκάζοντας μᾶλλον ἢ σάφα εἰδότας ψηφίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων·
¹⁹ ὅπου δὲ πρῶτον μὲν αὐτοὶ οἱ κατηγοροὶ ὁμολογοῦσι μὴ ἐκ προνοίας
μηδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδί, ἔπειτα τὰ πρα-
χθέντα φανερώς ἅπανταπραχθῆναι καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν,
καὶ ἀνδρῶν καὶ παιδῶν, καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἐξ ὧν περ καὶ εἴ ²⁰
τίς τι ἠδίκηκε, φανερώτατος ἂν εἴη, καὶ εἰ τις μὴ ἀδικοῦντα αἰτιῶτο,
μάλιστα ἐξελέγχοιτο.
²⁰ Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι, ὧ ἄνδρες, ἀμφοτέρω καὶ τῆς γνώμης τῶν
ἀντιδίκων καὶ οἷω τρόπῳ ἔρχονται ἐπὶ τὰ πράγματα. ἐξ ἀρχῆς γὰρ
οὐδὲν ὁμοίως οὗτοί τε πρὸς ἐμὲ πράττουσι καὶ ἐγὼ πρὸς τούτους. ²⁵

1 ὡς] καὶ A pr. | οὗτος] αἴτιος δς S., Fuhr οὗτος (ἔνοχος δς), ego sup-
pleverim: ἔνοχος ἐστὶ τῷ φόνῳ δς | ἐκέλευσε Baiter] κελεύσειε | 3 ἀπο-
φωνῶ N | 4 οὔτ' ἦν. οὔτ' ἔδ. D.] οὔτ' ἔδ. οὔτ' ἦν. | ἔτι προστ. Ald.] ἐπι-
προστ. | οὐδὲ Bl.] οὐ | 5 vv. ἐκέλευσεν — (6) εἰ τις om. N | 11 καὶ ἐν τῷ
ἀληθεῖ A contra usum oratoris | 12 ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα del. D. | 14
τοῦ κατ.] τοῦ supra vers. A | 15 σμικρὸν νοεῖν A pr. | 16 ψηφίζεσθαι] η
evanuit N | 17 αὐτοὶ οἱ ex αὐτοὶ A | 19 ἅπαντ' ἐπράχθη? | 20 δούλων]
παιδῶν A pr. | 21 φανερώτατος τ' ἂν εἴη N | μὴ supra vers. A | 22 μάλ-
ιστ' ἂν S. | apodosin deesse putavit R.

ἔλεξε μὲν γὰρ Φιλοκράτης οὕτως ἀναβάς εἰς τὴν ἡλιαίαν τὴν τῶν ²¹
 θεσμοθετῶν, τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπο-
 κτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ, φάρμακον ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ δὲ
 οὗτος ταῦτα ἔλεγεν, ἀναβάς ἐγὼ εἰς τὸ δικάστηριον τοῖς αὐτοῖς δι-
 5 κασταῖς ἔλεξα ὅτι τὸν μὲν νόμον οὐ δίκαιον οὐ προκαθισταίη Φιλο-
 κράτης κατηγορῶν καὶ διαβάλλων εἰς τὸ δικάστηριον, μελλόντων
 ἔσεσθαι μοι ἀγώνων πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον αὔριον (καὶ) τῇ ἔνῃ,
 ὧν περ ἕνεκα τοὺς λόγους τούτους | λέγοι ἃ μέντοι αἰτιῶτο καὶ δια-¹⁴⁴
 βάλλοι, βραδίως ἐξελεγχθήσοιτο ψευδόμενος. εἶεν γὰρ οἱ συνειδότες
 10 πολλοί, καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, καὶ νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι, (οἱ)
 σύμπαντες πλείους ἢ πεντήκοντα, οἱ τοὺς τε λόγους τοὺς λεχθέντας
 περὶ τῆς πόσεως τοῦ φαρμάκου καὶ τὰ πραχθέντα καὶ τὰ λεγόμενα
 πάντα ἐπίσταντο. καὶ εἶπόν τε ταῦτα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ πρου-²³
 καλούμην αὐτὸν εὐθύς τότε καὶ αὐθις τῇ ὑστεραίᾳ ἐν τοῖς αὐτοῖς
 15 δικάσταῖς, καὶ ἰέναι ἐκέλευον λαβόντα μάρτυρας ὀπίσους βούλοιτο
 ἐπὶ τοὺς παραγενομένους, λέγων αὐτῷ ὄνοματι ἕκαστον, τούτους
 ἐρωτᾶν καὶ ἐλέγχειν, τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς χρὴ τοὺς ἐλευθέρους,
 οἱ σφῶν (τ' αὐτῶν) ἕνεκα καὶ τοῦ δικαίου ἔφραζον ἂν τάληθῆ καὶ
 τὰ γενόμενα, τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν αὐτῷ ἐρωτῶντι τάληθῆ

1 ἡλιαίαν Taylor] ἡλιακὴν. cf. C. I. Att. IV n. 27 a v. 75: ἐς τὴν ἡλιαίαν τὴν τῶν θεσμοθετῶν | 3 πιεῖν] ποιεῖν N pr. | 5 ἔλεξα N pr. | τὸν μὲν νόμον — προκαθισταίη] ita N, nisi quod pro προκαθισταίη praebet προκάθισται η (super κ est signum % cui in marg. respondet % σφάλμα) et alterum οὐ in οὐ mutatum. A τὸν μὲν νόμον οὐ δίκαιον οὐ (hoc οὐ supra versum) προκαθῆσθαι, εἰ (R.: τὸ μὲν ὅλον οὐ δίκαιον οὐδὲ προσῆκον ποιεῖ Φιλ., D.: „corruptissimus locus, forsitan mutilus. sensus esse videtur, ὅτι τῶν μὲν νομίμων οὐ δικαίως προαγορεύοι εἶργεσθαι Φιλ.“ multorum naufragia percenset S. Quaest. Ant. p. 12) | 7 ἔσεσθέ N pr. (corr. 2) | καὶ ins. R. | ἔνῃ N, ἔννη A | 8 λέγει A | 9 εἶεν] εἰ ἐν N, εἰ . . A pr. (super εἰ ft. acc. circumfl. erasus est), corr. εἰσὶ | οἱ] ο in ras. A | 10 οἱ add. R. | 11 τοὺς τε] τούτους ut vid. A pr. | 12 καὶ τὰ λεγόμενα aut deletat R. aut in καὶ τὰ γενόμενα mutabat | 13 ἐπίσταντο Mr.] ἠπίσταντο | 15 ἰέναι A | 16 αὐτῶν ὀνομαστί R., αὐτῷ ὀνομαστί Mr. | 18 τ' αὐτῶν add. S. (αὐτῶν R.) | 19 post ἐρωτῶντι libri inserunt διδόναι (cf. p. 80, 1). om. Ald.

δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μή, ἔτοιμος ἦ διδόναι βασανίζειν τοὺς τε ἑμαυ-
 τοῦ πάντας, καὶ εἴ τινας τῶν ἀλλοτρίων κελεύει, ὡμολόγουν πείσας
 τὸν δεσπότην παραδώσειν αὐτῷ βασανίζειν τρόπον ὁποῖω βούλοιο.
 καὶ ταῦτα ἑμοῦ προκαλουμένου καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οὐ
 24 καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται πολλοὶ μάρτυρες παρήσαν, 5
 οὔτε τότε παραχρῆμα οὔτε ὕστερον ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε
 ἠθέλησαν ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ δίκαιον, εὖ εἰδότες ὅτι οὐκ ἂν τούτοις
 κατ' ἑμοῦ ἔλεγχος ἐγίγνετο οὗτος, ἀλλ' ἑμοὶ κατὰ τούτων, ὅτι οὐδὲν
 25 δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ἠτιῶντο. ἐπίστασθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι
 αὐταὶ ἰσχυρόταται καὶ μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἔλεγχοι 10
 ἐκ τούτων σαφέστατοι καὶ πιστοτάτοι περὶ τοῦ δικαίου, ὅπου εἶεν
 μὲν ἐλεύθεροι πολλοὶ οἱ συνειδότες, εἶεν δὲ δούλοι, καὶ ἐξείη μὲν τοὺς
 ἐλευθέρους ὄρκους καὶ πίστεσιν ἀναγκάζειν, ἃ τοῖς ἐλευθέροις μέγιστα
 καὶ περὶ πλείστου ἐστίν, ἐξείη δὲ τοὺς δούλους ἐτέραις ἀνάγκαις, ὑφ'
 ὧν καὶ ἦν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι κατειπόντες, ὅμως ἀναγκάζονται 15
 τἀληθῆ λέγειν· ἡ γὰρ παροῦσα ἀνάγκη ἐκάστῳ ἰσχυρότερα ἐστὶ τῆς
 26 μελλούσης ἔσεσθαι. εἰς πᾶν τοίνυν ἐγὼ ταῦτα προυκαλεσάμην
 τούτους, καὶ ἐξ ὧν γε χρῆ ἀνθρωπὸν ὄντα τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια
 πυνθάνεσθαι, ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι, καὶ προφασίς οὐδεμία ὑπε-
 λείπετο. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ τὴν αἰτίαν ἔχων καὶ ἀδικῶν, ὡς οὗτοί φα- 20
 σιν, ἔτοιμος ἦ αὐτοῖς κατ' ἑμαυτοῦ παρέχειν ἔλεγχον τὸν δικαιοτά-
 τον· οἱ δ' αἰτιώμενοι καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ ἦσαν οἱ οὐκ
 27 ἐθέλοντες ἐλέγχειν εἴ τι ἠδικοῦντο. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτων προκα-
 λουμένων μὴ ἠθέλησα τοὺς παραγενομένους ἀποφῆναι, (ἦ) θεράπον-
 τας ἐξαιτοῦσι μὴ ἠθέλον ἐκδιδόναι, ἢ ἄλλην τινὰ πράκλῃσιν ἔφευγον, 25

1 ἔτοιμος ἦ J.] ἔτοιμός εἰμι N, ἔτοιμος εἶεν A pr., corr. ἔτοιμοι εἶεν |
 2 κελεύει Bk.] κελεύει | 6 παντὶ τῷ ex παντὶ N | 9 ἐπίστασθαι A pr. |
 12 μὲν ἐλεύθ.] ἐλεύθ. μὲν A | ἐξείη μὲν] ἐξείημεν A | 14 ἐξείημεν δὲ
 AN pr. | 15 μέλλουσιν A pr. | 17 εἰς πάντα Bl. | 18 γε Ald.] σε |
 19 πυνθάνεσθαι καὶ πρό in ras. A | 20 αἰτίαν] τ evanuit N | 21 ἔτοιμός
 A | 24 ἀποφῆνασθαι A pr. (quam erasam dicit Bk. ante θεράποντας lite-
 ram, fuit σθαι compendiose scriptum) | ἦ add. Bk. | 25 ἔφευγεν N pr.
 (corr. ft. 2) et A pr. ut vid.

αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ ἐποιοῦντο ὅτι ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία· ἐπεὶ δ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὗτοι ἦσαν οἱ φεύγοντες τὸν ἔλεγχον, ἐμοὶ δὴπου δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐκ ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία ἢν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ. ἐπίστα-²⁸
 5 μαι δὲ καὶ τάδε, ὦ ἄνδρες, ὅτι εἰ μὲν τούτοις ἐμοῦ κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες οἱ παραγενομένοι, αὐτοῖς ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο καὶ πίστιν ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τοὺς μάρτυρας τοὺς καταμαρτυροῦντας· τῶν αὐτῶν δὲ τούτων μαρτυρούντων, ἃ μὲν ἐγὼ λέγω, ἀληθῆ εἶναι, ἃ δὲ οὗτοι λέγουσιν, οὐκ ἀληθῆ, τοῖς μὲν μάρ-
 10 τυσι τοῖς (ἐμοὶ) μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι, τοῖς δὲ λόγοις οἷς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς φασὶ χρῆναι, οὓς ἐγὼ εἰ ἔλεγον ἄνευ μαρτύρων, ψευδεῖς ἂν κατηγοροῦν εἶναι. καίτοι δεινὸν εἰ²⁹
 οἱ αὐτοὶ μάρτυρες τούτοις μὲν ἂν μαρτυροῦντες πιστοὶ ἦσαν, ἐμοὶ δὲ μαρτυροῦντες ἄπιστοι ἔσονται. καὶ εἰ μὲν πάνυ μὴ παρεγένοντο
 15 μάρτυρες, ἐγὼ δὲ παρειχόμεν, ἢ τοὺς παραγενομένους μὴ παρειχόμεν, ἑτέρους δὲ τινας, εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι πιστότεροι ἦσαν τῶν ἐμῶν μαρτύρων· ὅπου δὲ μάρτυράς τε ὁμολογοῦσι παραγενέσθαι, καὶ ἐγὼ τοὺς παραγενομένους παρέχομαι, (καὶ) εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ οἱ μάρτυρες ἅπαντες φανεροί
 20 ἔσμεν λέγοντες ἅπερ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, πόθεν χρῆ, ὦ ἄνδρες, ἢ τάληθῆ πιστὰ ἢ τὰ | μὴ ἀληθῆ ἄπιστα ποιεῖν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν τοιού-¹⁴⁵
 των; ὅπου μὲν γὰρ λογῶ τις διδάσκει περὶ τῶν πραχθέντων, μάρ-³⁰
 τυρας δὲ μὴ παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους ἐνδεεῖς φαίη εἶναι· ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο, τεκμήρια δὲ αὐ
 25 τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνοι, ταῦτα ἂν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ

1 τεκμήρια] κ supra versum A | 2 ἡ αἰτία] articulum om. A | ἐμοῦ] periit ε, item 4 ὁ voculae ὅτι N | 4 aut ἦν del. aut leg. ἦτιῶντο | ἦν] ἦν ut vid. N pr., corr. ἦν | 8 μαρτυρούντων] καταμαρτυρούντων NA corr. (κατα in mg.) | 10 ἐμοὶ add. R. | 13 μάρτυρες τούτοις μὲν] μὲν μάρτυρες τούτοις A | 15 μὴ παρειχόμεν St.] μὴ παρεσχόμεν N, μὴ παρευχόμεν A | 18 καὶ add. R. | τῆς supra vers. A | 19 ἅπαντες] πάντες A | 22 διδάσκει A corr. | 24 παρέχοντο A N pr. | αὐ τοῖς R.] αὐτοῖς | 25 ἀποφαίνοι idem (in ind. graec.)] ἀποφαίνοντο N, ἀποφαίνοντο A | ταῦτα] vid. Obs. Antiph. p. 28.

- ³¹ βούλοιτο. ἐγὼ τοίνυν τοὺς τε λόγους ὑμῖν εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δύο τῶ μεγίστω καὶ ἰσχυροτάτῳ, τούτους μὲν αὐτούς τε ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξελεγχόμενους καὶ ὑπ' ἐμοῦ, ἐμὲ δὲ ὑπὸ τε τούτων καὶ ὑπὸ ἐμαυτοῦ ⁵
- ³² ἀπολυόμενον· ὅπου γὰρ ἐμοῦ ἐθέλοντος ἐλέγχεσθαι περὶ ὧν ἠτιῶντο οὗτοι μὴ ἤθελον ἐλέγχειν (εἴ τι) ἠδικοῦντο, ἐμὲ μὲν δῆπου ἀπέλυον, αὐτοὶ δὲ κατὰ σφῶν αὐτῶν μάρτυρες ἐγένοντο ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ἠτιῶντο. καίτοι εἰ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ μάρτυσι τοὺς ἀντιδίκους αὐτούς μάρτυρας παρέχομαι, ποῖ ἔτι ἐλθόντα δεῖ ἢ ¹⁰ πόθεν ἀποδείξαντα τῆς αἰτίας ἀπολελύσθαι;
- ³³ Ἐγούμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἀποδεδειγμένων, ὧ ἄνδρες, δικαίως ἂν μου ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἐπίστασθαι ἅπαντας ὅτι οὐδὲν μοι προσήκει τῆς αἰτίας ταύτης. ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μάθητε, τούτου ἕνεκα πλείω λέξω, καὶ ἀποδείξω ὑμῖν τοὺς κα- ¹⁵ τηγόρους τούτους ἐπιорκοτάτους ὄντας καὶ ἀσεβεστάτους ἀνθρώπων, καὶ ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων
- ³⁴ καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν τῆς οἰκῆς ἕνεκα ταυτησί. οὗτοι γὰρ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἢ ἀπέθανεν ὁ παῖς, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἢ προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ ἠξίουσαν αἰτιασθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῷ πράγματι τούτῳ οὐ- ²⁰ δέν, ἀλλὰ συνῆσαν ἐμοὶ καὶ διελέγοντο· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἢ ἐξεφέρετο ὁ παῖς, ταύτῃ δὲ πεπεισμένοι ἦσαν [τινες] ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, καὶ παρεσκευάζοντο αἰτιασθαι καὶ προαγορεύειν εἴργεσθαι τῶν νομίμων. τίνες οὖν ἦσαν οἱ πείσαντες αὐτούς; καὶ τίνος ἕνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο πείσαι αὐτούς; δεῖ γὰρ με καὶ ταῦτα ὑμᾶς ²⁵
- ³⁵ διδάξαι. κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀριστίωνος καὶ Φιλίνου καὶ Ἀμπε-

3 δύο A | 6 ἐμοῦ ἐθέλ. ἐλέγχ.] ἐθέλ. ἐλέγχ. ἐμοῦ A | 7 νν. οὗτοι μὴ — (9) ἠτιῶντο om. N | 7 εἴ τι ἠδικοῦντο BL.] ἠδίκουν καὶ | 11 ἀπολελυ-
σθαι NA | 13 ἀποψηφίσασθαι A pr. ut vid. | ὑ(μᾶς evanuit) N | 14 ταύτης
prope totum periit N (in fine versus ut supra μᾶς) | 19 ὑστέρα N |
οὐτ' αὐτοὶ ἠξίουσαν ἀδικεῖσθαι οὐτ' ἐμὲ ἀδικεῖν? forsitan vero οὐδ'
utrobique retineri possit coll. V 64 | 22 ταύτῃ N, ταυτὶ A | τίνες
del. D. | 23 εἴργεσθαι A sibi constans.

λίνου καὶ τοῦ ὑπογραμματέως τῶν δεσμοδετῶν, μεθ' οὐπερ συνέ-
 κλεπτον, περὶ ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν βουλήν. καὶ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν
 πεπραγμένων οὐδεμία ἦν ἐλπίς ἀποφεύξεσθαι — τοιαῦτα ἄρ' ἦν τὰ
 ἠδίκημένα —· πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι καὶ προαγορεύειν
 5 ἐμοὶ εἶργεσθαι τῶν νομίμων, ἠγήσαντο ταύτην σφίσι ἐσεσθαι σω-
 τηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγμάτων ἀπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὐ-³⁶
 τως ἔχει, ἐπειδὴν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, εἶργεσθαι τῶν νομί-
 μων· καὶ οὐτ' ἂν ἐγὼ οἶός τ' ἦ ἐπεξελθεῖν εἰργόμενος τῶν νομίμων,
 ἐκεῖνοί τε ἐμοῦ τοῦ εἰσαγγείλαντος καὶ ἐπισταμένου τὰ πράγματα
 10 μὴ ἐπεξίοντος ῥαδίως ἐμελλον ἀποφεύξεσθαι καὶ δίκην οὐ δώσειν
 ὑμῖν ὧν ἠδίκησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐπ' ἐμοὶ πρῶτον ἐμηχανήσαντο
 Φιλῖνος καὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Λυσιστράτῳ πρότερον, ὡς αὐτοὶ
 ὑμεῖς ἠκούσατε. καὶ οὗτοι τότε μὲν πρόθυμοι ἦσαν ἀπογράφεσθαι³⁷
 με εὐθύς τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ὁ παῖς ἐθάπτετο, πρὶν τὴν οἰκίαν καθᾶραι
 15 καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, αὐτὴν ταύτην φυλάξαντες τὴν ἡμέραν
 ἐν ἣ ἐμελλεν ὁ πρῶτος ἐκείνων κριθήσεσθαι, ὅπως μηδὲ καθ' ἐνός
 αὐτῶν οἶός τε γενοίμην ἐπεξελθεῖν μηδ' ἐνδειῖξαι τῷ δικαστηρίῳ τὰ-
 δικήματα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τοὺς τε νόμους ἀνέγνω, καὶ³⁸
 χρόνους ἐπέδειξε, τί οὐκ ἐγχωροίη ἀπογράψασθαι καὶ τὰς κλήσεις
 20 καλεῖσθαι ὅσας ἔδει, καὶ ἐγὼ τοὺς ταῦτα μηχανωμένους εἰσάγων
 εἰς τὸ δικαστήριον εἶλον ἅπαντας, καὶ ἐτιμήθη αὐτοῖς ὧν ὑμεῖς ἐπί-
 στασθε, καὶ οὗτοι ὧν ἐνεκα ἐλάμβανον χρήματα οὐδὲν [αὐτοῖς] οἰοί-
 τε ἦσαν ὠφελῆσαι, τότε δὲ προσιόντες | αὐτῷ τ' ἐμοὶ καὶ τοῖς φίλοις¹⁴⁶
 ἐδέοντο διαλλαγῆναι, καὶ δίκην ἔτοιμοι ἦσαν δίδόναι τῶν ἡμαρτη-

1 καὶ insiticium? | ὑπογραμματέως N pr. | 3 αὐτοῖς ante ἐλπίς iterat
 A punctis notatum | τοιαῦτα A pr. | ἄρ'] γὰρ Baiter | 6 ἀπαλλαγὴν] λ
 alterum supra vers. A | 9 οἱ in ἐκεῖνοι τε a m. 2 nunc habet N | 11 ὑμῖν]
 ἐμοὶ A pr. | πρῶτον] μόνον A pr. | 13 τότε μὲν πρόθ.] μὲν πρόθ. τότε
 A | 14 τῇ ὑστ. ἢ] vid. Frohberger ad Lys. XIX 22 in appendice | κα-
 θᾶραι A . καθῆραι S. | 17 γενοίμην] ἐγενοίμην A pr. | ἐνδειῖξαι] ἐπιδειῖξαι
 Bl. | τὰ ἀδικήματα A | 18 αὐτοῖς in mg. A, αὐτ . . . N pr., m. 2 αὐτός |
 τοὺς τε] τούτους A pr. | 19 χρόνον St., (τὸν) χρόνον Mr. | ἀπέδειξε A ut
 vid. corr. „deinde lege ὅτι οὐκ —“ D. | 22 „αὐτοὺς rescribere in promptu
 est.“ Bl. poterat abesse αὐτοὺς.

39 μένων. και ἐγὼ πεισθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων διηλλάγην τούτοις ἐν τῇ
 πόλει ἐναντίον μαρτύρων, ὅπερ διήλλαττον ἡμᾶς πρὸς τῷ νεῷ τῆς
 Ἀθηνᾶς· και μετὰ τοῦτο συνῆσάν μοι και διελέγοντο ἐν τοῖς ἱεροῖς,
 ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν και ἐτέρωθι παν-
 40 ταχοῦ. τὸ τελευταῖον, ὦ Ζεῦ και θεοὶ πάντες, Φιλοκράτης αὐτός 5
 οὔτοςί ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐναντίον τῆς βουλῆς, ἐστὼς μετ' ἐμοῦ
 ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπτόμενος ἐμοῦ διελέγετο, ὀνόματι οὔτος ἐμέ προσ-
 αγορεύων, και ἐγὼ τοῦτον, ὥστε δεινὸν δόξαι εἶναι τῇ βουλῇ, ἐπει-
 δὴ ἐπύθετο προειρημένον μοι εἶργεσθαι τῶν νομίμων ὑπὸ τούτων,
 41 οὓς ἐώρων μοι τῇ προτεραία συνόντας και διαλεγομένους. σκέψασθε 10
 δὲ και μοι μνήσθητε, ὦ ἄνδρες· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον μάρτυσιν ὑμῖν
 ἀποδείξω, ἀλλὰ και ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ἃ τούτοις πέπρακται ῥα-
 δίως γνώσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω. και πρῶτον (μὲν) ἃ τοῦ βασιλέως
 κατηγοροῦσι και διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν οὐ φασιν ἐθέλειν αὐτὸν ἀπο-
 γράφεσθαι τὴν δίκην, τοῦτο δὲ κατ' αὐτῶν τούτων ἔσται τεκμήριον 15
 42 ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι. ἔδει μὲν γὰρ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἀπεγρά-
 ψατο, τρεῖς προδικασίας ποιῆσαι ἐν τρισὶ μησί, τὴν δίκην δ' εἰσάγειν
 τετάρτῳ μηνί, ὥσπερ νυνί· τῆς δ' ἀρχῆς αὐτῷ λοιποὶ δύο μῆνες
 ἦσαν, Θαρρηλιῶν και Σκιροφοριῶν. και οὔτ' εἰσάγειν δῆπου οἶός τ'
 ἂν ἦν ἐφ' ἑαυτοῦ, οὔτε παραδοῦναι φόνου δίκην ἔξεστιν, οὔδὲ παρέ- 20

17 Pollux VIII 24: προδικασία ὡς Ἀντιφῶν.

1 ἐν τῇ πόλει] ἐν Διπολείοις Scheibe ex glossa Harpocratonis Δι-
 πόλεια: ἐορτή τις Ἀθήνησι τὰ Διπόλεια· Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ χο-
 ρευτοῦ. exstat τοῖς Διπολείοις II δ 8 | 3 Ἀθηνᾶς] hanc nom. formam tuentur
 tituli C. I. Att. I n. 298 et IV n. 373 w | 4 και ἐν τῇ σφετέρᾳ ἑαυτῶν N | ἐτέ-
 ρωθι A | 7 οὔτος] ὁ τοιοῦτος A. οὔτός(τε) Bl. | 8 ἐπειδὴ μοι ἐπύθετο A pr. |
 9 μοι supra vers. post εἶργεσθαι positum A | 10 ἐώρα A | προτέρᾳ libri.
 em. Tur. | ante σκέψασθε intercidisse ΜΑΡΤΥΡΕΣ susp. S. | 13 μὲν
 ins. D. | 14 φασιν] ν supra vers. A | ἐθέλειν αὐτὸν] αὐτὸν ἐθέλειν A |
 15 δὲ] δὴ Baiter | 16 λέγουσιν A | 17 προδιαδικασίας N A corr. (δια
 supra vers.) | 19 γαρρηλιῶν A | 20 ἦν supra vers. A | οὔδὲ παραδοῦναι
 libri. corr. R. | δίκην om. A.

δωκεν οὐδεις πώποτε βασιλεύς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ἦν τινα οὖν μήτε
 εἰσάγειν μήτε παραδοῦναι ἐξῆν αὐτῷ, οὐδ' ἀπογράφεσθαι ἡξίου παρὰ
 τοὺς ὑμετέρους νόμους. καὶ ὅτι οὐκ ἀδικεῖ αὐτούς, μέγιστον ση-⁴³
 μείον· Φιλοκράτης γὰρ οὕτοσι ἐτέρους τῶν ὑπευθύνων ἔσειε καὶ
 5 ἐσυκοφάντει, τούτου δὲ τοῦ βασιλέως, ὃν φασὶ δεινὰ καὶ σχέτλια
 εἰργάσθαι, οὐκ ἦλθε κατηγορήσων εἰς τὰς εὐθύνας. καίτοι τί ἂν ὑμῖν
 τούτου μεῖζον τεκμήριον ἀποδείξαιμι, ὅτι οὐκ ἠδικεῖτο οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ οὐδ'
 ὑπ' ἐκείνου; ἐπειδὴ γὰρ οὕτοσι ὁ βασιλεύς εἰσῆλθεν, ἐξὸν αὐτοῖς ἀπὸ⁴⁴
 τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις τοῦ Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς τριάκονθ'
 10 ἡμέρας συνεχῶς τούτων ἢ τι ἐβούλοντο ἀπογράφεσθαι, ἀπεγράφοντο
 οὐδεμιᾶ· καὶ αὐθις τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας
 ἀρξαμένοις ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι (ἢ) τι ἐβούλοντο, οὐδ' αὐ ἐνταῦ-
 θα ἀπεγράψαντο, ἀλλὰ παρεῖσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς εἴκοσιν ἡμέρας·
 ὥστε αἱ σύμπασαι ἡμέραι ἐγένοντο αὐτοῖς πλέον ἢ πεντήκοντα ἐπὶ
 15 τούτου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράψασθαι οὐκ ἀπεγρά-
 ψαντο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες ὅσοις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὁ⁴⁵
 χρόνος μὴ ἐγχωρεῖ., οὗτοι δ' ἐπιστάμενοι μὲν τοὺς νόμους
 ἅπαντας, ὀρῶντες δὲ με βουλευόντα καὶ εἰσιόντ' εἰς τὸ βουλευτήριον
 — καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ Διὸς βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας
 20 ἱερόν ἐστι, καὶ εἰσιόντες οἱ βουλευταὶ προσεύχονται, ὧν κάγω εἰς ἦ,
 καὶ ταῦτα πράττων, καὶ εἰς τᾶλλα ἱερά πάντα εἰσιῶν μετὰ τῆς βου-

1 ταύτῃ ἦντιναοῦν, A | 3 ἠδίκει R. | 4 οὕτοσι sine acc. A | ἐτέρους (μὲν)
 Bl. | 7 τούτου μεῖζον] μεῖζον τούτου A | 8 ἐπειδὴ δὲ Gebauer | 9 ἀρξαμέ-
 νους A pr. | 10 ἡμέρας x, ἡμέραι ὁ NA | 12 ἢ add. x (ἀπογράφεσθαί
 τι N, ἀπογράφεσθαι, τι N) | αὐ Bk.] αὐτῷ N, αὐτῷ A | ἐνταῦθα
 (εὐθὺς) Bl. | 13 παρῆσαν A | εἴκοσιν] hunc et eum qui post legitur
 numerum dierum (πλέον ἢ πεντήκοντα) corruptos esse censuit Sam. Petit
 Leg. Att. I tit. 1 § XXIV, qui pro 20 requirit 5, pro πλέον ἢ πεντή-
 κοντα — πλέον ἢ τριάκοντα. Mr. pro priore numero mavult γ' vel δ' aut ζ'
 vel ζ' rescribi. de τριάκοντα ἡμ. consulendus Elmsley ad Ar. Ach. 858 |
 ἡμέρας x, ἡμέραις NA corr., ἡμέραι A pr. | 14 πλεῖν ἢ Fr. | 16 ὅσοις]
 ultima lit. in ras. A, ὅσοι N | βασιλέως ὁ χρόνος μὴ] λέως vel potius ἕ
 supra versum, reliqua in ras. A (pr. om. ὁ χρόνος?) | 17 ἐγχωρεῖ D.] ἐχώρει
 N, ἐνεχώρει A. lacunam indicavit R. | 18 εἰς] ἐς A | 19 βουλαίου] βουλ. . . A
 pr. | 21 καὶ ταῦτα S.] ὁ ταῦτα | τᾶλλα ἱερά πάντα N, τᾶλλα πάντα ἱερά A.

λῆς, καὶ θύων καὶ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πρὸς
τούτοις πρυτανεύσας τὴν πρώτην πρυτανείαν ἅπασαν πλὴν δυοῖν ἡμέ-
ραιν, καὶ ἱεροποιῶν καὶ θύων ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, καὶ ἐπιψηφίζων καὶ
λέγων γνώμας περὶ τῶν μεγίστων καὶ πλείστου ἀξίων τῇ πόλει φανερός
⁴⁶ ἦ καὶ οὗτοι παρόντες καὶ ἐπιδημοῦντες, ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι καὶ ⁵
εἶργειν ἐμὲ τούτων ἀπάντων, οὐκ ἠξίου ἀπογράφεσθαι· καίτοι ἱκανά
γ' ἦν ὑπομῆσαι καὶ ἐνθυμηθῆναι, εἴπερ ἠδικοῦντο, ἀμφοτέρα καὶ
σφῶν αὐτῶν ἔνεκα καὶ τῆς πόλεως. διὰ τί οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο;
διὰ τί συνῆσαν καὶ διελέγοντο; συνῆσάν τε γάρ μοι οὐκ ἀξιοῦντες
¹⁴⁷ φονέα εἶναι, καὶ οὐκ | ἀπεγράφοντο τούτου αὐτοῦ ἔνεκα, οὐχ ἡγού-
⁴⁷ μενοί με ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φόνου οὐδὲ προσ-
⁴⁸ ἦκειν μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδέν. καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωποι
σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι γένοιντο, οἵτινες ἅπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοῦς
οὐκ ἔπεισαν, ταῦτα ὑμᾶς ἀξιοῦσι πείσαι, καὶ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἀπέδειξα-
σαν, ταῦτα ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι; καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι ¹⁵
τοῖς ἔργοις τοῦς λόγους ἐξελέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις ζητοῦσι
⁴⁸ τὰ ἔργα ἄπιστα καταστήσαι. καίτοι εἰ μὴδὲν ἄλλο μῆτε εἶπον μῆτε
ἀπέφηνα μῆτε μάρτυρας παρεσχόμην, ἀλλὰ ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα,
τούτους ὅπου μὲν χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοί, αἰτιωμένους καὶ
προαγορεύοντας, ὅπου δὲ μὴ εἶη ὁ δῶσων, συνόντας καὶ διαλεγόμε-
²⁰ νους, ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας ἀποψηφίσασθαι καὶ τού-
τους νομίζειν ἐπιорκοτάτους καὶ ἀνοσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων.
⁴⁹ οὗτοι γὰρ ποίαν δίκην οὐ δικάσαιντ' ἂν ἢ ποῖον δικαστήριον οὐκ ἐξα-
πατήσειαν ἢ τίνας ὄρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν, οἵτινες

2 πρυτανεύων Mr. | 4 ἀξίων N | 5 ἐξὸν] ἐξ ὧν A | 6 καίτοι R.] καὶ |
ἱκανὰ NA | 8 αὐτῶν in mg. A | οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο R.] ὅπου κατεγράφον-
το | 9 „potius δι' ὅ τι συνῆσαν, for the same reason that they etc.“ D. |
τί συνῆσαν R.] τί συνήεσαν | 12 ἀνθρώποις A pr. | 13 αὐτοὶ σφᾶς αὐτοῦς]
αὐτ . . σ . . . A pr. (om. igitur αὐτοῦς) | 15 καταδικάσαι A, καταδικά-
σειν N | 17 ἄπιστα R.] πιστὰ | εἰ] οἱ N pr. (corr. 2) | 18 ἀπέδειξα
τούτοις, ὅπου libri. em. Ald. | 21 „ante vel post ἀκούσαντας deesse vide-
tur πείθειν ὑμᾶς ἐμοῦ.“ R. an ἀποψηφίσασθαι (μου)? | 22 ἐπιорκοτά-
τους A pr.

καὶ νῦν τριάκοντα μνᾶς ἐπ' ἐμοὶ λαβόντες παρὰ τῶν ποριστῶν καὶ
 τῶν πωλητῶν καὶ τῶν πρακτόρων, καὶ τῶν ὑπογραμματέων οἱ τού-
 τοις ὑπεγραμμάτευσον, ἐξέλασαντές με ἐκ τοῦ βουλευτηρίου, ὄρκους
 τοιούτους διωμόσαντο, ὅτι πρυτανεύων πυθόμενος αὐτοὺς δεινὰ καὶ
 5 σθένια ἐργάζεσθαι εἰσηῆγον εἰς τὴν βουλήν, καὶ ἐδίδαξα ὡς χρὴ
 ζητοῦντας ἐπέξελθεῖν τῷ πράγματι. καὶ νῦν δίκην διδόασιν ὧν ἡδι- 50
 κήκασιν αὐτοὶ τε καὶ οἱ μεσεγγυησάμενοι [καὶ] παρ' οἷς ἐτέθη τὰ
 χρήματα, καὶ τὰ πραχθέντα φανερὰ γεγένηται, ὥστ' οὐδ' ἂν οὗτοι
 βούλωνται ἀρνεῖσθαι ῥαδίως οἰοί τ' ἔσονται· οὕτως αὐτοῖς πέπρακται
 10 τὰ πράγματα. ποῖον οὖν δικαστήριον οὐκ ἂν ἔλθοιεν ἐξαπατήσοντες, 51
 ἢ τίνας ὄρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν οὗτοι οἱ ἀνοσιώτατοι,
 οἵτινες καὶ ὑμᾶς εἰδότες εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων δικαστάς καὶ
 δικαιοτάτους (ὄντας), καὶ [ἐφ'] ὑμᾶς ἤκουσιν ἐξαπατήσοντες εἰ δύ-
 ναιντο, ὄρκους τοιούτους διομοσάμενοι.

2 πωλητῶν R.] πολιτῶν | τούτοις ὑπεγραμμάτευσον] τούτοις ὑπε-
 γράμμ ex τούτουςέραμτ A | 4 διωμόσαντο R.] διομόσαντος AN pr., corr.
 2 διομόσαντες | 6 πράγματι A | 7 μεσεγγυησάμενοι A pr. | καὶ del.
 Platner | 11 τολμήσειεν NA | 13 ὄντας add. Bl. | ἐφ' del. Gebauer | 14
 τοιούτους Mr. coll. § 49] τοσούτους | subicit N φόνου ἀπολογία. epilo-
 gum deesse vidit Mr.

Index nominum.

- Ἄθηνᾶ VI 39 Ἄ. Βουλαία VI 45
Ἄθηναῖοι V 47 VI 12
Ἄϊνος V 20 22 25 29 52 78
Ἄμπελῖνος VI 35
Ἄμυνίας an Ἄμεινίας tribus Erech-
theidis VI 13
Ἄριστίων VI 12 21 35

Διπόλεια II δ 8 (et VI 39?)
Διόδοτος puer VI 16
Διονύσια VI 11

Ἑκατομβαιῶν VI 44
Ἑλληνες V 13 VI 51
Ἐρεχθίδης VI [11] 13
Ἐφιάλτης familiaris Periclis V 68

Ζεὺς VI 40 Ζ. Βουλαῖος VI 45 Ζ.
Κτήσιος I 16 18

Ἡρώδης Mytilenaeus V 20 [21] 24 29

Θαργήλια VI 11
Θαργηλιῶν VI 42
Θραῖκες V 20

Κεκροπίς VI 11 13
Κλυταιμνήστρα I 17

Λυκῖνος Mytilenaeus V 53 60 62 63
Λυσίστρατος VI 36

Μεταγειτνίων VI 44
Μηδυμναία (scil. χώρα) V 21
Μυτιλήνη V 20 23 24 29
Μυτιληναῖοι V 76 77 79

Νάξος I 16

Παντακλῆς chorodidasculus VI 11
Πειραιεύς I 16 17

Σκιροφοριῶν VI 42
Σωσίας hellenotamias V 70

Φανόστρατος VI 12
Φιλῖνος VI 12 21 35 36
Φίλιππος VI 13
Φιλοκράτης VI 21 40 43
Φιλόνεως I 14 15 16 17 19 20
-

in Oxford
von Dankbarmtz.

OBSERVATIONES ANTIPHONTEAE.

Antiphontis orationes qui novissimus edidit Fridericus Blass etsi immerito nuper a quodam viro docto in eorum habitus est numero qui oratori Rhamnusio plurimum nocuissent, tamen multum abest ut editoris officio arduo illo et laborioso qua par est diligentia atque sollertia functus esse videatur. nam cum ante omnia ei qui artem criticam facere velit (verbis utor H. Sauppil ep. crit. p. 5) libros mss. circumspicere oporteat eorumque rationes accuratissime perquirere et investigare, Blass neque cod. Oxoniensem (N), quo tamquam fundamento tota eius nititur recensio, semel collatum in usum Maetzneri, iterum consulendum duxit, et Crippsianum (A), qui cum illo de principatu certat, post editum demum a se Antiphontem, admonitus a R. Schoellio ¹⁾ paullo accuratius quam ante factum erat excussit. in rationibus autem librorum describendis quam non sibi constet, facile apparebit, ubi contuleris inter se quae de eadem re alia alias disputavit. ²⁾ nec maiore diligentia aut constantia adhibuit criticorum interpretumque qui ante eum fuerunt curas. testis est I. I. Reiskius vir acumine singulari et quo nemo plus Antiphonti ex ingenio praestiterit. cuius ille notis bonae frugis plenis in primis tantum duabus orationibus usus est. nam I 10 *ἰκανὸν ἔσται* et eiusd. or. 14 *καταστήσειν* aliunde sumi vix poterant. iam in secunda oratione cum nihil fere videret quod quidem memorabile esset a Maetznero sive editoribus Turicensibus praetermissum, deinceps isto labore supersedere se posse existimavit. quo factum est ut inde a tertia oratione Reiskii coniecturas hasce

¹⁾ In censura editionis Blassianae annal. Fleckeiseni CIII p. 297.

²⁾ Die attische Beredsamkeit von Gorgias bis zu Lysias (Lips. 1868) p. 96.— praef. edit. Antiph. p. III sqq.— praef. edit. Dinarchi p. III sqq.— mus. rhen. n. s. XXVII, p. 92 sqq.

XX numero aliis tribueret: III β 6 τι del., γ 5 ἀπάντων, 6 ἀναιρείται del., 7 οὐδενός, 10 οὐδέ, δ 3 τινά add. (post τις), IV β 7 γάρ add., δ 3 εἰ γάρ et ὁ διωκόμενος, V 6 αὐτοῦ, 18 προθυμοτέρως, 32 ἦ add. (post πλεῖστον), 38 οὔτοι, 47 ἐγίνεσθε, 54 γραμματιδίῳ aut γραμματείῳ, 66 ἢ ἀπόλωλεν del., 91 ὑμῖν, VI 21 τὸ μὲν ὅλον, 42 οὔτε παραδοῦναι. possum alia eiusmodi afferre non pauca, sed taedet haec persequi, quae singula sunt levissima, universa editore indigna. unum addo, quod mirum est et subridiculum, Blassium in succincta annotatione ut codicum N et A lectionibus peculiaribus ita virorum dectorum coniecturis saepe (nam in hac quoque re inconstanter egit) nomina eorum addere qui illas ratas esse iusserint. quasi vero in diversitate scripturae aestimanda quidquam valeat praeter librorum fidem rem scriptoris usum aut Reiskii Dobraeique Kayseri aliorumve id genus Aristarchorum indigeant patrocínio. a Cobetianis quae dicit decretis hominem cautum ac circumspectum abhorrere quis mirabitur? namque maluit in rebus ad integritatem dialecti pertinentibus optimorum librorum sequi auctoritatem, quam scilicet ex verbis γίνεσθαι et γινώσκειν cognitam perspectamque habebat. verum hoc quaeque ante diximus haud dubie rectius aliquando instituet is, qui et graece sciens et ingenio non destitutus Antiphontis orationes qua decet cura fideque denuo edere animum induxerit: mihi propositum est hoc loco cum viris harum rerum studiosis communicare quae a praeceptore carissimo Carolo Lugebil ad oratores Atticos diligentius tractandos impulsus ante hos tres annos et quod excedit de diversis locis Antiphontis conscripsi. atque codicum notitiam satis certam desiderans eos fere locos attigi, in quibus omnes vel optimos N et A consentientes deprehenderem. nam controversia illa quae est de palma alteri utri codici deferenda ita demum videbatur probabiliter diiudicari posse, si utroque prius codice quam accuratissime examinato iustae criseos instrumenta parata essent. postea contigit fortunae beneficio ut voti compos fierem. sed quem inde perceperim fructum alio tempore exponere in animo est. venio ad

Or. I 5. Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἦντινά ποτε γνώμην ἔχων ἀντίδικος καθέστηκε πρὸς ἐμέ, καὶ εἰ νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, τὸ τὴν μητέρα μὴ προδοῦναι. ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι ἀφεῖναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν. ita haec distincta eduntur cum sententiae incommodo detrimentoque. nam quamvis impie faceret actoris frater quod non utique agitabat patris ultionem per dolum atque insidias interemti, tamen illud quidem magnopere mirandum non erat nec prudenter exprobratur adversario quod matrem filius deserere no-

lebat. accedit quod actor ipse cum dicit πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι ἀφεῖναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν aperte fatetur ἀνόσιον εἶναι τὴν μητέρα προδοῦναι. quae cum ita sint, hoc modo distinguemus locum: θαυμάζω δ' ἔγωγε — — πρὸς ἐμέ. καὶ εἰ νομίζει — — μὴ προδοῦναι, ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι κτλ. hanc emendationem qui primus invenit LSpengel (mus. rhen. n. s. XVII, p. 176) non persuasit Blassio et sane in eo falsus est quod δὲ illud in apodosi collocatum, ansam corruptelae, deletum voluit. praeterea suspectum habeo τοῦ τεθνεῶτος, quoniam propter oppositum τὴν μητέρα requiritur τοῦ πατρός.

10. καὶ αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιον ἔσται, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός. non fugit Reiskium inepte dici τεκμήριον δίκαιον, sed mendi sedem Maetzner agnovit dubitanter ille coniciens: δίκαιόν ἐστιν εἶναι. quam coniecturam cupidius arripuit Blass. verum fuerit: δίκαιον (γεν)έσθαι, quemadmodum legitur VI, 27 ἐμοὶ δήπου δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέσθαι, ὅτι οὐκ ἀληθὴς ἦν ἡ αἰτία.

12. αὐτοὶ δὲ σφίσιν αὐτοῖς οὐκ ἠξίωσαν δικασταὶ γενέσθαι. Blassii commento ἀποδικασταὶ carere ut possimus efficiet Demosth. XXX, 2 τοῦτον δ' αὐτὸν αὐτῶν κελεύων γενέσθαι δικαστήν, ἵνα μὴ παρ' ὑμῖν κινδυνεύσῃ, τασοῦτον κατεφρονήθη κτλ.

17. καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκός, ἔθουον. καὶ ἐπειδὴ αὐτῶν ἐτέθυτο τὰ ἱερά, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἡ ἀνθρωπος, ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη. Orellio obtemperantes Turicenses editores et Blass seripserunt ἔθουεν. quidni potius putemus oratorem dedisse αὐτοῖς ἐτέθυτο? erat quidem Philoneus ὁ θύων, sed pater actoris παρῆν καὶ συνεθύεν. Isae. VIII, 15 οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδεμίαν ἐποίησεν, ἀλλ' εἴτε μικρὰ εἴτε μεγάλα θύοι πανταχοῦ παρῆμεν ἡμεῖς καὶ συνεθύομεν.

22. ὑπὲρ δὲ τῆς ἀποκτεινάσης δεήσεται ἀθέμιτα καὶ ἀνόσια καὶ ἀτέλεστα καὶ ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν, δεόμενος ὑμῶν ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. lacunam esse post vv. δεόμενος ὑμῶν suspicabantur Gessner Reiske Dobree alii, contra quos vulgatam scripturam defendit CGLinder in libro qui est de rerum dispositione apud Antiphontem et Andocidem oratores Atticos (Upsal. 1859) p. 25 his verbis: „Maetzner“, inquit, „nihil mutandum censet remque interpretatione expedit. prudenter hoc facit vir doctissimus, dummodo recte interpretetur ¹⁾. ego vero hoc modo locum explicandum arbitror: δεόμενος ὑμῶν [intell.

¹⁾ Maetzneri quam dicit L. interpretationem Reiskii est, ab ipso post explosa. cuius vide commentarium cum «accessionibus».

κακοτεχνῆσαι ταῦτα] ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. eadem loquendi consuetudine utitur Antiphon II β 10 εἰ καὶ εἰκότως μὲν, ὄντως δὲ μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα. Lys. X 15 ¹⁾ οὐκ οὖν δεινόν, εἰ ὅταν μὲν δέῃ σε κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους ὥσπερ ἐγὼ νῶν [intell. ἀξιοῖς] λαμβάνειν, ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπηξ κακῶς, οὐκ ἀξιοῖς δοῦναι δίκην; cf. RKlotz. quaestt. crit. p. 9 sq." sed vereor ut de integritate loci multis persuasurus sit. et de syntaxi quidem cum Lindero non litigabo, licet Antiphonteus ille locus cum hoc conferri nequeat, Lysiacum vero corruptum habuerint Taylor Bekker Cobet, ut alios taceam Klotzio non posthabendos auctores.²⁾ at sententia quam bella emergit ex ista si dis placet loquendi consuetudine: δεόμενος ὁμῶν [κακοτεχνῆσαι ταῦτα] ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. rogat si quid video iudices adversarius ut eisdem ipsi utantur malis artibus quibus usa sit rea. haec autem veneno necavit coniugem. iubentur igitur iudices veneno coniuges conficere, quo melius intellegant scilicet veneficae crimen esse nullum. en iam quo devenimus Lindero duce et auspice Klotzio. praestat, opinor, eos sequi quibus post δεόμενος ὁμῶν aliquid intercidisse videtur. ex his Reiske (cum Gesnero) πείθεσθαι inserit coll. VI 47 οἱ τινες ἄπερ αὐτοὶ οφᾶς αὐτοὺς οὐκ ἔπεισαν, ταῦθ' ὁμᾶς (immo ταῦτα ὁμᾶς ut est in NAB. illam scripturam ex libris interpolatis ZM Bekker invexit) ἀξιοῦσι πείσαι, Dobree plura deesse suspicatur hac fere sententia: „vos rogans ut eam ab eo crimine absolvatis quod a se ipsa non impetravit quin admitteret“³⁾. ego sic fere expleverim lacunam: δεόμενος ὁμῶν (αὐτῷ πειθομένου μὴ καταψηφίσασθαι ταύτης ἧ) αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι, „vos rogans ut se a vobis impetrare sinatis ne ea condemnetur quae a se ipsa non impetravit

¹⁾ Immo X 13.

²⁾ hi omnes λαμβάνεις ponunt pro eo quod est λαμβάνειν. haud scio tamen an rectius retineatur λαμβάνειν deleto εἰ ante ὅταν, ut ea quae sunt οὐκ ἀξιοῖς δ. δ. per anacoluthiam inferantur pro οὐκ ἀξιοῦν δ. δ. de quo genere vid. Frohberger ad Lys. XII 36 et 38. nam infinitivum is quoque legisse videtur qui Lysiae orationem in epitomen coegit (XI, 6 πῶς οὖν οὐ δεινόν, ἐὰν μὲν τις σὲ εἴπη, τοὺς νόμους λαμβάνειν ὥσπερ ἐγὼ νῶν καὶ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθροὺς, ἐὰν δ' αὐτὸς εἴπηξ, οὐκ ἀξιοῦν δοῦναι δίκην); sed idem ut alia multa mutavit ita h. l. anacoluthiam sustulisse videtur οὐκ ἀξιοῦν scribendo.

³⁾ manifestum est non posse inseri nudum ἀποψηφίσασθαι, quam coniecturam nescio quo pacto Dobraeo tribuit Blass. obiter moneo eundem Blassium bis in prima oratione codicum scripturam tacite immutavisse: § 16 ὡς τάχιστα, οἶμαι de suo ut πῦτο (libri τάχιστα, ὡς οἶμαι) et § 29 σφετέρους αὐτῶν post Hirschigium (Philol. IX, p. 730. libri om. αὐτῶν).

ne malis artibus uteretur“. ἄ voculam librariis deberi puto. ad αὐτῶ πειθομένους cf. V, 94 ἐμοὶ πειθομένους ὑμῖν μεταμελῆσαι ἔστιν. Isae. XI, 6 οἶεται δεῖν ὑμᾶς — — αὐτῶ πειθομένους ἐμοῦ καταγῶναι ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν. ceterum cum de sententia non dubitem, in verbis esse intellego quae parum certa videantur, velut pro μὴ καταψηφίσασθαι ne concinnior sit oratio substitui potest ἀποψηφίσασθαι. et pro πειθομένους forsitan debuerim scribere πιθομένους.

26. καὶ πότερον δικαιότερον οἰκτεῖται μᾶλλον τὸν τεθνεῶτα ἢ τὴν ἀποκτείνασαν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα. in v. δικαιότερον suo iure Blass offendit. nam μᾶλλον ubi ita ut hic abundat aliam solet habere sedem: aut cum comparativo coniunctum legitur aut genetivo sive ἢ particulae praemissum. Isae. IV 14 μᾶλλον ἐτοιμότερον. Plat. legg. p. 781 A λαθραιότερον μᾶλλον καὶ ἐπικλοπώτερον. Herod. I 32 μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρηγ ἔχοντος ὀλβιώτερος. Antiph. II β 3 εἰκότερον — — μᾶλλον ἢ κτέ. hoc igitur loco exspectaveris aut καὶ π. δικ. μᾶλλον οἰκτ. τ. τ. ἢ τ. ἀπ. aut καὶ π. δικ. οἰκτ. τ. τ. μᾶλλον ἢ τ. ἀπ. sed δικαιότερον etiam alia de causa ferri nequit, quae causa facit ut Blassii coniectura δίκαιον aequè improbanda videatur. excipiunt enim locum nostrum haec verba: καὶ γὰρ δικαιότερον καὶ ὀσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων γίγνεται (ἀν) ὑμῖν, in quibus absurdum foret δικαιότερον, si ad ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα intellegeretur δικαιότερον (sive δίκαιον) εἶναι μᾶλλον οἰκτεῖται ἢ τὴν ἀποκτείνασαν. puto scribendum esse: καὶ πότερον δεῖ οἰκτεῖται coll. Isae. VI 51. mendum procreavit enuntiati praecedentis initium καίτοι πότερον δικαιότερον, unde in N etiam καίτοι huc investum est.—post ἐγὼ μὲν necesse non est inseri γάρ. Lys. XIII 74 ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι ἄν. Lyc. in Leocr. 66 ἐγὼ μὲν οἶμαι δικαίως. Dem. VIII 18 ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτο. XIX 79 ἐγὼ μὲν οἶμαι τότε πολλῶ. XXI 35 ἐγὼ μὲν οἶμαι μείζω. ib. 197 ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτον τοιοῦτον.

28. θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διανοίας τὸ διόμοσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὖ εἰδέναι μὴ πεποιηκέναι (recte Cobet πεποιηκυῖαν. cf. V 52) ταῦτα. acute ut solet Reiske „si solum“, inquit, „staret per se (τῆς διανοίας), nil eo offenderer; verum copulatum videns cum τόλμης, eique subiectum, cui non optime convenit, suspicor leg. esse τῆς ἀνοίας“. probabilius tamen duco τῆς ἀναιδείας, quod et sententiae melius convenit et voci τόλμης additum usu comprobatur. ne aliorum scriptorum afferam locos, Antiphon habet III γ 5 et IV γ 6 εἰς τοῦτο τόλμης καὶ ἀναιδείας ἦκει. adde III γ 1 ἦκιστα — — ἀναιδῆς καὶ τολμηρὸς ὢν. neminem movebit is quo Maetzner contra Reiskium usus est locus Lysiae adv. Sim. 44 θαυμάζω δὲ μάλιστα τοῦτου τῆς διανοίας. nam

illic non praecedit τῆς τόλμης, nec sane dubitabat Reiske quin dici potuisset θαυμάζω τούτου τῆς διανοίας. maiore cum fructu loco Lysiae ad nostri loci structuram recte intellegendam utemur. nam cum apud illum post vv. θαυμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας aliud sequatur enuntiatum (οὐ γὰρ τοῦ αὐτοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν), veri simile est etiam hic ea quae sunt θαυμάζω — — τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς ἀναιδείας per se constare i. e. genetivos τῆς τόλμης et τῆς ἀναιδείας non ex (accusativo) τὸ διομόσασθαι κτλ. suspensos esse, quae Maetzneri opinio est, sed ex ipso verbo θαυμάζω. ita etiam Lys. XII 41 πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτοῦ. Dem. XVIII 204 τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγάσαιτο τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς; illa vero: τὸ διομόσασθαι κτλ. absolute posita epexegetin faciunt. consimilis est et ad probandum inutilis locus Demosthenis XXIV 111 θαυμάζω δ' ὧ ἄνδρες δικασταί, τῆς ἀναιδείας αὐτοῦ τὸ — — τὸν ἔλεον τοῦτον ἐπὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ μὴ ποιήσασθαι. sed luculenter qualis sit illa ratio infinitivi absoluti ostendit Hyperides or. fun. col. II p. 50 Bl. "Ἄξιον δὲ [ἐσ]τιν ἐπαινεῖν (τ)ὴν μὲν [πόλ]ιν ἡμῶν (τ)ῆς προαιρέ[σεω]ς ἔνεκεν, τὸ προε[λέσθ]αι ὁμοια καὶ ἔτι οε[μνό]τερα τῶν [πρότ]ερον αὐτῇ πεπρα[γμέ]νων, τοὺς δὲ τετε[λεω]τηκότας τῆς ἀνδρεί[α]ς τῆς ἐν τῷ πολέμῳ, τὸ μὴ καταισχῶναι τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. quodsi ne huic quidem loco contigit ut se ipse satis illustrare atque defendere omnibus videretur (exstitit enim qui coniceret τοῦ προελέσθαι et τοῦ μὴ καταισχῶναι), quid mirum si alibi eadem structura fere elusit acumen interpretum variisque modis obscurata est. cuius rei testes tres subiciam locos Thucydidis. nam altius in rem inquirere in praesens omitto. II 87 ἡ μὲν γενομένη ναυμαχία, ὧ ἄνδρες Πελοποννήσιοι, εἴ τις ἄρα δι' αὐτὴν ὑμῶν φοβεῖται τὴν μέλλουσαν, οὐχὶ δικαίαν ἔχει τέκμαρσιν, τὸ ἐκφοβῆσαι. VII 28 μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐπίεζεν ὅτι δύο πολέμους ἅμα εἶχον, καὶ ἐς φιλονικίαν καθέστασαν τοιαύτην ἣν πρὶν γενέσθαι ἠπίστησεν ἂν τις ἀκούσας, τὸ γὰρ (scrib. γ' ¹) aut del. γὰρ) αὐτοὺς πολιορκουμένους ἐπιτειχισμῷ ὑπὸ Πελοποννησίων μηδ' ὡς ἀποστῆναι ἐκ Σικελίας κτλ. VII, 36, τῇ τε πρότερον ἀμαθία τῶν κυβερνητῶν δοκούση εἶναι, τὸ ἀντίπρῳρον ξυγκροῦσαι, μάλιστ' ἂν αὐτοὶ χρήσασθαι (ἐνόμιζον οἱ Συρακόσιοι).

Or. II (Tetral. I) α 1. 'Ὅποσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλεγχεσθαί ἐστιν. ἂν δ' οἱ ἰκανῶς μὲν πε-

¹) erant haec scripta cum J. M. Stahl's editionem nactus vidi idem propositum esse a C. Badhamo in Adhortatione ad discipulos academiae Sydneiensis (Sydneiae 1869 edita) p. 25.

φυκότες ἔμπειροι δὲ πραγμάτων ὄντες, ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι φρονεῖν αὐτῶν εἰσὶ, πράττωσι, χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι καὶ ἐλεγχθῆναι εἰσὶ. acciperem πράσσωσι pro eo quod est in libris πράττωσι, si πράσσω idem valeret ac (πράγματα) ἐπιβουλεύω vel certe ex eis quae praecedunt commode aliquid eiusmodi subaudiri posse videretur. neque enim quidquid agunt οἱ ἱκανῶς μὲν πεφυκότες κτλ. maleficium ac scelus est. non inepte igitur suspiceris in πράττωσι latere πανουργῶσι, coll. V 65 οἱ μὲν γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν εὐρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος, sive κακουργῶσι, quae quidem vox occurrit etiam γ 2 ἄλλοι τινὲς ἕτερόν τι τοιοῦτον κακουργοῦντες et δ 10 οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθῆ-
 σονται οἱ κακουργοῦντες.

9. ubi editur μάρτυρες δ' εἰ μὲν πολλοὶ παρεγένοντο, πολλοὺς ἂν παρεσχόμεθα. ἐνὸς δὲ τοῦ ἀκολούθου παραγενομένου, οἱ τούτου ἤκουον μαρτυρήσουσιν, praetulerim παρειχόμεθα, quod cum insequentī μαρτυρήσουσιν commendatur tum loco VI-ae 29: καὶ εἰ μὲν πάνυ μὴ παρεγένοντο μάρτυρες ἐγὼ δὲ παρειχόμεν ἢ τοὺς παραγενομένους μὴ παρειχόμεν (παρεσχόμεν N, παρευχόμεν A, παρεχόμεν M et Aldina) ἑτέρους δὲ τινὰς, εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι πιστότεροι ἦσαν τῶν ἐμῶν μαρτύρων. et habent παρειχόμεθα libri deteriores vel dicam deterrimi ZM, casu ni fallor felici repositum pro παρευχόμεθα Laurentiani B scriptura. nam ZM ex libro aliquo huius simillimo derivatos esse vestigia quaedam ostendunt manifesta. cf. V 18 B περιέσεσαν—ZM περιέσεισαν, V 49 B δὸν—ZM σὸν, V 59 B ἀλλοίης—ZM ἀλλοιῆς, VI 50 B οὔτος—ZM οὔτως. quod cum satis constet fidem librorum ZM esse nullam, tamen non est cur omnem variam lectionem in illis obviam protinus contemnamus. quid enim impedit quominus existimemus librarios quamvis hebetes hic illic vel consulto vel fortuito verum esse assecutos, ut factum est? ¹⁾ sed magno-
 pere cavendum ne ad exemplum Blassii temere obsecundemus (cui placuit IV β 7 ἱκανῶς additum et IV δ 5 δίκαιότερος pro δίκαιός scriptum. tu ad prius cf. δ 9, ad posterius δ 3 ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς φονεὺς γίγνεται) aut interpolata lectione nisi ipsi coniecturam superstruamus (VI 9 et 46).

β in argumenti initio: ὁμολογεῖ μὲν τὴν πρώτην ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ τὸν φόνον, καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευθέναι ποιεῖται τὴν ἔχθραν, inimicitiae illae quae homini occiso

¹⁾ VI 13 dubito num sit in ZM quod ex Bekkeri silentio concludas Ἀμυνίαν ὄν, quoniam B habet ἀμηνανόν. nec si est, dubitationem non admittit. nam η aliquanto saepius commutatur cum εἰ quam cum ο, ut vel probabilius videatur Ἀμεινίαν ὄν.

quoad vixit erant cum reo cur a proemiographo primae dicantur, nullo modo intellegi potest. etenim si primae fuerunt, etiam secundas ac tertias exstitisse necesse est. cuiusmodi ineptiae ne huic quidem scriptorum generi temere imputandae, quamobrem πρώτην ex αὐτὴν ortum esse censeo collocato illo quidem ut videtur olim in fine loci ante τὴν ἔχθραν, in describendo autem omisso, deinde errore animadverso in margine addito, postremo alieno loco rursus contextui inserto. itaque lego: ὁμολογεῖ μὲν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα — — — ποιεῖται αὐτὴν τὴν ἔχθραν. ad vv. πρώτην et αὐτὴν inter se commutatas apte conferas Thuc. VI 55 ubi vulgatae ἐν τῇ πρώτῃ στήλῃ Krueger et Stahl praetulerunt v. l. ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ. item Galen. de libris propriis prooem. (vol. 19. p. 9 Kuehn.) ὁ μὲν οὖν τοῦτο εἰπὼν ἐπεπαίδευτο τὴν πρώτην παιδείαν, ἣν οἱ παρ' Ἑλλήσι παῖδες ἐξ ἀρχῆς ἐπαιδεύοντο, ubi A. Schoene (Hermae vol. IX p. 500) docuit legendum esse τὴν αὐτὴν παιδείαν, transpositio autem illa ne cui iusto audacior videatur, his duobus exemplis efficere conabor. [Andoc.] IV 31 εἰ δὲ βούλεσθε σκοπεῖν, εὐρήσετε πολλὰ τῶν τούτῳ πεπραγμένων ἕκαστον ὀλίγον χρόνον πράξαντάς τινας ἀναστάτους τοὺς οἴκους ποιήσαντας. Blass ci. τῶν τούτῳ πολλάκις πεπραγμένων. lege τῶν τούτῳ πάλαι πεπραγμένων propter opp. ὀλίγον χρόνον πράξ. Isae. XII 8 καὶ μὴν οὗτοι μὲν οὐδ' ἐν ἐνὶ κινδυνεύοντες ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑποδίκους ἡμᾶς αὐτοὺς καθίσταντες μαρτυροῦμεν. vel ταῦτα deesse ante ποιοῦσιν (hoc iam Reiske) vel πάντα perspexerunt edd. Turr., Schocmann pro πάντας malebat πάντες, Scheibe πάντως. Isaeus dedit: ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα πάντα ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ ὑποδίκους κτλ.

ipsius or. I requiro εἴαν τέ τις ἄλλη συμφορὰ καταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία αἰεὶ ἐπιγιγνώμενα ὀνήνησιν, addito de meo αἰεὶ quo libri carent.

9. ἀλοὺς μὲν γὰρ τὴν γραφὴν τῆς μὲν οὐσίας ἤδειν ἐκστησόμενος, τοῦ δὲ σώματος καὶ τῆς πόλεως οὐκ ἐστεροῦμην. immo vero οὐκ ἂν ἐστεροῦμην, quemadmodum infra est οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἤλθον. vestigium veri servavit N: οὐκ ἀπεστεροῦμην. non magis viderunt qui eius exstiterunt patroni Maetzner Franke Blass V 15 codicis N scripturam τετόλμηκας γενέσθαι νομοθέτης ἐπὶ τὰ πονηρότερα ita praestare ut vel coniectura restituenda fuerit. etiam VI 18 ἐν τῷ δικαίῳ καὶ ἐν τῷ ἀληθεῖ quod in N omisum est ἐν alterum (ante τῷ ἀληθεῖ) placet. nam praepositiones in V et VI post καὶ non iterantur nisi ut praecedat τε.

10. ἀπολύεσθαι δὲ ὑφ' ὁμῶν εἰ καὶ εἰκότως μὲν ὄντως δὲ μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα, πολὺ μᾶλλον δίκαιός εἰμι. ἐγὼ τε γὰρ φανερόν ὅτι μεγάλα ἀδικούμενος ἡμυνάμην· οὐ γὰρ ἂν εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· τοὺς τε ἀποκτείναντας κτλ. hoc dicit orator: „sed multo magis absolvendus sum

vobis si etiam veri simile est me illum occidisse, re autem vera id non feci. nam et me apparet graves a me iniurias (illa caede) propulsaturum fuisse—alioquin enim non videretur veri simile me illum occidisse—et“ cett. quod cum non intellexerent Kayser et Blass, coniecturis attrectarunt locum. libenter vero scripserim *μεγάλα ἂν ἀδικούμενος ἡμονάμην*. ceterum notandum est dici εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι, non ἐδόκουν ἀποκτ. aut εἰκὸς ἦν ἐμὲ ἀποκτεῖναι, nimirum callide reus utitur oratione ancipiti et ambigua, si quidem verba οὐ γὰρ ἂν εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι αὐτόν etiam sic explicari possunt: „alioquin enim non viderer merito cum interfecisse“. constat autem ambiguitas illa cum vocabulo εἰκότως tum hoc ordine verborum εἰκ. ἐδ. ἀποκτ. quamobrem dubitari nequit quin N hoc quoque locs ut multis alijs (nam de universis nunc non quaero) verba oratoris aliquanto rectius habeat disposita.

11. in verbis πάντων ὧν ἐμὲ ἀξιὸν φασὶ παθεῖν εἶναι, δίκαιοί εἰσι τὸ γρά-
νειν ante δίκαιοι G. A. Hirschig αὐτοὶ intercidisse putavit, speciosius
quam verius. omittitur enim αὐτοὶ etiam supra in vv. τῆς τε ἀφορίας
αἴτιοι γίνονται, licet respiciatur ad α 10 ἐκ γὰρ τούτων αἴ τ' ἀφορίαὶ
γίνονται κτλ.

12. ἐμὲ δὲ ἐκ τε τῶν προειργασμένων γνώσεσθε οὔτε ἐπιβουλεύοντα οὔτε
τῶν οὐ προσηκόντων ὀρεγόμενον. recte F. Franke (annal. philol. XXVIII
p. 73) γε pro τε rescribi iussit neque audiendi sunt ii quibus ante ἐκ
τε aliquid intercidisse videtur. nam ne cum Blassio inseras ἐκ τε τῶν
εἰρημένων X (quidni potius προειρημένων coll. IV α 5 ?), obstat quod
de eis quae in hac § commemorantur nihil dictum est in parte orati-
onis praecedenti. nec temporis praesentis, ut vult L. Spengel (mus.
rhen. XVII p. 168), mentionem praecessisse veri simile est, quoniam
ex praesenti quidem tempore ea quae deinceps leguntur cognosci non
poterant ¹⁾.

γ 4. οὐκ ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυρίαν ἄπιστον λέγουσιν εἶναι
semper in hac tetralogia actor de reo loquens singulari utitur numero

¹⁾ iuvat commemorare E. Gruenwaldtii disputationem de Antiphontis quae feruntur tetralogijs (Progr. gymn. Dorpat. 1873), qui p. 10 not. 6 «Quamvis» inquit «codd. nonnullos exhibeant locos, ubi τε solitarium positum esse videtur, tamen locos illos sanos esse negaverim. Loci hi sunt: II β 12 ἐμὲ δὲ ἐκ τε τῶν προειργασμένων — — ὀρεγόμενον, ubi ἐκ τε nullum aliud τε respondet. Sed equidem cum Sauppio (?) Spengelio Blassio alqd h. l. quo hoc τε pertinebat excidisse puto atque, quia quid exciderit certo quidem sciri nequit, sine ulla dubitatione τε, id quod Blassium in editione sua fecisse video, delendum esse censeo». en cor Zenodoti, en iecur Cratetis!

συνηγόρους nusquam attingit. scribendum igitur ἄπιστόν φησιν εἶναι. cf. II β 4, III γ 5 (bis), IV γ 1 (bis). 4. 5. 6, δ 2. nam λέγει in tetralogiis non usurpatur nisi praegresso φησι aut φάσκων. mendum ni fallor inde certum est quod vocis φησιν syllaba prior evanuerat. — in extrema § τότε βασανίζοντες ἀξιοῦμεν τάληθῆ λέγειν αὐτούς, ubi Reiske post λέγειν intercidisse suspicabatur ἀναγκάζειν, haud scio an ἀναγκάζομεν reponendum sit pro ἀξιοῦμεν, coll. I 10 εἰ δὲ ἄπαρνοι γίγνονται ἢ λέγοιεν μὴ ὁμολογούμενα, ἢ βάσανος ἂν ἀναγκάζοι τὰ γεγονότα κατηγορεῖν et VI 25 ὅμως ἀναγκάζονται (οἱ δοῦλοι) τάληθῆ λέγειν.

7. ἀξιῶν δὲ διὰ τὸ φανερὰν εἶναι τὴν ὑποψίαν αὐτῷ μὴ καταδοκεῖσθαι ὑφ' ὁμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. respicitur ad β (3 et) 6: τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἦσον ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν—ἦσαν δὲ πολλοί—πῶς οὐκ εἰκὸς ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις μὲν γὰρ φανερὰ ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ ἰοῦσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ἤδειν, unde apparet delendum esse h. l. αὐτῷ. cf. β 3 φανερόν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον et φανερός γενόμενος ἀπωλλόμεν. adde ibid. 4, IV γ 7, δ 5. atque suspectum mihi pronomen etiam his locis ¹⁾: II γ 8 εἴπερ ἐγένετο φανερόν [ἡμῖν] τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐτόν· μὴ δεδηλωμένων δὲ τῶν ἀποκτείναντων κτλ. III β 5 ὁ δὲ παῖς εἴπερ ἐστὼς φανερός [ὑμῖν] ἐστὶ μὴ βληθείς, ἐκουσίως (δ' inepte add. Blass. vid. Reiske) ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν ἔτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν ἀποθανόν. ibid. 6 ἀκουσίως δὲ τοῦ φόνου ἐξ ἀμφοῖν [ὑμῖν] ὁμολογουμένου γενέσθαι κτλ. cf. γ 10 ἐξ ἀμφοῖν δὲ τοῦ φόνου γενομένου. neque enim ἡμῖν vel ἡμῶν hic legi potest, quia ἡμεῖς non solet in tetralogiis adversarium quoque complecti. cui legi non obstat III δ 1 ἡμεῖς — οἱ ἀντίδικοι. altero autem qui repugnare videtur loco IV δ 3 κοινοῦ δὲ τοῦ τεκμηρίου [ἡμῖν] ὄντος τούτου (sic recte H. Sauppe pro τούτῳ), τῷ παντὶ προέχομεν rem conficit προέχομεν, quod in enuntiato vix decem verborum eodem pertinere putandum est atque ἡμῖν, pertinet autem ad reum eiusque amicos, non item ad accusatores.

8. quod Blass in vv. οὗτος ἂν καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἀποκτείνας αὐτόν εἴη de Weidneri coniectura ante ἀποκτείνας articulum inseruit. non negaverim recte factum esse, sed idem ille facere debuit Reiskio auctore III δ 4 ὁ παιδοτρίβης ἂν ἀποκτείνας αὐτόν εἴη.

10. confer initium §—i (ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου ὑφ' ὁμῶν) cum exitu (πῶς ἂν δικαίως ἀπολύοιτε αὐτόν;), videbis turbatum esse ordinem

¹⁾ «Dici vix potest quoties taliā pronomina a grammaticis addita sint». H. Sauppe ep. crit. p. 36.

sententiarum. nam quae modo ut probata posuimus, ea quidem non statim iterum demonstrare aggredimur. quid? quod postquam dictum est (9 extr.) ille si non manifesto argumentis aut testimonio teneatur, reos convinci omnino non posse, nil aptius memoratur quam perspicuitas causae et testimonii fides, quae efficiant scilicet ut ille si quis alius iuste absolvi nequeat: σαφή μὲν γὰρ τὸν θάνατον γινώσκοντες, φανερώς δὲ τὰ ἴχνη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πιστῶς δὲ τοῦ ἀκολούθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν δικαίως ἀπολύοιτε αὐτόν; tum demum recte sequentur illa: ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου ὑφ' ὑμῶν ἡμῖν μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται. et sic facilis fit transitus ad finem epilogi (11): ταῦτα οὖν εἰδότες (i. e. τὸν ἀποθανόντα ὑμῖν ἐνθύμιον γενήσεται ἀδίκως ἀπολυομένου τούτου) βοηθεῖτε μὲν τῷ ἀποθανόντι κτλ. cf. IV β 8. 9. μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεὶς ὑφ' ὑμῶν ὑμῖν καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρέψομαι. ταῦτ' οὖν εἰδότες κτλ. de origine mendii nolo μακρηγορεῖν ἐν εἰδόσιν. eodem fere modo alios oratoris locos feliciter correxerunt Bekker (II α 4), Blass (III β 4), Baiter (V 5), Aldus (V 53), Dobree (V 58).

δ. in argumento legendum: τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι (libri πεποιηκέναι) τίθησιν ὁ ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προελθεῖν ἐκείνης τῆς νυκτός. cf. argum. or. β τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι ποιεῖται (αὐτήν) τὴν ἔχθραν et ibid. διὰ τοῦτο οὐκ ἂν ἐφόνεον. ubi ποιεῖν vocabulo caedes significatur, addi solet τὸν φόνον. arg. II α πεποιηκός τὸν φόνον· γ ποιῆσαι τὸν φόνον. IV α τὸν φόνον πεποιηκός. VI πεποιηκός τὸν φόνον.

2. non est opus pluribus verbis, quo sic olim scriptum exstitisse intellegatur: κατήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ φόνου προσποιούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος αὐτόν ἐμὲ φονεὰ φασὶν εἶναι, δρῶντες τάναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς, φανερόν ὄν ὅτι ἀδίκως ἐμὲ μᾶλλον ἀποκτεῖναι ζητοῦσιν ἢ τὸν φονεὰ τιμωρεῖσθαι. cf. V 34 ἀπέκτειναν ἄγοντες τὸν ἄνδρα, τὸν μηνυτήν, ᾧ πιστεύοντες ἐμὲ διώκουσι, τὸναντίον ποιήσαντες ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι κτλ. in libris praepostera conclusione legitur: δρῶντες δὲ — — φανερόν (sc. ἐστίν) ὅτι κτλ.

4. ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπολύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἐλεῆσαι. verissime Reiske „Fert quidem“ inquit „ratio vocabuli (μακαρίσαι) ut non illo vulgari significato beatum aliquem praedicandi, sed eo quem sententia loci subjicit beatum reddendi accipiatur. quominus autem h. l. sic accipiatur, obstat insequens ἐλεῆσαι“. sed quod proposuit ἐλεῖσαι („miserabilem reddere“) non probo. scripsit orator: καταλαβόντας ἀσεβῆσαι. cf. III β 11 μὴ καταψηφισάμενοι δυσμόρους ἡμᾶς κα-

ταστήσῃτε, ἀλλ' ἀπολύοντες εὐσεβεῖτε. ceterum ἀσεβεῖν et εὐσεβεῖν in his locis transitive usurpata videntur, quem usum Antiphonti vindicat III γ 11 οὐθ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῖντ' ἄν (i. e. οἱ ἄν πάσχοιεν) ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς ἀνοσίους, ubi perperam Reiske et Maetzner codicum scripturam sollicitaverunt ¹⁾).

5. τούτων δὲ μᾶλλον ἢ εἰκὸς ἦν δρασάντων κτλ. germanice veritas: haben aber diese vielmehr so, wie (es in der That) natürlich war, gehandelt. nodum quod aiunt in scirpo quaesiverunt Linder (l. d. p. 34 μᾶλλον ἢ οὐκ εἰκός), L. Spengel (μᾶλλον ἢ μᾶλλον εἰκός), Blass (ἢ μᾶλλον εἰκός).

10. τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται ὄντα. ceteris coniecturis longe praestat Spengeliana τὰ δὲ τ' εἰκότα τὰ τ' ἄλλα, in qua tamen prius illud τ' necessarium non est. cf. I πιστεύων δὲ τῇ ὑμετέρα γνώμῃ τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ ἐμοῦ πραχθέντων, ubi quidem Spengel item postulat τῇ θ' ὑμετέρα. sed ut concedamus duobus tetralogiarum locis (III β 8, IV γ 7) τε in membro priore omissum esse a librariis, *tamen* ita vix est quod priscae Athidis scriptori poeticum illud τε solitarii genus prorsus abiudicemus. Thuc. I 12: Ἰταλίας δὲ καὶ Σικελίας τὸ πλεῖστον Πελοποννήσιοι (ῥκισαν) τῆς τε ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἢ χωρία. minus etiam offendendum erat (neque offendit Spengel sed Blass) in II α 10 ἀσύμφορόν θ' ὑμῖν ἐστὶ τόνδε μιᾶρον καὶ ἀναγνον ὄντα εἰς τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσιόντα μαιίνειν τὴν ἀγναίαν αὐτῶν ἐπὶ τε τὰς αὐτὰς τραπεζὰς ἴοντα συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναίτιους, quicum cf. II β 12 τὴν τε οὐσίαν — — κεκτημένον, IV α 2 τροφέας τε παρέδωκε κτλ., ibid. 4 ὑμᾶς τε ἄνομα δρᾶν πείθοντες. adde (si libro Oxoniensi fides) II β 1 ἐάν τέ τις ἄλλη συμφορά καταλαμβάνῃ αὐτούς. iure vero puto Blassium II δ 11 edidisse: ὑπέρ (τε) ἐμαυτοῦ—ὑπέρ τε (libri δὲ) τοῦ ἀποθανόντος, ut assollet in anaphora praepositionum. (II α 9, β 7, III α 1, β 10 bis, IV β 6). alia enim vocabula fere μὲν—δὲ requirunt. ut redeam ad II δ 10, in vv. τὰ τε τεκμήρια ἐμά, οὐ τούτου ὄντα ἐδήλωσα corrige τούτων, ne hoc un^o loco positum singularem diutius miremur.—sub finem §—i noli sollicitare ἐάν ἐλεγχθῶ, quod satis defenditur loco gemino γ 9 (cf. etiam α 10). nam quae a Spengelio contra disputata sunt (l. d. p. 174)

¹⁾ ne quis forte h. l. ex praecepto Valckenaeriano (ad Eur. Phoen. 447.1131 quo εὐσεβεῖν τινὰ recentioribus tantum conceditur, εὐσεβοῖντ' ἄν scribi velit (vid. Fr. Franke annal. philol. XXVIII p. 78), σεβῆσθαι passivum non invenitur nisi apud infimae aetatis scriptores auctore A. Nauckio ad Soph. OC. 753 (in appendice).

ea quidem parum ad rem facere videntur. aut igitur meliora proferrant quibus ista lectio displicere non desiit aut genuinam esse taciti fateantur.

Or. III (Tetra). II) α 1. τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπὸ τε τοῦ νόμου κατακέχρηται ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων, οἳ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰσίν· ἐὰν δέ τι ἀμφισβητήσιμον ᾖ, τοῦτο ὑμῖν ὧ ἄνδρες πολῖται προστέτακται διαγῶναι. verba ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων—εἰσίν aut nullum habent sensum aut ab hoc loco alienum. nam sive credimus Maetznere τοὺς ψηφισαμένους (sc. τὸν νόμον) esse legum latorem populum, qui in comitiis ratas eas (leges) esse iusserit, sive cum eodem Maetznere in vv. τῶν ψηφισαμένων psephismatum mentionem inchoatam esse censemus vel potius hariolamur, maxime mirum [quod sequitur οἳ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰσίν. non sum equidem nescius solere oratores populum „tanquam perennem atque perpetuam personam“ adloqui, velut Isae. IV 17 κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς ἀμφισβητοῦσιν, οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε, ubi vid. Schoemann. verum enim vero hoc loco non adloquitur populum orator cum dicit οἳ—εἰσίν. et manifesto opponuntur hominibus qui nunc sunt (ὑμῖν ὧ ἄνδρες πολῖται) quorum est uti legibus et diiudicare si qua oritur controversia (ἐὰν τι ἀμφισβητήσιμον ᾖ, προστέτακται διαγῶναι) eis qui olim leges tulerunt et in universum quid in civitate valeret constituerunt. quae cum ita sint, scribendum puto: ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων (sc. ταῦτα) ἃ κύρια πάσης τῆς πολιτείας ἐστίν. cf. Dem. XIX 259 τὰ κύρι' ἄττα ποτ' ἐστίν ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων. Soph. OC. 910 sqq. δέδρακας οὔτε σοῦ καταξίως Οὔθ' ὧν πέφυκας αὐτὸς οὔτε σῆς χθονός, "Ὅστις δίκαι' ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν Κᾶνευ νόμου κρίνουσαν οὐδέεν, εἴτ' ἀφεις Τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι', ὧδ' ἐπεισπεσὼν "Ἄγεις θ' ἃ χρῆζεις καὶ παρίστασαι βία. litteras οι et α sexcenties inter se commutatas esse qui nescit, consulat Bastii comm. pal. p. 769 sq.

β. in argumento lego: ὁ τοῦ ἀκοντίσαντος πατήρ (αὐτὸν) ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον γενέσθαι τὸν ἀποθανόντα τοῦ φόνου· φερομένου γὰρ τοῦ ἀκοντίου ὑποδραμεῖν (libri ὑπέδραμεν) ὑπὸ τὸν σκοπόν. sequitur enim ὄθεν (δικαίως) ἂν αὐτὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι.

1. Νῶν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖται τοὺς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας (καταστῆναι) τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν τὰ τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται. aliquamdiu veram putabam Saupprii Scheibiique coniecturam τὰ τε ἄλλα (καὶ) παρὰ φύσιν κτέ. sed iniecit mihi scrupulum insequentis orationunculae initium (γ 1): ὅτι μὲν αὐτῇ ἢ χρεῖα παρὰ φύσιν καὶ λέγειν καὶ δρᾶν ἅπαντας ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ

λόγῳ δοκεῖ μοι σημαίνειν οὗτος. nimirum sic emendari oportet: τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν (ἅπαν)τάς τε παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται.

3. ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν ἀμαρτόντος εἰς ἀκουσίους αἰτίας ἦλθεν. voce ἀκουσίους nil sanius. cf. II β 3 αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἐκουσίους καὶ προδῆλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν. γ 1 ἀκούσιον μὲν τῷ παθόντι περιθεῖς τὴν συμφορᾶν, ἐκουσίως δ' αὐτὸς εἰς τοὺς κινδύνους καταστάς ¹⁾).

8 τῆς δ' ἀμαρτίας τετιμωρημένος ἑαυτὸν ἔχει τὴν δίκην, οὐ συνηδομένων μὲν οὐδὲ συνεθελόντων ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ συλλυπούμενων. negat Spengel (l. d. p. 175) recte hic dici οὐ συνηδομένων—οὐδὲ συνεθελόντων: non habere praepositionem quo referatur, requiri οὐχ ἡδομένων — οὐδ' ἐθελόντων. in „prava compositione“ offendit etiam Ed. Belling de periodorum Antiphontearum symmetria (diss. inaug. Vratisl. 1868, p. 67), sed excusat concinnitatem accuratiorem. et sane concinnitatis ductus studio Isocrates περὶ εἰρήνης (or. VIII) scripsit 87 οὐ συμπενηθήσοντες τοὺς τεθνεώτας, ἀλλὰ συνηθησόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς, ubi ἐφηθησόμενοι librorum deteriorum scriptura est. verumtamen probabile est Antiphontem et Isocratem minus tributuros fuisse concinnitati, nisi hunc vocis συνήδομαι et quorundam similium vocabulorum usum poetis saltem concessum viderent. ita Eur. Med. 136 οὐδὲ συνήδομαι, γόνοι, ἄλγεσι δώματος, ubi vid. Wecklein. Rhes. 958 οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς συνήδομαι. Hippol. 1286 Θησεῦ, τί τάλας τοῖσδε συνήδει Παῖδ' οὐχ ὀσίως σὸν ἀποκτεῖνας; cf. etiam Thuc. I, 59 τὰ ξυναφεστῶτα χωρία ibique Classen.

10 bene sensit Reiske pro ζῶν ἐπικατορυχθήσομαι scribi oportere ζῶν ἔτι κατορυχθήσομαι itaque rectissime ediderunt qui eum secuti sunt omnes praeter Dobsonum, qui quidem scripturam librorum auctoritate munitam mordicus tenere solet. nam quod G. A. Hirschig (Philol. IX p. 732) contendit ἔτι ζῶν κατορ. debuisse dici, aliud tum agebat doctus Batavus. I 1 νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι. II a 9 ἔμπνους γὰρ ἔτι ἀρθείς. V 96. ἐμοὶ οὐδεὶς λόγος ἔσται ἔτι. Xen. inst. Cyri VIII, 7, 26, εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς ἐμῆς ἄψασθαι ἢ ὄμμα τοῦμὸν ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω. addo quem occasione data emendem locum Platonis. legg. IX p. 877 C γυνὴ δὲ ἄνδρα ἑαυτῆς ἐξ ἐπιβουλῆς τοῦ ἀποκτεῖναι τρώσασα, ἢ ἀνὴρ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, φευγέτω ἀειφυγίαν, τὴν δὲ κτῆσιν, εἴ μὲν υἱεῖς ἢ θυγατέρες αὐτοῖς ὡσι παῖδες ἔτι, τοὺς ἐπιτρόπους ἐπιτροπεύειν καὶ ὡς ὄρφανῶν τῶν παίδων ἐπιμελεῖσθαι, εἴ μὲν δὲ ἄνδρες, μὴ ἐπάναγκες ἔστω.

¹⁾ 6. emendationem ἀκούσιόν τι δρῶντες [ἢ πάσχοντες] praeeperunt Spengel et Fr. Pahle. item quod 11 coniecī (οἰκείαις) συμφοραῖς περιπεσῶν occupavit. R. Schoell.

τρέφεσθαι τὸν φεύγοντα ὑπὸ τῶν ἐκγόνων, τὴν δὲ οὐσίαν αὐτοῦς κεκτῆσθαι. immo vero: εἰ δὲ ἄνδρες ἤδη, ἐπάναγχεσ ἔστω κτλ. nam parentes ubi genitis altis educatis liberis et de his ipsis et de republica bene meruerunt, digni sunt, opinor, qui a liberis sustententur.

γ 3. ἐγὼ δὲ δράσας μὲν οὐδὲν κακόν, παθῶν δὲ ἄθλια καὶ δεινὰ, καὶ νῦν ἔτι δεινότερα τούτων ἔργω καὶ οὐ λόγῳ, εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταπεφευγώς δέομαι ὑμῶν κτέ. post τούτων inserendum est παθεῖν κινδυνεύων (coll. Thuc. III 59. νῦν ἐν τῇδε τὰ δεινότατα κινδυνεύομεν παθεῖν), quoniam ex eis quae praecedunt nil subaudiri potest quod quidem huc quadret. tum ἔργω καὶ οὐ λόγῳ ad sequentia referendum: ἔργω καὶ οὐ λόγῳ εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταπεφευγώς, quae respondeant ad verba rei β 2 καὶ αὐτός εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον, ὧ ἄνδρες δικασταί, καταπεφευγώς. nam si comma post λόγῳ ponimus, actor fatetur se superiora illa mala (παθῶν δὲ ἄθλια καὶ δεινὰ) toleravisse λόγῳ ἄλλ' οὐκ ἔργῳ.

5. ἐγὼ δὲ (adde καὶ ~~sive~~ ~~ἄλλ~~) ἐκουσίως κατηγορῶν ἀποκτεῖναι αὐτὸν πιστότερος ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος ὅς μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτεῖναι φησι τὸ μειράκιον. parum haec convenire cum β 3 Blass monuit neque quidquam eiusmodi dicit reus. videtur igitur olim inter prius μήτε et ἀποκτεῖναι lacuna fuisse, male post a lectore sive librario aliquo expleta. erat scribendum: μήτε (ἀκουσίως μήτε ἐκουσίως) ἀποκτεῖναι, coll. β 9 ἀμφοῖν ἀπολύεται τοῖν ἐγκλημάτοι, μήτ' ἄκων μήτε ἐκὼν ἀποκτεῖναι.

6. ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου, ὃς ὑπεδέχετο τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια ἀναιρεῖσθαι, — ἀθλίως ἀπέθανεν. non video qui ea quae sunt ὃς ὑπεδέχετο τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια ἀναιρεῖσθαι aliter explicari possint atque Maetzner fecit, accipiens „de homine qui curam solebat suscipere colligendorum telorum.“ at quis serio credat paedotribam in gymnasium solitum esse tela colligere? nil invamur Frankii coniectura ἀναιρεῖσθαι delentis quippe ex ἀναιρεῖται ortum, quod quidem ipsum unde provenerit non liquet. an putavit lectionem librorum mss. originem ducere ab Aldinae operarum errore? C. Fr. Hermann (Lehrb. d. gr. Antiq. III² p. 295, § 36, not. 20) confidenter corrigit παιδαγωγῶ pro παιδοτρίβου, oblitus videlicet δ 4 legi: εἰ μὲν ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου καλούμενος διέτρεχεν, ὁ παιδοτρίβης ἂν ἀποκτεῖνας αὐτὸν εἴη. quid dicam de C. B. Starckii commento, qui (ad Hermannii l. d.) verba illa ὃς—ἀναιρεῖσθαι non ad paedotribam pertinere docet, sed ad τὸν καλούμενον ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου, ad occisum παῖδα βουλόμενον προδραμεῖν? unum restat ut ὃς—ἀναιρεῖσθαι magistelli interpretamentum esse existimemus. sed consequens est in eis quae sequuntur ὁ δὲ περὶ τὸν τῆς ἀναιρέσεως

καιρὸν πλημμελήσας οὐ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν ἐκωλύθη delenda esse vv. τῆς ἀναιρέσεως.

8. sic distinguendum: εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ (τοῦ δρώντος αὐτοῦ) μηδὲ δι' ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ ἢ ἀτυχία γίγνεται ἀμάρτημα οὔσα, τῷ ἀμαρτῶντι συμφορὰ δικαία γενέσθαι ἐστίν. vulgo prave ἀμάρτημα οὔσα ad συμφορὰ refertur. nam si poena (συμφορὰ) ἀμάρτημά ἐστιν i. e. errore solvitur, qui error indicum sit necesse est, non potest iusta esse aut debita (δικαία γενέσθαι). in vv. ὑπὸ τοῦ δρώντος αὐτοῦ μηδὲ δι' ἐπιμ. Blassii sequor coniecturam prolatam illam mus. rhen. XXVII p. 101.

δ 3. οὐκ ἐάν τις φάσκη ἀποκτεῖναι, τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἐάν τις ἐλεγχθῆ. certatim inserunt τινά, quo aegre caremus. quamquam non desunt loci similes, pauci sane numero si omnes habet collectos Frohberger ad Lys. X 6.

4. σχετλιάζει δὲ κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε ἀκοντίσας μήτε ἐπινοήσας ἀθύντης ὧν ἀποδείκνυται, καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται. Blass dubitat an legendum sit: σχετλιάζει δὲ ἀδίκως κακῶς ἀκούειν. at neque σχετλιάζει recipit eiusmodi additamentum, siquidem oppositum est non τὸ δικαίως σχετλιάζειν sed τὸ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖσθαι, neque ad κακῶς ἀκούειν quadrat ἀδίκως quia nil simile legitur in oratione actoris. illud dubio caret absurdum esse κακῶς ἀκούειν. Orator forsitan scripserit: σχετλιάζει δὲ ἀνόσι' ἂν παθεῖν φάσκων τὸν παῖδα. cf. γ 11 οὔτε γὰρ ἡμεῖς οἱ διὰ τὴν τούτων ἀμαρτίαν διαφθαρέντες, ἀθύνται καταγνωσθέντες ὅσα ἀλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὁμῶν.

5. ὁ μὲν γὰρ ἀφεις οὐδὲν ἂν ἤμαρτε μηδενὸς ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος. αὐτὸς δ' οὐκ ἂν ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων ἐστῶς. offendit ἀφεις non addito τὸ βέλος sive τὸ ἀκόντιον. quoniam vero statim subsequitur ὑπὸ τὸ βέλος, neutrum libenter addiderim. est enim iteratio inelegans, putida variatio. lego: ὁ μὲν γὰρ εἰς οὐδὲν' ἂν ἤμαρτε (sive malis εἰς οὐδένα οὐδὲν ἂν ἤμαρτε coll. γ 9 εἰς οὐδένα οὐδὲν ἀμαρτῶν. 6 οὐδὲν οὐδ' εἰς ἓν' ἀμαρτῶν. β 7 περὶ οὐδένα οὐδὲν ἤμαρτεν). quae si recte emendavi, necessario pro eo quod est αὐτὸς δ' scribendum ὁ δ'. etenim puer occisus h. l. pronomine αὐτὸς significari non potest. peperit utrumque mendum ditographia (γΑφεις—ὑπελθοΝΤΟΣοδ).

7. ὁ μὲν γὰρ οὐδένα ὀρῶν διατρέχοντα πῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα βαλεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας εὐπετῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα μὴ βαλεῖν. ἐξῆν γὰρ αὐτῷ ἀτρέμα ἐστάναι. etsi certo quidem sciri nequit quid olim lectum fuerit pro corrupto illo μηδένα μὴ βαλεῖν, tamen proxime ad verum accedemus collatis his locis: β 5 ὁ δὲ παῖς εἶπερ ἐστῶς φανερός [ὁμῶν] ἐστὶ μὴ βληθείς, ἐκουσίως ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν ἔτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν ἀποθανῶν. οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη ἀτρε-

μίζων καὶ μὴ διατρέχων. γ 10 εἶπερ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἐστάναι φονεὺς αὐτὸς αὐτοῦ δίκαιος εἶναι ἐστὶν κτλ. δ 4 οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ βαλεῖν αὐτὸν φημι τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πληγὴν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μειραχίου ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ διαφθαρῆναι. οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε. τῆς δὲ διαδρομῆς αἰτίας ταύτης (αἰτιωτάτης?) γιγνομένης (libri γινομένης, Blass γενομένης. at cf. IV δ 3 φονεὺς γίγνεται) κτλ. 6 οὗτοι γὰρ οὐ διὰ τὸ μὴ ἀκοντίζειν οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθεῖν. omitto alios locos. satis enim, opinor, apparet ex eis locis quos attuli, oratorem sic fere scripsisse: εὐπετώσ ἂν ἐφολάζατο μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθεῖν, in quibus verbis incertum esse fateor τὸ ἀκόντιον. pōssis etiam suspicari τὸ βέλος coll. δ 5, sed ὑπὸ τὴν φορὰν (sive πληγὴν) τοῦ ἀκοντίου vel inverso ordine ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν (ut est β 4) respuunt numeri orationis. corruptelae causa haud dubie fuit versus unius in cod. archetypo iactura, postero quidem tempore pro captu scribarum sarta.

8. κεκολασμένου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος οὐκ ἀτιμώρητος ὁ φόνος ἐστίν, ἔχοντός γε δὴ τὴν δίκην τοῦ φονέως. parum differunt haec ἔχοντος—τὴν δίκην τοῦ φονέως a prioribus illis κεκολασμένου τοῦ ἀποκτείναντος. quare expunxerim ἀποκτείναντος mutato τοῦ in τούτου (sc. τοῦ παιδός), nisi forte praestat legere κεκολασμένου δὲ τοῦ ἀμαρτόντος. utrumlibet elige: non solum tautologia insulsa vitatur, verum etiam praecedentia (ὁ δὲ παῖς ταῖς αὐτοῦ ἀμαρτίαις διαφθαρεῖς ἄμα ἤμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη) ut melius cum his cohaereant efficitur.

Or. IV (Tetral. III) β 4: προλεγόντων γὰρ αὐτῶ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθαρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους διαφθαρεῖς ἐμοὶ ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. verba δι' ὑμᾶς—διαφθαρεῖς et cum γ 5 pugnant (ὑπὸ δὲ τοῦ ἰατροῦ φάσκων αὐτόν ἀποθανεῖν θαυμάζω ὅτι οὐχ [Hirschig ci.: οὐ θαυμάζω ὅτι] ὑφ' ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναι φησιν αὐτόν διαφθαρῆναι. καὶ γὰρ ἂν εἰ μὴ ἐπετρέψαμεν, ὑπ' ἀθεραπειᾶς ἂν ἔφη διαφθαρῆναι αὐτόν, ubi postrema cum acerba adversariorum dicuntur irrisione) et cum eis quae paullo supra legimus: μοχθηρῶ ἰατρῶ ἐπιτρεφθεῖς διὰ τὴν τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν — — ἀπέθανε. non ille igitur quem vult Hirschig, sed hic locus emendationis eget. corrige: δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους ἐπιτρεφθεῖς (sc. τῶ ἰατρῶ. cf. l. c. ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναι), cui scripturae nocuit vocis διαφθαρήσοιτο propinquitas.

7. καθαρῶ μὲν μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπικαλοῦντες, ἀποστεροῦντες δὲ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκέ μοι, περὶ τὸν θεὸν ἀσεβοῦσιν. cum libri

hic ita differant ut alii δέ με exhibeant alii δέ μου ¹⁾, in archetypo videtur fuisse Δε ex Με ortum: ἀποστεροῦντές με. μὲν vocolae respondet δέ pone ἀδίκως ²⁾ et pone ἀνοσίως. — in extrema §—ο vv. τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φονεῖς εἰσὶ vix magis sophistica sunt (etsi plus quam sophistica ea dicit Reiske) quam, ut hoc utar, II β 10, de quo loco supra disputavimus, nec magis poetica quam II β 13 δέομαι δ' ὕμῶν—ἐλεήσαντας τὴν ἀτοχίαν μου ἰατροὺς γενέσθαι αὐτῆς, quem locum cum nostro, Spengelio praecunte, comparavit Blass Att. Bereds. I p. 118, postea tamen emendationis specie illectus ad scribendum τῆς ὑμετέρας ἀσεβείας (αἵτιοι ὄντες) αὐτοὶ φονεῖς εἰσὶ.

8. dele μὴ in vv. τοῦ μὴ διδάξαντος. aliud enim est μὴ διδάξει, aliud μὴ ὀρθῶς διδάξει. ceterum id quod est τοῦ [μὴ] διδ. neque ad reum neque ad accusatores pertinet (altera Reiskii, altera Blassii opinio est cuius vid. Att. Bereds. I p. 157), sed ex usu tetralogiarum universe dicitur. paullo post (ὕμῶν καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστίψομαι) pronomen τούτῳ ad τὸν διδάξαντα referendum, non ad accusatores, qui plures sunt in hac tetralogia, ut dicendum fuerit τούτοις.

γ. in hypothesi leg. εἶτα (sc. φησιν) ὅτι εἰ καὶ οὕτως εἶχεν (libri ἔχει) ὁ μέχρι φόνου ἀμονόμενος ὑπεύθυνος. cf. ipsius or. § 5 εἰ δέ τοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἰατρός οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστίν κτλ.

4. ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν ὡς ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεὺς ἐστὶ· τοῦτον γὰρ βουλευτὴν τοῦ θανάτου [φησὶ] γενέσθαι. male abundat φησὶ (cf. 2 εἶπε δὲ — — ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς — — καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι δὲ τὸν ἀποθανόντα), quo carere non possemus si τοῦτον βουλευτὴν τοῦ θανάτου γενέσθαι essent ipsa adversarii verba atque inde priora illa ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεὺς ἐστὶ ab eo qui loquitur cogitando collecta. sed enim neutra diserte eisdemque verbis dicta invenias in β 5—6.—post sic scripserim: ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὧν ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρεῖς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ (codd. ἀμαρτίᾳ) ἀλλὰ τῇ τοῦ πατάξαντος χρησάμενος (cf. supra ἐστὶ δὲ ἡ ἀτυχία τοῦ πατάξαντος) ἀπέθανεν· ὁ δὲ μείζω ὧν ἤθελε πράξας (πατάξας?) τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ (codd. ἀτυχίᾳ) ὃν οὐκ ἤθελεν ἀπέκτεινεν. vulgatam scripturam duplex progenuit error. nam primum ex τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ—τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ

¹⁾ δέ μοι in A a prima manu legi falso traditur.

²⁾ casu iufelici factum est, id quod fefellit R. Schoellium (annal. Fleck. CIII p. 303), ut in Blassii editione vv. ἀδίκως δὲ uncinis rotundis includerentur.

factum est τῇ ἑαυτοῦ ἀτοχία—τῇ ἑαυτοῦ ἀτοχία, deinde errore animadverso librarius posteriora quidem correcturus erat, sed aberrantibus oculis correxit sive potius corrupit priora. simili mendo liberandus est. Antisth. Ai. 5 κἀγὼ μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων (leg. κακῶς πάσχων), οὐδὲ γὰρ (ἂν) κακῶς πάσχων (imo κακῶς ἀκούων), ὁ δὲ κἂν κρεμύμενος, εἴ γε κερδαίνειν τι μέλλοι ¹⁾).

δ 3. conicio: ἄρξαντος δὲ τούτου, ἐκ (libri καὶ) τῶν ἄλλων κατηγορουμένων ἀπάντων (libri ἀπάντων κατηγορουμένων, Bekker ἀπάντων τῶν κατ.) ἀπολούμεθα (libri ἀπολύεται) τῆς αἰτίας. ad ἐκ cf. II γ 9 οὕτω δὲ φανερώς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγχθεὶς διαφθεύρας αὐτόν. III γ 10 ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἀμαρτίας οὐδὲ τοῦ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι ἐξ ὧναῦτοί λέγουσιν ἀπολύεται — — δηλώσω. 11 ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας μετόχου τοῦ μειρακίου τοῦ φόνου ὄντος. ἀπολύεται singulari numero ferri non potest, quia non habet quo referatur. nam praecedenti τούτου non reus sed senex mortuus significatur. ad pluralem cf. (in hac ipsa §) προέχομεν et ὁμᾶς quod recte etiam mortuum complecti dicit Blass. — in fine § scrib. ἀνόσια δ'ἂν (libri γὰρ, Turr. γὰρ ἂν) ὁ γε διωκόμενος πάθοι κτλ. nihil hic agit γάρ.

5. ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου ἀμαρτίας δίκαιος φονεὺς εἶναι ἐστίν. post ἀμαρτίας Stephanus αἴτιος inseri voluit, Maetzner αἴτιος ὢν, ego αἴτιος γενόμενος intereidisse puto, coll. III γ 10 ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς ἀμαρτίας γενόμενος πῶς δίκαιος ἀζήμιος ἀποφυγεῖν ἐστίν; IV γ 2 τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἴτιον τῶν πραχθέντων γενόμενον καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου.

8. diu haesi in verbis his: πρὸς δὲ τὸ μῆτε δικαίως μῆτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἀποκέκριται. οὐ γὰρ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ μάρτυρες μαρτυροῦσιν. primum non intellegitur ad quamnam haec spectent partem orationis praecedentis. nam ad γ 5 (Linder l. d. p. 45) responsum est δ 3 εἴτε γὰρ ὁ πατάξας κτλ. ac tamen lex illa quae vetabat quacunque

¹⁾ ibid. 4. σχεδὸν μὲν οὖν ἐστίν ἅπαντα ὅμοια. οἷτε γὰρ διαθέντες τὸν ἀγῶνα οὐκ ὄντες εἶναι βασιλεῖς περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις κτλ. Blassio sanum non videtur ὅμοια. temere. namque ἀπονθ' ὅμοια sive πάνθ' ὅμοια locutio proverbialis est teste Suida: ἅπανθ' ὅμοια καὶ Ῥοδῶπις ἡ καλή (cf. id. s. v. πάνθ' ὅμοια). qua locutione Sophocles quoque usus est Ai. 1366 ἢ πάνθ' ὅμοια· πᾶς ἀνὴρ αὐτῷ πονεῖ. ita enim recte interpunxerunt God. Hermanu et Dobree, non quo alioqui dicendum fuerit ὁμοίως pro eo quod est ὅμοια (G. Wolff), sed propter versum insequentem: τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ ἑμαυτῷ πονεῖν;—deinde Antistheni reddendum: φάσκοντες εἶναι βασιλεῖς. nam δοκοῦντες εἶναι β. minus placet.

de causa hominem occidi, ita subobscurè h. l. significatur quasi explicatius de ea dixerit accusator (τὸ μήτε δίκαιως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν, cf. III β 9, γ 7, IV β 3). qui in hac quidem tetralogia ea lege omnino non utitur. deinde miror testes prolatos, quorum fit mentio etiam § 3, ubi gravissimum legitur testimonium quodque rem fere conficiat, sed ab hoc diversum, contra ea quae hoc loco testimonio munita sunt, nude iacta occurrunt β 4. et sane scire velim quid hic proficiatur aut probetur testium ope, quandoquidem hi tantum affirmare poterant quantum ne adversarii quidem negabant, i. e. senem illum non statim, sed interiecto tempore, curatum a medico vita decessisse. displicet porro ipsa forma orationis, affectant enim haec πρὸς δὲ — — ἀποκέχριται palilogiae quae dicitur speciem, at vero ubi palilogia utuntur oratores, solet ostendi quid ante dictum sit, in hac autem oratione nihil ante dictum est de lege ea quam supra commemoravimus. nec δὲ particulae in huiusmodi recapitulatione locus est (Linder l. d. p. 86). denique ne id quidem praetermittendum, quod eis quae sunt πρὸς δὲ — — μάρτυρες μαρτυροῦσιν perimportune interrumpitur enthymematum series quibus adversariorum criminationes refelluntur, quamquam hoc cum illo coniunctum est quod primo loco posuimus. itaque dum meliora edoctus ero, facere non possum quin alienum habeam totum hunc locum ab Antiphonte sive quis alius has tetralogias conscripsisse putandus est. interpolatorem respexisse suspicor ad β 3 — 4. — in extremis verbis § requiro τῆ αὐτοῦ ἀτυχία διέφθαρται coll. β 6, γ 4. legitur ἤμαρτεν.

Or. V. Merito turpes prooemiographi errores increpant Maetzner et Blass, sed ipsi nescio quo pacto haud minus graviter lapsi sunt in verbis argumenti τὰ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους κοινά. nam Maetzner dubitat utrum id quod est κοινά ad dicendi genus „medium quiddam inter austerum et elegans“ pertineat an „ad rerum atque sententiarum naturam communium illarum atque vulgo receptarum“. audacius Blass „extrema“ inquit «verba corrupta. num ἄχρι τινός pro ἄχρι τέλους?» frustravit utrumque locutio satis trita τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους, de qua accurate exposuit Hermogenes in arte rhetorica; quando vero τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους dicantur κοινά explicatur π. τ. στάσεων vol. III p. 21 sq. W. (vol. II p. 145 Sp.).

6. ἀνάγκη δὲ κινδυνεύοντα περὶ αὐτῶ καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. dicebatur κινδυνεύειν περὶ τινος, non περὶ τινι. illud enim non modo Antiphontis loci quos collegit Maetzner praeter hunc exhibent omnes, verum etiam ceterorum scriptorum usus confirmat. legitur quidem Plat. Protag. p. 313 E: ὄρα, ὦ μακάριε, μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κυβεύῃς τε καὶ κινδυνεύῃς, sed

illic praepositio facile ex v. l. περί τῶν φιλάτων residere potuit. cf. Thuc. VI 9 τοῖς ἐτοίμοις περί τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κινδυνεύειν (ex quo loco colligas quid intersit inter κινδυνεύειν τινί ἐτ κινδ. περί τινος) et Polyb. fr. 13 Hultsch (14 Bekk.) οἱ μὲν ἀλογιστίαν οἱ δὲ μανίαν ἔφασαν εἶναι τὸ παραβάλλεσθαι καὶ κυβεύειν τῷ βίῳ. neque vero nostro loco cum Blassio (dubitanter praeunte Reiskio) genitivum αὐτοῦ pro dativo αὐτῷ substitui insserim. namque desideratur, id quod scite demonstravit Maetzner, ante ea quae sunt καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν verbum timendi. hoc ego veri simillimum duco non ante ipsum καὶ που, ut vult Maetzner, sed ante περί αὐτῷ inserendum esse, quippe qua una mutatione utrumque vitium sublatum erit: ἀνάγκη δὲ κινδυνεύοντα (ita paullo post ταῦτ' οὖν ἐκπληξιν πολλὴν παρέχειν ἀνάγκη ἐστὶ τῷ κινδυνεύοντι) δεδιέναι ¹⁾ περί αὐτῷ καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. Herod. III 35 Πρηξάσπεα δὲ ὀρέοντα ἄνδρα οὐ φρενήρεα, καὶ περί ἐωυτῷ δειμαίνοντα, εἶπεῖν κτλ. VIII 74 οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι ἀρρώδεων, οὐκ οὕτω περί σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες ὡς περί τῇ Πελοποννήσῳ. Thuc. VI 9 καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶμαι ἐκ τοῦ τοιοῦτου καὶ ἦσσον ἐτέρων περί τῷ ἑμαυτοῦ σώματι ὀρρωδῶ ²⁾.

9. κακοῦργος ἐνδεδειγμένος φόνου δίκην φεύγω, ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν τῇ γῆ ταύτῃ. sunt οἱ ἐν τῇ γῆ ταύτῃ ipsius Atticae incolae, nisi vero ad τῶν ἐν τ. γ. τ. intellegendum κακούργων ἐνδεδειγμένων, quod haud scio an nemini arrisurum sit. at vix potuerunt praetermitti ab homine Mytilenaeo ceteri qui iudiciis Atheniensium utebantur. cf. 17 τῶν δὲ ἄλλων ξένων — — οὐδεὶς πώποτε ἐδέθη. quamobrem aut ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τούτων (i. e. τῶν κακούργων ἐνδεδειγμένων) ἐν τῇ γῆ ταύτῃ scribendum coll. VI 42 οὐδὲ παρέδωκεν (intell. φόνου δίκην) οὐδεὶς πώποτε βασιλεὺς ἐν τῇ γῆ ταύτῃ, aut delenda τῶν vocula, quae sive ex praecedentibus (καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων [καὶ] τῶν εἰς ἐμέ) sive ex sequentibus (τῷ τῶν κακούργων νόμῳ) casu irrepere potuit, quemadmodum III β 6 irrepsit τι, V 31 εἰς, VI 23 διδόναι ³⁾, VI 34 τινές.

¹⁾ potuit sane Antiphon scribere etiam ὀρρωδεῖν (III γ 4) sive φοβεῖσθαι vel πεφοβῆσθαι (cf. V 45 et quae conguessit Krueger ad Thuc. I 144) vel simile quid, non scripsit ἐκπληχθῆναι, quae Maetzneri coniectura vel propter tempus reicula est.

²⁾ Phrynichus in Bekk. An. I p. 37: δέδοικα περί τῷδε κατὰ δοτικὴν ὡς ἐπὶ πολὺ οἱ Ἀττικοί. rarissime Thucydides post περί ex verbo timendi suspensum genitivo usus est casu (vid Krueger ad I 60 1), bis Antiphon, si libris fides, II γ 8 et V 58, semel Andocides II 7, nec saepius ut videtur Plato (Protag. p. 320 A. cf. ibid. p. 322 C. Phaed. p. 114 D. Theaet. p. 148 C.).

³⁾ typhothetae errore apud Maetznerum annotatum est διδόναι illud post vv. ἔφραζον ἂν in libris addi. qui error fefellit Blassium et Weidnerum. vid. Bekker.

10. φασὶ δὲ αὖ τό τε ἀποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ μέγιστόν γε, καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι τὴν πόλιν. ἀλλὰ χωρὶς περὶ αὐτῶν ἐκάστου οἱ νόμοι κεῖνται. vitiosa esse αὖ τό τε dudum perspexerunt viri docti. corrige: φασὶ δὲ αὐτὸ τὰποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, ut αὐτὸ τὰποκτείνειν (ipsum illud facinus cuius insimulatur reus) oppositum sit τῷ κλέπτειν καὶ λωποδυτεῖν (quae proprie dicuntur κακούργηματα), ὧν οὐδέν αὐτῷ προσὸν ἀπέδειξαν. nam αὖ et γε (Sauppe αὖ τό γέ, Blass αὐτό γε τὸ) non magis hic olim exstitisse arbitror quam, ut hoc utar, § 13 λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα κτλ. aut § 53 φασὶ δὲ γραμματείδιον εὑρεῖν ἐν τῷ πλοίῳ. crasis autem non intellecta saepius mendum peperit. velut apud ipsum Antiphontem V 63 legebatur αὐτὸ τὸ ἐναντίον ante Sauppium, qui in optimorum librorum scriptura αὐτὸ τοῦτο ἐναντίον ostendit latere ἀπὸ τοῦναντίον. Theogn. v. 21 τοῦσθλοῦ in praestantissimo cod. Mutinensi scribitur τ'οῦσθλοῦ. ita prorsus nostro loco τὰποκτείνειν abiit in τ'ἀποκτείνῃν, hinc factum est τε ἀποκτ.—deinde scribendum puto: καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ. μέγιστον δὲ γε (sc. κακούργημά ἐστιν) καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι τὴν πόλιν, coll. Andoc., I 68 οὔτοι μὲν ἔφυγον δι' ἐμέ, ὁμολογῶ. ἐσώθη δὲ γε ὁ πατήρ. in vulgata ante me offendit Blass, cuius coniecturam (ὥσπερ) καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν praeierat Reiske versione latina: „sicuti sacrilegium“

21. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα σκοπεῖτε, ὅτι μὴ προνοίᾳ μᾶλλον ἐγίγνετο ἢ τόχῃ. οὔτε γὰρ πείσας κτλ. Maetzner cum solito audacius ὅτι οὐ προνοίᾳ scripsisset, suffragium nactus est Fr. Frankii. contra quos viros doctissimos tantum abest ut μὴ particula mihi defendenda videatur ut expungendam putem, sed simul ei pro ὅτι substituerim. Soph. Ant. 1077 sqq: καὶ ταῦτ' ἄθρησον, εἰ κατηργυρωμένος Δέγω. φανεῖ γάρ, οὐ μακροῦ χρόνου τριβή, Ἄνδρῶν γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα. μὴ a librariis insertum etiam § 66, οὐκ VI 10.

22. displicebat Hirschigio κατασχόντες propter illud quod praecedit φαίνεται. nam „si corrigimus“ inquit l. d. p. 735 „κατέσχομεν pro κατασχόντες nil amplius desideramus; si defendimus κατασχόντες cum Maetznero aliisque, cogimur intelligere ἐφαινόμεθα [immo φαινόμεθα]: sed velim mihi quis apud Atticos ostendat talem constructionem, φαίνομαι ποιησάμενος, tum κατασχόντες subaudito ἐφαινόμεθα [immo φαινόμεθα]“. evellet hunc scrupulum, si quem etiamnum pungit, Thuc. I, 2 Φαίνεται γὰρ ἡ νῦν Ἑλλάς καλουμένη οὐ πάλαι βεβαίως οἰκουμένη, ἀλλὰ μεταναστάσεις τε οὔσαι τὰ πρότερα καὶ ῥαδίως ἕκαστοι τὴν ἑαυτῶν ἀπολείποντες. si simili structura idem II, 17 καὶ μοι δοκεῖ τὸ μαντεῖον τοῦναντίον ξυμβῆναι ἢ προσεδέχοντο. οὐ γὰρ διὰ τὴν παράνομον ἐνοίκησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ

πόλει. si quid mutandum, ἡμεῖς cum Reiskio post κατασχόντες inseruerim.—idem Hirschig § 38 in νν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι καθ' ὧν ἂν μηνύῃ τις, αὐτοὶ κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας κατ' ἀφανίζουσι pro κλέπτουσι requirebat ἐκκλέπτουσι coll. Eur. Hel. 741 καὶ τήνδε πως δυναίμεθ' ἐκκλέψαι χθονός et El. 16 τὸν μὲν πατὴρ γεραιός ἐκκλέπτει τροφεύς, immemor eodem sensu verbum simplex legi Eur. Troad. 957 sq. οἱ πολλάκις μ' ἐφηῶρον ἐξ ἐπάλλεων Πλεκταῖσιν ἐς γῆν σῶμα κλέπτουσαν τότε et Thuc. I, 115. ἔπειτα τοὺς ὀμήρους κλέψαντες ἐκ Δήμου τοὺς αὐτῶν ἀπέστησαν. verum, ut dicam quod sentio, alia hic vocis κλέπτουσι videtur esse significatio. nam qui ἐκκλέπτει eo ipso ἀφανίζει (cf. 52 εἴ τι ἐμοὶ τοιοῦτον εἴργαστο, ἠφάνισ' ἂν τὸ ἀνθρώπων, ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν Αἴνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἠπειρον διαβιβάσαι). quomodo igitur dici potuit κλέπτουσι κατ' ἀφανίζουσι, si κλέπτουσι idem valet quod ἐκκλέπτουσι? dixerit quispiam ei quod est ἀφανίζουσι interficiendi notionem inesse. at non prorsus idem potest esse ἀφανίζουσι atque ἀποκτείνουσι, sed fere id quod ἐκκλέπτουσι καὶ ἀποκτείνουσι, ut ne sic quidem (ἐκ)κλέπτουσι κατ' ἀφανίζουσι aptum videatur. itaque κλέπτουσι verte potius „decipiunt“ s. „promissis inducunt“ (ut falsum dicant testimonium).

33. ἕως μὲν οὖν μετὰ χρηστῆς τῆς ἐλπίδος ἐγίγνωσκε μου καταψευσάμενος, τούτῳ δυσχυρίζετο τῷ λόγῳ. ἐπειδὴ δὲ ἐγίγνωσκεν ἀποθανούμενος, ἐνταῦθ' ἤδη τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο. Blass conicit καταψευσμένος propter codicis N scripturam καταψευσάμενος. sed est hic merus calami lapsus, sicut paullo infra in eodem libro scriptum est καταψεύδεσθαι pro καταψεύδεσθαι. neque tamen dubitare licet quin lateat mendum. nam prius ἐγίγνωσκε est „censebat s. indicabat“, alterum „intellegebat“. alterum igitur recte participio (ἀποθανούμενος) iungitur, prius non item, sed postulat infinitivum. de quo discrimine vid. Kruegeri gr. gr. I, § 56, 7, not. 9.

35. τεθνεὺς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀληθείας ἀπεστέρει δι' αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου. cum nulla sit temporis imperfecti ratio, legendum videtur ἀποστερεῖ, quemadmodum post habetur: τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ' ἐκείνου ὡς ἀληθέσιν οὖσιν ἐγὼ ἀπόλλομαι.

51. nescio an ita scripserit Orator: καὶ μὲν δὴ ταῦτα (sive τὰ τοιαῦτα, libri τὰ) ἐξ ἴσου γενόμενα (πρὸς) τοῦ φεύγοντός ἐστι μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος. loquitur de confessionibus cruciatu expressis, non de universo genere eorum quae ἐξ ἴσου γίνεσθαι possunt.

55. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὁ πρότερος βασανισθεὶς οὐδὲν ἔλεγε κατ' ἐμοῦ, τότε εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματείδιον, ἵνα ταύτην ἔχοιεν ἐμοὶ τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν. vitiose eum tenet locum ταύτην quo necessario acuen-

dum sit voce atque efferendum, licet facile eo carere possimus. neque enim de ipso crimine quod reo intenderent ambigebant Herodis propinqui, sed instrumenta quaerebant accusationis. tu repone: ἵνα ταύτη γ' ἔχοιεν ἐμοὶ τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν „ut sic saltem crimen mihi possent inferre“, quandoquidem per hominem qui ante tortus erat (ὁ ἄνθρωπος ὁ πρότερος βασανισθείς) non licebat. nesciebant enim, quae a libero homine non obtinuerant, a servo se impetraturos. vid. § 56.

60. ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. haec me iudice sanari nequeunt nisi violentiore quam quae placuit Baitero aut Kaysero adhibita medicina. lego: ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀποκτ. τ. ἄ. cf. paullo infra: λέγω τοίνον ὑμῖν ὡς ταῦτα ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκεῖνον ἄπερ ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὁπόθεν ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκεῖνον, οὔτε κίνδυνος ὑπῆρχεν οὐδεὶς ὄντινα διέφευγεν ἀποθανόντος ἐκεῖνου. § 57 ἀλλὰ δεῖ μεγάλην τὴν ἔχθραν ὑπάρχειν τῷ τοῦτο μέλλοντι ποιήσειν.

64. εἰ δὲ δεῖ τοῖς ἀληθέσι χρῆσθαι, τῶν εἰργασμένων τινὰ ἐρωτῶντων. ἐκεῖνου γὰρ ἄριστ' ἂν πύθοιντο. cur dicit τῶν εἰργασμένων τινὰ ac non simpliciter τοὺς εἰργασμένους? et cur ἐκεῖνου ac non potius ἐκεῖνων? nam si nihil referebat quem horum interrogaturi essent actores, necesse erat omnes pariter respondere posse, non unum aliquem ἄριστα. forsitan igitur olim scriptum fuerit: τὸν εἰργασμένον τινὰ ἐρωτῶντων. Soph. OR. 106 sq. (Φοῖβος) ἐπιστέλλει σαφῶς τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς. Ant. 252 ἄσημος οὐργάτης τις ἦν. OC. 289 sqq. ὅταν δ' ὁ κύριος Παρῆ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἡγεμών, τότε εἰσακούων πάντ' ἐπιστήσει. Isae. VII 30 ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς ποιήσων.

73. ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἐστὶ καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ποιῆσαι ἃ οὔτοι κελεύουσιν. ἐν δὲ τῷ παραχρῆμα οὐκ ἐστὶν ἀρχὴν ὀρθῶς βουλευσασθαι. satis speciose Blass post παραχρῆμα deesse aliquid suspicatur, velut ἐξεργάσασθαι, coll. § 92 εἴ τις ὢν βουλὴν ποιοῖτο, ταῦτα παραχρῆμα ἐξεργάζοιτο. sed aliquanto veri similis est in ipso παραχρῆμα latere verbum quod τῷ ἐπισχεῖν contrarium est: ἐπειχθῆναι. cf. § 94. οὔτοι τῶν ἐπειγομένων ἐστὶ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τῶν εὖ βουλευομένων. Herod. VII, 10 ζ ἐπειχθῆναι μὲν νον πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα ¹⁾, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσ-

¹⁾ hoc praeceptum si satis consideravissent Siesby et Madvig (Advers. crit. I, p. III), non sollicitavissent, opinor, ἐπειχθῆναι (nam ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα pro eo quod est τὸ ἐπείγεσθαι ἐν παντί πράγματι accipiendum esse nemo unquam sanus affirmavit) neque scribi iussissent ἐπειχθῆναι μὲν νον πᾶν πρῆγμα («festinanter acta et tractata omnis res») nova et inaudita aoristi ἐπειχθῆναι significatione.

θαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθὰ, εἰ μὴ παραυτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ' ἀνά χρόνον ἐξεύροι τις ἄν. Isocr. Paneg. 175. ἄξιον ἐπισχεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπειχθῆναι.

74. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτου ἀγωνιζομένου κατεμαρτύρουν ἂ μὴ σαφῶς ἦδειν ἀκοῆ δὲ ἠπιστάμην, δεινὰ ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ. *ridiculum est profecto hominem conqueri ea quae sibi exprobrentur non certo cognita esse accusatori, sed fando accepta, quasi vere difficilior sit ad incerta et commenticia quam ad vera atque probata disputare. quid hic requiratur docent ea quae sequuntur: νῦν δὲ ἀναγκάζων ἐμὲ ἀπολογεῖσθαι ὧν ἐγὼ πολλῶ νεώτερός εἰμι καὶ λόγῳ οἶδα, ταῦτα οὐ δεινὰ ἠγγεῖται εἰργάσθαι. legendum est: ἂ μὴ σαφῶς ἦδειν, ἀκοῆ δὲ ἠπίστατο. nam ἦδειν cave mutes. quae tertiae pers. sing. forma legitima est in prisca Attide, sed librariorum male sedulorum culpa raro intacta mansit ¹⁾ vid. ut unum instar omnium auctorem excitem Cobet N. L. p. 212 sqq. hoc loco cum ἦδειν prima pers. videretur esse, ἠπίστατο in ἠπιστάμην abiit.*

76. εὐνοίαν—παρέχειν iniuria sollicitavit Hirschig. Soph. Trach. 808 ἐμοὶ παρέσχ' εὐνοίαν. Isocr. XV 22 τοῦτο ποιοῦσιν οἱ μὴ κοινὴν τὴν εὐνοίαν τοῖς ἀγωνιζομένοις παρέχοντες.

77. οὐκ ἔστιν ὅ τι ὕστερον αὐτῷ ἠμάρτηται τῷ ἐμῷ πατρί. conicio ὕστερον αὖθις. Soph. Ai. 858 πανύστατον δὴ κοῦποτ' αὖθις ὕστερον. Thuc. II, 65 ὕστερον δ' αὖθις οὐ πολλῶ— — (τὸν Περικλέα) στρατηγὸν εἶλοντο.

79. πολλὰ δὲ ἐστὶ τὰ συμβαλλόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν ἀλλοτρίων ἐφίεσθαι, γέρων μὲν ἐκεῖνος ὥστ' ἐμοὶ βοηθεῖν, νεώτερος δ' ἐγὼ πολλῶ ἢ ὥστε δύνασθαι ἐμαυτῷ τιμωρεῖν ἱκανῶς. *manifestum est non in universum de eis qui aliena appetant loqui oratorem (neque enim omnibus πολλὰ τὰ συμβαλλόμενα), sed de actoribus. quamobrem τούτοις (sive αὐτοῖς) βουλ. scribendum. deinde post γέρων neutiquam opus est inserto γάρ ²⁾. nam quid obstat quominus ad γέρων μὲν ἐκεῖνος— — νεώτερος δ' ἐγὼ intellegamus τὰ συμβαλλόμενα ἐσμέν? cf. IV δ 2 νῦν δὲ πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες, πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινούντες οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι ἢ τῷ φεύγοντι τεκμήριον γίνονται. postremo haereo in vv. ἐμαυτῷ τιμωρεῖν. erat quidem reus aetate minor quam ut patrem bene a calumnia posset vin-*

¹⁾ in Isaei or. VIII 50 pro ἦδει Διότι leg. ἦδειN ὅτι.

²⁾ assentitur Maetznero de γάρ inserendo Linder l. d. p. 55. cuius nequem fugiat praeclara observatio, ipsa docti theologi verba apponam: «solet Antiphon post propositam aliquam sententiam causam saepe eius quod proposuit per γάρ particulam afferre. Quod ubi apud Antiphontem exemplis probari potest», sequuntur exempla quaedam ex primae orationis initio repetita.

dicare, quippe cuius res memoria sua antiquiores nisi auditu comperta non haberet (cf. §§ 74, 75). sed in sua causa dicenda, quatenus id non erat coniunctum cum illius calumniae confutatione, perinde atque optimus quisque civium impediabatur τῇ ἀπειρία τῶν πραγμάτων et τῇ τοῦ λέγειν ἀδυνασία (cf. §§ 1—3. 7) nam si propter iuventutem iudiciorum insolens fuisset, haud dubie hac quoque re ad animos iudicum conciliandos usus eset in prooemio. cf. I, 1 νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι. videor igitur meo iure requirere ἐκείνῳ τιμωρεῖν. ad pronominum χιασμόν cf. II, β. 6 ἐκείνοις μὲν γὰρ φανερά ἦν ἡ ὑπόψια εἰς ἐμὲ ἰούσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ἤδειν.

84. ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες δικασταί. ὅτι εἰ μὲν ἐμοῦ κατεμαρτύρουσιν οἱ μάρτυρες, ὡς τι ἀνόσιον γεγένηται ἐμοῦ παρόντος ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς γε τούτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο κτέ. solito acumine Dobree perspexit ferri non posse ἀνόσιον. neque enim ipsa sacrorum pollutio aut navigantium contaminatio piaculum (ἀνόσιόν τι) erat, sed credebantur ista propter piacula ante commissa accidere, quare vix repugnarem illi corrigenti ἀπαίσιον, si bene atticum hoc esse vocabulum constaret. ceterum non inepte suspiceris inducendum esse ἀνόσιον ut praecedentis τι interpretamentum, quo pronomine solo saepe res graves et adversas significari nemo nescit. cf. (ut omittam ἐάν τι πάσχω a Bekkero Antiphonti V 96 restitutum) Thuc. I, 68 τὸ πιστὸν ὑμᾶς, ὧ Λακεδαιμόνιοι, τῆς καθ' ὑμᾶς αὐτοῦς πολιτείας καὶ ὁμιλίας ἀπιστοτέρους ἐς τοὺς ἄλλους, ἦν τι λέγωμεν, καθίστησιν. II, 74 οὔτε τὴν ἀρχὴν ἀδίκως — — ἐπὶ γῆν τήνδε ἤλθομεν, — — οὔτε νῦν, ἦν τι ποιῶμεν, ἀδικήσομεν. Aeneae comm. pol. XXVII 5 sq: χρῆ εἰς τὴν νόκτα παρηγγέλθαι τοῖς στρατιώταις πᾶσι παρὰ τὰ ὄπλα εἶναι ὡς μάλιστα, ὡς ἐσόμενον τι περὶ αὐτούς. προσιδόντων οὖν εἰκὸς ἐστίν, ἐάν τι γένηται, μὴ ἀπροσδοκῆτοις προσπεσεῖν. Diog. L. V, 2, 51 ἔσται μὲν εὖ. ἐάν δέ τι συμβαίνει, τάδε διατίθεμαι.

87. in vv. ἐάν ὑμεῖς μου καταψηφίσθηθε dele μου. nam sententia generalis est. atque ita VI 4 ἐάν ὑμεῖς καταψηφίσθηθε.

91. ἀκεστῶ πράγματι. ita haud dubie recte scribi vult H. Stephanus pro ἐκάστῳ πρ. fugit autem Maetznerum et Blassium huc pestinere λέξιν ῥητορικὴν in Bekk. An. I p. 202. ἀκεστῶ: τῶ ἰασίμῳ καὶ θεραπευσίμῳ (θεραπευτῶ?) πράγματι, unde nescio an Hesychio reddendum sit ἀκεστῶ. θεραπευτῶ (libri ἀκεστῶν· θεραπεύοντο, Musurus ἀκεστῶν· θεραπευτῶν). videtur enim hic quoque nonnullas habere λέξεις Antiphontearum, qualia sunt δημοτεύεσθαι (cf. Harpocr. v. δημοτευόμενος) et δοξασταί, quod non improbabiliter ad Antiph. V 94 rettulit M. Schmidt. certius est ad I 20 respici a Photio v. τροχισθεῖσα, quicum „convenit Lex. rhet. Bekk.

p. 306, 28" (Naber). nec dissimile veri Antiphonis comici quod fertur fr. 83 Mein. πτωχεύειν (οὐ τὸ ἐπαιτεῖν ἀλλὰ τὸ πένεσθαι) ex Antiphontis fluxisse loco superstite II, β 9 φυγὼν γέρων καὶ ἄπολις ὧν ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω. nam codicum in eiusmodi nominibus distinguendis auctoritas perquam exigua est.

Or. VI 10. καίτοι αὐται αἱ κατηγορίαι οὔτε χάριτος ἄξια οὔτε πίστεως. οὔτε γὰρ δὴ οὐ ἢ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην εἴ τι ἠδίκητο, ἐνταῦθα τὴν κατηγορίαν ποιεῖται, ὥστε χάριτος ἄξιον εἶναι τῇ πόλει οὔτε ὅστις ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει ἐν πράγματι τοιοῦτο, πιστεῦσαι δὴπου αὐτῷ ἀξιωτέρον ἐστὶν ἢ ἀπιστῆσαι. in v. ποιεῖται non caret offensione singularis numerus praegresso identidem plurali (§ 9 ἐξῆν αὐτοῖς, διώκοντες, μηχανῶνται, συντιθέντες καὶ διαβάλλοντες, ἀπονέμουσιν, αὐτοί, φασίν, ἀξιοῦσιν), licet secus videatur Maetznero. quamquam hoc quidem fortasse ferendum esset, si de sua causa suoque accusatore hic loqueretur reus. sed enim generalem esse sententiam ostendunt vel illa αὐται αἱ κατηγορίαι (=αἱ τοιαῦται κατηγορίαι) et ἐν πράγματι τοιοῦτο. hinc nascitur suspicio corruptelae gravioris. quae tametsi ita tolli vix potest ut simul omnis tollatur dubitatio, tamen haud multum a vero aberrasse mihi videor hac coniectura: οὔτε γὰρ δὴ οὐ ἢ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην, εἴ τι ἠδίκητο (ἠδικεῖτο?), ἐνταῦθα (ἐστὶν ἰδίᾳ) τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι, ὥστε χάριτος ἄξιον εἶναι τῇ πόλει. in qua coniectura ipse dubium habeo ἐστὶν, veri simile ποιεῖσθαι, certum ἰδίᾳ. cf. § 9 extr. αὐτοὶ δὲ ὧν τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι, τούτων ἰδίᾳ ἀξιοῦσι δίκην λαμβάνειν.

19. malim legi ἔπειτα τὰ πραχθέντα φανερώς ἅπαντ' ἐπράχθη (libri ἅπαντα πραχθῆναι) καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν κτλ. cuius rei causa neminem latebit qui locum inspexerit.

23. in vv. τούτους ἐρωτᾶν καὶ ἐλέγχειν (sc. ἐκέλευον), τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς χρὴ τοὺς ἐλευθέρους prave abundat altero loco articulus, qui delendus est, nisi altius latet mendum.—deinde nego merito plerisque placuisse Taylori coniecturam ἔτοιμος εἶην διδόναι βασανίζειν. fluctuante enim librorum meliorum scriptura inter ἔτοιμός εἰμι et ἔτοιμος εἶεν facile apparet archetypum habuisse ἔτοιμος EI i. e. ἔτοιμος ἦ. quominus dubites praecedunt προυκαλούμην et ἐκέλευον, sequitur ὡμολόγουν.

27. ἐμοὶ δὴπου δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐκ ἀληθὴς ἦν ἢ αἰτία ἦν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ. dubitari potest utrum delendum sit ἦν an in ἐστὶν mutandum. sed illud praestat.

30. ὅπου μὲν γὰρ λόγῳ τις διδάσκει περὶ τῶν πραχθέντων, μάρτυρας δὲ μὴ παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους ἐνδεεῖς φαίη εἶναι. verissima haec esse quis negabit? est autem veritas eiusmodi quae mendi

suspicionem moveat, si recte legitur in eis quae sequuntur: ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο, τεκμήρια δὲ αὖ τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνοιτο, ταῦτά ἄν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ βούλοιτο. nam ταῦτά ne „similia“ significare existimemus cum Maetznero, reputandum haec (ὅπου δὲ — ἀποφαίνοιτο) esse prioribus illis (ὅπου μὲν — παρέχοιτο) plane contraria. iam vero in libris A B Z exstat ταῦτα pro ταῦτά. quid igitur Reiskii aliud agentis coniecturam amplexi utcunque locum explicare studemus, cum ταῦτα ad τὸ τεκμήρια τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνεσθαι referri possit? pluralis numerus ne te offendat cf. III γ 3 τοσοῦτον δὲ προέχων ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν, ἔτι δὲ ἐν οἷς ἔπρασσε πολλαπλάσια τούτων. V 84 εἰ μὲν ἐμοῦ κατεμαρτύρουσιν οἱ μάρτυρες. ὡς τι [ἀνόσιον] γεγένηται ἐμοῦ παρόντος ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς γε τούτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο κτλ. VI 1 ἡδιστον μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπῳ ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδονον περὶ τοῦ σώματος καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὖξαιτο ¹⁾).

33. ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν. Blassium πάντων transponentem post πολιτῶν refellunt loci a Maetzneri allati, quibus adde Din. I, 62 κατὰ πάντων τούτων καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων. Isae. III, 59 ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πολῖται.

34. οὗτοι γὰρ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἣ ἀπέθανεν ὁ παῖς, καὶ τῇ ὕστεραίᾳ ἣ προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ ἠξίουσιν αἰτιασθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῷ πράγματι τούτῳ οὐδέν. Reiske vertit: „aequum hi non censebant me ullius incusare hac in re commissi erroris aut facinoris“, bona quidem sententia, sed quae graecis verbis non respondeat. in his autem me praeterit qua ratione dicatur οὐδ' αὐτοί. quare tu vide ne legendum sit: οὗτ' αὐτοὶ ἠξίουσιν ἀδικεῖσθαι οὗτ' ἐμὲ ἀδικεῖν ἐν τῷ πράγματι τούτῳ οὐδέν: „nec sese hi passos esse iniuriam existimabant, nec me quicquam deliquisse in hac re“. cf. 26 καὶ ἐγὼ μὲν ὁ τὴν αἰτίαν ἔχων καὶ ἀδικῶν, ὡς οὗτοί φασιν — —, οἱ δ' αἰτιώμενοι καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι. 46 συνῆσάν τε γὰρ μοι οὐκ ἀξιοῦντες φονέα εἶναι, καὶ οὐκ ἀπεγράφοντο τούτου αὐτοῦ ἕνεκα, οὐχ ἠγούμενοί με ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φόνου οὐδὲ προσήκειν μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδέν.

35. κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀριστίωνος καὶ Φιλίνου καὶ Ἀμπελίνου καὶ τοῦ ὑπογραμμάτεως τῶν θεσμοθετῶν, μεθ' οὗπερ συνέκλεπτον. actionem

¹⁾ nunc addo VI, 30 etiam N habere ταῦτα. idem reducendum ex NA V, 85: ταῦτα (sc. τὸ ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι μου) γὰρ ἐμὲ τε σώζει, καὶ ὑμῖν νόμιμα καὶ εὐορκα γίνεσθαι. apud Lysiam XII, 65 καὶ ὁ μὲν πατήρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὧν ταῦτ' ἔπραττεν fugit recentiores ταῦτα esse τὰ τῶν προβούλων.

instituerat choragus in duos potissimum homines, Aristionem et Philinum, quam rem diserte testantur hi loci: 12 ἐτόγγανε γάρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον. 21 μελλόντων ἔσεσθαι μοι ἀγώνων πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον αὔριον καὶ τῇ ἔνῃ. qui fit igitur ut thesmothetarum scriba solus h. l. dicatur socius et minister furtorum (μεθ' οὔπερ συνέλεπτον), Ampelinus autem nescio quis illis principibus sceleris par habeatur? librariis, ni fallor, reddendum καὶ quod est post Ἀμπελίνου, ut Ampelinus sit scribae nomen. idem vitium ab aliis sublatum est V, 8. 82. VI, 50. eodem adhuc laborat Andocides I, 12 παρεῖναι δὲ καὶ δούλους, ἑαυτὸν τε καὶ τὸν ἀδελφόν καὶ Ἰκέσιον τὸν ἀθλητὴν [καὶ] τὸν Μελήτου δούλον, ubi vix recte prius καὶ quod est ante Ἰκέσιον debebat Valckenaer. nam fratris nomen ab eo qui loquitur omitti minus mirum. item delendum videtur καὶ in Hyper. Euxen. col. XX p. 32 Bl. ἐπὶ τῶν δημοσίων ἀγώνων οὐ χρὴ τοὺς δικαστὰς πρότερον τὰ καθ' ἕκαστα τῆς κατηγορίας ὑπομένειν ἀκούειν, πρὶν αὐτὸ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀγῶνος [καὶ] τὴν ἀντιγραφὴν ἐξετάσωσιν εἰ ἔστιν ἐκ τῶν νόμων ἢ μή.

38. οὔτοι ὦν ἔνεκα ἐλάμβανον χρήματα οὐδὲν αὐτοῖς οἰοί τε ἦσαν ὠφελῆσαι. parum est praesidii dativo αὐτοῖς in poetarum scenicorum aliquot locis et uno Herodoti (IX, 103), quos locos collectos habet Kuehner Ausf. Gr. II² § 409 not. 1. p. 252. nec maioris in hac re existimanda momenti duco titulum (C. I. 107) quem attulit NWecklein cur. epigr. (Lips. 1869) p. 41: παρακαλοῦσιν αὐ[τὸν ὠφελ]εῖν τῷ δῆμῳ, cum maxime dubium sit num recte suppleatur ὠφελ]εῖν. Antiphon, sicut ceteri qui ante Aristotelem fuerunt (vid. Krueger ad Thuc. I, 83, 1) pedestr^{is} sermonis scriptores, casu accusativo utitur V, 2. 51. VI, 9. quae cum ita sint, non dubitarem scribere αὐτοῦς praeunte Blassio, nisi de ipsius verbi ὠφελῆσαι integritate dubitare liceret. cf. Thuc. I 138: λέγουσι δὲ τινες καὶ ἐκούσιον φαρμάκῳ ἀποθανεῖν αὐτόν (Themistoclem), ἀδύνατον νομίσαντα εἶναι ἐπιτελέσαι βασιλεῖ ἃ ὑπέσχετο.

V. Jernstedt.

Aus dem "Journal des
Ministères des Volks-
aufklärung," Juliheft 1898
(Abth. f. Corp. Pathologie)

Aus dem "Journal des
Ministères des Volks-
aufklärung," Juliheft 1878
(Abth. f. chir. Pathologie)

